

Gemeenterekening 2019

Gemeente Maastricht

Colofon
Jaarrekening 2019
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
KERNGEGEVENS	4
HOOFDSTUK 1 BELEIDSVERANTWOORDING	5
HOOFDSTUK 2 PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
PROGRAMMA 1 VEILIGHEID.....	9
PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	15
PROGRAMMA 3 ECONOMIE	25
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	34
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE.....	43
PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN	64
PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU.....	86
PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING...	98
PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	124
HOOFDSTUK 3 VERPLICHTE PARAGRAFEN	134
HOOFDSTUK 4 JAARREKENING.....	212
CONTROLEVERKLARING	250
BIJLAGE 1 SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN B&W.....	251
BIJLAGE 2 ORGANISATIESCHEMA IN 2019.....	253
BIJLAGE 3 OVERZICHT HERCALCULATIE BOUWGRONDEXPLOITATIES PER ULTIMO 2019.....	254
BIJLAGE 4 OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN	255
BIJLAGE 5 OVERZICHT SUBSIDIES	256
BIJLAGE 6 OVERZICHT EU-SUBSIDIES.....	264
BIJLAGE 7 STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN.....	265
BIJLAGE 8 BURGERJAARVERSLAG.....	267
BIJLAGE 9 WERKLOOSHEIDSINDICATOREN.....	273
BIJLAGE 10 MUTATIES UIT DE DECEMBER CIRCULAIRE 2019.....	274
BIJLAGE 11 AFKORTINGEN	275

Kerngegevens

	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A. Sociale structuur			
<i>Aantal inwoners</i>			
0 - 19 jaar	20.523	20.222	20.293
20 - 24 jaar	15.472	16.214	15.718
25 - 29 jaar	10.204	10.840	10.184
30 - 49 jaar	25.336	25.654	25.085
50 - 64 jaar	24.129	24.124	24.026
65 jaar en ouder	25.904	25.898	26.258
Totaal	121.568	122.952	121.564
Aantal cliënten Wet Werk en Bijstand	3.455	3.580	3.395
Uitkeringsgerechtigden op basis van IOAW, IOAZ	198	214	175
B. Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente in ha	6.005	6.005	6.005
- waarvan binnenwater	323	323	323
- historische stads- of dorpskern	101	101	378 ¹
Oppervlakte van de wegen (in ha.)	575	572	608
Oppervlakte openbaar groen (in ha.)	577	511	626
Lengte van de riolering (km)	654	596	665
Lengte van de waterwegen (km)	20	20	20
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	61.884	62.100	61.833
C. Financiële structuur			
	2018	2019	2019
Totaal lasten	594.985	644.725	655.697
Algemene uitkering gemeentefonds ²	259.284	243.983	261.690
Opbrengst algemene belastingen (OZB, honden- en toeristenbelasting)	37.356	36.102	44.739
	31-12-2018		31-12-2019
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	570.737	715.489	610.989
Omvang reserves (inclusief gerealiseerd resultaat)	191.245	164.417	179.313
Vaste schuld (exclusief doorverstrekte leningen)	215.427	198.362	194.686

¹ Omdat men in het verleden ervan is uitgegaan dat de gegevens betreffende Stads,- en Dorpskernen een statisch gegeven was, is dit cijfer nooit kritisch getoetst. Nu blijkt dat men in het verleden alleen de historische stadskern, vastgesteld in 1982 heeft gehanteerd. Deze gegevens zijn echter niet volledig en moeten worden uitgebreid met:

- De uitbreiding historische stadskern uit 1996 (Wyck en omgeving)

- De historische dorpskernen. Deze zijn in het verleden niet meegenomen, maar zijn wel degelijk in het verleden vastgesteld. (o.a. Amby, Heer, Sint Pieter, Wolder enz.)

Hierdoor "wijzigt" de totale oppervlakte significant naar 378 ha.

² Incl. decentralisatie- en integratie-uitkeringen die via het gemeentefonds worden uitgekeerd en exclusief verzameluitkeringen.

Hoofdstuk 1   Beleidsverantwoording

1.1   Voorwoord

Wat zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis voor Maastricht? Het is de belangrijkste financiële vraag die anno juni 2020 boven de stad hangt. Het is ook een vraag die nog niet tot achter de komma uitgekristalliseerd is. Het is ook een vraag die niet speelt in het stuk dat nu voor u ligt. De jaarstukken 2019 gaan over de periode vóór corona. Corona is voor het financiële jaar 2019 een zogeheten 'gebeurtenis na balansdatum'. Toch willen we in dit document niet helemaal voorbijgaan aan corona. Dat zou gezien de impact van deze crisis ook niet passend zijn. Daarom: we monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Wel staat vast dat grote gevolgen voor de begroting 2020 en de balansposities van de gemeente Maastricht onvermijdelijk zijn. De gevolgen op de financiën worden geïnventariseerd en verder gevolgd tijdens de crisis en de herstelperiode daarna. Wij zullen de raad hier periodiek over informeren. Het denken hierover is in gang gezet maar de prioriteit is nu nog het bestrijden van de gezondheidsrisico's en het vormgeven van de heropstartfase die nu aanbreekt. Fases vol uitdagingen voor de gemeente, niet alleen in financiële zin. Als stadsbestuur staan we voor onze stad, onze inwoners, onze bedrijven, onze instellingen en onze verenigingen. Nu nog meer dan anders. Alleen samen komen we door deze crisis heen.

Rekening 2019

Voor wat betreft de rekening over 2019 is er een aantal punten dat in dit voorwoord extra aandacht verdient.

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid is het meerjarenprogramma veiligheid vastgesteld, net als de Maastrichtse aanpak veiligheidsbeleving. De vaststelling van het meerjarenprogramma handhaving openbare ruimte is iets vertraagd en heeft in 2020 plaatsgevonden.

Sociaal

Op sociaal gebied laten de CBS-cijfers laten zien dat het uitkeringsvolume in Maastricht in de eerste helft van 2019 met 1,8% is gedaald. De daling valt daarmee wat hoger uit dan het gemiddelde van de G40. Daar was de daling 1,4%. Verder is de 'vijftiggezinnenaanpak' gestart en zijn de praktijkondersteuners bij huisartsen uitgebreid. Ook is in 2019 de interne 'krachtenbundeling' van start gegaan. Deze is erop gericht de bureaucratie te verminderen, de burger nog meer centraal te stellen en professionals meer te laten doen wat nodig is, collectief waar kan en individueel waar nodig. Tot slot zijn bij de begroting 2020 ten gevolge van de tekorten in het sociaal domein de draaiknoppen bijgesteld en is er een verdiepend onderzoek (KPMG) opgestart dat ook meegewogen wordt in de brede bezuinigingsopgave waar we als gemeente voor staan.

Fysiek

Op het fysieke beleidsterrein is de omgevingsvisie gereed maar is het besluitvormingsproces in de raad vertraagd. Deze vertraging betekent ook een vertraging in gerelateerde stukken zoals de actieplannen parkeren, fiets en fietsparkeren in het centrum, de nota sport- en beweegvriendelijke omgeving en de stadsvisie. Ten aanzien van de milieuzone binnenstad is handhaving van buitenlandse voertuigen (met name Belgische en Duitse) nog niet geregeld. De raad heeft ingestemd met uitstel van het implementatieplan totdat hier duidelijkheid over is.

Besluitvorming over de stadsbrede invoering van 'afvalloos-maatregelen' voor een vijftal afvalstromen heeft plaatsgevonden. Medio 2019 is besloten om per 1-1-2020 alleen te starten met de belangrijkste afvalstroom: gft. De andere afvalstromen volgen op een nader te bepalen datum.

Nieuw ten opzichte van de begroting is de extra inzet ten gevolge van een uitspraak Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en het tijdelijk landelijk handelingskader over het hergebruik van Poly Per Fluor Alkyl Stoffen (PFAS) -houdende grond. Tot slot was in de begroting niet voorzien in extra inzet voor de stabilisering en het herstel van de in maart 2019 ingestorte walmuur.

Onderwijs en sport

Op het gebied van onderwijs zijn de onderwijsvisie en het integraal huisvestingsplan primair onderwijs vastgesteld. Het integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs is vertraagd. Deze vertraging heeft tot

gevolg dat ook de actualisatie van het beleid rondom binnensport vertraagd omdat er samenhang is tussen de onderwijsplannen en de plannen voor binnensport. Op sportgebied is nieuw ten opzichte van de begroting, dat in navolging van het Nationaal Sportakkoord, in Maastricht een Lokaal Sportakkoord is opgesteld. Ook niet onvermeld mag blijven dat de bezoekersaantallen van het zwembad in 2019 zijn gestegen.

Economie en cultuur

Op het gebied van economie en cultuur is naast de reguliere dienstverlening de subsidieregeling creatieve maakindustrie Maastricht opengesteld. Ook is de aanbestedingsprocedure voor de upgrading van het MECC afgerond en is de gefaseerde uitvoering gestart. De verbouwde Muziekgieterij is in september officieel geopend. Ook is duidelijk geworden dat de International Studentsclub niet wordt gerealiseerd in de Muziekgieterij en in afwachting is van businesscase UM. Nieuw ten opzichte van de begroting dat de cultuurvisie is opgesteld en vastgesteld

In Belvédère heeft de raad besloten tot een tender voor de locatie Landbouwbelang. De voorbereidingen voor de tender lopen momenteel. Bekeken wordt wat de effecten zijn van de haalbaarheidsstudie Sappi voor de tender.

Tot zover de belangrijkste besluiten in 2019, en de aanpassingen die gevolgen hebben (gehad) voor de rekening en/of de begroting. Wij wensen u een vruchtbaar debat toe.

1.2 Financieel beeld

Totaalbeeld

Het realiseren van onze ambities in deze financieel onzekere tijden is een zware opgave. Het coronavirus zal ook gevolgen hebben voor de financiën van de gemeente. In de loop van 2020 zal meer duidelijkheid komen over de kosten van door de gemeente genomen continuïteitsmaatregelen, additionele lasten voor maatregelen ter invulling van de maatschappelijke rol en teruglopende baten op de korte en middellange termijn.

We sluiten het jaar 2019 af met een nadelig resultaat van € 3,502 mln. Dit resultaat bestaat uit meevallers zoals de bouwleges, bijstandsuitkeringen, kapitaallasten, lokale heffingen en tegenvallers zoals de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en het resultaat drie decentralisaties. De hoofdoorzaak van het tekort is de decentralisatie van taken in het sociaal domein met een forse korting door de Rijksoverheid. Een tekort dat bij ongewijzigde omstandigheden alleen maar toeneemt door de toenemende vraag. Inzake de oorzaken van de tekorten sociaal domein is onlangs door KPMG een uitgebreid rapport gepubliceerd. Los van de huidige bezuinigingsopgave, zijn dan ook maatregelen nodig om de groeiende vraag in het sociale domein in te dammen door keuzes te maken.

Programmaoverzicht

De totale begroting 2019 (na wijziging) van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 645 mln. In onderstaand overzicht een samenvatting van het resultaat per programma.

Resultaat per programma				Resultaat
				2019
	x € 1.000			
PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID				953 V
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT				1.819 V
PROGRAMMA 3 ECONOMIE				1.258 V
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS				139 V
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE				1.877 V
PROGRAMMA 6 : SOCIAAL DOMEIN				4.990 N
PROGRAMMA 7 : VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU				2.116 V
PR 8 VOLKS.HUIS, RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING				3.247 V
PROGRAMMA 0 : BESTUUR EN ONDERSTEUNING				4.243 N
Totaal van saldo van baten en lasten				2.176 V
Toevoeging reserves				9.696 N
Onttrekking reserves				4.018 V
Totaal mutaties reserves				5.678 N
Gerealiseerd resultaat na vennootschapsbelasting				3.502 N

In de tabel hieronder maken we de grootste posten inzichtelijk die het resultaat 2019 veroorzaken. In hoofdstuk 4 zal hier een verdere inhoudelijke toelichting op plaatsvinden.

Analyse rekeningresultaat 2019	bedragen x € 1.000.000
Algemene uitkering (hangt samen met de onderuitputting Rijk)	3,0 N
Kapitaallasten (door achterblijven van de verwachte investeringen)	1,0 V
Vrijval voorziening APPA	1,0 V
Lokale heffingen (OZB, toeristenbelasting, precario, perceptiekosten)	1,1 V
Resultaat 3D's	8,9 N
Overige resultaat Sociaal Domein	3,9 V
Bouwleges (Mosa Vita, Groen Loper, Campus Hotelschool, Sphinx terrein)	1,2 V

Hoofdstuk 2 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Het hart van de Maastrichtse beleidsverantwoording wordt gevormd door de in dit hoofdstuk gepresenteerde programmaverantwoording. Deze programmaverantwoording bestaat uit 9 programma's als tegenhanger van ons programmaplan in de programmabegroting 2019.

Met de programmaverantwoording willen we een integrale verantwoording op hoofdlijnen neerzetten.

Daarbij staan drie vragen centraal:

- Wat wilden we bereiken?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat wilden we bereiken?

De vraag 'wat wilden we bereiken?' wordt in dit jaarverslag gelijkgesteld aan de vraag 'wat willen we bereiken?' Omdat we verwijzen naar beoogde maatschappelijke effecten op lange termijn. En die effecten worden niet behaald van het ene op het andere jaar. De beschreven effectdoelstellingen stemmen overeen met de genoemde doelen in de programmabegroting 2019.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij de vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' legt het college in Jaarstukken 2019 verantwoording af aan de raad over alle in de programmabegroting 2019 toegezegde prestaties.

Wat heeft het gekost?

De derde vraag 'wat heeft het gekost?' geeft aan of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden drie verplichte onderdelen doorlopen:

Een overzicht van lasten en baten en saldo voor resultaatbestemming (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);

Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;

Een overzicht van het saldo na resultaatbestemming.

Hierna worden voor deze 3 onderdelen de afwijkingen tussen programmabegroting 2019 en Jaarstukken 2019 (resultaat) toegelicht.

Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in bijlage 11.

Programma 1 Veiligheid

Programmadoelstelling

Een ontspannen, aantrekkelijke stad is bovenal een veilige stad. Niet alleen in cijfers, maar ook in beleving. Integrale samenwerking rondom veiligheidsthema's binnen het sociale en fysieke domein is daarbij van wezenlijk belang. Gemeentelijke handhavers en politie zien in goede coördinatie toe op rust en veiligheid in buurten. Deze integrale aanpak houdt ook drugsoverlast en -criminaliteit beheersbaar. De positieve lijn in veiligheidscijfers is in 2030 ook zichtbaar en voelbaar in een positievere veiligheidsbeleving. Door vroegtijdig signaleren en intensieve samenwerking op wijk- en buurtniveau is radicalisering in 2030 vrijwel uitgebannen.

Taakvelden van dit programma

1.1	Crisisbeheersing en brandweer
1.2	Openbare orde en veiligheid

Indicatoren

BBV-indicatoren ¹	Jaar ²	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren 12-17 jaar	2018 ^{2a}	178	130
Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners 12-24 jaar	2014 ^{2b}	1,4	1,3
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2018 ^{2c}	3,1	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	2018 ^{2c}	6,1	5,8
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners	2018 ^{2c}	3,5	2,9
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners	2018 ^{2c}	7,1	6,4

1) De BBV-indicatoren zijn voor alle gemeenten verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.

2) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) KLPD; (2c) CBS

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg inzetten op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meerjarige prestaties (going concern)	Realisatie 2019
De gemeente Maastricht draagt zorg voor personele capaciteit ten behoeve van de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het personeel wordt hiervoor opgeleid en getraind en zij maakt deel uit van een piket regeling.	Conform.

Aandachtspunt 2019	Realisatie 2019
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	

-De veiligheidsregio zit in 2019 in een overgangsjaar. In 2019 wordt het beleidsplan voor de jaren 2020-2023 ter zienswijze voorgelegd aan de raden van alle deelnemende gemeenten. Onderdeel van dit plan zijn o.a. een nieuw risicoprofiel en dekkingsplan.

In juni 2019 is een nieuw risicoprofiel vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRZL. Het hierop gebaseerde ontwerp-beleidsplan is nog in ontwikkeling. Het afgeronde beleidsplan wordt in het voorjaar van 2020 verwacht. Het dekkingsplan maakt hier onderdeel van uit. Zoals gebruikelijk is de jaarrekening en de begroting van de VRZL in mei 2019 vastgesteld.

Wat heeft taakveld 1.1 gekost?

CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
	x € 1.000,-			
LASTEN	8.415	8.172	8.053	119 V
BATEN	293	0	8	8 V
SALDO	8.122	8.172	8.045	127 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten €0,119 mln. V

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft het jaar 2018 afgesloten met een positief resultaat van € 1,053 mln. Van dit resultaat wordt € 0,538 mln. uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Voor Maastricht betekent dit een voordeel van € 0,115 mln.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Verbeteren van de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving) en verbeteren objectieve veiligheid (geregistreerde veiligheid).

Effectindicatoren

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	2017	2018	2019
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ^{1, 2}	45,3	38,5	40,2
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ³	25,9	Geen meting	21,9
rapportcijfer veiligheid in buurt ³	6,9	Geen meting	7,1
% inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ⁴	31,4	Geen meting	34,9
Schaalscore per 1000 inwoners: sociale kwaliteit ^{5,2}	17,9	20,2	19,1

1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal.

Bron: Maastrichts Informatieknooppunt (MIK, politiecijsers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictsvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrijf, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).

2) De indicator is gericht op een trendmatig effect met als doel elk volgend jaar een verdere daling of stijging van de realisatie van het voorgaande jaar te bereiken. Aangezien vaststelling van de begroting plaatsvindt voor

aanvang van dit begrotingsjaar, is op het moment van deze vaststelling het realisatiecijfer van het voorgaande jaar nog niet bekend. Vandaar dat als realisatiecijfer een jaar eerder is opgenomen.

- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de veiligheidsbeleving is. Bron van de indicator is de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). Deze landelijke monitor is met ingang van 2017 een tweejaarlijks (in oneven jaren) terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.
- 4) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (IVM);
- 5) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politiecijfers).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meerjarige prestaties (going concern)	Realisatie 2019
<p>Vanuit het Meerjarenprogramma Veiligheid en de daarin opgenomen prioriteiten en aandachtspunten wordt jaarlijks door het college een uitvoeringsagenda bepaald die in de begroting van elk uitvoeringsjaar wordt verankerd. Hierbij is er structurele, meerjarige aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verminderen en voorkomen van (veiligheidsgerelateerde) overlast zoals drugsoverlast, (zware) woonoverlast en overlast door personen met verward gedrag door: <ul style="list-style-type: none"> ○ preventieve maatregelen en acties ter voorkoming van overlast; ○ een informatiegestuurde en integrale aanpak van overlastsituaties. • een integrale en planmatige aanpak van vermogens- en geweldscriminaliteit (veel voorkomende criminaliteit, High Impact Crime, zoals bijvoorbeeld woninginbraak, overvallen, zakkenrollen, straatroof); • het optreden tegen intimidatie, onaantastbaren, multiproblematiek en geweld in afhankelijkheidsrelaties • de aanpak van ondermijning door: <ul style="list-style-type: none"> ○ een lokale en geïntegreerde repressieve aanpak van georganiseerde criminaliteit in combinatie met preventieve maatregelen (onder andere voorlichting, campagnes) gericht op het weerbaarder maken van de samenleving tegen georganiseerde criminaliteit; ○ het creëren van bewustwording in relatie tot “een weerbaar en integer bestuur” (inzet Wet Bibob, ambtelijke en bestuurlijke bewustwording ondermijning, Veilige Publieke Taak (VPT): het voorkomen en aanpakken van geweld en agressie tegen personen met een (semi-) publieke taak); • het voorkomen en tegengaan van polarisatie en radicalisering middels gerichte preventieve en waar nodig repressieve maatregelen; • een gerichte inzet van handhaving openbare ruimte. Dit ter voorkoming en bestrijding van overlast in relatie tot openbare orde en veiligheid, waarbij gebiedsgericht een vaste koppeling bestaat tussen wijkgebonden medewerkers en wijkagenten; • het aanpakken van problematisch en overlastgevend gedrag van jeugdigen; • het bewaken van de veiligheid van evenementen, het uitgaansleven en bedrijvigheid. 	<p>Conform.</p>
<p>Naar aanleiding van de op 3 oktober 2017 aangenomen raadsnotie ‘Stop (seksuele) intimidatie’ is gestart met een inventarisatie van de stand van zaken rondom seksuele/straatintimidatie in Maastricht. Het signaal (waarop de raadsnotie is gebaseerd) is afkomstig van studenten, daar is vervolgens een onderzoek op gedaan. De volle omvang van het probleem in Maastricht is op dit moment nog niet duidelijk en moet nader worden onderzocht. Daarnaast moet worden bekeken welke maatregelen er mogelijk zijn. Daar worden diverse in- en externe partijen bij betrokken.</p>	<p>Conform. Het naar aanleiding van de motie gestarte onderzoek van Mondriaan is afgerond. Een plan van aanpak op basis hiervan is in voorbereiding.</p>

Prestatie-indicator	Begroting	Realisatie
	2019	2019
aantal opgepakte signaaldossiers ondermijning	5	6
% teruggekoppelde meldingen drugsoverlast	90	97 ¹
aantal gecoördineerde casussen Top-X aanpak	12	36

¹ In 2019 ontving de gemeente 269 niet-anonieme meldingen drugsoverlast. Bij 8 van deze meldingen (3%) kon geen terugkoppeling plaatsvinden. Daarnaast ontvingen we nog 245 anonieme meldingen over drugsoverlast.

Aandachtspunten 2019	Realisatie 2019
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen raadsvoorstel drugsaanpak/ ondermijning 2019 e.v. in december 2018 Vaststellen Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 in het eerste kwartaal van 2019 Vaststellen meerjarenprogramma handhaving openbare ruimte 2020-2023 (HOR) en bespreken HOR jaarplan 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> Conform (raad, 12 februari 2019). Conform (raad, 19 maart 2019). Vaststelling vindt plaats in 2020 (inclusief het Uitvoeringsprogramma handhaven openbare ruimte 2020-2021).

Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Positieve lijn uit veiligheidscijfers actief uitdragen, gericht op hogere veiligheidsbeleving. Het verbeteren van de veiligheidsbeleving in de Maastrichtse buurten blijft een belangrijk speerpunt van ons veiligheidsbeleid. Coördinatie vindt plaats door de procesregisseur veiligheidsbeleving in afstemming met de Veilige Buurtenaanpak. De kaders voor de aanpak maken onderdeel uit van het Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022. In 2019 wordt ten behoeve van de uitvoering van het nieuwe Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht de eerste tweejaarlijkse uitvoeringsagenda (periode 2019-2020) opgesteld. Vanuit het hoofdlijnenakkoord coalitie zijn in 2019 de navolgende intensiveringen/aanpassingen voorzien: <ul style="list-style-type: none"> Uitbreiden capaciteit handhaving openbare ruimte voor handhaving geluidsoverlast horeca en terrassen, studentenoverlast (huisvesting) en verrommeling (afval, uitstallingen, terrassen) met 2,0 fte en horeca-evenementen met 1,0 fte (€ 0,125 mln.) 1,0 fte extra t.b.v. data-analyse tegengaan ondermijning (€ 0,1 mln.) Maatregelen veilig uitgaan 	<ul style="list-style-type: none"> In 2019 is een Maastrichtse Aanpak Veiligheidsbeleving opgesteld. Deze aanpak gaat uit van een integrale aanpak met burgers en overige ketenpartners. De aanpak is toegepast bij een aantal casussen in het Wittevrouwenveld, Plein 1992 en de Havezathe en is door betrokkenen positief ontvangen. Vastgesteld door de raad op 19 maart 2019 als onderdeel van het MJP Veiligheid Maastricht 2019-2022. Van de 2 fte voor handhaving geluidsoverlast horeca en terrassen, studentenoverlast is 1 fte ingevuld. Invulling van de andere fte is vertraagd en vindt in 2020 plaats. De fte voor horeca-evenementen is gerealiseerd. Conform. De verdere inrichting van de data-analyse vindt momenteel plaats. Conform. Door team Handhaving Openbare Ruimte en politie en met inzet van cameratoezicht is ingezet om uitgaan in Maastricht zo veilig mogelijk te maken. In 2019 is de pilot gestart waarbij de werkuren

<ul style="list-style-type: none"> ○ Projectleider zorg en veiligheid 1,0 fte (€0,1 mln.) ○ €0,25 mln. reserveren voor raadsvoorstel drugsaanpak/ ondermijning 2019 e.v. ○ Veiligheidsmaatregelen evenementen (€0,05 mln.) 	<p>van de teams Handhaven Openbare Ruimte en WABO zijn uitgebreid in de avond en nachtelijke uren.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De projectmanager veiligheid en zorg is per 1 juni 2019 aangesteld. ○ Conform. Vanuit deze middelen zijn een informatiemakelaar, een regisseur veiligheidsgelateerde overlast en een juridisch medewerker aangesteld. ○ Conform. Het budget is onder andere aangewend voor de aanschaf van verkeersremmende maatregelen (roadblocks) die structureel kunnen worden ingezet bij diverse evenementen in de stad.
---	---

Wat heeft taakveld 1.2 gekost?

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
LASTEN	6.746	5.361	4.837	524 V
BATEN	217	107	409	302 V
SALDO	6.529	5.254	4.428	826 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten €0,524 mln. V

- Apparaatskosten (MJP Veiligheid) €0,310 mln. V
- Project City Deal €0,175 mln. N
- Versterking aanpak ondermijning (subsidie RIEC) €0,068 mln. N
- Versterkingsgelden radicalisering (decembercirculaire 2019) €0,413 mln. V
- Diversen €0,044 mln. V

Baten €0,302 mln. V

- Versterking aanpak ondermijning (subsidie RIEC) €0,068 mln. V
- City Deal (bijdrage deelnemende gemeenten) €0,080 mln. V
- Veiligheidshuis (bijdragen andere gemeenten) €0,046 mln. V
- Diversen (extra opbrengsten dienstverlening derden) €0,108 mln. V

Programma 1 Veiligheid

Wat heeft programma 1 gekost?

PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.415	8.172	8.053	119 V
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.746	5.361	4.837	524 V
TOTAAL LASTEN	15.161	13.533	12.890	643 V
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	293	0	8	8 V
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	217	107	409	302 V
TOTAAL BATEN	510	107	417	310 V
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.122	8.172	8.045	127 V
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.529	5.254	4.428	826 V
TOTAAL SALDO	14.651	13.426	12.473	953 V

Voor de afzonderlijke toelichtingen zie 1.1 en 1.2.

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Robuuste en veilige netwerkstructuren
B. Actieve vervoerswijzen en openbaarvervoer
C. Parkeren
D. Mobiliteits- en verkeersmanagement
E. Mobiliteitsprogramma
F. Openbare ruimte exclusief onderhoud en beheer van groen en vestingwerken

Wat willen we bereiken?

Programmadoelstelling

Het zorgen voor een robuuste en duurzame bereikbaarheid en een verharde openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier wordt beheerd.

Indicatoren

BBV-indicatoren

Het rijk heeft in 2018 besloten dat de twee BBV indicatoren voor programma 2 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een motorvoertuig' en 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een fietser' zijn vervallen.

Maastrichtse indicatoren

	jaar	Maastricht
Verkeer en mobiliteit		
aantal fietsers dat Maasbruggen passeert	2017	29.000
	2019	30.000
	Ambitie 2019	30.000
aantal betaalde parkeerplaatsen in het centrum	2017	7.300
	2019	6.900 ¹
	Ambitie 2019	7.300
aantal betaalde parkeerplaatsen op P+W locaties	2017	1.080
	2019	1.120 ¹
	Ambitie 2019	1.145
aantal (betaalde) parkeerplaatsen op P+R locaties	2017	345
	2019	540
	Ambitie 2019	645

	jaar	Maastricht
Kwaliteitsniveau openbare ruimte		
Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied ¹	2017/2018	A
	2019	A ¹
	Ambitie 2019	B
Verhardingen rest	2017/2018	A/B
	2019	A/B ¹
	Ambitie 2019	B
Schoon binnen de singels	2017/2018	A
	2019	A
	Ambitie 2019	A
Schoon buiten de singels	2017/2018	A
	2019	A ²
	Ambitie 2019	B
Openbare verlichting	2017/2018	A
	2019	A ³
	Ambitie 2019	B
Civiele kunstwerken	2017	veilig
	2019	veilig
	Ambitie 2019	Veilig

Oordeel inwoners over openbare ruimte (rapportcijfer)¹		
Onderhoud wegen, paden en pleintjes eigen buurt	2017/2018	5,9
	2019	geen meting
	Ambitie 2019	6,0
Schoonhouden openbare ruimte eigen buurt	2017/2018	6,3
	2019	geen meting
	Ambitie 2019	6
Schoonhouden openbare ruimte binnenstad	2017/2018	6,6
	2019	geen meting
	Ambitie 2019	7,5

Verkeer en mobiliteit

- Vanwege het vergroten van het centrumgebied met het Frontenpark is het parkeerterrein Frontenpark verschoven van de P+W-zone naar de centrum-zone. Dit als gevolg dat er in de vergrote centrum-zone 7.600 betaalde parkeerplaatsen zijn en in de P+W-zone 420.

Kwaliteitsniveau openbare ruimte

- We zitten met de A-score net boven de grens met B; in algemene zin en areaalbreed gezien daalt het kwaliteitsniveau weer na de afronding van de inhaalslag groot onderhoud verhardingen 2015/2016 (eenmalig extra impulsbudget groot onderhoud); dit is een normaal cyclisch proces.

2. Crow-categorie A heeft een scorebereik van 7,5 tot 9,5. De gemeten score in 2019 was bij Schoon buiten de Singels 7,7 hetgeen een marginale overschrijding is. Met name het vegen en zwerfafval scoort hoger. Voor vegen speelt een rol dat dat frequent wordt uitgevoerd - ook in de buitenwijken – niet alleen om veegvuil te verwijderen, maar ook om ontkiemen van onkruidzaad te voorkomen (mechanische bestrijding, nu chemische bestrijding verboden is). Bij zwerfafval speelt het sociaal maatschappelijk belang van de inzet van doelgroepers mee.
3. Het behaalde niveau 2019 scoort nét in A met 7,6 punten.

Oordeel inwoners over openbare ruimte

1. Bron Stadspeiling (peiling wordt eens in de vier jaar gehouden).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Robuuste en veilige netwerkstructuren

Robuuste en veilige netwerkstructuren	
Beoogde prestatie 2019	Realisatie 2019
<p><u>Voeren van een brede mobiliteitsagenda</u> Invulling geven aan de bouwsteen mobiliteit binnen de omgevingsvisie. Afhankelijk van het proces en inhoud kan deze bouwsteen omgezet worden naar een losstaand mobiliteitsplan waar ook verkeerscirculatie onderdeel van is.</p>	<p>In 2019 is de Omgevingsvisie Maastricht 2040 opgesteld. Integraal onderdeel is de visie op mobiliteit. Deze visie ligt in 2020 ter besluitvorming voor in de raad.</p>
<p><u>Verbeteren openbaar vervoerverbindingen in (Eu)regio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De railagenda van de Provincie Limburg omvat ambities voor het verbeteren van de railverbindingen in de (Eu)regio. De gemeente onderstreept het belang van deze verbindingen en ondersteunt de provincie bij: <ul style="list-style-type: none"> ○ De gezamenlijke lobby ten aanzien van dit thema. ○ Het realiseren van de ambities ten aanzien van de drielandentrein (Aken – Heerlen – Maastricht – Luik). De drielandentrein zal in stappen in gebruik genomen worden in de periode 2020 en 2022. ○ De uitbreiding station Maastricht Noord met extra perrons. De realisatie van de extra perrons is, mede afhankelijk van een besluit over de noodzakelijke rijksbijdrage, voorzien in 2020. • Daarnaast wordt samengewerkt aan de sneltramverbinding van Maastricht naar Hasselt (In 2019 wordt de aanbesteding in de markt gezet om ingebruikname in 2024 te kunnen borgen). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bijdrage is geleverd aan de lobby voor en het realiseren van de railagenda van de Provincie Limburg. ○ Voorbereidingen voor uitvoering van de uitbreiding Station Maastricht Noord zijn gestart. Realisatie is voorzien in 2021/2022. ○ Drielandentrein is gaan rijden tussen Maastricht en Aken. Overleggen m.b.t. doortrekking naar Luik hebben plaatsgevonden. • Tram Maastricht-Hasselt: <ul style="list-style-type: none"> ○ Besluitvorming in de Raad van State inzake het bestemmingsplan is succesvol verlopen. Het bestemmingsplan is hiermee vastgesteld en onherroepelijk. ○ Aanbestedingsprocedure is opgestart. ○ Voorbereidingen voor de uitvoeringsfase zijn gestart. ○ Planuitwerking heeft verder plaatsgevonden

	<ul style="list-style-type: none"> o In het kader van het project Noorderbrugtracé zijn al enkele planonderdelen uitgevoerd.
<p><u>Verbeteren multimodale bereikbaarheid van centrumgebieden</u></p> <p>Het ondersteunen en faciliteren van initiatieven binnen het project Mobility as a Service (Maas) dat uitgerold wordt door de Provincie Limburg en Programmabureau Maastricht Bereikbaar.</p>	<p>Bijdrage geleverd aan aanbestedingstraject. Deze heeft inmiddels plaatsgevonden. Opdracht is gegund aan Arriva. Uitrol zal plaatsvinden in 2020.</p>
<p><u>Benutten koppelkansen met onderhoudsprojecten</u></p> <p>Doorvoeren van optimalisaties in het wegprofiel op Appiushof en Stuwweg.</p>	<p>Appiushof: Bestaande fietsvoorzieningen worden gehandhaafd. Wel worden maatregelen doorgevoerd in 2020 om wortelopdruk te voorkomen.</p> <p>Stuwweg: Planvoorbereiding is opgepakt en wordt in 2020 afgerond. Uitvoering zal in 2021 opgepakt gaan worden.</p>
<p><u>Reductie vrachtverkeer van en naar België</u></p> <p>Eind 2018 monitoren van verkeersbewegingen en overleg met Belgische buurgemeenten over mogelijke maatregelen in het totale verkeerssysteem op basis van data. Dit moet eind 2019 leiden tot een concreet voorstel over maatregelen waarvan de uitvoering in 2020 kan starten.</p>	<p>Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkeersmonitor 2018 is gereed. • Overleg met Vlaamse overheden heeft plaatsgevonden. Besluit over gewenste maatregelen is op 8 oktober 2019 genomen. <p>Tongerseweg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planvorming voor reconstructie Tongerseweg is opgestart. • Besluitvorming voorzien in 2020 met uitvoering in 2021.

B. Actieve vervoerswijzen en openbaar vervoer

Stimuleren actieve vervoerswijzen (fiets en lopen) en openbaar vervoer	
Beoogde prestatie 2019	Realisatie 2019
<p><u>Stimulering fietsgebruik</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen plan van aanpak voor een nieuw fietsplan (uitwerking oppakken na besluitvorming omgevingsvisie) • Besluitvorming regionale fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Snelfietsroute Sittard-Maastricht: fase 1b (Meerssen-Maastricht) 2. verbindingsas Maastricht – Valkenburg in het kader van Buitengoed Geul en Maas 3. Vlakfietsroute Maastricht-Aken • Besluitvorming stedelijke fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fietsverbinding stuw Borgharen 2. Definitieve fietsbrug Itteren (trekker Rijkswaterstaat) 	<ul style="list-style-type: none"> • Actieplan Fiets: Besluitvorming in college in 2020. • Besluitvorming regionale fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Financiering van het project is rond. Bestuursovereenkomst is in voorbereiding. 2. Gedeelte op grondgebied Maastricht gaat mee in de realisatie van de snelfietsroute en zal worden uitgevoerd. 3. Tracé over trambaanfietsroute Is komen te vervallen. • Besluitvorming stedelijke fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Financiering is rond, plan voorbereiding en besluitvorming wordt in 2020 verder opgepakt. 2. Planvorming is opgestart.

<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie stedelijke fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdelijke fietsbrug Itteren 2. Fietsroute dr. Nevenstraat 3. Fietsroute Meerssenhoven 4. Fietsoversteek Meerssenerweg (nabij P+R Maastricht Noord) • Onderzoeksopgaven fiets: <ol style="list-style-type: none"> 1. Stallingsopgave in centrum-west 2. Blauwe loper: fietsroute Mariaberg in combinatie met wijkaanpak • Gedragsbeïnvloedingmaatregelen: continueren van de stimuleringsactie voor fiets (waaronder E-bikes en deelfietsen) binnen het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (BBMB). De omvang hiervan is afhankelijk van het vervolg van het programma Maastricht Bereikbaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie stedelijke fietsverbindingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vervallen, ingezet wordt op definitieve verbinding. 2. Alternatief is in voorbereiding, oorspronkelijk plan bleek niet haalbaar. Kleinschalige infra maatregelen zijn wel uitgevoerd. 3. Uitgevoerd. 4. Uitgevoerd. • Onderzoeksopgaven fiets: <ol style="list-style-type: none"> 1. Stallingsopgave is onderdeel van actieplan Fietsparkeren Besluitvorming in college in 2020. 2. Planvorming Blauwe loper is in 2020 opgepakt en uitgewerkt. • Uitgevoerd.
<p><u>Stimulering openbaar vervoer gebruik</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering OV-concessie Provincie Limburg. In 2019 worden de werkzaamheden in het ontwikkelteam met vervoerder Arriva en opdrachtgever Provincie Limburg gecontinueerd. Verbetermogelijkheden in het openbaar vervoer worden op haalbaarheid onderzocht. De gemeente Maastricht heeft hierin een signaalfunctie. Verdere uitrol elektrische stadsbussen in samenwerking met Arriva en de Provincie Limburg. • In samenwerking met Arriva en Provincie Limburg een plan opstellen voor het duurzaam exploiteren van het P+R aanbod. 	<ul style="list-style-type: none"> • OV-Concessie. In samenwerking met Arriva en de Provincie Limburg is verder invulling gegeven aan verbeteren van het openbaar vervoer in en om Maastricht. Alle reguliere stadslijnen zijn overgestapt op elektrische bediening inclusief Lijn 10 (P+R-Noord – Gulpen), Lijn 9 (Bunde – Sint-Pieter) en Lijn 30 (Maastricht – Sittard). • P+R. De bediening van P+R is integraal onderdeel van de OV-concessie inclusief tarifiering hiervan.
<p><u>Kwalitatieve impuls stationsomgeving</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het project Stad en Spoor, dat gericht is op de aanpak van de barrièrewerking van de spoorzone en de transformatie van station Maastricht naar een internationaal knooppunt voortzetten. • De laatste jaren breidt het kernwinkelgebied van Maastricht zich uit naar de oostelijke Maasoever in Wyck. Het openbaar domein van de Stationsstraat en omgeving dient aangepast te worden aan deze nieuwe dynamiek. Deze omgeving krijgt een kwalitatieve impuls waarbij aanleg van het 	<ul style="list-style-type: none"> • Het programma Stad en Spoor is verder opgepakt en uitgewerkt. • Verkeersstudie Stationsomgeving/ Wyck is opgestart. Resultaten worden verwacht in 2020.

<p>openbaar domein en het bekijken van de mobiliteit hand in hand gaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> Realisatie Internationaal busstation aan de Meerssenerweg. 	<ul style="list-style-type: none"> Internationaal busstation. Gerealiseerd en in gebruik genomen.
--	--

C. Parkeren

Parkeren als sturingsinstrument en verduurzamen logistiek en goederenvervoer	
Beoogde prestatie 2019	Realisatie 2019
<p><u>Parkeren als sturingselement</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Uitwerking van het Parkeerplan in samenhang met de omgevingsvisie. (Besluitvorming afhankelijk van het proces van de omgevingsvisie). Bij voldoende draagvlak bij bewoners en ondernemers parkeerruimte binnen de stad omzetten ten behoeve van alternatief gebruik voor fiets, groen, spelen en ontmoeting dit door middel van burgerparticipatie. Besluitvorming en eventueel overdracht parkeerterrein Stadspark aan Q-park. Start voorbereiding uitbouw P+R-opgave (omvang en locaties bezien i.r.t. Omgevingsvisie en Parkeerplan). Exploitatie, beheer en onderhoud P+R-terrein Maastricht noord en overige P+R-terreinen afhankelijk van de evaluatie. 	<ul style="list-style-type: none"> Actieplan parkeren. Wordt als uitwerking van de Omgevingsvisie opgesteld in 2020. Omzetten van parkeerruimte is onderdeel van het actieplan parkeren en zal na besluitvorming in 2020 worden opgepakt. P-Stadspark besluitvorming en overdracht heeft plaatsgevonden. Parkeren op afstand. Gestart is met het opstellen van het actieplan. Exploitatie P+R is onderdeel van de parkeerexploitatie voor het parkeerterrein en van de OV-concessie voor het natransport.
<p><u>Verduurzamen logistiek en goederenvervoer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Opstellen plan van aanpak emissieloze stadsdistributie. Uitwerken en eventueel opstarten van een tweetal pilots: <ul style="list-style-type: none"> Gebundelde bevoorrading via een netwerk van hubs Stop & Drop, open systeem voor het reserveren van slots voor laad- en losplaatsen. 	<ul style="list-style-type: none"> Plan van aanpak is vertraagd. Oplevering inclusief besluitvorming in de raad is voorzien eind 2020. <p>Pilots:</p> <ul style="list-style-type: none"> Overleggen met belanghebbenden hebben plaats gevonden. In 2020 wordt dit verder opgepakt. Stop & Drop aansluitingen op de Markt en Vrijthof zijn gerealiseerd.

D. Mobiliteits- en verkeersmanagement

Beoogde prestatie 2019	Realisatie 2019
<p>Het programma Maastricht Bereikbaar is onderdeel van het landelijke programma Beter Benutten. Dit programma loopt op zijn einde. Gewerkt wordt, in samenwerking met zowel regionale als landelijke partners, aan een vervolgprogramma passend binnen de korte termijn aanpak 2019-2021 van het Rijk. Het programma is erop gericht om slimme en duurzame mobiliteit structureel te stimuleren via innovatie, samenwerking en gedragsbeïnvloeding. Het doel van dit nieuwe programma is om zowel de bereikbaarheid te verbeteren en CO2-uitstoot te</p>	<p>Jaarplan 2019 is uitgevoerd in samenwerking met het Programmabureau Maastricht Bereikbaar en het Meerjarenprogramma 2019-2022 is opgesteld met besluitvorming in de raad in 2020.</p>

<p>reduceren. Dit zal wederom gebeuren via gezamenlijke financiering. De benodigde bijdrage van de gemeente is nog onbekend. Uitgaande van een in omvang vergelijkbaar programma als de afgelopen periode is ca. € 7 mln. nodig van de gemeente Maastricht voor de gehele periode met voor 2019 een bijdrage van € 1,5 tot € 2,0 mln.</p>	
Stimuleren slimme en duurzame mobiliteit	
<p><u>Mobiliteitsmanagement</u> Opzetten en opstarten van het nieuwe programma passend binnen de kaders van de Korte Termijn Aanpak 2019-2021 als vervolg op het programma Beter Benutten via Programmabureau Maastricht Bereikbaar via de volgende sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Werkgeversaanpak o Groene stad o Fiets in de keten o Logistiek o Mobility as a service o Snelle fietsroutes o Smart Mobility en innovatie o Regio regie <p>Randvoorwaardelijk hiervoor is het in voortzetten van het Programma Maastricht Bereikbaar als samenwerkings- en uitvoeringsorganisatie.</p>	<p>Het Meerjarenprogramma onder de naam 'Uitvoeringsagenda Slim, Duurzaam en Veilig Zuid-Limburg is op- en vastgesteld. Waarbij de financieringsbijdrage van dit programma bij deelnemende partijen is overeengekomen. De gemeentelijke bijdrage wordt definitief besloten door de raad in 2020.</p>
<p><u>Verkeersmanagement</u> Uitvoeren regulier beheer, onderhouds- en vervangingsprogramma van de Verkeersregelininstallaties.</p>	<p>Het beheren van verkeersregelininstallaties en verkeersmanagementsystemen heeft in 2019 plaatsgevonden. De verkeersregelininstallatie Meerssenerweg – Marienwaard is vervangen. Op het kruispunt Belvederelaan – Sandersweg is een nieuwe verkeersregelininstallatie gerealiseerd. De verkeersregelininstallaties Brusselseweg – Fagotstraat en Boschstraat – Frontensingel zijn opgeleverd. 20 verkeersregelininstallaties zijn omgebouwd naar zogenaamde iVRI's en zijn hiermee voorbereid op connected & smart mobility toepassingen.</p>
<p><u>Aanpak Topdagen</u> Het huidige verkeerssysteem is op ongeveer 25 dagen ontoereikend om het verkeersaanbod te verwerken. Op deze dagen worden verkeersregelaars op straat gezet en specifieke verkeersmaatregelen getroffen om de bezoeker welkom te heten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Arriva en de nood- en hulpdiensten.</p>	<p>De aanpak topdagen is in 2019 uitgevoerd in samenwerking met de betrokken partners.</p>

E. Mobiliteitsprogramma

Uitvoeren Mobiliteitsprogramma	
Beoogde prestatie 2019	Realisatie 2019
<p>Het mobiliteitsprogramma heeft een omvang van € 590.000. Insteek is om dit bij concrete projecten zoveel als mogelijk aan te vullen met provinciale subsidies of bijdragen van derden (w.o. Maastricht Bereikbaar). De projecten die in het mobiliteitsprogramma voor 2019 worden opgenomen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fietsroute Dr. Nevenstraat • Fietsroute Meerssenhoven • Fietsoversteek Meerssenerweg • Tijdelijke fietsbrug Itteren • Bijdrage aan borrelbus 	<ul style="list-style-type: none"> • Alternatief is in voorbereiding, oorspronkelijk plan bleek niet haalbaar. Kleinschalige infra maatregelen zijn wel uitgevoerd. • Uitgevoerd. • Uitgevoerd. • vervallen. • Uitgevoerd.

F. Openbare ruimte exclusief beheer en onderhoud groen en vestingwerken

Realisatie en monitoring beeldkwaliteit	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Ingebruikname nieuw areaal</u> Conform besluitvorming in de raad zullen areaaluitbreidingen in de stad, waarvoor geen budgetten waren / zijn gereserveerd, opgenomen worden in de onderhoudsprogramma's (m.n. groen, verhardingen, schoon). Het betreft gemiddeld ca 13 ha per jaar. Voor 2019 betreft het gedeelten van o.a. de projecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noorderbrug incl. Frontenpark, Groen Raamwerk, RMP, PDV-locatie; - Malberg; - Wittevrouwenveld; - Widelanken; - Klevarie; - A2-traverse. <p>In 2019 gaan we de omvang van de netto areaaluitbreidingen, mede met behulp van de input vanuit het leantraject gegevensbeheer openbare ruimte, nauwkeuriger in kaart brengen op basis waarvan wij een voorstel zullen doen m.b.t. de eventueel noodzakelijke extra beheerkosten.</p>	<p>De nieuwe arealen zijn conform begroting 2019 in beheer genomen. Bij Kaderbrief 2019 heeft besluitvorming door de raad over areaaluitbreidingen plaatsgevonden waarna extra toegekende areaaluitbreidingsgelden in de begroting zijn vertaald.</p> <p>Met name de projecten AV2 en Noorderbrugtracé hebben geleid tot een aanzienlijke netto-areaaltoename (ca 50 ha).</p> <p>In 2019 is gestart met het lean-traject gegevensbeheer openbare ruimte (fase 1). Dit project is gericht op een verbetering van de betrouwbaarheid van de kwaliteit van de cijfers over de arealen beheer en onderhoud (betere definiëring beheergroepen, paspoortgegevens en het "inregelen" van adequate mutatieprocessen). In de loop van 2020 wordt fase 1 afgerond, waarna de areaaluitbreidingen nauwkeuriger in beeld zijn.</p>

<p><u>Onderhoud en beheer verhardingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstelling nieuwe leidraad verhardingen 2019 - 2023. • Uitvoering jaarprogramma's groot onderhoud wegen en elementenverhardingen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inspecties en de leidraad zijn conform planning door het college in oktober vastgesteld en via een RIB d.d. 5 november 2019 naar de raad gestuurd. • Meerjarenprogramma is conform planning vastgesteld en uitgevoerd.
<p><u>Onderhoud en beheer civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, etc.)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar aanleiding van de vastgestelde leidraad wordt het meerjarenprogramma civiele kunstwerken uitgevoerd. • Verder worden waar nodig inspecties en onderzoeken uitgevoerd. 	<p>De uitvoering van de leidraad civiele kunstwerken 2015-2019 is conform planning verlopen. Verder zijn diverse voorbereidingen getroffen om te komen tot de opstelling van een leidraad 2020 – 2024 (vaststelling in 2020).</p>
<p><u>Schoonhouden openbare ruimte</u> De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. De aanpak preventie zwerfafval wordt in 2019 verder uitgevoerd.</p>	<p>Conform</p>
<p><u>Onderhoud en beheer openbare verlichting</u> De basistaak onderhoud en beheer van openbare verlichting is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Het jaarprogramma 2019 uit de leidraad openbare verlichting wordt in 2019 uitgevoerd.</p>	<p>Het in de leidraad OVL opgevoerde aantal te vervangen armaturen en masten is deels niet gehaald (ca 20% minder). Dat komt door een hogere kostprijs: de armaturen dienen namelijk "slim" en vleermuisvriendelijk te zijn. Daarnaast speelt ook een rol dat Enexis nu bij vervanging van de lichtmasten bij elke lichtmast een bodemonderzoek eist (denk aan problematiek PFAS). Tevens was een grote financiële tegenvaller de overspanningen OVL: deze zijn in de hele stad onveilig bevonden en inmiddels vervangen.</p>
<p><u>Onderhoud en beheer infrastructurale elementen</u> De inspanningen zijn gericht op een instandhouding van de aanwezige infrastructurale elementen in de openbare ruimte. In 2019 wordt gestart met de uitvoering van de prioritaire onderdelen uit de leidraad cultuurhistorische objecten.</p>	<p>Conform</p>
<p><u>Metten en evalueren van het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte</u> Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt structureel en intensief gemonitord.</p>	<p>Conform</p>

Wat heeft programma 2 gekost?

PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT				
	Begroting 2019,	Begroting 2019, na	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
VERKEER EN VERVOER (2.1)	22.575	20.390	20.331	59 V
PARKEREN (2.2)	5.875	5.482	5.436	46 V
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	64	63	72	9 N
TOTAAL LASTEN	28.514	25.935	25.839	96 V
x € 1.000,-				
VERKEER EN VERVOER (2.1)	207	472	2.138	1.666 V
PARKEREN (2.2)	10.110	2.953	3.010	57 V
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	0	0	0	0 N
TOTAAL BATEN	10.317	3.425	5.148	1.723 V
x € 1.000,-				
VERKEER EN VERVOER (2.1)	22.368	19.918	18.193	1.725 V
PARKEREN (2.2)	-4.235	2.529	2.426	103 V
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	64	63	72	9 N
TOTAAL SALDO	18.197	22.510	20.691	1.819 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Baten € 1,723 mln. V

- Verhardingen* € 0,812 mln. V
- Bijdragen derden parkeerroute informatiesysteem** € 0,152 mln. V
- Bijdragen derden en schadeverhaal verkeersregelinstantaties** € 0,288 mln. V
- Parkeerbijdrageregeling € 0,172 mln. V
- Diversen € 0,299 mln. V

*Verhardingen betreft extra opbrengsten straatwerk voor kabels en leidingen. Indien particuliere bedrijven grondwerkzaamheden willen verrichten op grond in eigendom van de gemeente worden kosten gemaakt voor het 'dichtstraten'. Deze werkzaamheden vinden plaats door medewerkers van de gemeente en worden verhaald op aanvrager.

**Tegenover de bijdragen derden en schadeverhaal parkeerroute informatiesysteem en verkeersregelinstantaties staan ook kosten.

NB De begrote baten Parkeren (2.2) € 10,110 mln. zijn gecorrigeerd omdat de begrote baten Straatparkeren € 7,157 mln. verantwoord moeten worden op taakveld Parkeerbijdragen (0.63).

Investeringen	Rekening 2019
(bedragen x € 1.000)	
Verkeer / mobiliteit	1.260
Noorderbrug	8.410
Parkeren	3.808
Electriciteitsvoorz. Markten	314
Beheer, onderhoud en monitoring verkeersinfrastructuur	774
Openbare ruimte	718
Openbare verlichting	1.705

Programma 3

Economie

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Motie Werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners
B. Internationale kenniseconomie
C. Economie en cultuur
D. Bezoek-, werk- en ontmoetingsstad

Wat willen we bereiken?

Programmadoelstelling

Maastricht ambieert een duurzame internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers voldoende banen op alle niveaus bereikbaar zijn. Maastricht kiest voor een portfoliebeleid waarbij toerisme, congressen, creatieve- en maakindustrie, retail, internationale instituten en het zijn van een internationale studentenstad de basis vormen voor een krachtig economisch profiel. Cultuur en creativiteit vormen daarbij belangrijke ondersteunende factoren. Werkgelegenheid in deze sectoren voor lager en middelbaar opgeleiden heeft onze aandacht.

Indicatoren

BBV-indicatoren ³	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2019 ^{1a}	54,9	56,2
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019 ^{1a}	133,1	139,6

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) LISA.

2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

3) De voormalige BBV indicator BGP (bruto gemeentelijk product) is middels rijksbesluit vervallen.

Maastrichtse indicatoren	Jaar	Maastricht
Aantal starters in Maastricht plus werkgelegenheidseffect ²	2017	995
	2019	982
	Ambitie 2019	1000
Netto nieuw aantal gevestigde bedrijven plus werkgelegenheidseffect ²	2017	528
	2019	413
	Ambitie 2019	530
Totaal aantal banen fulltimers, parttimers en uitzendkrachten in Maastricht ¹	2015	71.050
	2016	71.282
	2018	73.864
	2019	75.239
	Ambitie 2019	71.500

1) Bron: LISA (enquête);

2) Bron: Etil

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Motie Werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners

Verbeteren werkgelegenheid voor laag- en middelbaar opgeleide inwoners	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Het bevorderen van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat voor retail, horeca, toerisme en industrie. Dit schept kansen voor werkgelegenheid voor lager- en middelbaar opgeleiden werknemers. Met speciale aandacht voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt o.a. door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Via Customer Service Valley (CSV) leiden we met onze partners inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt op tot CSV werknemer en bieden hen arbeidsmogelijkheden. Voor 2019 wordt er wederom ingezet op Agent@Work; het toeleiden van 2 instroomklassen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt door Podium 24. Startende (ambachts)bedrijven worden gefaciliteerd door het startersbeleid waarbij ze in staat gesteld worden om meer voorbereid te starten met hun onderneming. 	<ul style="list-style-type: none"> De Triple Helix samenwerking heeft in 2019 geresulteerd in 65 plaatsingen via Podium24 bij Customer Service organisaties waarvan 8 kandidaten met een opleidingstraject ism Vista/Arcus. Middels mobiliteitstrajecten zijn er 5 kandidaten van baan gewisseld tussen de aangesloten partners. Door middel van advies, seminars en bijeenkomsten door o.a. stichting StartersCentrum Limburg, Belastingdienst, BedrijfsContactPunt, ZelfstandigenLoket, Zzpfabriek, OpenCoffee zijn (pre-)starters gefaciliteerd.
<p>Voor het starten van een eigen bedrijf vanuit een uitkering wordt o.a. de mogelijkheid tot inkomenssteun en financiering via het Zelfstandigenloket aangeboden.</p>	<p>Er is inkomenssteun en leningen geboden aan ondernemers in moeilijkheden. Starters vanuit een uitkering zijn bij de start ondersteund.</p>

B. Internationale kenniseconomie

Uitwerken Strategisch Actieplan Zuid-Limburg: economische structuurversterking	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Bijdragen aan ESZL agenda op het niveau van Zuid-Limburg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Versteviging van de Netwerkorganisatie ESZL (voorheen LED) in partnership met alle regiogemeenten en andere triple helix partijen (onderwijs & kennisinstellingen, bedrijfsleven). Het opstellen en uitvoeren van 3 programma's: Versterken en groei van het MKB en innovatiekracht; arbeidsmarktbeleid & onderwijs en (grensoverschrijdende)economie & internationaal vestigingsklimaat. 	<ul style="list-style-type: none"> Aanvullend op de visie van Soete voor Zuid-Limburg hebben de middengebied gemeenten een rapport opgesteld over de opgaven in het middengebied. Rekening houdend met de opgaven geformuleerd in de twee rapporten heeft het bestuur van ESZL zich beraden over de toekomstige manier van samenwerken in Zuid- Limburg. Conform. In 2019 is door Ondernemend Limburg het project "De Groeischakelaar" gelanceerd. De Groeischakelaar is mede door ESZL financieel mogelijk gemaakt. Limburgse ondernemers die hulp kunnen gebruiken bij groei en innovatie kunnen een beroep doen op De Groeischakelaar. Ondersteuning en advies gebeurt langs drie pijlers: Aanjagen – Navigeren – Verbinden. ESZL heeft een voorstel voor een MKB deal Zuid Limburg succesvol bij het

	<p>ministerie van Economische Zaken ingediend. Aanjaagsubsidies voor circulaire economie, een onderzoek voor grondstoffen hergebruik en voor een internationaal e-racing event in Maastricht zijn verstrekt.</p>
--	---

Faciliteren Campusontwikkeling Maastricht Health Campus (MHC): 1100 banen en 40 spin-offs	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Accountmanagement</u> Aandachtspunten in 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met Brightlands Maastricht, Provincie & LIOF/NFIA waarbij door LIOF/NFIA aangeleverde leads worden gefaciliteerd en ondersteund bij het vestigen in Maastricht door inzet van accountmanagement. • Het ondersteunen in de ontwikkeling en uitvoering van diverse projecten en initiatieven vanuit de Campus BV o.a. via de Brightlands Innovation Factory waarbij startups worden aangetrokken en gefaciliteerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 hebben LIOF/NFIA geen nieuwe leads aangeleverd. • Conform

Faciliteren en verankeren internationale kennisinstellingen voor betere kennisvalorisatie, versterking van het vestigingsklimaat en het vergroten van de participatie van de kennisinstellingen voor gezamenlijke economische doelstellingen.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Er wordt een actieprogramma studentenstad opgesteld dat zich richt op de integratie van studenten, het zichtbaar maken en promoten van carrière perspectieven, voldoende betaalbaar en passend woning aanbod en het versterken van het internationale profiel van Maastricht als internationale universiteitsstad met de diverse partners. Aandachtspunten 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een plan van aanpak opstellen t.b.v. het vergroten van de zichtbaarheid van loopbaankansen van scholieren en studenten voor een baan in de Euregio. Hiervoor zal eerst een onderzoek worden uitgevoerd naar de vestigings- en vertrekmotieven van afgestudeerden. • Plan van aanpak opstellen gericht op het vergroten van de meerwaarde van onderwijs voor de stad, door kennis en innovatie vanuit onderwijs- en onderzoeksinstellingen toepasbaar te maken in wijken en buurten, onder andere door inzet Match. • De samenwerking hiervoor met alle kennisinstellingen intensiveren. • Voorstel m.b.t. continueren van de faciliteiten van Housing Helpdesk. 	<p>Het college heeft het actieprogramma Studentenstad 2019-2022 vastgesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek is uitgevoerd door ROA en gepresenteerd in informatieronde 19-3-2019 en vervolgaanpak is gecommuniceerd in actieprogramma studentenstad: start pilot Outkom in 2020 en HBO/UM monitor. Er is dus geen apart plan van aanpak opgesteld. • Plan van aanpak is geland in de Pilot Citydeal, met medewerking van Match loopt in Randwyck en Mariaberg. • Er is meer en regelmatig overleg met de kennisinstellingen op bestuurlijk en ambtelijk niveau • De middelen t.b.v. Housing Helpdesk zijn vastgelegd in het Actieprogramma Studentenstad 2019-2022 en vastgesteld in College.

<ul style="list-style-type: none"> • Communicatie via geschikte media over de impact van en de diverse aspecten van studenten in Maastricht (onder andere via MyMaastricht). • Het realiseren van de internationale studentenclub Kaleido in de muziekgieterij. • In kaart brengen van behoeften van jong afgestudeerden t.a.v. woningaanbod. • Ontwikkelen van een indicator voor de mate waarin studenten zich in Maastricht thuis voelen. • Om de integratie van studenten binnen buurten te vergroten gaan we stimuleren dat jongeren steun en advies geven aan hun medebewoners in de vakgebieden waarin ze worden geschoold. Op die manier wordt de kennis en innovatie vanuit onderwijs- en onderzoekinstellingen direct toepasbaar gemaakt ten goede van wijken en buurten hetgeen de meerwaarde van onze onderwijsinstellingen voor de stad vergroot. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • International Studentsclub wordt niet gerealiseerd in de Muziekgieterij en is in afwachting businessclass UM • Niet gerealiseerd, loopt via woning programmering (studenten) huisvesting • Gerealiseerd (via buurtmonitor) • Gerealiseerd via de Citydeal Kennis Maken. Doel van de Citydeal Kennis Maken is dat studenten onderzoek doen t.b.v. stedelijke problematieken. In september 2019 zijn Zuyd en de UM gestart in Mariaberg en Randwyck. Daarnaast loopt het project Match uit actieprogramma Studententad: dat is gericht op concrete hulp en advies aan bewoners (bv huiswerkbegeleiding)
<p><u>Accountmanagement internationale kennisinstellingen en instituten</u> Internationale kennisinstellingen en instituten zijn belangrijk voor Maastricht. Daartoe zullen wij in 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en/of (financieel) ondersteunen gericht op netwerkvorming en het verbinden van stedelijke opgaven met de onderzoeksagenda's van de kennisinstellingen. Oa. met internationale instituten als European Institute of Public Administration [EIPA], United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology [UNU-MERIT], Maastricht School of Management [MSM], United World College [UWC], European Journalism Centre [EJC]. Daarbinnen actief in te zetten op Working on Europe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële ondersteuning is conform planning uitgevoerd. Tijdens TEFAF vond het jaarlijkse netwerkevent plaats. Actief werd meegewerkt aan de organisatie van het 'Spitzenkandidaten'-debat, de EPSA-2019 en de Maastricht Europe Days 2019.

Faciliteren van innovatieve ondernemers in de topsectoren	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Faciliteren van start ups</u> Naast de reguliere ondersteuning van startende ondernemers is er speciale aandacht voor innovatieve ondernemers/start-ups. Hiertoe zetten we in 2019 in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een plan van aanpak ter bevordering van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor start-ups, broedplaatsen en incubators. • Netwerkvorming; door partijen met elkaar in contact te brengen wordt het eco-systeem van en voor starters en start-ups versterkt. • We helpen startende ondernemers in de creatieve industrie met huisvesting, en vragen mbt ondernemerschap d.m.v. spreekuren en workshops . 	<ul style="list-style-type: none"> • Het College heeft het uitvoeringsplan startups, broedplaatsen en incubators geaccordeerd (10 september 2019). • Een netwerk event voor alle intermediairs is gehouden in mei 2019. • Het BCP en st. StartersCentrum Limburg hielden elke week een spreekuur. Huisvestingsvragen werden door Samenwerkende Ateliers Maastricht (SAM) opgepakt.

Versterking internationaal vestigingsklimaat en internationale oriëntatie, vermindering van grensbarrières**Beoogde prestaties 2019**

Positionering van Maastricht International Centre (MIC) als regionaal expertise en hulpcentrum voor internationals en grenswerkers in Zuid-Limburg

Aandachtpunten in 2019:

- Een inhoudelijk en financieel plan van aanpak voor de uitbouw en doorontwikkeling van het MIC c.q. de onderliggende diensten ten behoeve van Maastricht en Zuid-Limburg.
- Een eerste evaluatie gericht op de doorontwikkeling van de per 1 januari 2018 gestarte 'Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarktontwikkeling' met Belgisch Limburg.

Realisatie 2019

- Gerealiseerd. In april 2019 heeft het college de nota 'doorontwikkeling Maastricht International Centre' vastgesteld.
- Gerealiseerd. In januari 2019 heeft het bestuurlijk Overleg SGA EMR de voortgangsrapportage vastgesteld. De aanpak ligt op koers.

C. Economie en cultuur**Impuls Creatieve Industrie krijgt een structureel karakter****Beoogde prestaties 2019**

Aandachtpunten in 2019:

- Opstellen plan van aanpak met accentverschuiving naar Creatieve Maakindustrie.
- Continuering Forza Fashion House in 2019.
- Uitvoering integrale aanpak broedplaatsen geïncorporeerd binnen de aanpak broedplaatsen, start-ups en incubatoren waarvoor een accountmanager wordt aangesteld.

Realisatie 2019

- Het plan van aanpak is in juni 2019 vastgesteld door het College. De subsidieregeling creatieve maakindustrie Maastricht is sinds 1 juli 2019 opengesteld.
- Dit project is in 2019 beëindigd. De huisvestingsvraag is overgedragen aan SAM. Het begeleidingsprogramma door FashionClash heeft in 2019 succesvol (nationale gesprekspartner geworden) doorgelopen.
- Per 31 januari 2019 is een accountmanager aangesteld. Op 10 september 2019 is het uitvoeringsplan vastgesteld door het college.

D. Bezoek- werk- en ontmoetingsstad**Maastricht in top 3 als winkelstad****Beoogde prestaties 2019**

Stimuleren functieverbreiding en nieuwe concepten

Dit doen we in 2019 ondermeer door:

- Uitvoering plannen van aanpak aanloopstraten/straatplannen als voorwaarden voor een goed vestigingsklimaat door o.a. realisatie van een kwalitatieve impuls in de Stationsstraat en door de inzet van accountmanagement op winkelstraatniveau te verkennen.
- Vaststellen en start uitvoering ruimtelijk economische visie Boschstraat; ontwikkeling van de Boschstraat tot een aantrekkelijke verbinding tussen Binnenstad en Sphinxkwartier.

Realisatie 2019

- In 2019 waren het Jekerkwartier en de Boschstraat als aanloopstraten actueel. In het Jekerkwartier vindt de uitvoering van de afgesproken maatregelen plaats, deels in 2019/2020. Voor de Boschstraat is de stand van zaken van de uitvoering voor de ruimtelijk-functionele visie voor de Boschstraat geïnventariseerd en besproken met actoren in de binnenstad.
- Voor de ruimtelijk-functionele visie Boschstraat is de stand van zaken geïnventariseerd en besproken met actoren in de binnenstad.

Uitvoering Detailhandelsnota

Aandachtspunt in 2019:

- De ambtelijke werkgroep heeft samen met de eigenaar en het bedrijfsleven de mogelijkheden doorgenomen voor een

<ul style="list-style-type: none"> • Samen met ondernemers en eigenaar opstellen van een plan van aanpak herontwikkeling winkelcentrum De Heeg. 	<p>toekomstbestendige oplossing voor het winkelcentrum, het liefst integraal met andere mogelijke ontwikkelingen in de onmiddellijke omgeving. Gelet op de complexiteit heeft dit nog niet geresulteerd in een plan van aanpak; tweede helft 2020 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.</p>
<p><u>Kwalitatieve impuls Stationsstraat</u> In de aantrekkelijkheid als winkelstad speelt ook de kwaliteit van het openbaar domein een rol. De laatste jaren breidt het kernwinkelgebied van Maastricht zich uit naar de oostelijke Maasoever in Wyck. Het openbaar domein van de Stationsstraat en omgeving dient aangepast te worden aan deze nieuwe dynamiek. Deze omgeving krijgt een kwalitatieve impuls waarbij aanleg van het openbaar domein en het bekijken van de mobiliteit hand in hand gaan.</p>	<p>In 2019 is vanuit mobiliteit een verkeersstudie voor de stationsomgeving opgesteld. Deze wordt nog aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. Het besluit hierover is bepalend voor het opstellen van een mogelijk plan voor de openbare ruimte in Wyck. In 2019 is een tijdelijk vlaggenmastenproject in samenwerking met de kunstacademie tot stand gekomen.</p>

Meer en langer verblijf in Maastricht waaronder het zakelijk toerisme	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Om ondanks de aantrekkelijkheid voor toerisme een ontspannen stad te behouden worden er regels inzake toeristisch woningverhuur uitgewerkt. Ook het bestaande hotelbeleid wordt uitgevoerd om te kijken of het nog voldoet aan de noden en wensen van deze tijd.</p>	<p>Het college heeft in 2019 conform opdracht van de Raad de marktruimte voor nieuwe hotelinitiatieven opnieuw onderzocht. Nieuwe initiatieven moeten passen binnen deze marktruimte.</p>
<p><u>Stimuleren congressen</u> Aandachtspunten hierbij zijn in 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterking van de rol van het Maastricht Congres Bureau (MCB) voor het binnenhalen van meer congressen. • Afronden van het lobbytraject leidend tot een definitief besluit ten aanzien van de mogelijkheid tot realiseren van een lijnverbinding tussen MAA en een intercontinentale airport ism de provincie. • Verbouwing MECC als belangrijke motor om verdere groei van het zakelijk toerisme mogelijk te maken in 2019 leidend tot definitieve gunning van de aanbesteding (februari 2019) en start van de bouwwerkzaamheden (zomer 2019). Zie Programma 8. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. Het MCB ontvangt een extra bijdrage van € 150.000 per jaar om haar rol effectief in te vullen. • Loopt. De gemeente verleent een bijdrage ten behoeve van de acquisitie. De lobby verloopt via de Provincie. Externe (markt)partijen werken aan een businesscase. Wij kunnen hier geen datum aan toevoegen, omdat wij zelf die lobby niet doen, zoals beschreven. De bijdrage loopt tot en met 2025 (10 jaar 100k per jaar). • De aanbestedingsprocedure MECC kon begin 2019 worden afgerond, resulterend in de contractvorming met aannemer Mertens Bouw te Weert in maart. De gefaseerde uitvoering kon vervolgens per juni 2019 van start gaan, waarna alle voor dat jaar voorziene bouwfases conform planning zijn gerealiseerd.
<p><u>Een evenwichtig evenementenprogramma</u> Aandachtspunten in 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een integraal Jaarprogramma Evenementen 2020; • Doorontwikkeling van bestaande evenementen en ontwikkeling van nieuwe evenementen conform het vastgestelde evenementen beleid en focus op o.a. de doelgroep jongeren en versterking van het imago van de stad; 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Conform

<ul style="list-style-type: none"> • Het meer spreiden van evenementen over de stad onder andere door het ontwikkelen van de stadsweide in het Sphinxkwartier; • Inzetten op verduurzaming van evenementen door het opnemen van toetsingscriteria in de vergunningverlening. • Door een extern bureau een benchmarkonderzoek naar regels en voorschriften voor evenementen laten uitvoeren, gericht op (vermindering) kosten en (vereenvoudiging) procedures voor organisatoren van evenementen (Dit moet leiden tot een rapport en een plan van aanpak met vervolgstappen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform • Nog niet gerealiseerd. Loopt door in 2020 middels inspiratiesessie met raad en evenementenorganisatoren, daarna uitwerking in actualisering van evenementenbeleid in 2021 • Rapport is opgesteld. Plan van aanpak met vervolgstappen wordt in 2020 door Veiligheid en Leefbaarheid aan het college voorgelegd.
<p><u>Versterken Vrijtijdseconomie</u> Aandachtspunten in 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturing op de realisatie van het convenant 2017-2020 met Maastricht Marketing in aansluiting bij het gemeentelijk beleid (doelgroepen, gebiedsontwikkelingen en benutting van de (eu)regio). • Gemeenten en provincie werken in het kader van Provinciaal OmgevingsPlan een brede Zuid-Limburgse visie uit op de toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in Zuid-Limburg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Loopt. In 2020 ligt het stuk ter besluitvorming voor aan de raad.

Maastricht werkstad van de toekomst	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Versterken service en dienstverlening aan (startende) ondernemers</u> Aandachtspunten in 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen plan van aanpak hoe integrale dienstverlening aan ondernemers gewaarborgd wordt binnen de organisatie en extern vorm krijgt. • Hiertoe doen we aan accountmanagement op (winkel)straatniveau. Ook het invoeren van de omgevingswet wordt daarbij aangegrepen als kans tot vernieuwing. • Informatie aan startende internationale ondernemers uitbreiden door o.m. spreekuur in Maastricht International Centre nog meer te profileren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Een jaarplan en communicatieplan zijn opgesteld. Hierin zijn zichtbaarheid en integraal werken sleutelbegrippen met als doel de dienstverlening aan ondernemers op een nog hoger niveau te krijgen. • In 2019 is een overeenkomst afgesloten om inzicht te krijgen in ontwikkelingen op (winkel)straatniveau in het centrum van Maastricht. Ook is vanuit accountmanagement gesprek gevoerd met ondernemers daar waar behoeften zijn aangeven. • Gerealiseerd.
<p><u>Provinciaal Omgevingsplan (POL)</u> Doel van het Provinciaal Omgevingsplan is het op regionale schaal sturen van gewenste ontwikkelingen. In 2016 zijn regionale Bestuursafspraken gemaakt en in december 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) vastgesteld in alle gemeenten van Zuid-Limburg.</p>	<p>Loopt. Er is gewerkt met de afsprakenkaders in de SVREZL met constante aandacht voor behoud van kwaliteit en verbeteringen. Een plan van aanpak voor de evaluatie van de SVREZL (over de jaren 2018-2019-2020) is gezamenlijk met de regio opgesteld.</p>

In navolging hiervan in 2019: Samen met de regio werken met een gezamenlijk opgesteld uitvoeringsprogramma.	
<u>Duurzaamheid als economische kans</u> Iedereen (bedrijven, overheid, inwoners, ...) staat de komende jaren aan de lat voor een omvangrijke duurzaamheidsopgave. De energietransitie, die hiermee verbonden is, is ook volop in uitvoering. Als gemeente willen we deze beide fenomenen aangrijpen als economische kans. Concreet gaan we eerst inventariseren welke duurzaamheidstrajecten en bij de verschillende partners lopen, waar de koppelkansen liggen, wat de behoeftes van de betrokken actoren zijn. Indien mogelijk zoeken we koppelingen met projecten en trajecten binnen ESZL. Na deze inventarisatiefase komen we vervolgens tot een concreet PVA, dat in dialoog met de raad zal opgesteld worden.	Zie circulaire economie.
<u>Circulaire economie</u> Een centraal begrip in deze is circulaire economie. De afvalstoffen van het ene bedrijf kunnen immers welkome grondstoffen vormen voor een ander bedrijf. Als gemeente willen we bedrijven hiervan bewust maken en onderzoeken waar potentiële matches gevonden kunnen worden. Dit doen we door faciliterend en aanjagend te werken	Loopt. Er is opdracht gegeven voor circulaire economie visie ten behoeve van grondstoffenplan Zuid-Limburg. Dit wordt mede ondersteund door ESZL.

Afgestemd (eu)regionaal onderwijs- en arbeidsmarktbeleid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Gezamenlijke aanpak op Zuid-Limburgs niveau</u> Aandachtspunten in 2019: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering convenant Customer Service Valley: o.a. opleidingsprogramma Agent@Work voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. • Clustervorming en programmaontwikkeling in navolging van succesvolle aanpak Customer Service Valley voor de sectoren Maakindustrie (waaronder "Steel"), Leisure bestaande uit horeca en detailhandel. • Zie specifiek voor uitkeringsgerechtigden programma 6. • Hierbij aansluitend zetten we ook in op overleg met beroepsonderwijs. Op die manier willen we bereiken dat er voldoende toekomstige arbeidskrachten opgeleid worden voor die vakgebieden die noodzakelijk zijn om de duurzaamheidstransitie effectief waar te maken 	<ul style="list-style-type: none"> • De Triple Helix samenwerking heeft in 2019 geresulteerd in 65 plaatsingen via Podium24 bij Customer Service organisaties waarvan 8 kandidaten met een opleidingstraject ism Vista/Arcus. • De twee belangrijkste clusters CSV en Steelport hebben in 2019 een verdere verdiepingsslag doorgemaakt op het gebied van onder andere profilering en personeel. De uitbreiding van deze twee clusters naar andere kansrijke sectoren, te weten supermarkten en pigment/chemie worden in 2020 verder uitgerold. • Zie programma 6. • Er is een werkgroep opgericht tussen gemeente en Vista College om de afstemming beter te borgen en projecten waar mogelijk gezamenlijk op te pakken. In de tweejaarlijkse top 30 overleggen met bedrijven is in 2019 en 2020 onderwijs een van de thema's en sluit het onderwijs ook actief aan.

Wat heeft programma 3 gekost?

PROGRAMMA 3 ECONOMIE				
	Begroting 2019,-	Begroting 2019, na	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	4.706	4.357	3.581	776 V
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	614	269	59	210 V
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	253	668	645	23 V
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.360	5.291	5.292	1 N
TOTAAL LASTEN	8.933	10.585	9.577	1.008 V
x € 1.000,-				
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	345	234	239	5 V
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	0	0	0	0 N
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	0	0	0	0 N
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	1.820	6.255	6.500	245 V
TOTAAL BATEN	2.165	6.489	6.739	250 V
x € 1.000,-				
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	4.361	4.123	3.342	781 V
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	614	269	59	210 V
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	253	668	645	23 V
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	1.540	-964	-1.208	244 V
TOTAAL SALDO	6.768	4.096	2.838	1.258 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten € 1,008 mln. V

- Apparaatskosten € 0,130 mln. V
- Kapitaallasten € 0,033 mln. V
- Lagere bijdrage Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg* € 0,391 mln. V
- Vrijval beschikbare budget werkgelegenheid en arbeidsmarkt** € 0,050 mln. V
- Budgetten economische speerpunten € 0,177 mln. V
- Budget aanloopstraten € 0,210 mln. V
- Diversen € 0,017 mln. V

*Door de positieve financiële positie van de Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg in relatie tot de onderliggende lopende verplichtingen is middels schrijven in januari 2020 bekend geworden dat de gemeentelijke bijdrage voor 2019 wordt gehalveerd (€ 3/inwoner i.p.v. € 6/inwoner).

**Middels de begroting 2019 is voor werkgelegenheid en arbeidsmarkt een jaarlijks bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld. Door een koerswending met betrekking tot arbeidsmarkt is er nog geen besluit genomen over de inzet van deze middelen. Daarom valt het budget in 2019 vrij.

Baten € 0,245 mln. V

- Toeristenbelasting (areaaluitbreiding en toename aantal toeristen) € 0,235 mln. V
- Diversen € 0,015 mln. V

Programma 4 Onderwijs

Programmadoelstelling

De gemeente Maastricht ondersteunt en faciliteert schoolbesturen en kindpartners bij het inrichten van een kwalitatief hoogwaardige, kwantitatief passende en toekomstbestendige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Binnen die context voert de gemeente haar wettelijke taken uit.

Taakvelden van dit programma

4.1	Openbaar basisonderwijs
4.2	Onderwijshuisvesting
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Indicatoren

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
<i>Absoluut verzuim</i> aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2017 ^{1a}	0	2,5
<i>Relatief verzuim</i> % leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2018 ^{1a}	30	23
<i>Vsv-ers</i> % leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	2018 ^{1a}	3,4	2,3

1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) DUO.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht is verzelfstandigd en overgedragen aan de schoolbesturen komLeren en LVO.

Wat willen we bereiken?

Behoud van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meerjarige prestaties (going concern)	Realisatie 2019
Toezien op de wezenskenmerken. De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht over de jaarstukken van deze schoolbesturen en gebruikt dat jaarlijks. De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouders met het aandachtsgebied openbaar onderwijs van deze besturen wanneer dat aan de orde is.	Conform.

Aandachtspunt 2019	Realisatie 2019
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	

Zienswijzen geven op begroting en rekening LVO en KomLeren (openbaar onderwijs).	Gerealiseerd tijdens raadinformatieronde op 15 januari 2019.

Wat heeft taakveld 4.1 gekost?

Op taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs zijn geen lasten en baten geraamd.

4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het onderwijs binnen haar grenzen, de zogenaamde zorgplicht Onderwijshuisvesting.

Wat willen we bereiken?

Goede en bij de tijd passende onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Er is hierbij sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid omdat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de schoolgebouwen bij de schoolbesturen ligt.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen. Beoogd effect is om daarmee voor schoolbesturen de materiële instandhouding van schoolgebouwen beter in overeenstemming te brengen met de normbekostiging die zij daarvoor van het rijk ontvangen, zodat er meer middelen geïnvesteerd kunnen worden in de kwaliteit van onderwijs en zorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meerjarige prestaties (going concern)	Realisatie 2019
<p><i>Integraal plannen en realiseren.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Met schoolbesturen PO en kinderopvangorganisaties wordt invulling gegeven aan het integraal huisvestingsplan (IHP) voor Integrale Kindcentra 0-13 (en op termijn speciaal onderwijs). Dit (spreidings)plan wordt herijkt en in 2019 vastgesteld. Met het schoolbestuur VO wordt vanuit het in 2018 opgestelde Masterplan VO gewerkt aan een Huisvestingsplan VO, dat eveneens in 2019 door de raad zal worden vastgesteld. Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is er regionaal een bestuurlijk platform ingericht dat een voorstel voor regionale spreiding (concentratie) van speciale onderwijsvoorzieningen en voor meer inclusief onderwijs in de reguliere setting zal uitwerken. Uitwerking van huisvestingsplannen gebeurt op grond van de verordening 'voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017' in jaarprogramma's, via aanvragen van schoolbesturen die op het Programma OHV en het Overzicht OHV geplaatst worden. In voorkomende gevallen is het college 	<ul style="list-style-type: none"> IHP PO is op 17 december 2019 door de raad vastgesteld. IHP VO wordt in 2020 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Regionaal Platform is ingesteld en actief. Realisatie via Jaarprogramma OHV 2019.

bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter.

Prestatie-indicator	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2017	2018	2019	2019
Herschikking PO via IHP	29	29	28	29
Herschikking VO via IHP	5	7	5	5
Herschikking (V)SO via IHP	6	6	6	6

Aandachtspunt 2019	Realisatie 2019
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen geactualiseerd IHP Kindcentra Vaststellen Huisvestingsplan VO Vaststellen nieuwe verordening onderwijshuisvesting (in afwachting van rijksbeleid). Vaststellen van benodigde middelen OHV door raad bij vaststellen begroting. 	<ul style="list-style-type: none"> Conform. Vaststelling heeft plaatsgevonden op 17-12-2019 In planning: medio 2020. Raad heeft op 28 mei 2019 ingestemd met voorgenomen fusiebesluit van Porta Mosanacollege en Sint Maartenscollege In afwachting van rijksbeleid (geen veranderingen) Conform. Bij begroting 2020 is 98 miljoen euro investeringsmiddelen gereserveerd
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van Programma onderwijshuisvesting 2019 voor BO, SO en VO. Opstellen van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2020 voor BO, SO en VO door college van B&W (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen). 	<ul style="list-style-type: none"> Conform Conform. Collegevoorstel en RIB worden ter informatie aan raad aangeboden.

Wat heeft taakveld 4.2 gekost?

ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
	x € 1.000,-			
LASTEN	4.777	4.405	4.661	256 N
BATEN	438	300	859	559 V
SALDO	4.339	4.105	3.802	303 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten €0,256 mln. N

• Kapitaallasten	€ 0,275 mln. V
• Project sloop voormalige onderwijslocatie*	€ 0,500 mln. N
• Diversen	€ 0,031 mln. N

*In het kader van de realisatie van het nieuwe integraal kind centrum (IKC) De Heeg (Ziezo!) waarbij we van 3 schoollocaties naar één IKC gaan is een leegstaande voormalige basisschool met gymzaal gesloopt. De middelen voor het project zijn verantwoord onder de baten.

Baten € 0,559 mln. V

- Project sloop voormalige onderwijslocatie € 0,500 mln. V
- Diversen € 0,059 mln. V

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Partner van het onderwijsveld

Naast de toezichtfunctie op het openbaar onderwijs en de fysieke zorgplicht voor onderwijshuisvesting voert de gemeente aangaande onderwijsbeleid en leerlingenzaken nog enkele wettelijke taken uit, zoals Leerplicht/RMC, Voorkomen van Voortijdig Schoolverlaten, bestrijden van Onderwijsachterstanden, tegengaan van segregatie, afstemmen van Passend Onderwijs en Jeugdhulp en Leerlingenvervoer. Vanwege het maatschappelijk belang van onderwijs en de evidente relatie van onderwijs met ons beleid in het Sociaal Domein (Jeugd, WMO en Participatie) en met Economie en Arbeidsmarktbeleid, zetten wij naast deze wettelijke taken ook in op een intensieve samenwerking met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante partners.

Wat willen we bereiken?

Samen met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Daarmee zorgen wij ervoor dat onderwijs deel uitmaakt van ons lokale sociale domein om samen met ons de in gang gezette transitie verder vorm te geven.

Zo worden Kindcentra niet alleen de nieuwe huisvesting voor scholen en kinderopvang, maar voor passend onderwijs en jeugdhulp ook de vindplaats én werkplaats in de buurt om thuisnabij inclusiever onderwijs en opvang waar te maken, waarbij de samenwerking tussen (passend) onderwijs en jeugdhulp geïntensiveerd wordt door samen doelgroeparrangementen Onderwijs Jeugdhulp in te richten. Daartoe participeert Maastricht in 5 proeftuinen.

Met de concentratie van voorzieningen in een nieuwe spreiding van Kindcentra en Voortgezet Onderwijs (als antwoord op de leegstand/krimp) wordt tevens een gedeelte van de ontstane segregatie en tweedeling in arme en rijke scholen weggewerkt en worden de kindcentra en scholengemeenschappen een betere afspiegeling van de heterogene opbouw van de samenleving in de stad.

In het sociale domein past ook de aandacht voor de afstemming tussen passend onderwijs en participatie om meer kwetsbare jongeren met een grote afstand tot werk te scholen en toe te leiden naar werk (Project Voordeel&Vervolg) en aandacht te hebben voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren.

Het onderwijs moet ook zijn maatschappelijke taak kunnen vervullen om voldoende aanbod te leveren dat past bij de veranderende vraag op de arbeidsmarkt en is daarmee een onmisbare schakel in (Eu-) regionaal en lokaal economisch beleid.

Verder wil de gemeente graag op vele belendende beleidsterreinen bij haar beleidsuitvoering een relatie leggen met schoolgaande jeugd. De relevante thema's daarbij zijn met het onderwijsveld afgestemd in een Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Effectindicatoren		
	Realisatie	Realisatie
	2016-2017	2018-2019
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar ¹	11.972	12481
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) ²	251 ³	229
	Realisatie	Realisatie
	2018	2019
Onderwijsniveau ⁴		
% inwoners van 15 tot 75 jaar met laag opleidingsniveau	28	30
% inwoners van 15 tot 75 jaar met gemiddeld opleidingsniveau	38	37
% inwoners van 15 tot 75 jaar met hoog opleidingsniveau	34	32
Van alle peuters het percentage peuters dat deelneemt aan VVE	84	82
Van alle peuters met een VVE-indicatie het % peuters dat deelneemt aan VVE	72	70

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal leerplichtige leerlingen in Maastricht is (krimpindicator). Bron van de indicator is Jaarverslag Leerplicht/RMC.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de mate is van vervroegde schooluitval.
- 3) Het hoge cijfer in schooljaar 2016-2017 wordt deels verklaard uit de grote toename van verzuim van vluchtelingen in 2017 op de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA).
- 4) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het gemiddeld opleidingsniveau is. Bron van de indicator is CBS (leeftijdsgroep: beroeps- en niet beroepsbevolking). Laag opleidingsniveau = basisonderwijs, vmbo, 3-jaar HAVO of VWO, mbo-1. Gemiddeld opleidingsniveau = HAVO, VWO, mbo-2, mbo-3, mbo-4. Hoog opleidingsniveau = HBO, WO.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Meerjarige prestaties (going concern)	Realisatie 2019
<p><i>Een educatief partnerschap aangaan met schoolbesturen en kindpartners</i></p> <p>Daarbij wordt ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een Onderwijsvisie in afstemming met de raads werkgroep onderwijs. • Het samen met de schoolbesturen inrichten van een vaste Onderwijstafel. • Opstellen van Lokale Educatieve Agenda (EAM) als gezamenlijke uitvoeringsagenda. • Afstemmen van de transities passend onderwijs en jeugdhulp op weg naar inclusie en een sterkere pedagogische basisinfrastructuur. • Intensiveren van de samenwerking met en tussen partijen op en rond de school (Inclusie) om de noodzaak te voorkomen om steeds vormen van ondersteuning in te moeten zetten vanuit Jeugdwet, WMO en Participatiewet en het daarvoor aanpassen van de bestuurlijke overlegstructuren. • Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusie door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs. • Effectieve uitvoering van het gemeentelijk onderwijs-achterstandenbeleid gekoppeld aan armoedebestrijding. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform. De Onderwijsvisie is opgesteld en door de raad vastgesteld op 26-11-2019. • Er hebben drie Onderwijstafels plaats gevonden in april 2019. • Conform. Wordt medio 2020 aan raad voorgelegd. • Conform. Spiegelparagraaf is verwerkt in de Ondersteuningsplannen PO en VO van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en in het Beleidsplan Jeugd 2019 ZL. • Conform. Knooppunten van interprofessioneel samenwerken op scholen (PO, VO en MBO) zijn versterkt. In PO via opgezette ondersteuningsstructuur. In MBO via conferentie. • Conform. Uitgewerkt als opgave in Onderwijsvisie en als beleidsopgave uitgewerkt in IHP's.

<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunen van het onderwijs bij dagarrangementen en verlengde leertijd vanuit een Lokale Educatieve Agenda (cultuureducatie; bewegen, sport en gezondheid; natuur- en milieueducatie; veiligheid en burgerschapszin). Uitvoering van wettelijke leerplicht- en RMC-taken in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) vanuit Integrale Gebiedsgewijze Teams en via Knooppunten op scholen in netwerkorganisaties met andere partners en het voorliggend veld. Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Convenant VSV). Efficiënt leerlingenvervoer. Een betere aansluiting van het onderwijs op de lokale arbeidsmarkt (doorgaande leerlijnen VMBO-MBO en sectorplannen Arbeidsmarkt Andersom en Voordeel & Vervolg) in aansluiting op beleid en uitvoering Participatiewet. 	<ul style="list-style-type: none"> Conform. Uitgewerkt als opgave in Onderwijsvisie en uitgewerkt in armoedeplan. Conform. Uitgewerkt als beleidsopgave in Onderwijsvisie. Realisatie via EAM. Conform. Conform. Via Regionaal Programma VSV Regio 39. Conform uitgevoerd. Conform. Programma-lijnen Voordeel & Vervolg en Perspectief op Werk worden beter afgestemd.
--	--

Prestatie-indicator	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2017	2019	2019
Van alle peuters het aantal peuters dat deelneemt aan VVE (%)	80	82	80
Van alle peuters met VVE indicatie het aantal peuters dat deelneemt aan VVE (%)	72	70	73
Aantal voortijdige schoolverlaters (%)	2,2	nnb	2,1
Aantal leerlingen met een voorziening leerlingenvervoer	294	435	355

Aandachtspunt 2019	Realisatie 2019
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen verordening leerlingenvervoer. Zienswijze geven op jaarverslag leerplicht/RMC/VSV van Team Onderwijs SZMH. Vaststellen Beleidsplan Jeugd. 	<ul style="list-style-type: none"> Is vertraagd.. Beleidsontwikkeling LLV die ontwikkelingen Passend Onderwijs volgt, is nog niet afgerond. Nieuwe verordening is hierop volgend. Conform. Plaatsgevonden op 15 januari 2019. Conform. Vastgesteld op 10 september 2019.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Aanbieden van leerlingenvervoer via verbonden partij (zie hierna). Uitvoeren van leerplicht- en RMC-taken via verbonden partij (zie hierna). Inrichten integraal gebiedsgewijs werken SZMH (Team Onderwijs, Team Jeugd, Team WMO) op buurt en schoolniveau (school als buurt; school als werkplaats). Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders ten einde tot gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van ZL). 	<ul style="list-style-type: none"> Conform in GR. Conform in GR. Gerealiseerd in PO, VO en MBO. Conform. OOGO heeft plaatsgevonden op 26-06-2019 en 18-12-2019.

<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van verkennende pilots gericht op een sluitend netwerk van Onderwijs/Kinderopvang en Jeugdhulp dat past in de werkwijze van Kindcentra en in de totale sociale netwerkstructuur (Sociale Teams en Integraal Gebiedsgewijs werken SZMH). • Implementeren van en deelnemen aan Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en MBO. • Bevorderen implementatie, effectmeting en evaluatie van onderwijsbeleid door vastleggen van uitvoeringsafspraken in DVO's met uitvoeringspartners waaronder SZMH. • Uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid: subsidiëren van vroegtijdige taalinterventies (VVE) in de voorschoolse peuteropvang, van de doorgaande (VVE-) lijn voorschoolse peuteropvang – vroeg-schoolse aanpak in Integrale Kindcentra en van Taalactiviteiten in het basisonderwijs. • Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs. • Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie. • Subsidiëren en ondersteunen van de dagarrangementen en verlengde leertijd in Integrale Kindcentra en VO conform de Lokale Educatieve Agenda (LEA) door onze uitvoeringsorganisaties (Kumulius, Maastricht Sport, Trajekt, CNME, Veiligheidshuis). • Faciliteren en ondersteunen van onderwijsinnovaties. • Uitvoeren van de strategische agenda Euregionaal Onderwijs (stuurgroep en expertteam). • Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen uitvoeren van de RMC maatregelen zoals opgenomen in het VSV-convenant met het rijk en het onderwijsveld voor de periode 2017-2020. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform. Talententuin (Mariënwaard) is opgenomen in regionale lijst van proeftuinen. • Conform. Knooppunten zijn op elke school geïmplementeerd en waar nodig in PO ondersteund door Ontwikkeltraject. • Conform. Opgavegericht is er een samenwerkingsovereenkomst met SZMH opgesteld. • Conform. In 2019 zijn tevens de voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de 960 uren aanbodverplichting VVE per 1-8-2020 • Gerealiseerd in IHP PO. Wordt meegenomen in IHP VO. • Conform. In 2019 zijn in totaal 707 groepscontacturen ingezet ten behoeve van taalbevordering in de Nederlandse taal van zowel personen in NT1 (Nederlandstaligen) als NT2 (anderstaligen). Gemiddeld hebben over het jaar genomen 118 personen deelgenomen aan trajecten in het kader van volwasseneneducatie (NT1 en NT2). • Conform. Heroriëntatie volgt bij EAM 2020 die voortvloeit uit Onderwijsvisie 2019. • Conform. Vooral in teken van IKC-vorming (IHP en aansluiting KO en school in knooppunten); Tel mee met Taal (taalstimulering); Passend Onderwijs en gemeentelijk jeugd en zorgbeleid; Trendbreuk gezondheid in relatie tot Gelijke Kansen Alliantie OCW (projectaanvraag Gezonde basisschool van de Toekomst) en armoedebeleid. • Conform. • Conform. In 2020 wordt nieuw regionaal programma VSV Regio 39 (ZL) opgesteld.
---	---

Wat heeft taakveld 4.3 gekost?

ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
LASTEN	7.194	8.387	8.672	285 N
BATEN	4.448	5.786	5.907	121 V
SALDO	2.746	2.601	2.765	164 N

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten €0,285 mln. N

- Leerlingenvervoer* €0,261 mln. N
- Diversen €0,024 mln. N

*Door de verhuizing van een speciale basisschool naar Maastricht oost zijn er meer kosten taxivervoer leerlingen. Voorts is er een toename in de toekenning van maatwerkvoorzieningen. Middels het gebruik van alternatieven (schoolbussen i.p.v. taxibusjes, "voor elkaar pas" Arriva) wordt getracht de kosten te beperken.

Baten €0,121 mln. V

- Declaratie Voortijdige Schoolverlaters 2017 en 2018 (via Heerlen) €0,100 mln. V
- Diversen €0,021 mln. V

Programma 4 Onderwijs

Wat heeft programma 4 gekost?

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	4.777	4.405	4.661	256 N
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	7.194	8.387	8.672	285 N
TOTAAL LASTEN	11.971	12.792	13.333	541 N
x € 1.000,-				
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	438	300	859	559 V
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	4.448	5.786	5.907	121 V
TOTAAL BATEN	4.886	6.086	6.766	680 V
x € 1.000,-				
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	4.339	4.105	3.802	303 V
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	2.746	2.601	2.765	164 N
TOTAAL SALDO	7.085	6.706	6.567	139 V

Investerings	Rekening 2019
(bedragen x € 1.000)	
Bijzonder Basis Onderwijs	31
Openbaar basis onderwijs	792
Bijzonder Voortgezet Onderwijs en VWO	57
Onderwijs algemeen	111

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Sport- en bewegingsstimulering
B. Sportaccommodaties
C. Sportparkmanagement
D. Verenigingsondersteuning
E. Sportevenementen
F. Cultuurparticipatie en cultureel erfgoed
G. Productieklimaat
H. Monumenten en archeologie
K. Groen-, bomen- en natuurbeheer en beheer vestingwerken
L. Groen, natuur en landschap (deels)

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstellingen

- Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.
- Het mogelijk maken van een 'culturele carrière' voor iedereen door in te zetten op het behoud en versterking van de kracht van onze infrastructuur als een van de landelijke culturele brandpunten. Dit doen we in de context van de Stedelijke Cultuurregio Zuid, samen met Heerlen en Sittard-Geleen. Het accent ligt op inclusieve en grenzeloze cultuurpraktijken. Wij willen cultuur in relatie tot de relevante omgeving sterker te stimuleren; een vitaal cultureel klimaat draagt bij aan andere maatschappelijke opgaven (vestigingsklimaat, sociale stijging, brede actieve participatie).
- Versterken ruimtelijke kwaliteit van de stad door het cultureel erfgoed van de stad te behouden en te ontwikkelen, onder andere door monumentale gebouwen en structuren te beschermen, te restaureren. Wij zorgen ervoor dat het cultureel erfgoed beter beleefbaar wordt en de verhalen van de geschiedenis van Maastricht op een aantrekkelijke manier verteld worden.
- Openbaar groen welke op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt waarbij door zelfbeheer de betrokkenheid van de burger in de openbare ruimte wordt vergroot.
- Het ontsluiten van het groen in en om de stad d.m.v. recreatieve routes (fiets- en wandelpaden).
- Betrekken burger op wijk- en buurtniveau bij het omvormen en vervangen van het groen.

Indicatoren

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016	48,5	46,6
1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM), meting is elke 4 jaar.			

Maastrichtse indicatoren		
	jaar	Maastricht
Sport		
RSO norm: % Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport (schooltijd telt niet, vakanties wel)	2014	59
	ambitie 2020	>65
NNGB norm: % Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht (norm kan in 2019 wijzigen door advies Gezondheidsraad)	2014	48
	Ambitie 2020	>53
Cultuur		
Aantrekkelijke Stad, Positie Cultureel Aanbod	2019	4 ¹
BIS-Advies Raad voor Cultuur per 4 jaar	2018	Positief
	2019	Positief
	Ambitie 2019	Positief
Positie Maastricht Erfgoedstad	2018	1
	2019	Geen meting
Cultuurbeoefening v.a. 6 jaar	2018	62%
	2019	Geen meting
Openbare ruimte		
CROW kwaliteitsniveau groenvoorzieningen ⁵	2017	B/C
	2019	B
	Ambitie 2019	B/C
CROW kwaliteitsniveau bomen ⁵	2017	B
	2019	A
	Ambitie 2019	B
Oordeel inwoners over perken, plantsoenen en parken eigen buurt (rapportcijfer) ⁶	2016	6,2
	2019	geen meting
	ambitie 2019	6,0
1. De indicatordefinitie is in 2019 gewijzigd in vergelijking met metingen voorgaande jaren. Meting 2019 dient daarom beschouwd te worden als een nulmeting.		

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Sport- en bewegingsstimulering

Verbeteren bewegingscultuur, gezondheid en stimuleren sociale participatie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoering jaarprogramma sport- en beweegparticipatie 2018</u></p> <p><i>1. Onderwijs</i> Samen met 10 basisscholen wordt uitvoering gegeven aan het actieplan kwaliteitsvol sport- en beweegklimaat voor jongeren in Maastricht, met als doel het vergroten van het sport-, beweeg en gezondheidsklimaat voor leerlingen in en rondom de school. Het bewegingsonderwijs wordt geprofessionaliseerd door het inzetten van een vakkracht LO+. Eenzelfde soort professionalisering willen de scholen in het speciaal onderwijs ook in gang zetten. Onderzoek naar de haalbaarheid hiervan vindt momenteel. Daarover wordt in 2019 gerapporteerd.</p> <p><i>2. Gezondheid</i> Samen met diverse partijen uit de stad wordt voor het project 'Jongeren op gezond gewicht' (JOGG) dat in 2016 is opgestart in twee achterstandswijken toegewerkt naar een breder bereik in de stad. De gemeente ondersteunt samen met de GGD scholen die werken aan het opstellen van hun eigen gezondheidsbeleid. Aspecten van trakteren, eten en drinken en de inrichting van het schoolplein komen aan bod. We beginnen hiermee in twee aandachtswijken. We zetten de gebiedsgerichte ketenaanpak rondom het project 'Beweeg Bewust!' (waarbij patiënten vanuit de huisartsenpraktijk worden begeleid naar een gezondere leefstijl) voort en verbreden het project naar een aantal nieuwe locaties, patiëntengroepen en zorgprofessionals. We volgen de ontwikkeling rondom de lifestylecoach. Deze lifestylecoach wordt mogelijk in het basispakket van zorgverzekeraars opgenomen. Indien mogelijk wordt deze nieuwe professional gekoppeld aan het project 'Beweeg Bewust!'</p> <p><i>3. Participatie</i> Bewegen naar werk; in 2019 creëren we een samenwerkingsverband tussen Maastricht Sport en Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. In het kader van een integrale aanpak is er een programma om cliënten van SZMH aan het bewegen/sporten te krijgen. Door het opdoen van deze vaardigheden wordt de afstand tot de arbeidsmarkt verkleind. Samen sportief; het samenwerkingsverband tussen Maastricht Sport en welzijn –en zorgorganisatie Leger</p>	<p><i>Onderwijs</i> In 2019 zijn op 17 basisscholen verschillende actieplannen basisschool in beweging geïmplementeerd. Hierbij worden vakleerkrachten LO+ actief ingezet voor het creëren van een sportief gezond klimaat in en rond de school. Scholen leveren cofinanciering in de uitvoering van het actieplan en inzet vakleerkracht LO+. Met het speciaal onderwijs zijn gesprekken gevoerd over de aanpak van basisschool in beweging. Daar het speciaal onderwijs eigen vakleerkrachten heeft, is op dit moment vanuit het speciaal onderwijs geen behoefte aan samenwerking. Mocht er in de toekomst vanuit het SO een vraag komen dan zullen wij dit positief benaderen.</p> <p><i>Gezondheid</i> De JOGG-projecten zijn ook in 2019 verder gecontinueerd (ook in 2020). De JOGG-regisseur participeert in het programma basisschool in beweging. In 2019 heeft een voortzetting en uitbreiding van het programma Beweeg Bewust plaatsgevonden. Binnen het MUMC heeft er uitbreiding plaatsgevonden van fysio, hart- en vaatziekten naar oncologie en diabeteszorg. Naast huisartspraktijken (4) heeft er een uitbreiding plaatsgevonden in samenwerkingsrelaties met fysiotherapiepraktijken (3) De ontwikkelingen rondom de lifestyle coach volgen we waarbij we verkennende gesprekken hebben gevoerd om tot realisatie te komen.</p> <p><i>Participatie</i> In 2019 is dit project verder uitgewerkt en geïmplementeerd (2 groepen actief). Eerste ervaringen worden nu middels een pilot opgedaan. Een en ander gebeurt in een ketenaanpak. Met Leger des Heils is de samenwerking gecontinueerd. De groepen zijn geïntegreerd</p>

des Heils wordt verder uitgebouwd. In het kader van dagbesteding en participatie wordt sport en bewegen ingezet om mensen aan de rand van de samenleving aan het bewegen/sporten te krijgen en te houden. Sportief gezond klimaat; we voeren deze programmaliijn uit, waarbij een sportief en gezond klimaat gerealiseerd wordt in en rondom een woonvorm/afdeling/organisatie. Bewoners worden geactiveerd en letterlijk in beweging gebracht.	binnen het reguliere aanbod van sport en beweeggroepen.
Maastrichts Sportakkoord	Nieuw ten opzichte van de begroting is, dat in navolging van het Nationaal Sportakkoord, in Maastricht een Lokaal Sportakkoord is opgesteld. Sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke en zorginstellingen, onderwijs en gemeente zijn in de afgelopen maanden in gesprek geweest om ambities en uitdagingen te bespreken en concrete ideeën uit te wisselen om tot een plaatselijk sportakkoord te komen. Ondertekening vindt plaats in 2020.

Regionale afstemming sportbeleid en -initiatieven	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>De regionale samenwerking van beleid en uitvoering in de regio</u> De samenwerking met de Vereniging Sport en Gemeenten en gemeenten in Zuid-Limburg wordt ook dit jaar gecontinueerd. We voeren de Impulsregeling van het Ministerie van VWS rondom het project ‘Grenzeloos Actief’ uit en hebben deze impuls gekoppeld aan het bestaande lokale initiatief voor gehandicapten en chronisch zieken, waardoor er voor de doelgroep een meerwaarde en een bredere samenwerking ontstaat in het Heuvelland.	De regionale aanpak is in 2019 verder vormgegeven. Vanuit het bestuurlijk overleg (Heuvelland gemeenten) is de opdracht gegeven om aanvullend onderzoek te doen op een tweetal thema’s te weten “Iedereen kan Sporten”/Impulsregeling en “Bewegingsonderwijs”. In het najaar van 2019 zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd die moeten leiden tot een plan van aanpak. Het is de bedoeling dat in het bestuurlijk overleg bekeken wordt of een bredere aanpak op de twee deelthema’s mogelijk is.

B. Sportaccommodaties

Efficiënt gebruik en verhuur sportaccommodaties en voorzieningen	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Binnensport</u> Het beleid rondom de binnensportaccommodaties uit 2015 wordt geactualiseerd. We streven naar het verder optimaliseren van de bezetting van de binnensportaccommodaties overdag en ‘s avonds. Voordat dit kan plaatsvinden is het noodzakelijk besluitvorming te hebben op het Masterplan Voortgezet Onderwijs en het Masterplan herijking IKC’s. Deze plannen zijn leidend bij het bepalen van de toekomstige locaties en inrichting van de binnensportaccommodaties.	Het raadsvoorstel wordt 3 maanden na besluitvorming IHP/PO en IHP/VO voorgelegd aan de Raad. Reden hiervoor is de wettelijke taak tav het bewegingsonderwijs en de daaruit voortvloeiende nauwe relatie met de onderwijslocaties. Het IHP/VO is in ontwikkeling.
<u>Buitensport</u> Er wordt, zoals vastgelegd in de actualisatie sport accommodatiebeleid (vastgesteld 27 februari 2018), toegewerkt naar een derde tranche spreidingsbeleid buitensportaccommodaties. De ontwikkeling in	Er is in 2019 door de voetbalverenigingen in Maastricht West geen gezamenlijk plan opgesteld rondom verdergaande samenwerking. De verenigingen worden het niet eens over een gezamenlijke ontwikkel richting.

<p>Maastricht West wordt door de gemeente ook in 2019 in het kader van overheidsparticipatie ondersteund. Zodra de verenigingen het eens zijn over de in te zetten ontwikkelrichting en een scenariokeuze heeft plaatsgevonden en deze is uitgewerkt, zal conform het eerdere besluit van de raad een voorstel rondom de inzet van investeringsgelden uit het MJIP worden gedaan. De gemeente vervangt zodra met de gebruikers overeenstemming is bereikt het Bieslandgebouw (nieuwe kleedlokalen) op sportpark Jekerdal.</p> <p>Er wordt onderzocht in hoeverre het (tijdelijke) Bikepark aan de groene loper mogelijk op een andere locatie gecontinueerd kan worden.</p>	<p>Er is met de verenigingen op sportpark Jekerdal overeenstemming over de vervanging van het huidige Bieslandgebouw. Besluitvorming richting de Kaderbrief wordt voorbereid.</p> <p>De gesprekken met de initiatiefnemer van het Bikepark, die wordt ondersteund door het Huis voor de Sport, lopen nog.</p>
<p><u>Tarievennota</u> Met ingang van sportseizoen 2019 – 2020 wordt het harmonisatiemodel in zijn volledigheid geïmplementeerd. Hiermee is het in de tarievennota genomen besluit (dekkingspercentage velden en kleedlokalen 3%, clublokalen 14%) eind 2019 in zijn volledigheid geïmplementeerd.</p>	<p>Het harmonisatiemodel is volledig geïmplementeerd.</p>
<p><u>Nota sport- en Bewegvriendelijke omgeving</u> Nadat de raad in 2019 de Omgevingsvisie heeft vastgesteld, volgt in de loop van 2019 de nota 'Bewegvriendelijk Maastricht', waarin op basis van de kaders uit de Omgevingsvisie de keuzes ten aanzien van bewegen en sporten in de openbare ruimte verder worden uitgewerkt.</p>	<p>Deze nota wordt, door de grote relatie/afhankelijk met de omgevingsvisie, 3 maanden na raadsbesluit over de omgevingsvisie ingediend, dus raadsprocedure vindt plaats meteen na de zomer.</p>
<p><u>Exploitatie Geusseltbad</u> Er vinden ook in 2019 verbeteringen van de exploitatie plaats op basis van de in 2016 vastgestelde draaiknoppen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt actief gewerkt aan het verhogen van het aantal bezoekers door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitbreiden van les- en doelgroepen zwemmen ○ Ontwikkelen arrangementen voor de doelgroep ouderen, chronisch zieken en beperkten . • De kosten voor de bedrijfsvoering worden teruggebracht door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zelftoezicht tijdens verenigingszwemmen ○ Anders vorm geven schoonmaak ○ Betere verhouding toezichthouders/instructeurs • De kosten voor het onderhoud worden teruggebracht door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het groenonderhoud wordt opnieuw vormgegeven ○ De onderhoudscontracten worden opnieuw ingevuld 	<p>Het aantal bezoekers is t.o.v. van 2018 met 3.900 gestegen door het uitbreiden van het les- en doelgroepen zwemmen en het ontwikkelen van arrangementen voor deze doelgroepen.</p> <p>De kosten voor de bedrijfsvoering zijn beter beheerst door het zelftoezicht door verenigingen tijdens verenigingszwemmen, de schoonmaak die anders vorm is gegeven en door een betere verhouding tussen toezichthouders/instructeurs.</p> <p>Er is een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld voor het Geusseltbad.</p>
<p><u>Sportbesluit</u> In 2019 wordt uitvoering gegeven aan de wijziging van het sportbesluit waarbij het recht op vooraf trek van de btw over de kosten die toerekenbaar zijn aan de ter beschikking stelling van sportaccommodaties vervalt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nieuwe specifieke uitkering Sport (SPUK Sport). Ook voor sportstichtingen en verenigingen vervalt het recht op</p>	<p>De nieuwe SPUK Sport is in 2019 onderdeel geworden van de lopende bedrijfsvoering van Maastricht Sport en Vastgoed.</p> <p>Sportverenigingen hebben de weg naar de Subsidieregeling voor sportstichtingen en verenigingen van de rijksoverheid gevonden.</p>

<p>vooraf trek van de btw. Vanwege de relatieve onbekendheid van de nog in ontwikkeling zijnde subsidieregeling voor sportstichtingen en verenigingen, besteden we in 2019 extra aandacht aan het onder de aandacht brengen van deze nieuwe mogelijkheid voor sportverenigingen.</p>	
<p><u>Borgstelling bij investeringen door sportverenigingen</u> Het voornemen om het instrument van borgstelling bij investeringen door sportverenigingen in samenwerking met het Waarborgfonds Sport breder in te zetten, vindt plaats binnen de kaders van het Treasurystatuut en de nog te ontwikkelen beleidsregels "Garantstellingen voor amateursportverenigingen".</p>	<p>Er is in 2019 geen beroep gedaan op de in 2018 vastgestelde beleidsregels 'garantstellingen aan amateursportverenigingen'.</p>

C. Sportparkmanagement

Sportparkmanagement	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoering sportparkmanagement</u> Op sportpark West en sportpark Geusselt wordt invulling gegeven aan het sportparkmanagement in de vorm van onderhoud, beheer en toezicht. Hierbij wordt in het kader van een grotere betrokkenheid en participatie gestuurd op een grotere mate van zelfbeheer door de verenigingen en wordt de combinatie gezocht met het bewegings- en activeringstrajekt '(On)beperkt Sportief' zoals genoemd onder het kopje sport en bewegingsstimulering.</p>	<p>Conform.</p>

D. Verenigingsondersteuning

Verenigingsondersteuning	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoering verenigingsondersteuning</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanuit verenigingsondersteuning bieden we algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning aan, indien een (probleem)situatie (bijvoorbeeld fusie of verplaatsing) dit noodzakelijk maakt. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collega-verenigingen. In 2019 verwachten we deze inzet bijvoorbeeld bij het ondersteunen van de verder gaande samenwerking tussen de Maastrichtse badmintonverenigingen en van de voetbalverenigingen in Maastricht West die willen komen tot verdergaande samenwerking. • Vanuit de specifieke rijksuitkering (SPUK) Combinatiefunctionarissen Sport is sprake van het verruimen van de regeling voor inzet van een functionaris binnen de verenigingen, gericht op het professionaliseren van rollen en taken. Deze ontwikkelingen worden gevolgd en indien mogelijk wordt deze dienstverlening aan verenigingen aangeboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naast de algemene verenigingsondersteuning hebben we in 2019 het project Voetbal beweegt de stad afgerond. Hieruit is o.a. het "Meidenvoetbal" naar voren gekomen. • Sportverenigingen hebben de weg naar de subsidieregeling SPUK voor sportstichtingen en verenigingen van de rijksoverheid gevonden.

<p><u>Versterken van een bredere maatschappelijke rol voor verenigingen</u> Maastricht Sport onderzoekt of en op welke wijze ze ondersteuning en advies kunnen bieden aan spotverenigingen die toewerken naar een bredere maatschappelijke rol van de sportvereniging. De vertaling van deze opgave naar een concreet product wordt zowel inhoudelijk als financieel nader uitgewerkt.</p>	<p>In 2019 is het project SMILE (Sport, Meet, Integration, Lifestyle, Enjoy) binnen de voetbalvereniging Heugem uitgerold. In 2019 hebben we voor een periode van 2 jaar een gezamenlijke beweegcoach gefinancierd om de uitrol van het programma mogelijk te maken. Mede hierdoor kan RKHSV een bredere maatschappelijke rol vervullen.</p>
--	--

E. Sportevenementen

Evenementen	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Ondersteuning evenementen met sportstimulering als effect</u></p> <ul style="list-style-type: none"> In overleg met de provincie wordt bekeken welke sportevenementen ondersteund kunnen worden. Daarbij is onze insteek het stimuleren van de sportdeelname en het bevorderen van breedtesport. De Spartan, wereldleider in obstacleraces zal in 2019 onze stad aandoen en wordt door ons ondersteund. Wielerbeleving. Onderzocht wordt of een jaarlijks terugkerend evenement wordt georganiseerd voor de wielersport. 	<p>Met de Provincie is afstemming geweest over de aanpak van de grotere sportevenementen. Vanuit de gemeente is het stimuleren van de breedtesport en sportstimulering nog steeds de insteek. Het evenement Spartan heeft in 2019 niet meer plaatsgevonden. Tour de Dumoulin heeft voor het eerst in 2019 plaatsgevonden. Dit evenement wordt in 2020 gecontinueerd.</p>

F Cultuurparticipatie en cultureel erfgoed

Niet geplande prestatie.	Realisatie 2019
<p>Cultuurvisie.</p>	<p>Nieuw ten opzichte van de begroting is het proces om te komen tot de door de raad gevraagde cultuurvisie.</p>

<u>Participatie</u> Bevordering van meedoen aan cultuur door iedereen.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>In 2019 geven we uitvoering aan het nieuwe toekomstscenario voor de amateurkunsten, cultuurparticipatie en volkscultuur. Centre Céramique/Kumulus/NHMM ontwikkelt daarin de rol van makelaar en verbindt vraag en aanbod door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ondersteuning van de georganiseerde en de niet-georganiseerde kunst- en cultuurbeoefening door structurele subsidies en projectsubsidies. We faciliteren het amateurkunstenveld vanuit het steunpunt voor de amateurkunsten Kunstactief in Centre Céramique (o.a. Kunstactiefhal, organisatie evenementen en het web platform Kunstactief). We geven uitvoering aan het Jeugd Cultuurfonds om deelname van kansarme kinderen mogelijk te maken. 	<p>De uitvoering van het nieuwe toekomstscenario voor de amateurkunsten is vertraagd en wordt een onderdeel van de nieuwe cultuurvisie. Dit wordt vervolgens uitgewerkt in de "Beleidsregels Cultuurparticipatie" in 2020, na vaststelling van de nieuwe cultuurvisie eind 2019.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd voor 80 verenigingen. Gerealiseerd, o.a. door beheer van de Kunstactiefhal voor ruim 35 verenigingen, de website Kunstactief en facilitering van evenementen zoals de jaarlijkse korenavond, de herdenking 75 jaar bevrijding en ruim 30 concerten in de open lucht. Gerealiseerd voor 196 kinderen (+ 9 t.o.v. 2018).

<ul style="list-style-type: none"> • We ondersteunen via Code 043 initiatieven voor het cultureel activeren van (kwetsbare) jongeren. • We ondernemen acties voor doelgroepen die niet of nauwelijks aan participeren in cultuur, voor buurtinitiatieven en voor cross-overs tussen amateurs en professionals (o.a. in het verlengde van de projecten “Toon je Talent” en “De Kunstketel”). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2019 is onderzoek door Code 043 naar jongeren en cultuur gedaan. Uitkomsten worden meegenomen in cultuurparticipatiebeleid (2020). • Gerealiseerd; projecten uitgebreid naar Malpertuis.
---	--

Informatie Het bieden van onafhankelijke en openbaar toegankelijke informatie over cultuur en maatschappij in de meest brede zin.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Het aanbieden van een bibliotheekvoorziening (Centre Céramique).</u></p> <p>In het kader van het transitie- en innovatieproces Centre Céramique/Kumulus/NHMM wordt onder andere ingezet op de volgende speerpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bibliotheek stelt fysieke en digitale informatiedragers beschikbaar voor alle bewoners. In 2019 koersen we op een fysiek bereik van 27.500 leden en 375.000 bezoeken en zetten we in op een digitaal bereik van 350.000 bezoeken. • We zetten de digitalisering van collecties voort in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek en het Sociaal Historisch Centrum. In 2019 wordt een selectie van Limburgse kranten gedigitaliseerd. • De pilot ‘vrij lezen’ met het vmbo wordt uitgebreid naar de eerste twee studie jaren. • In de 7 digiTAALpunten voeren we programma’s uit die een stevige impuls geven aan de zelfredzaamheid van inwoners op het gebied van lezen, schrijven, digitalisering, gezondheid en sociaal-juridische thema’s. We streven naar 1000 deelnemers. • We zijn een netwerk informatiepunt (500 in de Eu): Europe Direct. We organiseren 2 publieksactiviteiten voor 300 bezoekers en leveren scholen informatie over Europa. • De nieuwe collectionering van Limburgers wordt beperkt tot Maastricht. De bestaande Limburgse collecties blijven toegankelijk voor iedereen. • Om het digitaal bereik van de historische collectie te vergroten starten we met aanbod workshops en trainingen voor het bevorderen van de digitale vaardigheden van personen, historische verenigingen en heemkundekringen.. • We breiden het aantal Dbossen (De Bibliotheek op school) in 2019 uit van acht naar negen en gebruiken 	<ul style="list-style-type: none"> • Gewijzigde openingstijden (ivm verbouwing) vanaf 1 augustus 2019, van 47 openingsuren p/w naar 32 uur. In 2019 telde de bibliotheek 29.900 leden en werd de instelling 381.100 maal bezocht. Het digitaal bezoek was 349.150. • Gerealiseerd. • Niet gerealiseerd vanwege veranderingen in het vmbo (andere prioriteiten; docentwisselingen). • Gerealiseerd, waarbij vanaf medio 2019 een combinatie van aanbodgericht naar vraaggericht is gemaakt. Niet alleen aanbod in de 7 digiTAALpunten, maar ook inspelen op de vraag van diverse netwerkpartners. • Gerealiseerd. • Gerealiseerd. • Niet gerealiseerd i.v.m. voorbereidingen van herinrichting. Wordt in 2020 opgepakt. • Gerealiseerd.

<p>die tevens als een van de vindplaatsen voor de digiTAALpunten (aanpak laaggeletterdheid).</p>	
<p><u>In samenhang presenteren van Maastrichts erfgoed in en vanuit Centre Céramique</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Via 'Verhalen van Maastricht': leggen we de verbinding tussen de collecties en de programmering van de stadsbibliotheek, NHMM, Archeologie etc. in de vorm van digitale en beeldende presentaties (zowel in eigen huis als in de stad). In 2019 staan 2 'verhalen' gepland: 'Mosa Fabrica II, aardewerkproductie in het kader van het 135 jarig bestaan van de Mosa, en: VRIJ! Een tentoonstelling met het thema "leven in vrijheid" n.a.v. Maastricht 75 jaar bevrijd. • De website "Zicht op Maastricht" wordt met erfgoedpartners in een nieuwe vorm aangeboden waardoor een groter bereik wordt gerealiseerd. • We blijven het Maastrichtse erfgoednetwerk 'Erfgoed beweegt' faciliteren door bijeenkomsten en kennisdeling. 	<ul style="list-style-type: none"> • In Centre Céramique, naast 'Mosa Fabrica II' en 'Vrij': Pesten (portretten van gepesten en pesters), I Believe (de wereld in een wijk), fotografie festival Maastricht (Bob Thissen), World Press Photo 2019, Mosa design in Sphinxvitrine. In Natuurhistorisch Museum Maastricht: Microsculptures, bijzondere microfotografie, Walvis een vondst in Maastricht. • Is getest in een pilot. Launch voorzien in 2020. • Gerealiseerd
<p><u>(Subsidiëring van de lokale omroep RTV Maastricht.</u> RTV Maastricht zorgt voor een Lokaal Toereikend Media-Aanbod voor de inwoners van Maastricht, journalistiek verantwoord en onafhankelijk geproduceerd. Additioneel worden inwoners gestimuleerd en gefaciliteerd om onder begeleiding lokale informatie te produceren. In 2019 zetten we o.a. in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De uitbouw (qua bereik) en verdere professionalisering van de Engelstalige nieuws- en informatievoorziening voor (internationale) inwoners van de stad. • Het in samenwerking met Centre Céramique verder programmeren van gezamenlijke nieuwsvoorziening, open radio- en tv studio met mobiele opnamemogelijkheden rond inhoudelijke thema's van o.a. Centre Céramique, Kumulus en Natuur Historisch Museum. • In samenwerking met 3e partijen (b.v. Universiteit, Cultuurinstellingen, Elisabeth Strouven) produceren van maatschappelijk relevante themaprogramma's. • De uitbreiding van de politieke verslaggeving door ook de omgeving buiten de raadszaal te betrekken. 	<p><u>Bereik (onderzoeksbureau Flycatcher)</u> Tv: 31% weekbasis (+ 3%); 42% maandbasis (+ 5%); 27% kijkt nooit. Radio: 13% weekbasis (- 6%); 20% maandbasis (- 4%). Stijging van het Tv-bereik door toename van het aantal live uitzendingen; Daling radio-bereik door wisseling van programma's en storingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: <ul style="list-style-type: none"> - Wekelijkse programma's: Engelstalige radioprogramma 'Maastricht Edition', 'Student Radio Maastricht'; door internationale studenten. - Serie voor tv en Facebook over Summer School University, i.s.m. Euregio Meuse-Rhine. • Tweemaal per week nieuw radioprogramma 'Station Maastricht' live vanuit Centre Ceramique. Live-verslag Museumnacht. • Series rond goede doelen (Elisabeth Strouven Fonds) en 75 jaar bevrijding en live uitzending reuzenstoet. • 5-delige serie 'Europa!' in aanloop naar de Europese verkiezingen, i.s.m. Maastricht Working on Europe, Centre Ceramique en Europa Direct.

Educatie Het bevorderen van educatieve mogelijkheden op het gebied van kunst en cultuur.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>We positioneren Kumulus als centrum voor actieve cultuurparticipatie voor iedereen, in en buiten het regulier onderwijs. Cultuureducatie op jonge leeftijd legt de basis voor cultuurdeelname op latere leeftijd en vormt zodoende een basaal onderdeel van het cultuurbeleid</p> <p>Speerpunten 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We breiden het programma ‘Toon je Talent’ uit voor 70 % van alle basisschoolleerlingen in Maastricht (was 65%) en naar zeven scholen in het Heuvelland (was vier). • We continueren: “Toon je Talent” in het VMBO in Maastricht. • We realiseren een cursusaanbod - ondersteund door een klantgerichte en multimediale marketing - dat naar vorm en inhoud (jaar)cursussen, en workshops) op maat van de behoeften van deelnemers is samengesteld. We streven naar een stabilisering van de aantallen deelnemers aan jaarcursussen op 2150 (niveau 2017). Daarnaast organiseren we korte cursussen en workshops die inspelen op trends en actuele vragen, voor ongeveer 300 deelnemers. • De samengevoegde talentscholen van Kumulus (voorbereiding op een professionele kunstopleiding) werken multidisciplinair en bereiken 75 deelnemers. • De samenwerking met het VO-Bonnefantencollege op het gebied van dans en muziek wordt voortgezet. • We ontwikkelen samen met andere culturele instellingen minimaal 3 nieuwe innovatieve activiteiten om de link tussen cultuureducatie en de kunstpraktijk te versterken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Gerealiseerd. • Gerealiseerd: Jaarcursussen/korte cursussen Kumulus: 2.083 leerlingen. Workshops/open lessen Kumulus: 276 leerlingen. De daling wordt veroorzaakt door sluiting dislocatie door gemeente Valkenburg en door afname van vraag naar klassieke muziek en Hafa-opleidingen. De vraag naar popmuziekopleidingen stijgt. • Gerealiseerd: 2019-2020: 58 deelnemers. Aantallen fluctueren jaarlijks. • Gerealiseerd. Toekomstige samenwerking vanaf schooljaar 2020-2021 wordt verkend. • Gerealiseerd: - Theater na de Dam (afdeling Theater Kumulus). - Link festival deelname (afdeling Theater Kumulus). - Jongerenpanel Toneelgroep Maastricht door leerlingen Kumulus. - Dansworkshop i.s.m. Sally; 2 x Masterclass i.s.m. Theater aan het Vrijthof (afdeling Dans Kumulus) - Deelname in samenwerkingsproject Brundibar en ontwikkelen educatief aanbod hieromtrent (afdeling Muziek Kumulus).

Presentatie Het bieden van een breed pallet aan presentatiemogelijkheden van kunst en cultuur in de meest ruime zin voor een divers publiek.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Het aanbieden van theatervoorzieningen door Theater aan het Vrijthof</u></p>	

<p>Het Theater aan het Vrijthof is dé plaats voor de presentatie van podiumkunsten (professioneel en amateur) en is actieve regisseur van culturele festivals in de stad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We programmeren een breed toegankelijk aanbod voor alle inwoners en bezoekers van de stad. Daarnaast bieden we een (inter-)nationaal kwaliteitsaanbod van topproducties. bereik: 115.000 betalende bezoekers en 10.000 vrij toegankelijk. • We organiseren mede de beeldbepalende en internationale festivals Musica Sacra, Nederlandse Dansdagen. Gedurende de Tefaf periode zorgt het Theater voor een passende programmering, afgestemd op het internationale publiek. Het “festival” Jong krijgt een bredere opzet en maakt onderdeel uit van de reguliere programmering. • We intensiveren de samenwerking met onze huisgezelschappen, Opera Zuid, Philharmonie Zuid-Nederland en Toneelgroep Maastricht en ondersteunen en faciliteren deze daar waar mogelijk. Dit is ook van toepassing op de kunstvakopleidingen en de amateurgezelschappen. • De podiumakoestiek en podiumtechniek van de Papyruszaal wordt aangepast. • Er wordt gewerkt aan verdere verzelfstandiging en innovatie om meer cultureel ondernemerschap mogelijk te maken. Daartoe wordt een nieuwe directeur geworven om dit verder vorm te geven. • We werken zo veel mogelijk samen met collega-instellingen in Stedelijke Cultuurregio Zuid in programmering en marketing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: 130.500 betalend en 10.000 vrij (zoals gasten, begeleiders, exposities, rondleidingen, parcours). Tendens is stijgend; 2018: 125.000 betalend en 10.000 vrij. • Gerealiseerd: Samen met de Nederlandse Dansdagen wordt gewerkt aan een uitbreiding van het Festival naar 7 dagen. • Gerealiseerd o.a. met het Talenttrack programma in samenwerking met het Conservatorium (podium voor talent), en amateurkunstproducties zoals Veldeke toneel, Maastrichtse Operette en topblaasorkesten (Wolder). • Gerealiseerd. • Proces is in gang gezet; afronding 2020. • Gerealiseerd door o.a.: - Coproductie: The Great Gatsby van Toneelgroep Maastricht met Parkstad Limburg Theaters en De Domijnen, – Productie; Laatste Getuigen met De Domijnen. - Voor de grote landelijke toneelgezelschappen wordt samen met PLT een zo breed mogelijke spreiding van het aanbod gerealiseerd. Op marketinggebied zijn er gezamenlijke acties.
<p><u>Het aanbieden van open ontmoetingsplaatsen voor de stad in/door Centre Céramique-Kumulus-NHMM.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • We organiseren een breed scala van openbaar toegankelijke debatten, presentaties, workshops en exposities. • We versterken het imago van de stadshal als dé plek voor documentaire fotografie o.a. door programmering van World Press Photo. • We combineren de programmering in Centre Céramique en op locatie in de stad met andere initiatieven (o.a. festivals als Musica Sacra) en bieden ruimte voor amateurkunsten en jong professioneel talent (beeldend, theater, muziek). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd, o.a. Sphinxdebat burgemeester en boekpresentatie Joris Luyendijk. • Gerealiseerd: World Press Photo. • Gerealiseerd, o.a. met Orlandofestival, Museumnacht en Nederlandse Dansdagen.

<ul style="list-style-type: none"> • We bieden ruimte voor ontmoetingen in het kader van de internationale programmering door het Maastricht International Center (MIC). • We organiseren ontmoetingen (thema-avonden, spreekuren) rond sociaal-maatschappelijke thema's i.s.m andere organisaties. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd, o.a. met Let's catch up (ontmoeting voor expats) lezingen en debatten i.s.m. Europe Direct, en Human Library. • Gerealiseerd, o.a. met Taalcafé, Filosofiecafé en Scheidingscafé.
<p><u>Het presenteren van de natuurhistorie door/in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.</u> Het Natuurhistorisch Museum toont het verleden op het gebied van natuurhistorie, gekoppeld aan actuele en voor iedereen toegankelijke thema's met 'Bèr en 'Carlo' als middelpunt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We organiseren tentoonstellingen en activiteiten voor 28.000 bezoekers (inclusief onderwijs) en minimaal 120.000 online bezoekers. • We versterken de actieve beleving van wetenschap via nieuwe educatieve programma's in het kader van het Sciencelab en het Educatielab voor scholen en voor bezoekers. • We starten (i.s.m.de stichting SOME) met de ontwikkeling van een concept voor het beleefbaar maken van de vindplaats van de mosasaurus in de Encigroeve. • Wij geven invulling aan de Museumnacht met een "Student take-over". 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. Bezoekers fysiek: 36.171 Bezoekers Bezoekers Online: 59.393 Online is lager dan begroot i.v.m. verandering strategie Google (gratis advertentieprogramma stopgezet). Het aantal herhaalde bezoeken neemt toe. • Gerealiseerd. • Nog niet gerealiseerd omdat er nog geen keuze is gemaakt voor een scenario voor de herontwikkeling van de Encigroeve. • Gerealiseerd.
<p><u>Subsidiëring Muziekgieterij Maastricht.</u> De Muziekgieterij Maastricht is het stedelijk poppodium voor productie, educatie en presentatie en is de ontmoetingsplek voor muzikanten, publiek en producenten uit stad en (Eu)regio. Inzet in 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmering van 60 producties en facilitering van 30 producties van derden. <p>• Focus op de continuïteit van de eigen organisatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 138 eigen producties waarvan een aantal i.s.m. partners. Totaal aantal bezoekers: 50.220. 72 producties van derden waarvan 56 culturele events (13.526 bez.) en 16 commerciële events (5.232 bez.). Totaal aantal bezoekers: 18.578. 5 festivals, inclusief BRUIS. Totaal aantal bezoekers: 24.327. Het fors grotere aantal producties hangt samen met de noodzaak een groter bedrag aan eigen inkomsten te genereren en het feit dat boekingsmaatschappijen de Muziekgieterij steeds beter weten te vinden. • Continu proces.

<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding van de nieuwbouw van de nieuwe Muziekgieterij. Opening in september 2019. • We starten met de opzet van een “Productiehuis Muziekgieterij” voor speelruimte, coaching en talentontwikkeling in samenwerking met partners in stad en regio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: Opening Poppodium sept. 2019. • Gerealiseerd dec 2019.
<p><u>Subsidiëring popfestival.</u> Om te voorzien in de behoefte van een grote groep popmuziek liefhebbers van alle leeftijden aan een buitenfestival en om een belangrijke bijdrage te leveren aan de inclusiviteit van cultuur van Maastricht, organiseren we een in financieel, organisatorisch en artistiek opzicht duurzaam popfestival met aandacht voor talentontwikkeling (o.a. in samenwerking met Kumulus) en lokale en regionale bands.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd Festival Bruis: 20.953 unieke bezoekers. • Een klein negatief financieel resultaat. • Meerdere acties op het gebied van duurzaamheid zoals hergebruik van plastic bekertjes en hergebruik van banners voor tassen, samenwerking met Maastrichtse ondernemers t.b.v. recycling van plastic afval. • Beginnende bands hebben opgetreden en zijn gecoacht, zoals bijv. Solomon. • Pilot: verkenning samenwerking met Parcours voor nieuwe opzet opening cultureel seizoen. • Pilot van eerste gebruik van Stadsweide als festivalterrein.
<p><u>Uitvoering archieftaken door Regionaal Historisch Centrum Limburg.</u> Op basis van de Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Limburg voert RHCL wettelijke archieftaken voor de gemeente Maastricht uit. Inzet 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame archivering, in het bijzonder digitale duurzaamheid: Implementatie van het nationale e-depot voor (overheids-)archieven en van de Innovatieagenda voor het Archiefwezen ‘Archief 2020’. • Uitvoering van “Publieksdienstverlening Perspectief 2020”: betere digitale bereikbaarheid van archieven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling invoering E-Depot. Portfolio opgesteld voor de Archief- en Informatietaken ten behoeve van innovatietaken van de aangesloten organisaties. • Gerealiseerd door o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - Mogelijkheid tot digitalisering foto's. - Online toegang fotocollectie van de Algemene Begraafplaats aan de Tongerseweg (13.000 foto's en 7000 beschrijvingen van graven).

G Productieklimaat

Handhaven status als Maastricht Cultureel Brandpunt	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Faciliteren (huisvesting) en subsidiëren van professionele instellingen.</u> Het duurzaam in stand houden van de professionele kunstensector (productie- en presentatie-instellingen) en evenementen, in samenwerking met het Rijk en de Provincie is noodzakelijk voor een vitaal productieklimaat in de stad.</p>	

<p>Hiertoe zetten we in 2019 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We subsidiëren 32 professionele instellingen en evenementen in het derde jaar van de cultuurplanperiode 2017-2020 op basis van hun plannen voor 2019. • In het algemeen wil Maastricht investeren in de verblijfskwaliteit voor “artists in residence” door het beleid mbt creatieve industrie, broedplaatsen, ateliers onderling te verbinden ook met het ruimtelijke en economisch beleid. Het motto “Made in Maastricht” wordt verdiept met: “Stay in Maastricht”. • We faciliteren startende culturele ondernemingen in Maastricht voor werk- en broedplaatsen. Zie programma 3, Economie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Gerealiseerd o.a. door: broedplaatsontwikkeling Francois de Vijestraat, artists in residence Batterijstraat (o.a. Fashionclash en Sally) en voorbereiding verplaatsing Werkgebouw Tapijnkaizerne (optie: Botermijn). • Zie programma 3, Economie.
<p><u>Opwaarderen van de fysieke infrastructuur voor kunst en cultuur.</u></p> <p>Hiertoe zetten we in 2019 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We openen de Muziekgieterij in de Timmerfabriek. • We passen de podiumakoestiek van de Papyruszaal van Theater aan het Vrijthof aan o.a. ten behoeve van de Philharmonie zuidnederland. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. • Gerealiseerd. • Nieuw ten opzichte van de begroting is dat voor de oefenruimte Philharmonie mogelijke locaties verkend worden.
<p><u>Doorontwikkeling talentontwikkeling en ondernemerschap in de kunsten.</u></p> <p>Naast de fysieke infrastructuur zetten we in op het versterken van de kansen voor jonge makers, in het bijzonder in de podiumkunsten, om in Maastricht de eerste stappen in hun professionele carrière te kunnen zetten. Daarmee wordt een brede culturele infrastructuur ook voor de toekomst veiliggesteld.</p> <p>Hiertoe zetten we in 2019 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ondersteuning van ‘Via Zuid’. We bouwen de werking van Via Zuid verder uit met muziekprojecten in samenwerking met ketenpartners van de muziekketen. • Voortzetting van ondersteuning van de Creatieve industrie. Zie programma 3, Economie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd via samenwerking met <ul style="list-style-type: none"> - Winternights; - Talentpresentatie SOAP en C-Takt Genk; - Talentontwikkeling muziek met Intro. • Zie programma 3, Economie.

<p><u>Ontwikkeling Stedelijke Cultuurregio.</u> De voorstellen aan de minister voor de Stedelijke Cultuurregio Zuid ten behoeve van de cultuurplanperiode 2021-2024 worden verder ontwikkeld in afstemming met de Provincie Limburg, de Raad voor Cultuur, de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen en het culturele veld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • We realiseren in de Stedelijke Cultuurregio Zuid de - in 2018 aangevraagde - proeftuinen 'internationalisering' (euregio) en 'inclusiviteit' (kunst en cultuur voor iedereen). • Het definitief Profielplan voor de Stedelijke Cultuurregio Zuid wordt in 2019 ingediend bij OCW. 	<ul style="list-style-type: none"> • De Proeftuinen Dans, Film en Ruimte voor makers zijn gestart. • Gerealiseerd met het plan: "Löss, wat hier leeft, wat hier raakt. Wat hier kleeft, wat hier maakt!".
---	---

H Monumenten en archeologie

Instandhouden cultureel erfgoed en archeologie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Om aan bovenstaande doelstelling te voldoen zetten we in in 2019 ondermeer in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren actieplan stimulering bewustzijn monumenteigenaren. Aandachtspunten in 2019 zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Opzetten informatie-apps - Organiseren restauratiemarkt - vervangen ANWB-bordjes • Uitvoeren actieplan "Erfgoed Bewust, Bewaard, Bemind". Aandachtspunten in 2019 zijn: <ul style="list-style-type: none"> - Bouwhistorische ondersteuning - Professionalisering Open Monumentendag. • Coördineren van subsidieaanvragen van eigenaren van rijksmonumenten die in aanmerking komen voor de restauratiesubsidie van de Provincie. • Uitvoeren nog resterende onderhoud- en herstelwerkzaamheden uit programma onderhoud vestingwerken en walmuren 2016-2018. • Opstellen plan van aanpak voor het herstel van de ondergrondse vestingwerken om deze te behouden, beleefbaar te maken en betekenis te geven. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van 3D-inmeting en geologische onderzoeken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren actieplan stimulering bewustzijn monumenteigenaren: <ul style="list-style-type: none"> - Het opzetten van de informatieapps loopt en zal voortgang vinden in 2020. - Organisatie restauratiemarkt is niet gebeurd, eventueel overdracht naar Centre Ceramique in 2020 - De ANWB-bordjes zijn vervangen. • Uitvoeren actieplan "Erfgoed Bewust, Bewaard, Bemind": <ul style="list-style-type: none"> - Bouwhistorische ondersteuning heeft plaats gevonden en loopt door in 2020 - Professionalisering Open Monumentendag: gesprekken met Centre Ceramique lopen . • Coördinatie in beperkte mate opgenomen (enkel ad hoc en doorverwijzen) • Uitvoering onderhouds- en herstelwerken vestingwerken loopt en opgesteld tot 2025. Wel vertraging opgelopen door de bres in de walmuur. • De 3D-inmeting is gerealiseerd. Plan van aanpak in opmaak maar vertraging opgelopen door de bres in de walmuur.

<ul style="list-style-type: none"> • Aanstralen van enkele prominente monumentale panden in samenwerking met eigenaren (zoals b.v. het Bonnefantenmuseum) en civiele kunstwerken (zoals b.v. de Servaasbrug). • Uitvoeren van wettelijke taken op gebied van archeologie en monumenten, dat betekent het toetsen van ca 1000 aanvragen i.k.v. omgevingsvergunningen en restauratiewerken. • Uitvoeren van de Bevoegd Gezag rol voor archeologie binnen de gemeentegrenzen van Maastricht conform de richtlijnen van de Archeologische Monumentenzorg cyclus. Hiertoe behoort het begeleiden van het archeologische onderzoek bij o.a. de herinrichting van Tapijn en de gebiedsontwikkeling Belvédère. • In het kader van de Omgevingsvisie updaten van de Beleidskaarten, de Cultuurwaardenkaart en een extra laag voor het publieksgebruik toevoegen. Pilotproject voor dit laatste wordt opgezet met de gemeente Horst a/d Maas. • Het verhaal van de geschiedenis van Maastricht op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau presenteren door lezingen en rondleidingen. • Tezamen met 8 andere gemeentes in Zuid-Limburg en de Provincie vormgeven aan het programma Via Belgica. Onder andere het verder uitwerken van de archeologische app, het uitgeven van een wandelgids en het plaatsen van een infobank aan de Meerssenerweg. • In het kader van het Interreg V EMR programma Terra Mosana samen met Euregionale partners de geschiedenis van de Euregio Maas-Rijn vertellen door middel van innovatieve technieken. • De Euregionale samenwerking versterken door met de steden Aken, Jülich en Heerlen ons Romeinse verleden te onderzoeken in de zgn Vicus-groep. • In samenwerking met het Musée des Beaux Arts in Lille (Frankrijk) de maquette uit 1749-1752 fotogrammetrisch documenteren om de resultaten in te zetten voor educatieve doeleinden van de Vestingwerken. • Het uitwerken van archeologisch onderzoek in de Sint Servaaskerk in samenwerking met de Universiteit van Leiden en van Amsterdam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking Maaslicht on hold gezet • Conform • Conform • De beleidskaarten en cultuurwaardenkaart is geupdate, de extra laag wordt nog afgewerkt. Het pilootproject heeft geen doorgang gevonden. • Conform, in 2019 o.a. lezing bij CHNT congres in Wenen en bijdrage aan elective Heritage & Society van de UM • De wandelgids is verschenen en de archeologische app is uitgewerkt. De infobank wordt in 2020 geplaatst. • Systeemmethodiek is uitgewerkt, de samenwerking met de partnersteden is opgezet. Er zijn een 20-tal verhaallijnen uitgewerkt. De Terra Mosana film is aanbesteed, het taalproject wordt uitgevoerd en de tentoonstelling is voorbereid. • De Vicus groep bereidt een expositie voor over taal in de Romeinse tijd (werktitel: wie schrijft die blijft). Hiervoor zijn diverse inscripties geïnventariseerd. • De maquette is fotogrammetrisch gedocumenteerd. Het project wordt nu verder uitgewerkt met Tijdlab, Dutch Rose Media en Centre Ceramique. • De oude data is omgewerkt, de analyse wordt nu verder uitgevoerd.
---	--

K. Groen-, bomen- en natuurbeheer en beheer vestingwerken.

Onderhoud openbare ruimte.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Onderhoud en beheer groenvoorzieningen inclusief bomen</u> Met de extra exploitatiemiddelen ad € 345.000 die zijn opgenomen in deze begroting wordt het onderhoud en beheer van groen verhoogd naar gemiddeld CROW-kwaliteitsbeeld B, gelijk aan het kwaliteitsbeeld van bomen. In Q2 2019 wordt de nieuwe Leidraad Groenbeheer samen met het nieuwe Groenstructuurplan ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. In de nieuwe Leidraad is het verdere (gedifferentieerd) groenbeheer voor 2019 tot en met 2023 uitgewerkt.</p>	<p>Conform - Het kwaliteitsniveau in het groen is verhoogd naar een B-Kwaliteit.</p> <p>Het groenstructuurplan is geïncorporeerd in de omgevingsvisie, de vaststelling van de leidraad groen is vertraagd en zal in Q2 van 2020 ter besluitvorming aan het college worden aangeboden. Het gedifferentieerd groenbeheer is nog niet uitgewerkt maar zal in 2020 verwerkt worden in de beheerplannen.</p>
<p><u>Onderhoud en beheer walmuren en vestingwerken</u> De basistaak onderhoud en beheer van walmuren en vestingwerken, is gericht op een duurzame instandhouding met behoud van flora- en fauna waarde. In 2019 wordt de haalbaarheid van het project Stedelijke Jeker in beeld gebracht.</p>	<p>In 2019 is project met betrekking tot het herstel van de stedelijke Jeker opgestart. De resultaten zijn nog niet beschikbaar.</p> <p>Niet voorzien in de begroting was de stabilisering en het herstel van de in maart 2019 ingestorte walmuur</p>

L. Groen, natuur en landschap (gedeeltelijk)

Realiseren voldoende groen van goede kwaliteit	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019

<p><u>Groenstructuurplan/ Stadsnatuurvisie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het nieuwe Groenstructuurplan en de geactualiseerde Leidraad Groenbeheer 2019-2023 zijn in samenhang opgesteld. Deze nieuwe beleidskaders voor het groen in de stad worden naar verwachting in het tweede kwartaal van 2019 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. In Maastricht is een particulier initiatief genomen om een stadsnatuurvisie op te stellen. Deze wordt als bouwsteen gebruikt voor het Groenstructuurplan. • Na vaststelling hiervan gaan we projectgewijs diverse scenario's uitwerken ten behoeve van méér groen. Vooruitlopend hierop zijn er in 2019 al enkele concrete vergroeningsprojecten aan de orde. Bij alle projecten zoeken we naar synergie met de hemelwateropgave en bestrijding van wateroverlast. Dit moet in 2020 e.v. leiden tot extra groenprojecten. • Onderdeel van het groenstructuurplan is het stimuleren van maatschappelijke initiatieven om te vergroenen zoveel mogelijk faciliteren en waar mogelijk over te dragen in zelfbeheer. • Ook gaan we ter stimulering van vergroening van particulier bezit op basis van benchmarkonderzoek de mogelijkheid van tariefdifferentiatie bij rioolbelasting in geval van minder verharde oppervlakken buitenruimtes nader onderzoeken. Dit zal leiden tot een concreet voorstel bij begroting 2020 en Tarievennota 2020 e.v. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het groenstructuurplan is geïncorporeerd in deel 2 van de Omgevingsvisie, deze wordt naar verwachting in Q2 van 2020 vastgesteld. De leidraad groen is als zelfstandig document opgesteld. Geredeneerd vanuit de zogenaamde “5 sterpunten” is er verbinding gerealiseerd tussen de leidraad groen en de beschreven passage aangaande de groenstructuur in de omgevingsvisie. • In 2019 is de stimuleringsregeling “afkoppelen hemelwater” van kracht geworden. Op basis hiervan kunnen particulieren een subsidie ontvangen voor de afkoppeling van hemelwater. Gekoppeld aan deze regeling zijn er gratis regentonnen verstrekt, daarbij zijn er ook vouchers voor 150 gratis bomen verstrekt. Naast de aanplant van extra bomen in de openbare ruimte heeft in 2019 de nadruk gelegen op het verhogen van de biodiversiteit van het bestaande groen door de aanleg van o.a. een tiny forest, bloemrijke berm en insectenlinten. • Samenwerking met diverse (burger-)initiatieven en verbreding Mijn Groen Maastricht. • Er is aangesloten bij de stimuleringsregeling van het waterschap, deze regeling is sinds medio 2019 van kracht. Deze regeling is gekoppeld aan de Waterklaarcampagne op basis waarvan bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om hemelwater af te koppelen en de tuinen te vergroenen, afgesproken is dat deze regeling in 2020 wordt geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie zullen worden meegenomen in het onderzoek naar een tariefdifferentiatie.
<p><u>Verhogen onderhoudsniveau</u> In de leidraad groen is tevens een verhoging van het onderhoudsniveau van het Groen opgenomen. Na besluitvorming implementeren we de verhoging van het onderhoudsniveau per direct.</p>	<p>Door vertraagde vaststelling van de leidraad is vooruitlopend op de vaststelling wel al de verhoging van het onderhoudsniveau geïmplementeerd.</p>

<p><u>CNME-jaarprogramma</u> In opdracht van de gemeente voert het CNME het jaarprogramma 2019 uit. Dit betreft op hoofdlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>“Centrum”-activiteiten:</u> Activiteiten t.a.v. participatie, publiekscommunicatie en advisering bij buurt- en vrijwilligersinitiatieven met de de locatie Natuurtuinen Jekerdal als groen centrum. • <u>“Natuur/ecologie”-activiteiten:</u> Inhoudelijke bijdragen aan (groen)beleid zoals het Groenstructuurplan, de Leidraad Groenbeheer en de Omgevingsvisie. Daarnaast activiteiten waarbij het CNME een voorbeeldfunctie vervult voor de natuur en/of partner is bij natuuractiviteiten en ontwikkelingen. • <u>“Milieu/duurzaamheid”-activiteiten:</u> Projecten zoals ‘Energiecoaches (huurders en huiseigenaren)’, ‘Schone Maas’ en ‘Bewustwording luchtkwaliteit’. • <u>“Educatie/onderwijs”-activiteiten:</u> Educatieve arrangementen in samenwerking met bedrijven. Onderwijs en voorlichting over groen en duurzaamheid aan scholen via campagnes en projecten (o.a. boomfeestdag). 	<p>In 2019 werden er 28 Natuur, duurzaamheid en educatie projecten uitgevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • conform • conform • conform • conform
--	---

Wat heeft programma 5 gekost?

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECRATIE				
	Begroting 2019,	Begroting 2019, na	Rekening 2019	Resultaat 2019
	x € 1.000,-			
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2.235	4.626	4.096	530 V
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	8.815	7.632	7.777	145 N
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	16.300	16.378	17.019	641 N
MUSEA (5.4)	594	390	466	76 N
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.524	746	973	227 N
MEDIA (5.6)	5.933	6.818	6.571	247 V
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	8.171	7.513	6.901	612 V
TOTAAL LASTEN	43.572	44.103	43.803	300 V
	x € 1.000,-			
	Begroting 2019,	Begroting 2019, na	Rekening 2019	Resultaat 2019
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	143	327	383	56 V
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	2.693	3.682	3.654	28 N
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	5.293	5.001	5.608	607 V
MUSEA (5.4)	111	137	173	36 V
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	0	39	46	7 V
MEDIA (5.6)	759	771	769	2 N
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	51	197	1.098	901 V
TOTAAL BATEN	9.050	10.154	11.731	1.577 V
	x € 1.000,-			
	Begroting 2019,	Begroting 2019, na	Rekening 2019	Resultaat 2019
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2.092	4.299	3.713	586 V
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	6.122	3.950	4.123	173 N
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	11.007	11.377	11.411	34 N
MUSEA (5.4)	483	253	293	40 N
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.524	707	927	220 N
MEDIA (5.6)	5.174	6.047	5.802	245 V
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	8.120	7.316	5.803	1.513 V
TOTAAL SALDO	34.522	33.949	32.072	1.877 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten € 0,300 mln. V

- Sportbeleid € 0,530 mln. V
- Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum € 0,037 mln. N
- Theater € 0,997 mln. N
- Bijzondere lasten walmuur en vestingwerken € 0,264 mln. N
- Beheerplan/leidraad Groen € 0,604 mln. V
- Diversen € 0,464 mln. V

Baten € 1,577 mln. V

- Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum € 0,099 mln. N
- Theater € 0,742 mln. V
- Vrijval voorziening IBOR Groen € 0,818 mln. V
- Diversen € 0,116 mln. V

Investerings	Rekening 2019
(bedragen x € 1.000)	
Sporthal Geusselt	0
Spreidingsbeleid	422
Verbouwing Theater aan het Vrijthof	1.291
Verbouwing Herbenusstraat (Kumulus)	442
Verbouwing Centre Ceramique	1.146

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Werk
B. Inkomen
C. Armoede
D. Iedereen telt mee.
E. Iedereen doet mee
F. Iedereen zorgt mee
G. Innovatie en transformatie
H. Onderbouwing draaiknoppen Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstelling

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle bewoners de kans wordt geboden om erbij te horen en volwaardig mee te doen op sociaal, cultureel en economisch gebied. Het is ook een gezonde stad, waar gezondheid vanuit een positieve, preventieve levensstijl tot een hoog welzijn leidt.

Indicatoren

BBV-indicatoren ⁴	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2019 ^{1a}	908	871
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	2018 ^{1b}	61,2	67,8
% werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar	2018 ^{1c}	2	2
% kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering	2018 ^{1b}	9	8
Per 1000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering	2019, 1 ^e helft ^{1b}	43,9	45,2
Per 1000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening	2019, 1 ^e helft ^{1b}	35,3	25,2
% jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter	2018 ^{1c}	1	1
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp tov alle jongeren tot 18 jaar	2019, 1 ^e helft ^{1b}	13,8	10,4
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel tov alle jongeren tot 18 jaar	2019, 1 ^e helft ^{1b}	1,8	1,2
% jongeren 12 t/m 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel tov alle jongeren 12 t/m 22 jaar	2019, 1 ^e helft ^{1b}	0,2	0,4
Per 1000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ³	2019, 1 ^e helft ^{1d}	91,0	64,7

1) Bron waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) LISA; (1b) CBS; (1c) Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel; (1d) CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking tov van potentiële beroepsbevolking.

3) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

4) De voormalige BBV indicator “% leerlingen 4 tot en met 12 jaar in primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand” is middels rijksbesluit vervallen.

Maastrichtse indicatoren			
	jaar	Maastricht	Gemiddelde G40
Sociale zekerheid en re-integratie			
Aantal geregistreerde werkzoekenden UWV zonder een dienstverband op 1 januari ¹	2018	6.624	7.143
	2019	6.583 ⁶	6.866 ⁶
Procentuele toe-/afname aantal geregistreerde werkzoekenden UWV zonder een dienstverband op 1 januari in 2019 in vergelijking met 1 januari 2018	2019	-4,1	-5,1
Aantal plaatsingen werken met loonkostensubsidie ³	2018	162	126
	2019	260	nbn
aantal huishoudens met inkomen tot 110% sociaal minimum per 1 januari ⁴	2018	7.976	nbn
	2019	7.902	nbn
Toe/afname aantal uitkeringen (%) in kader van Participatiewet 1 januari ³	2018	-0,8	2,5
	2019	-1,8	-1,4
	Ambitie 2019	≤ G40	
Aantal uitgestroomde uitkeringsgerechtigden ⁵	2018	1.213	nbn
	2019	1.150	nbn
	Ambitie 2019	900	
Samenleven			
% Maastrichtenaren dat ondersteuning (Wmo) als passend ervaart ⁷	2017	80%	
	2019	83%	
	Ambitie 2019	82%	
aantal meldingen van discriminatie in Maastricht bij Antidiscriminatiebureau Limburg ⁹	2017	54	
	2019	31	
	Eerste halfjaar	31	
Aantal meldingen over handicap/chronische ziekte in Maastricht bij Antidiscriminatiebureau Limburg ⁹	2017	10	
	2019	nbn	
	Ambitie 2019	54	
% Maastrichtenaren dat vindt dat ze voldoende contacten heeft buiten school, werk, of huishouden	2018	68	
	2019	Geen meting	
% Maastrichtenaren dat actief is geweest om de buurt te verbeteren ⁹	2018	28	
	2019	Geen meting	
% Maastrichtenaren dat vrijwilligerswerk doet ⁹	2018	25%	
	2019	Geen meting	
% Maastrichtenaren dat hulp biedt bij het brengen en halen van mensen in de buurt ⁹	2017	5	
	2019	Geen meting	
% Maastrichtenaren dat hulp biedt bij het doen van boodschappen voor mensen in de omgeving ⁹	2018	3	
	2019	Geen meting	

Sociale zekerheid en re-integratie

- 1) Bron: UWV. Het UWV hanteert sinds 2018 niet meer de indicatordefinitie “aantal niet werkende werkzoekenden 15-75 jaar als % vd beroepsbevolking per 1 januari peiljaar”. De indicator in de tabel is hiervoor in de plaats gekomen.
- 2) De in Begroting 2019 vermelde indicator Aantal langdurige werklozen (> 1 jaar) 15-75 jaar als % vd beroepsbevolking per 1 januari ontbreekt in deze tabel, omdat het UWV deze definitie niet meer hanteert.

- 3) Bron: CBS;
- 4) Bron: Minimascan StimulanSZ
- 5) Bron: Gemeente Maastricht
- 6) Per 1-10-2019

Samenleven

Bron: 1) UWV; 2) Gemeente Maastricht; 3) CBS; 4) Minimascan StimulanSZ; 7) Cliënttevredenheidsonderzoek; 8) ADV Limburg; 9) Stadspeiling.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Werk

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>In 2019 wordt de arbeidsmarktaanpak in Zuid-Limburg vorm gegeven via een sector- en projectgerichte aanpak. Onderdeel van dit programma is de bestuurlijke ambitie om het bijstandsbestand in 2019 in Zuid-Limburg optimaal te laten profiteren van de aantrekkende economie en de groeiende vraag naar arbeidskrachten. Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, Podium24, Annex en MTB staan, vanuit het drieluik diagnose-plaatsing-ontwikkeling, gezamenlijk aan de lat om deze uitdaging aan te gaan. Sociale Zaken Maastricht Heuvelland voert de diagnose uit en zorgt ervoor dat mensen arbeidsfit worden, zodat zij ingeschakeld kunnen worden op de arbeidsmarkt. Hiervoor is een groot aantal re-integratie-instrumenten beschikbaar, waarvoor o.a. Annex wordt ingezet. MTB wordt, naast andere organisaties, ingezet als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet. Podium24 is hét aanspreekpunt voor werkgevers in Maastricht-Heuvelland, waarbij Podium24 ook verantwoordelijk is voor de plaatsing en bemiddeling van burgers naar werk.</p>	<p>In 2019 hebben de partners in de arbeidsmarktregio de sector- en projectgerichte aanpak ingevuld via de DOE agenda Perspectief op Werk. In deze agenda is een top 6 van acties/activiteiten benoemd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Focusbestand in beeld 2. Inzet op werkoriëntatie 3. Voldoende praktijk-/leerwerkplekken 4. Verbinden en ontsluiten van projecten en initiatieven 5. Vraagombuiging, bedrijfsanalyses, herontwerp processen, begeleiding werkgevers 6. Nazorg gericht op duurzaamheid <p>Kenmerkend voor deze acties is, dat gezamenlijke regionale capaciteit vanuit de gezamenlijke partners voor de aanpak wordt ingezet. Ook SZMH, Podium24, Annex en MTB hebben hieraan, met de invulling van hun onderscheiden en gezamenlijke opdracht vanuit het drieluik diagnose-plaatsing-ontwikkeling, hun bijdrage geleverd.</p>
<p><u>Intensivering door- en uitstroom Participatiewet</u> In gezamenlijkheid is door de bovengenoemde partners onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor een verdere optimalisatie van de ketensamenwerking in de uitvoering re-integratie. Dit, ten behoeve van een zo effectief en efficiënt mogelijke (in-), door- en uitstroom van de gemeentelijke doelgroep naar zo regulier mogelijk werk, dan wel participatie. Het gaat er hierbij om dat de door- en uitstroom van de verschillende doelgroepen uit de Participatiewet naar werk (of participatie) wordt bevorderd. Bij het beperken van de instroom in de uitkering wordt ingezet op preventie.</p>	<p>De Optimalisatie & Intensivering Re-integratie strekt zich uit over de coalitieperiode. Waarbij allereerst wordt ingezet op een kwalitatieve verbetering van de uitvoering voor de langere termijn; qua onderlinge samenwerking en samenhang van dienstverlening. Om zodoende betere resultaten te bereiken in de ondersteuning van de inwoners, de ontwikkeling van het gemeentelijk bijstandsbestand en de invulling van de personeelsvraag op de arbeidsmarkt. Voor 2019 is dit vertaald in de ambitie om 140 inwoners extra te activeren en 90 extra te plaatsen. Dankzij de gedeelde inspanning van de ketenpartners re-integratie - op grond van een gezamenlijke opdracht – bedraagt de feitelijke realisatie 202 extra geactiveerd en 113 extra geplaatst.</p>

<p><u>Uitvoeren Social Return</u> In 2019 wordt de inkoopkracht van de gemeente weer ingezet en worden mensen geplaatst via het project Social Return.</p>	<p>Ook in 2019 is de inkoopkracht van de gemeente ingezet en zijn 67 mensen uit de brede doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt uit Maastricht aan het werk geweest.</p>
<p><u>Sluitende aanpak en Work First</u> Alle nieuwe instroom in een bijstandsuitkering wordt sluitend via work first (of scholing bij jongeren) opgepakt. Vanaf het eerste moment dat een burger zich meldt bij de gemeente is de ondersteuning primair gericht op werk of, waar dat nog niet kan, op participatie. Voorwaarde is evenwel dat mensen actief zijn om aan het werk te komen. Daartoe worden zij begeleid en kunnen diverse vormen van werk en andere voorzieningen worden ingezet. Uitgaande van een reëel arbeidsmarktperspectief dat is afgestemd op de mogelijkheden en individuele situatie van de burger enerzijds en de kansen op de arbeidsmarkt anderzijds.</p>	<p>De nieuwe instroom in de bijstand is sluitend opgepakt. In 2019 meldden zich bij SZMH in totaal 1.219 mensen voor een uitkering. Voor 126 mensen hiervan is een zoektermijn opgelegd. Voor 717 mensen leidde dit tot een uitkeringsaanvraag. De andere mensen zijn via werk of anderszins op weg geholpen. Van de mensen die zich meldden is uiteindelijk slechts 54% in de uitkering terecht gekomen. Voor de mensen die een uitkering hebben gekregen zijn de diverse re-integratie-instrumenten ingezet waarmee zij op weg naar werk dan wel participatie zijn geholpen.</p>
<p><u>Werkgeversbenadering</u> Eén van de instrumenten om mensen aan het werk te krijgen in een economische vitale stad in een krachtige (eu)regio is de werkgeversdienstverlening. De werkgeversdienstverlening is vraaggericht vormgegeven in Podium24 en de plaatsing en bemiddeling van burgers wordt aldus gerealiseerd vanuit één loket. Podium24 plaatst mensen ook over de grenzen heen in de Euregio en heeft daarvoor een belangrijke rol in de Service grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling.</p>	<p>In 2019 heeft Podium24 320 mensen woonachtig in Maastricht in regulier werk geplaatst. Van deze 320 ontvingen 265 mensen een Participatiewetuitkering.</p> <p>In totaal heeft Podium24 524 burgers geplaatst uit Zuid-Limburg waarvan 459 uit Maastricht-Heuvelland.</p> <p>De aantallen groeibanen, loonkostensubsidies en garantiebannen worden later in de tekst vermeld.</p>
<p><u>Begeleiding via servicepunten werk en bemiddeling</u> Via de servicepunten werk en bemiddeling worden in de buurten Malberg, Caberg-Malpertuis, Limmel-Nazareth, Wittevrouwenveld-Wyckerpoort, De Heeg en Mariaberg werkzoekenden vanuit de brede doelgroep op een laagdrempelige manier begeleid naar een baan en naar participatie.</p>	<p>Ook in 2019 zijn mensen uit de brede doelgroep via de servicepunten op een laagdrempelige manier begeleid naar een baan (138) en participatie (67)</p>

Toeiden naar regulier werk/participatie

Beoogde prestaties 2019

Statushouders en re-integratie

Voor wat betreft de taak ten aanzien van de re-integratie van statushouders in Maastricht is in 2016 gestart met een pilotproject, waarin ervaring opgedaan is met de te ontwikkelen multidisciplinaire aanpak. In 2019 zal deze aanpak worden gecontinueerd.

Realisatie 2019

Inmiddels zijn 406 statushouders gescreend en zijn er daadwerkelijk 314 opgenomen in dit project. De uitstroom naar werk (91) en uitstroom naar studie (39) ligt inmiddels op 130. In percentages is dit 29%. Hiermee is de taakstelling van minimaal 20% uitstroom ruimschoots gehaald.

<p><u>Actieplan jeugdwerkloosheid</u> Als er nog scholingsmogelijkheden zijn gaan jongeren terug naar school. Zijn deze mogelijkheden er niet, dan wordt ingezet op werk. Het actieplan loopt tot 1 januari 2019. Bezien wordt hoe de aanpak in 2019 vorm wordt gegeven.</p>	<p>De aanpak jeugdwerkloosheid is per 1-1-2019 doorontwikkeld en gecontinueerd met focus op kwetsbare jongeren, preventie en samenwerking in het netwerk. Heuvellandgemeenten zijn in 2019 aangesloten, uitgezonderd Vaals. Op het totale jongerenbestand in Maastricht zijn in 2019 209 jongeren uitgestroomd uit de bijstand, waarvan 50 naar werk en 52 naar school. Daarnaast zijn op peildatum 1-1-2020 49 jongeren parttime aan het werk en worden in het kader van de jongerenaanpak 314 voorzieningen ingezet, waarvan 14 duale trajecten beroepscertificering/inburgering bij Praktech. De accountmanager jongeren van Podium 24 heeft 40 jongeren uit Maastricht bemiddeld naar werk waarvan 34 met een registratie in het doelgroepregister van het UWV.</p>
<p><u>Actieplan Ouderenwerkloosheid</u> Het aanvalsplan ouderenwerkloosheid is uitgewerkt in een actieplan. De aanpak richt zich op 45-plussers met een arbeidsvermogen van 30 procent of meer. Aanvalsplan en actieplan lopen nog tot 1 januari 2019. Bezien wordt hoe de aanpak in 2019 wordt vormgegeven.</p>	<p>Het college heeft tot continuering van het actieplan voor de lopende coalitieperiode besloten. In 2019 hebben 155 personen (na screening) deelgenomen aan het project. Hiervan hebben 52 personen regulier werk gevonden en 51 mensen zijn geplaatst in een participatieplaats. In percentages betekent dit dat 34% is uitgestroomd naar werk. Hiermee is de taakstelling van minimaal 20% uitstroom ruimschoots behaald.</p>

Toeleiden naar gesubsidieerd werk

Beoogde prestaties 2019

Loonkostensubsidie

Op basis van de Participatiewet kan de gemeente een loonkostensubsidie (artikel 10d) verstrekken aan werkgevers die mensen in dienst nemen die vanwege hun beperkingen niet zelfstandig het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen. In 2019 kan hiervoor in totaal een bedrag van € 1,5 mln. uit het I-deel worden ingezet. De kosten van begeleiding door Podium24 van mensen die met behulp van dit instrument aan het werk zijn worden ook betaald uit dit bedrag.

Groeibanen

De gemeente kan een gesubsidieerde baan aanbieden aan mensen. Deze is gericht op groei en uitstroom naar regulier werk, waarbij de werknemer een dienstverband krijgt bij stichting Podium24 voor bepaalde tijd tegen een salaris van 100% WML. Vanuit Podium24 wordt de werknemer gedetacheerd bij inlenende organisaties die daarvoor een inleenvergoeding betalen.

Realisatie 2019

In 2019 zijn in totaal 260 loonkostensubsidies ingezet. Dit betreft de subsidies in het kader van art. 10d Pw en in totaal is een bedrag ad € 1.242.358 besteed aan loonkostensubsidies (incl. noodzakelijke begeleidingskosten). Doordat het arbeidsvermogen van mensen hoger is dan aanvankelijk ingeschat, konden meer mensen worden geplaatst met minder geld. Dit is ook in lijn met het uitgangspunt dat is gekozen om mensen zo veel als mogelijk regulier in te schakelen en ondersteuning te bieden in de mate waarin die nodig is.

In 2019 heeft de gemeente (via Podium24) een gesubsidieerde baan aangeboden aan mensen. Er zijn 92 groeibanen voor korte of langere duur ingezet.

<p><u>Afbouw Wsw</u> Voor de uitvoering van de Wsw wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB opgesteld. Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is de Wsw afgesloten voor nieuwe instroom. De afbouw vindt voornamelijk via natuurlijk verloop plaats. Teneinde de know-how van MTB met betrekking tot de doelgroep te behouden, is de organisatie binnen de uitvoeringsketen re-integratie gepositioneerd als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet. Ook wordt de samenwerking op het snijvlak van Wmo en Participatiewet steeds meer opgezocht, bijvoorbeeld met zorgpartijen. Dit komt ten goede aan een integrale dienstverlening aan de gemeentelijke doelgroep.</p>	<p>Voor 2019 was een gemiddelde realisatie van 751 sociale eenheden (se) geprognoseerd. De uiteindelijke realisatie bedraagt 739 se. De afbouw Wsw gaat daarmee sneller dan verwacht.</p> <p>Voor de verdere doorontwikkeling van de leerwerkfunctie van MTB worden de bedrijfsactiviteiten nog meer afgestemd op de behoeftes van werkzoekenden en arbeidsmarkt. En door daarnaast steviger in te zetten op de koppeling met het onderwijs, kan de reeds aanwezige infrastructuur veel effectiever en efficiënter worden ingezet.</p>
--	--

Werken met behoud van uitkering	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Realiseren plaatsingen Werken met behoud van uitkering</u> Hierbij zijn twee mogelijkheden, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werken met behoud van uitkering gedurende maximaal zes maanden gericht op een reguliere plaatsing (proefplaatsing) en - De participatieplaats (artikel 10a Participatiewet), waarbij mensen gedurende maximaal twee jaar (eventueel 2 x met een jaar te verlengen) actief kunnen participeren. 	<p>Ook in 2019 heeft de gemeente plaatsingen werken met behoud van uitkering gerealiseerd. Op 1 januari 2019 waren 22 proefplaatsingen en 130 participatieplaatsen actief. Gedurende 2019 zijn 43 participatieplaatsen en 42 proefplaatsingen opgestart.</p>
<p><u>Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk</u> In de periode 2016-2018 is via het Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk ervaring opgedaan met een combinatie van beschut werken (nieuw) en arbeidsmatige dagbesteding voor mensen die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. In 2018 wordt een besluit genomen over de definitieve aanpak voor 2019 en verder. Mede in relatie tot de wettelijke variant van beschut werk zoals door het rijk ingaande 2017 verplicht gesteld. Uitgangspunt blijft in ieder geval dat de gemeente zo veel mogelijk inwoners op grond van maatwerk wil ondersteunen om naar vermogen te kunnen werken en participeren in de maatschappij.</p>	<p>De pilootaanpak is verlengd tot medio 2019. Bij de afronding is met de deelnemers (33 op dat moment) gesproken over de te maken vervolgstappen richting re-integratie/werk of richting zorg/ dagbesteding. De effectuering van die afspraken loopt nog. Uitgangspunt is en blijft maatwerk, om inwoners perspectief te bieden op de voor hen meest passende plek. Overigens betreft het in Maastricht momenteel 8 personen met een positief UWV-advies beschut werk. Voor hen is het gehele palet aan re-integratie instrumentarium beschikbaar in de ondersteuning richting een betaalde baan of zinvolle dagbesteding.</p>

B. Inkomen

Verstreken inkomensondersteunende voorzieningen: PW, Bbz, IOAW, IOAZ	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>In september 2018 is het voorlopig budget, waaruit de uitkeringen in 2019 betaald dienen te worden, vastgesteld. Dit gebeurt aan de hand van het voor 2019 beschikbare macro-budget en een sinds 2015 nieuw ingevoerd objectief verdeelmodel. Het verdeelmodel zal voorlopig niet wijzigen. Wel wordt nog onderzoek gedaan naar de toereikendheid van het macrobudget onder meer waar het de gemiddelde prijs per uitkering betreft en de betekenis van de extra instroom van statushouders in de bijstand. Omdat ook binnen het nieuwe verdeelmodel tekorten voor rekening komen van de gemeente en overschotten vrij besteedbaar zijn, is een effectief bestandsbeheer van groot belang. Uitgangspunt blijft dan ook dat volop wordt ingezet op het beperken van de instroom en het bevorderen van de uitstroom. Daarnaast wordt consequent gehandhaafd.</p>	<p>De CBS cijfers laten zien dat het uitkeringsvolume in Maastricht in de eerste helft van 2019 met 1,8% is gedaald. Het valt daarmee wat hoger uit dan het gemiddelde van de G40. Daar was de daling 1,4%. Landelijk nam het uitkeringsvolume af met 1,9%.</p>
<p><u>Beperken uitkeringsvolume</u> Sturing op het uitkeringsvolume vindt voornamelijk plaats door beperking van de instroom (poortwachtersfunctie), handhaving en toeleiding naar arbeid (bevorderen uitstroom). Aan de poort stevig inzetten op werk is ook één van de instrumenten die bijdragen aan het voorkomen van fraude.</p>	<p>Sinds medio 2019 wordt binnen de uitvoeringsorganisatie gewerkt met een Centrale Integrale Toegang op de drie domeinen. Ook daar is een belangrijke rol weggelegd voor de poortwachtersfunctie; er wordt ook nu stevig ingezet op werk.</p>
<p><u>Uitvoering handhavings- en sanctiebeleid</u> Vanuit het principe van Hoogwaardig Handhaven ligt de focus op preventie. Vroegtijdig goed informeren en waar nodig extra controleren voorkomt dat mensen achteraf geconfronteerd worden met hoge terugvorderingsbedragen en boeten en voorkomt voor de gemeente een fors hogere schadelast. In 2019 zal worden gezien hoe het Hoogwaardig Handhaven binnen de drie decentralisaties optimaal op elkaar kan worden afgestemd.</p>	<p>De inzet van de medewerkers handhaving- en sanctiebeleid op Jeugd en WMO is in 2019 geïntensiveerd. Deze medewerkers brengen steeds meer hun expertise in die ze in het kader van de Participatiewet hebben opgebouwd. Waar mogelijk worden preventie- en opsporingsactiviteiten binnen de drie domeinen gekoppeld.</p>

C. Armoede

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Aanvalsplan armoede</u> In het eerste jaar van de coalitie wordt een aanvalsplan armoede ontwikkeld. Hierin worden de aanbevelingen die de Rekenkamercommissie in haar rapport hieromtrent doet meegenomen. De structurele analyse en aanpak van armoede problematiek wordt samen met kennisinstellingen vormgegeven. Met beleidsvelden die van invloed zijn op armoede (o.a. WMO, jeugd, arbeidsparticipatie) wordt integraal samengewerkt. Het budget armoede bestrijding wordt overeind gehouden. In 2019 wordt, zoals gebruikelijk, gerapporteerd over de hoofdelementen van</p>	<p>In 2019 hebben twee onderzoeken plaatsgevonden naar de oorzaken van armoede. Movisie heeft onderzoek gedaan naar wat armoede is, waar we als gemeente wel en geen invloed op hebben en naar de aanpak van armoede in Maastricht. De afdeling onderzoek en statistiek heeft onderzoek gedaan naar het gebruik van landelijke toeslagen in Maastricht. Het beleidskader armoede is in 2019 ontwikkeld en voorgelegd aan de raad. Het kader wordt op verzoek van de raad geconcretiseerd en zal in 2020 opnieuw voorgelegd worden. De bijdragen vanuit andere beleidsvelden vanuit de</p>

armoede en na vaststelling van het aanvalsplan armoede zal de begroting 2020 daarop aangepast worden.	programmabegroting worden toegevoegd aan het beleidskader.
---	--

Meer mensen maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Terugdringen non-gebruik</u> In 2019 wordt het non gebruik van bijzondere bijstand en inkomensondersteunende voorzieningen verder verlaagd. Het gebruik van de bijzondere bijstand en het gebruik van de declaratieregelingen wordt gemeten. Daarnaast wordt gemeten hoeveel toekenningen er zijn op basis van het actief wijzen van mensen op ondersteuning waar ze voor in aanmerking komen.</p>	<p>Bijzondere bijstand: 4.602 Declaratieregelingen: 4.604 Bijdragen vergoeding premie aanvullende ziektekostenverzekering: 3.879 Deze toekenningen zijn iets gedaald ten opzichte van 2018, omdat er in het kader van vereenvoudiging van de toegang/terugdringen non gebruik nu bijzondere bijstand voor een langere periode wordt toegekend, waardoor mensen minder vaak een vervolgaanvraag hoeven te doen.</p>
<p><u>Extra materiële ondersteuning voor (gezinnen met) kinderen</u> Naast de financiële ondersteuning die we zelf uitvoeren via Sociale Zaken Maastricht Heuvelland, dragen we ook bij aan Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport, Jeugd cultuurfonds, stichting Fietsbank. Het aantal kinderen dat ondersteuning ontvangt via de verschillende organisaties wordt gemonitord. Rapportage vindt plaats via de monitor Sociaal Domein.</p>	<p>Leergeld: 918 kinderen Jeugdfonds Sport: 637 kinderen Jeugdfonds Cultuur: 196 kinderen Fietsbank: 382 kinderfietsen, 112 laptops, 386 kinderen nieuwe kleding, 13 brillen, 122 gezinnen bij babyvoedselbank. Doorontwikkeling van de monitor sociaal domein heeft in 2019 plaatsgevonden. Relevante cijfers worden ook in de monitor vermeld.</p>

Schuldhelpverlening	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Intensivering schuldhelpverlening</u> In het aanvalsplan armoede wordt beschreven hoe de schuldhelpverlening wordt geïntensiveerd.</p>	<p>In het beleidskader is aangegeven hoe intensivering plaatsgevonden heeft. De KBL heeft in het kader van Anders denken anders doen, de prioriteit gegeven aan de uitwerking van het concept van stress sensitieve dienstverlening. Er is aansluiting gezocht bij pilots als krachtenbundeling, Jongerenperspectieffonds en Vroegsignalering betalingsachterstanden vaste lasten.</p>
<p><u>Uitvoering en monitoring Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening (Wgs)</u> In 2016 is het beleidsplan integrale schuldhelpverlening 2016-2020 vastgesteld. Eind 2019 wordt de Raad geïnformeerd over de tussenstand met betrekking tot het beleidsplan integrale schuldhelpverlening.</p>	<p>De raad is op 12 februari 2019 geïnformeerd over de stand van zaken uitvoering en monitoring Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. Tevens is de raad bij deze bijeenkomst geïnformeerd over de Pilot Vroegsignalering betalingsachterstanden vaste lasten (eerdere naam: vindplaats schulden).</p>

<p><u>Convenant met bewindvoerders en contact met rechtbank over bewindvoering</u> In 2017 is - samen met de gemeenten in het Heuvelland- een convenant met bewindvoerders overeengekomen. Het aantal bewindvoerders dat zich aansluit bij het convenant wordt gemonitord en in 2019 wordt het bestaande convenant geëvalueerd.</p>	<p>In 2019 waren 45 bewindvoerders aangesloten bij het convenant. In het najaar 2019 is het niet gelukt om de gezamenlijke evaluatie te organiseren. We gaan in 2020 evalueren en bekijken of we in een volgende periode aan kunnen sluiten bij ontwikkelingen bij andere gemeenten in de regio zuid Limburg, om zo meer eenduidigheid in de afspraken met bewindvoerders tot stand te brengen.</p>
--	--

Aandacht voor preventie en vroegsignalering	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Pilot vindplaats schulden (huidige naam: pilot Voorkoming betalingsachterstanden vaste lasten)</u> Door krachten te bundelen en inwoners met betalingsachterstanden vroegtijdig te signaleren, betalingsachterstanden op te lossen en schulden te voorkomen worden kosten bespaard voor burgers, corporaties, gemeente en de maatschappij. In 2016 is de aanpak Voorkoming huisuitzettingen gestart met als doel om het aantal huisuitzettingen te reduceren door middel van het tijdig signaleren van problematiek en de hulp vroegtijdig en preventief te organiseren. In deze aanpak blijkt dat de gegevens van de woningcorporaties van grote meerwaarde zijn om het aantal huisuitzettingen te reduceren. In 2019 start de pilot Vindplaats Schulden (VPS) om vroegtijdige signalering van schulden vorm te geven.</p>	<p>De pilot Voorkomen betalingsachterstanden vaste lasten is, na enige voorbereiding, gestart in september 2019. De raad is in oktober 2019 daarover per RIB geïnformeerd.</p>
<p><u>Jongerenperspectieffonds Maastricht (invulling motie jongeren en schulden, juli 2016)</u> Maastricht is gestart met een pilot integrale aanpak voor jongeren met schulden, die niet in aanmerking komen voor een wettelijk schuldhulpverleningstraject. In een integrale aanpak worden de schulden aangepakt en wordt een nieuw perspectief op werk en/of scholing geboden.</p>	<p>In januari 2019 is gestart met de voorbereidingen voor de pilot jongerenperspectieffonds (JPF) De feitelijke start van de uitvoering was in juni 2019. In 2019 zijn 12 jongeren gestart met de uitvoering van het programma.</p>
<p><u>Financiële educatie en bewustwording jongeren</u> Het is belangrijk om jongeren bewust te maken van geld en schulden. Daarom worden aan het onderwijs programma's aangeboden, die zij kunnen inzetten voor hun leerlingen, te weten "No credit game over" en "Moneyways". De inzet van deze programma's wordt gemonitord.</p>	<p>De effectiviteit van No credit game over is onderzocht in het kader van het landelijke programma "Schouders eronder". De effectiviteit van Moneyways is onderzocht door het Verweij Jonker instituut. De onderzoeksresultaten komen in 2020 beschikbaar.</p>
<p><u>No credit game over</u> Het in 2015 gestarte interactieve stadsspel bedoeld voor bewustmaking van jongeren van 16+, voor financiële problematiek. In 2018 is dit over de gehele regio Maastricht-Heuvelland uitgerold en in 2019 wordt gemonitord bij welke scholen en leerjaren het spel ingezet wordt.</p>	<p>In 2019 zijn er 45 spelsessies geweest voor No Credit Game over in Maastricht, waaraan 827 leerlingen hebben deelgenomen.</p>

<p><u>Moneyways</u> Naast het interactieve spel wordt ook het lespakket Moneyways aangeboden. Dit lespakket wordt verzorgd door Peer educators, ervaringsdeskundige jongeren. In ieder geval wordt het VMBO en het MBO benaderd om Moneyways in te voegen in het lespakket. Ook andere onderwijstypes kunnen hun belangstelling kenbaar maken. Monitoring bij welke scholen en leerjaren het spel ingezet wordt, vindt plaats.</p>	<p>In 2019 hebben 24 klassen (580 leerlingen) deelgenomen aan Moneyways.</p>
<p><u>Verminderen kansongelijkheid onderwijs</u> Een afgebroken schoolopleiding is een belangrijke belemmerende factor voor een duurzame betaalde baan. Niet elke ouder kan extra huiswerkbegeleiding betalen. Daarom worden zowel bij het basisonderwijs als bij het voortgezet onderwijs projecten uitgevoerd, waarbij studenten kinderen begeleiden. De resultaten van deze projecten worden gemonitord.</p>	<p>In 2019 hebben 3 basisscholen deelgenomen en zijn 44 kinderen ondersteund. 37 studenten van Hogeschool Zuyd zijn hierbij betrokken geweest</p> <p>Het project Match heeft in 2019 38 leerlingen begeleid, met inzet van 36 studenten.</p>
<p><u>De 50 gezinnen aanpak</u> Met deze aanpak wordt vanuit het concept van positieve gezondheid invulling gegeven aan de werkwijze van 1 gezin, 1 maatwerkplan en 1 regisseur en daarmee de ontschotting binnen, in eerste instantie, de gemeentelijke middelen. Doel is om huishoudens beter te ondersteunen in het hoofd bieden aan de uitdagingen waar zij voor staan. Zelfregie en vermindering van stapeling van voorzieningen zijn daarbij uitgangspunt. Samen met de huishoudens wordt een plan van aanpak opgesteld, waarbij hun behoeften uitgangspunt zijn. Maatwerk dus. Gezien de wens om deze aanpak vervolgens breder in te zetten in het sociale domein, krijgt het leren van en reflecteren op de aanpak van deze eerste 50 gezinnen uitdrukkelijk aandacht.</p>	<p>Begin 2019 is gestart met de opleiding en training van 10 'maatwerkeindbazen' in samenwerking met IPW (Instituut voor publieke waarden). Gedurende het jaar is er veel verloop geweest waardoor de training na de zomer geïntensiveerd voortgezet is. Inmiddels zijn er 12 maatwerkeindbazen actief (van SZMH en KBL) die gelinkt zijn aan één van de Integrale Gebiedsteams van SZMH. Er zijn een twintigtal gezinnen opgepakt waarbij uiteindelijk voor 11 gezinnen een maatwerkplan opgesteld is. Het thema Wonen blijkt één van de grote knelpunten te zijn voor deze gezinnen. Daarom zijn de contacten met woningstichtingen aangehaald om beleid te kunnen beïnvloeden. Ook is de verbinding gelegd met het nieuwe beleidskader armoede vanuit leerpunten uit de casuïstiek.</p>

Sociale inclusie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Stimuleren sociale inclusie</u> In 2019 wordt hiertoe onder meer ingezet op: Versterken toegankelijkheid van voorzieningen voor alle inwoners:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2030 kent Maastricht een optimale toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, als uitwerking van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Om dat te realiseren gaan we in samenwerking met ervaringsdeskundigen en experts, de implementatie voortzetten van de nota: 'Maastricht voor Iedereen 2018-2022' met speerpunten zoals: deskundigheidsbevordering ambtenaren en andere publieke functionarissen, en screening van de toegankelijkheid van gemeentelijke panden. Op basis van deze screening in 2019 zal worden bekeken welke investeringen noodzakelijk zijn om de toegankelijkheid van gemeentelijke panden te optimaliseren. Voor de quickwins op dit vlak wordt in 2019 na de screening een realisatieplan opgesteld. Het oppakken van deze quickwins zal indicatief een bedrag van € 200.000 vragen (de totale opgave aangaande gemeentelijke gebouwen wordt ingeschat op circa € 2 mln.) • Integreren en uitvoeren van de speerpunten uit de seniorenmonitor 2018 binnen de reguliere beleidsvelden. • Uitvoeren van het project uit de Toekomstagenda Sociaal Domein: "algemeen toegankelijk maken van de professionele dagbesteding voor senioren", gericht op de integratie van de dienstverlening begeleiding groep met het (lokale) algemeen toegankelijk aanbod en de verbreding hiervan over de verschillende kolommen (Wmo/Jeugd/participatie) en het vormgeven van een andere wijze van sturing, rolverdeling en financiering van het aanbod voor de dienstverlening begeleiding groep. • Voortzetten van de pilot algemeen toegankelijk maken van de professionele dagbesteding voor senioren in de Noord West. 	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van toegankelijkheid van voorzieningen: De Lokale Inclusie Nota 2019-2022. Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking in de praktijk werd op 25 juni 2019 door het college vastgesteld. Vanaf begin juli 2019 werd gestart met het screenen van gemeentelijke panden. De voor 2019 geplande screeningen van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie zijn gerealiseerd. De rapportages en bijbehorende plannen van aanpak (inclusief berekeningen) worden in 2020 aan het college voorgelegd. De verdere geplande activiteiten worden volgens planning gerealiseerd. Er werd onder andere een testpanel voor de screening van gemeentelijke communicatie ingericht, de twee pilots inclusieve buurt zijn gestart, vanuit het project 'Toegankelijk Ondernemen' wordt een campagne voor horeca en winkeliers voorbereid. Met betrekking tot het onderwerp sociale inclusie werd in oktober (Week van de Eenzaamheid) gestart met de netwerkaanpak eenzaamheid. • De speerpunten uit de Seniorenmonitor betroffen met name informatie en communicatie: waar moet ik voor wat zijn? Hierop is de ASM actief betrokken bij het onderzoek naar het bereik van de Maastrichtse communicatie en spelen zij een belangrijke rol in de redactie van de vernieuwde Kwiek. • Op basis van de opgestelde richtingennotitie heeft marktconsultatie plaatsgevonden. Vervolgens is de opdracht in het 4e kwartaal 2019 via een openbare aanbestedingsprocedure in de markt gezet. • De pilot is afgerond. In 2019 is er een inkoopproces gestart voor algemeen toegankelijke dagbesteding voor ouderen. Gunning vindt plaats in 2020. Daarnaast is voor algemene voorzieningen niet zijnde ouderen een beleidsnotitie opgesteld om

	algemene voorzieningen in de stad te implementeren.
--	---

Tegengaan en voorkomen van discriminatie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Regionale aanpak discriminatie</u> <ul style="list-style-type: none"> Subsidiëren van Stichting antidiscrimatievoorziening Limburg (ADV-Limburg). Als centrumgemeente opdracht verlenen aan AntiDiscrimatieVoorziening-Limburg (ADV-Limburg) om meldingen en klachten aangaande discriminatie inclusief monitoring en registratie af te handelen alsmede het initiëren en stimuleren van preventie van discriminatie bijvoorbeeld op scholen. 	<p>Conform gerealiseerd</p> <p>Conform gerealiseerd</p>

E Iedereen doet mee

Stimuleren maatschappelijke participatie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Stimuleren van zelfsturing en zelfregie van buurten en bewoners</u> Het streven is dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor de eigen leefomgeving en elkaar. Thema's als het bevorderen van diversiteit, integratie, een goede toegankelijkheid van voorzieningen (iedereen kan meedoen) maken hier onderdeel van uit. Concrete aandachtspunten hierbij zijn ondermeer: <ul style="list-style-type: none"> In aansluiting op het provinciale plan van aanpak: "diversiteit" dat in 2019 wordt ontwikkeld, stimuleren en faciliteren van lokale acties met diversiteit als kernwaarde voor Maastricht als welkome en tolerante stad. Stimuleren en faciliteren (van de implementatie) van algemene laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken als kloppend hart van de buurt zoals: huiskamers en kinderboerderijen; gemeenschapshuizen. Actualiseren van de verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg 2017 obv. de resultaten van de evaluatie 2018. Ondersteunen buurtnetwerken al naar gelang de behoeften van de afzonderlijke netwerken. 	<ul style="list-style-type: none"> De inzet op diversiteit en inclusie in Maastricht krijgt uitdrukking in een aantal verschillende vormen, van een inclusieve communicatie (persona's) vanuit de gemeente zelf tot ondersteuning van professionele en vrijwilligersorganisaties zoals bijvoorbeeld MEE, Vluchtelingenwerk en het COC. Daarnaast adviseert de Commissie Integratie en Mondialisering Maastricht (CIMM) het college over alles dat dit onderwerp raakt. In 2019 is een beleidsnotitie opgesteld voor algemene voorzieningen zoals huiskamers, inwonersondersteuning en algemene voorzieningen dagactiviteiten. De nota is op 21 januari 2020 door de raad vastgesteld. De herijking van het vrijwilligersbeleid (inhoudelijk, financieel, subsidieproces, vrijwilligersondersteuning en communicatie/werving vrijwilligers) wordt in eerste helft van 2020 aan het college en de gemeenteraad voorgelegd. Conform gerealiseerd.

Aanpak publieke gezondheid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Concrete aandachtspunten voor 2019 hierbij zijn ondermeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeren van het regionaal beleidsplan 2016-2019 volgens de drie programmaliijnen en het programma Gezond in de Stad (GIDS) als aanpak voor gezondheidsachterstanden. <ul style="list-style-type: none"> - gezonde jeugd: uitvoeren Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) programma, inbedden Rijksvaccinatieprogramma in gemeentelijke opdracht aan jeugdgezondheidsorganisaties, samen met betrokken organisaties voor de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) verder realiseren van één JGZ voor Zuid Limburg. - gezonde wijk: het realiseren van een laagdrempelige zorginfrastructuur op wijkniveau door burgers, professionals en gemeente; Blauwe Zorg in de wijk en sociale teams op basis van positieve gezondheid, participatie preventie en zorg. Daarbij wordt tevens innovatief vermogen van de kennisinstellingen in de stad betrokken. - kwetsbare personen: stimuleren en faciliteren acties op basis van onderzoek. • Uitvoeren van Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en intensiveren van de taak van Veilig Thuis als gevolg van de radarfunctie en aanscherping van de Wet Meldcode. • (Her)inrichten Centrum Seksueel Geweld (CSGL) afspraak tussen centrumgemeenten Venlo, Heerlen en Maastricht en betrokken partners (MUMC, Xonar, GGD en politie) aangaande kwaliteitsslag in de aanpak van huiselijk (seksueel) geweld en kindermishandeling. 	<ul style="list-style-type: none"> - JOGG is conform uitgevoerd. Rijksvaccinatieprogramma is conform uitgevoerd. Samenvoeging JGZ organisaties tot één JGZ voor heel Zuid-Limburg binnen de GGD-ZI is per 1-1-2020 gerealiseerd. (HK) - Vanuit Blauwe Zorg zijn een aantal projecten gestart en ook afgerond. Verder zijn meer professionals opgeleid in positieve gezondheid. Ook buurtbewoners worden opgeleid tot gezondheidsambassadeurs. • Veilig Thuis is conform opdracht uitgevoerd. Maastricht neemt deel aan de begeleidingsgroep bij VWS gericht op onderzoek en analyse volumegroei meldingen en adviezen bij Veilig Thuis. Eindverslag wordt in maart 2020 verwacht. • Het Centrum Seksueel Geweld is conform afspraak ingericht. Er heeft 9-1-2020 een eerste evaluatie plaatsgevonden. Ervaringen van betrokken partners en slachtoffers waren positief.

Ondersteuning bij opvoeden en opgroeien	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Vanuit de toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland wordt ingezet op het voorkomen van (meer) problemen door gerichte en samenhangende focus op preventie en vroegsignalering. Concrete aandachtspunten voor 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betere gebiedsgerichte en actuele informatie over opvoeden en opgroeien en het gebruik van jeugdhulp, agenda met activiteiten zowel voor ouders als professionals. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. In 2019 is met Maastricht-Heuvelland het preventieve aanbod van themabijeenkomsten rond opvoeding en trainingen zoals Rots en Water opgenomen in de informatie van het CJG043. Ook inschrijven kan nu via die goedbezochte website gebeuren. Het aantal sessies bij het CJG liep in 2019 op naar 28.476 per maand (dat waren er in 2018 nog 17.496).

<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren en faciliteren samenwerking sociaal medische indicatie, passend onderwijs en knooppunt op school met partners uit knooppunten. Bijvoorbeeld door vereenvoudiging processen en administratieve ballast rond school, aanbieders en inzet Sociaal Medische Indicatie. • Versterken regie op toegang tot en de keten binnen jeugdzorg oa via inzet Praktijkondersteuning Huisartsen Jeugd en Gezin bij huisartsen. • Versterken signalering via doorontwikkeling Integrale Kind Centra (IKC's) en in de verbinding passend onderwijs-jeugdhulp: uitvoeren pilot (met passend onderwijs) presentie opvoedondersteuning op Letterdoes en Manjefiek, verbeteren aansluiting JGZ op po-school in Noord-Oost (aansluiting blauwe zorg). • Stapsgewijs versterken van oplossingsgericht werken vanuit team Jeugd, accent op verbinding jeugd en jongeren (18-/18+), verbinding aansluiting jeugdhulp- onderwijs- participatie en versterken verbinding met armoede. • Vaker en beter gebruik van 1 Gezin, 1 Plan 1 Regisseur. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd. Er is een begeleidingstraject opgezet om knooppunten van scholen in het primair onderwijs van elkaar te laten leren. • Het vereenvoudigen van processen gebeurt stapsgewijs en is nog niet optimaal: voor elke organisatie, vaak afdeling en regeling wordt gebruik gemaakt van verschillende systemen. • Gerealiseerd: Met het opstellen en vaststellen van de onderwijsvisie en het Integrale Huisvestingsplan zijn belangrijke stappen gezet in de voorbereiding naar meer Integrale Kind Centra. In verband met de vorming van 1 JGZ-organisatie zijn de plannen om aan te sluiten bij de PO-school in Noord-Oost niet gerealiseerd. • Gerealiseerd: met de inrichting van een knooppunt op het MBO in het najaar van 2019 is de verbinding tussen de diverse vormen van ondersteuning versterkt. • De afstemming en methodiek van 1G1P1R wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld, maar blijft een aandachtspunt.
--	---

Versterken zelfregie en keuzevrijheid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Stimuleren en faciliteren van (informele) cliëntondersteuning.</u> Voor diegenen die ondersteuning nodig hebben om zelf concreet invulling te kunnen geven aan het langer zelfstandig kunnen blijven wonen is er cliëntondersteuning. Concrete aandachtspunten in 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren en faciliteren van meer samenhangende dienstverlening ten aanzien van gebiedsgerichte informatie en advies binnen het sociaal domein tussen de sociale teams en Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH). • Implementeren van de contourennota "onafhankelijke cliëntondersteuning" Maastricht-Heuvelland. • Verdergaande intensivering van de samenwerking tussen Trajekt, Steunpunt Mantelzorg en MEE. • Het zover mogelijk integreren van de Inloopvoorzieningen GGZ in laagdrempelige en algemeen toegankelijke structuren en voorzieningen. • Het verbinden van de preventieve (o)GGZ activiteiten en structuur in de stad met het systeemgericht werken vanuit de keten, met en voor de burger, met en in de buurt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelfde indeling gerealiseerd van Sociale teams en IGT's en in Malberge werken sociaal team en integraal gebiedsteam van SZMH samen in 1 team • Samenwerking formeel/informeel verder uitgewerkt door gezamenlijke kwaliteitscriteria en nadere afspraken. Communicatie gemeentelijke proces geconcretiseerd in toegankelijke folder, afspraken met toegang. • Oa door het verzorgen van scholing en deskundigheidsbevordering onderling, uitwisselen van kennis en afstemming in sociale teams en andere netwerken in buurten en op stedelijk niveau. • Er is een geïntegreerde inloopvoorziening gerealiseerd waar buurtbewoners en de oorspronkelijke doelgroep van (ernstig) psychiatrische patiënten gezamenlijk gebruik maken van de inloopvoorziening. Het streven blijft deze ontwikkeling nog te verbreden waar dat mogelijk is. • De wijk GGD-er, wijk psychiater en de preventiemedewerkers GGZ zijn actief in een aantal buurten in de stad. Het streven is deze werkwijze verder uit te breiden en de verschillende functies verder te integreren.
Ondersteuning Informele Zorg	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Het ondersteunen van mantelzorgers</u> De wens van cliënten om (langer) thuis te blijven wonen, vraagt samen met de nieuwe Wmo en de hervorming van de langdurige zorg om een andere ondersteuning van mantelzorgers, verzorgers en vrijwilligers. De speerpunten voor 2019 voor Informele Zorg zijn benoemd in de Toekomstagenda Sociaal Domein en resulteren ondermeer in de volgende prestaties voor 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Versterken van 0^e en 1^e lijnsvoorziening ten aanzien van mantelzorg. In 2019 wordt de behoeften geïnventariseerd en nadere afspraken gemaakt. • Ondersteunen van de Erkenning en waardering mantelzorgers door het uitvoeren van de mantelzorgwaardering 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • Maakt onderdeel uit van het veranderplan van het Steunpunt Mantelzorg om mee te starten in 2020. • Conform gerealiseerd. • Conform gerealiseerd.

<ul style="list-style-type: none"> • Subsidiëren van Steunpunt Mantelzorg Zuid voor de uitvoering van mantelzorgondersteuning en vrijwillige zorg in Maastricht. • Implementatie van het plan van aanpak: “Respijtzorg Maastricht-Heuvelland” ter voorkoming overbelasting van mantelzorgers. • Stimuleren vrijwilligers-, bewonersinitiatieven op het gebied van zorg. 	<ul style="list-style-type: none"> • In vijftal sessies met het veld speerpunten benoemd en uitgewerkt mbt respijtzorgbeleid. • Gerealiseerd via de flexibele subsidies vrijwilligersorganisaties.
--	--

Passende ondersteuning Wmo en jeugd	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Uitvoeren passende ondersteuning</u> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de per 1 januari 2019 geactualiseerde Verordening maatschappelijke ondersteuning, het onderliggende Besluit maatschappelijke ondersteuning en de verordening Jeugd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform gerealiseerd
<u>Transformatie Sociale Zaken Maastricht Heuvelland</u> <ul style="list-style-type: none"> • Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente worden op een eenduidige, consistente en heldere manier geholpen. Vragen op verschillende leefgebieden worden in samenhang behandeld. De gemeentelijke dienstverlening kenmerkt zich door nabijheid, op maat en in samenhang. De burger heeft bij de gemeentelijke toegang zoveel als mogelijk te maken met één aanspreekpunt. • De gemeentelijke uitvoering is ‘Lean’ georganiseerd. De burger staat centraal en de bureaucratie is merkbaar verminderd. Daarbij geldt het principe ‘niet meer dan nodig, niet minder dan noodzakelijk’. Enkelvoudige vragen worden enkelvoudig afgehandeld. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 zijn de centrale toegang (CIT) en 8 integrale gebiedsgerichte teams (IGT’s) bij SZMH operationeel geworden. De methodiek vraagverheldering wordt toegepast om vragen op de verschillende leefgebieden in samenhang te behandelen. Enkelvoudige vragen worden zo eenvoudig mogelijk afgehandeld. De IGT’s sluiten aan op de gebiedsindeling van de sociale teams, ze gaan uit van nabijheid, maatwerk en samenhang. CIT en IGT’s zorgen dat burgers weten bij wie ze terecht kunnen daarvoor wordt één aanspreekpunt aangewezen. • Het interne lean traject is een continue proces In 2019 is de “Krachtenbundeling” van start gegaan. Een van de doelen is erop gericht de bureaucratie te verminderen, de burger staat centraal en professionals doen wat nodig is collectief waar kan en individueel waar nodig
<u>Versterken samenwerking voorliggend veld</u> <ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de samenhang tussen toegang, en de sociale teams/ knooppunten. Verstevenigen regie op toegang tot en keten binnen jeugdzorg. • In samenwerking met de 3 corporaties, zorgaanbieders en adviesorganen en ervaringsdeskundigen wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak Wonen & Zorg voor Senioren. Doel hiervan is om te komen tot toekomstbestendige seniorenhuisvesting, in ieder geval goede, voldoende, betaalbare en bereikbare woningen, waarin wonen en zorg optimaal op elkaar afgestemd zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • De sociale teams en SZMH hanteren dezelfde gebiedsindeling. Verder is in 1 buurt de samenwerking tussen sociaal team, SZMH en verschillende andere organisaties vormgegeven in het project Krachtenbundeling. • Er is in 2019 constructief samengewerkt aan het plan van aanpak wonen door corporaties, huurdersbelangenverenigingen, zorgorganisatie, cliëntondersteuning, afvaardiging van adviescommissies en gemeente om het plan van aanpak wonen en zorg voor ouderen uitvoering te geven. Dit proces loopt nog door in 2020 en leidt tot een convenant tussen gemeente, zorgorganisaties, corporaties en huurdersbelangenverenigingen.

<p><u>Ontwikkeling professionele ondersteuning</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met aanbieders en zorgverzekeraars in samenhang brengen van het dienstverleningsaanbod. • Sturen op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning. • Aanbod groepsbegeleiding zoveel als mogelijk toegankelijk maken zonder indicatie en (daarmee) een onderdeel van de samenleving. • Ondersteunen van burgers met het gebruik van PGB oa bij de dienstverlening huishoudelijke hulp. Zij krijgen daarmee meer regie op de inzet van de hulp. • Betrekken ervaringsdeskundigen bij de inkoop van hulpmiddelen gericht op het sluiten van nieuwe contracten per 1 januari 2020. • Verdere ontwikkeling van het deelconcept voor scootmobielen door de dienstverlening in het kader van de kortdurende uitleen en de uitleenpunten met elkaar in samenhang te brengen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stappen hiertoe zijn gezet binnen de ATV begeleiding Groep voor ouderen. • Conform gerealiseerd. • Voorbereidingen hiertoe zijn gerealiseerd in 2019. Realisatie vindt plaats vanaf 2^e kwartaal 2020. • In 2019 uitbreiding van informatie en advies over PGB's. • In verband met contractverlenging wordt dit onderdeel doorgeschoven naar 2020. • Doorontwikkeling scootmobielen is doorgeschoven naar 2020.
---	--

Opvang en onderdak	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoeren passende ondersteuning</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bieden van tijdelijke noodopvang aan vluchtelingen die geen aanspraak hebben op opvang van rijkswege. • Bieden passende ondersteuning maatschappelijke opvang/ beschermd wonen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform afspraak is in 2019 de opvang van uitgeprocedeerde vluchtelingen uitgevoerd door Stichting VLOT als onderdeel van het Leger des Heils. Hiervoor zijn in Maastricht 17 plekken beschikbaar. • In 2019 is volgens afspraken passende opvang geboden door het Leger des Heils en Impuls. Wel zijn de kosten voor de opvang bij allen toegenomen, mede door hogere personeelskosten (CAO), en inzet van hoger gekwalificeerd personeel die nodig is voor de-escalaties in de opvangcentra.
<p><u>Versterken samenwerking</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementeren en verder vormgeven van een sluitende regionale (zorg)aanpak voor personen met verward gedrag. • Realiseren van een samenhangend palet van dagbestedings- en activeringsactiviteiten van verschillende doelgroepen (kwetsbare burgers met geestelijke, verstandelijke en lichamelijke beperkingen) ter bevorderen van zelfregie van de Maatschappelijke Zorg-doelgroep. • Verbeteren overgang tussen opvang/beschermd Wonen 18-/18+. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform: Het regionale plan van aanpak personen met verward gedrag is grotendeels geïmplementeerd. Het knooppunt VIA (Verbindingspunt Informatie en Advies) bij het veiligheidshuis is iets later gestart dan gepland. De implementatie hiervan loopt door in 2020. • Samen met aanbieders van dagbesteding en activeringsactiviteiten is een periodiek casusoverleg opgestart waarin in gezamenlijkheid en white label besproken wordt welke vorm van dagbesteding en activering voor de betreffende cliënt met meest passend is en welke organisatie die begeleiding kan bieden. • Voor de overgang 18-/18+ zijn afspraken gemaakt ten aanzien van een evt.verlengde jeugdindicatie indien dit noodzakelijk is in het

<ul style="list-style-type: none"> • Intensiveren van de samenwerking tussen Relim en MTB. • Bevorderen uitstroom naar zelfstandig wonen door Housing Maastricht via de afspraken die Levanto, woningcorporaties en enkele zorginstellingen in 2018 hebben gemaakt. • Uitvoeren Plan van Aanpak: “Zwerfjongeren 2017-2020”. 	<p>kader van het opgroei en opvoedtraject van de jongere. Procesmatig zijn afspraken gemaakt over en tijdige warme overdracht tussen Jeugd en Wmo-BW. Dit blijft een aandachtspunt aangezien hier meerdere gemeenten bij betrokken zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen Relim en MTB heeft plaatsgevonden. • In 2019 is de pilot housing verder doorontwikkeld. Er is een duidelijke toename te zien van het percentage bemiddelde personen. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt om de financiële woonblokkade aan te pakken. Dit gebeurt in samenwerking met de KBL. Door de partijen is afgesproken om de pilot in 2020 met een jaar te verlengen. • In september 2019 heeft de gemeente meegedaan aan het landelijk actieprogramma dak- en thuisloze jongeren. Op dit moment pakt de projectleider van dit project regietaken voor jongeren op. In het maatjesproject heeft een verschuiving plaatsgevonden naar jongeren die op straat dreigen te komen. Op deze manier hopen we dakloosheid te voorkomen.
<p><u>Transformatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een nieuw ingerichte Toegang, afgestemd op de ‘transformatie SoZa, als gezamenlijke portal bij instroom voor dak- en thuislozen en burgers die vanwege psychische problematiek in een beschermde omgeving moeten wonen. • Afbouwen collectieve opvang Singel 9 binnen de Maatschappelijke Opvang. • Toepassen van een passende en eenduidige financieringssystematiek van de producten opvang en onderdak (=transformatie-opdracht: efficiënter afspraken met uitvoerders maken: onderscheid subsidie/inkoop). • Ondersteunen en faciliteren van initiatieven uit de samenleving ten behoeve van zwerfjongeren en tbv de leefbaarheid en veiligheid in een buurt met zorgvoorziening of Beschermd Wonen. • Ontwikkelen van nieuwe woonvormen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoeren van 2 pilots mbt huisvesting van zeer moeilijk plaatsbaren (zmp-ers). 	<ul style="list-style-type: none"> • Een start is gemaakt met het Zelfregiecentrum aan de Mariastraat binnen het project Crisisopvang. Zowel mensen in een crisissituatie als mensen met aanmelding voor opvang worden met een intake doorgeleid naar de juiste plek. Het ZRC wordt uitgevoerd door gemeente, Mondriaan, Leger des Heils, Levanto, Koraalgroep. • De afbouw van de Singel 9 is in 2019 onhold gezet mede door personele wisselingen en langdurige besprekingen met Het Leger des Heils over de hoogte van de subsidie voor de opvang. Dit wordt in 2020 verder opgepakt. • De ruimte om na te denken over de transformatie van de financieringssystematiek gemaakt kan worden op het moment dat de subsidiebesprekingen afgerond zijn. Deze laatste hebben veel tijd in beslag genomen om tot overeenstemming te komen. • Deelname aan het landelijk actieprogramma dak- & thuisloze jongeren. Nieuwe aanpak om dakloze jongeren snel en duurzaam te helpen. <ul style="list-style-type: none"> ○ In 2019 is samen met de Maastrichtse corporaties zijn mogelijke locaties onderzocht om Zeer Moeilijk Plaatsbare personen een vorm van huisvesting te bieden. 15 locaties zijn onderzocht en allemaal als niet geschikt beoordeeld. Eind 2019 is wederom een lijst van 7 locaties opgesteld deze moeten beoordeeld worden op geschiktheid. Uit deze locatiescan zouden twee kansrijke locaties

<ul style="list-style-type: none"> o Onderzoek naar de meest gewenste woonvorm voor verwarde personen die uit de GGZ stromen. 	<p>aangedragen worden om als pilot ingezet te worden. Naast de stenen hoort ook een adequate beheersing en begeleiding van de bewoners op de locatie. Hiervoor heeft veldonderzoek plaatsgevonden bij vergelijkbare projecten elders in Nederland. Dit heeft de nodige inzichten opgeleverd die in 2020 verder ontwikkeld worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> o In 2019 is gewerkt aan een overzicht van het maatschappelijke veld waar je als burger bij goed en slecht welbevinden in kan verblijven. Dit vormt de basis om de komende tijd te werken aan een toekomstbeeld van opvangen, wonen en uitstromen.
--	--

G Innovatie en transformatie

Realisatie toekomstagenda sociaal domein	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoeren actieplan toekomstagenda sociaal domein 2018-2019</u> Voor 2018-2019 is een nieuw actieplan opgesteld. In dit actieplan zijn de eerdere projecten aangescherpt en worden deze beoordeeld op hun concrete bijdrage aan de transformatie: ze moeten innovatief, integraal, regionaal en minimaal bijdragen aan 2 van de 4 doelstellingen van de toekomstagenda. Gelet op het grote raakvlak van onderwijs met de WMO, Jeugdwet en Participatiewet is Passend Onderwijs toegevoegd aan het actieplan. En naast samen doen, is samen leren als randvoorwaarde opgevoerd.</p>	<p>In november 2019 is in de vorm van een tweetal sessies met de gemeenteraden (en vertegenwoordigers van de adviesraden sociaal domein –ASD-en) van Maastricht en de heuvelandgemeenten de stand van zaken m.b.t. de toekomstagenda geëvalueerd. Hierin hebben ervaringsdeskundigen hun verhaal gedaan. Belangrijke conclusie: We zijn er nog niet maar wel goed op weg. Vanaf 2020 richt de regioagenda zich meer op doorontwikkeling op basis van ervaringen van de afnemers van de diensten in het sociale domein. De ASD-en zijn hier warm voorstander van.</p>

Maatschappelijke agenda Groene Loper	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Het A2 project is vanaf de start primair een maatschappelijke opgave. Het gaat hierbij om de verbinding van Maastricht Oost met de rest van de stad en om het gebied rondom de Groene Loper maatschappelijke kansen te bieden. Naast plannen voor verdere gebiedsontwikkeling die o.a. zijn verwoord in het ambitiedocument Stad en Spoor, wordt er nu ook een maatschappelijke agenda voor het gebied opgesteld. Hierin worden hefboomen uitgewerkt die binnen het nieuw ontstane gebied van de Groene Loper bijdragen aan een brede positieve ontwikkeling. De inhoud van deze agenda wordt samen met de inwoners van dit gebied gemaakt. Deze aanpak en ook de uitvoering van de agenda wordt een van de gemeente brede opgaven. De inhoud van deze agenda zal dan ook beleidspeeler en programma-overstijgend zijn.</p>	<p>De aanpak en uitvoering van de agenda is experimenteel van aard en gekoppeld aan de ervaring uit Maastricht lab. Eind 2019 is in enkele lokalen van de voormalige Theresiaschool in het Witte vrouwenveld het 'Groene Loper lab' fysiek ingericht. Hiermee is een randvoorwaarde ingevuld om van onderop en met meerdere partners gezamenlijk de leefwereld te vertegenwoordigen. Daarnaast zijn 14 bewoners en gebruikers van het gebied bereid gevonden om gedurende een jaar als 'stadmakers' te participeren en om mee te denken in de maatschappelijke ontwikkelingen. Onder invloed van de groene loper, het woningbouwprogramma en de fysieke en sociale investeringen in de buurten is een interessante leeromgeving ontstaan. Daarbij wordt voortgebouwd op succesvolle voorbeelden uit het verleden: de werkwijze van het Maastricht-LAB én de wijze waarop aan een maatschappelijke agenda wordt gewerkt voor de Groene Loper. Leren van deze</p>

	<p>nieuwe manier van werken door het vastleggen van lessen en ervaringen, die kunnen worden ingezet om de werkwijze continu te verbeteren én breder toe te passen in andere gebieden van Maastricht.</p> <p>Samen werken aan maatschappelijke opgaven aan de Groene Loper, waarbij opgaven uit het fysieke, sociale en economische domein in samenhang worden benaderd en leiden tot concrete tastbare en/of zichtbare resultaten in het gebied.</p> <p>Coalitievorming in het gebied door samen met partners en bewoners te werken aan concrete projecten en acties, waardoor een gedeeld eigenaarschap ontstaat en de gemeente een rol vervult in de 'tussenruimte' tussen systeem- en leefwereld</p>
--	---

Inzet sociaal Investeringsfonds (SIF)	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
Op basis van een inventarisatie en analyse wordt in 2019 een voorstel voor criteria ter besteding van de SIF gelden 2019-2020 opgesteld.	Inventarisatie is gereed. Voorstel is door college vastgesteld.

H Draaiknoppen Sociaal Domein

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>In het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 is de ambitie opgenomen om het sociaal domein in 2022 financieel in balans te krijgen. Daartoe zijn in 2018 diverse acties (draaiknoppen) ingezet. Denk daarbij aan de, ook in deze begroting genoemde, inzet van praktijkondersteuners jeugd bij huisartsen. Deze acties (draaiknoppen) worden dit jaar gecontinueerd. Daarnaast wordt dit jaar bijvoorbeeld de 50 gezinnen aanpak aanvullend ingezet. Doelstelling is in 2019 € 2.000.000, 2020 € 3.750.000, 2021 € 4.100.000 en 2022 € 5.100.000 minder uitgaven in het sociaal domein. Hiermee is de doelstelling van de draaiknoppen ten opzichte van de vorige begroting naar een realistisch niveau gebracht.</p>	<p>De 50 gezinnen aanpak is gestart en de praktijkondersteuners bij huisartsen zijn uitgebreid. Daarnaast zijn bij de begroting 2020 de draaiknoppen bijgesteld en is er een keuzeprocess voor integrale bezuinigingen opgestart. De Raad zal hierover in 2020 keuzes maken.</p>

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA 6 : SOCIAAL DOMEIN				
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	7.308	12.792	11.466	1.326 V
WUJTEAMS (6.2)	1.752	2.905	2.999	94 N
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	75.557	75.409	74.313	1.096 V
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	22.073	27.086	27.327	241 N
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	10.468	11.448	10.354	1.094 V
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	28.685	2.658	2.935	277 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	19.287	40.153	43.418	3.265 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	162.681	140.214	141.418	1.204 N
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	41.803	46.336	40.936	5.400 V
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	19.610	17.596	2.014 V
TOTAAL LASTEN	369.614	378.611	372.762	5.849 V
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	717	661	222	439 N
WUJTEAMS (6.2)	344	0	0	0 N
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	67.560	67.685	67.649	36 N
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	11	611	613	2 V
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	2.563	2.750	2.596	154 N
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	5.064	0	0	0 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	2.853	7.922	5.632	2.290 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	130.872	130.435	121.882	8.553 N
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	2.237	2.397	3.028	631 V
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	0	0	0 N
TOTAAL BATEN	212.221	212.461	201.622	10.839 N
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	6.591	12.131	11.244	887 V
WUJTEAMS (6.2)	1.408	2.905	2.999	94 N
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	7.997	7.724	6.664	1.060 V
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	22.062	26.475	26.714	239 N
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	7.905	8.698	7.758	940 V
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	23.621	2.658	2.935	277 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+ (6.71)	16.434	32.231	37.786	5.555 N
MAATWERKDIENTSTVERLENING 18- (6.72)	31.809	9.779	19.536	9.757 N
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	39.566	43.939	37.908	6.031 V
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	19.610	17.596	2.014 V
TOTAAL SALDO	157.393	166.150	171.140	4.990 N

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Saldo € 4,990 mln. N

- Resultaat 3D's jeugdzorg* € 7,742 mln. N
- Resultaat 3D's draaiknoppen* € 1,500 mln. N
- Resultaat 3D's Wmo oud, begeleiding en beschermd wonen* € 0,300 mln. V
- Bijstandsuitkeringen BUIG € 0,802 mln. V
- Armoede en schuldhulpverlening € 0,512 mln. N
- Exploitatietekort MTB € 0,190 mln. N
- Pilot 50 gezinnen aanpak € 0,220 mln. V
- Onderwijsachterstandenbeleid € 0,100 mln. V
- Vluchtelingenwerk € 0,100 mln. V
- Onderuitputting armoede plan € 0,215 mln. V

- Lagere uitgaven (dekking via reserves)** € 1,800 mln. V
- Diversen € 1,417 mln. V

* In onderstaande tabel een onderbouwing van het totale resultaat 3D's zijnde € 8,942 mln. N

Resultaat 3 decentralisaties (3D's)				Resultaat
				2019
	<i>x € 1.000</i>			
Jeugdzorg (afwikkeling voorgaande jaren)				1.300 N
Jeugdzorg				6.442 N
Wmo-oud begeleiding en beschermd wonen (afwikkeling voorgaande jaren)				910 V
Wmo-oud begeleiding en beschermd wonen				610 N
Draaiknoppen Sociaal Domein				1.500 N
Totaal				8.942 N

** Een aantal geplande uitgaven welke gedekt worden uit de reserves blijken lager te zijn. Hierdoor ontstaat bij de lasten een voordeel van € 1,797 mln. Het betreft:

- Investeringsfonds duurzame sociale infra € 1,026 mln. V
- Vluchtelingenwerk/inburgering € 0,297 mln. V
- Innovatie en decentralisatie € 0,477 mln. V

NB Onder taakvelden 6.71 (Wmo) en 6.72 (jeugd) zijn ook de baten en lasten van andere gemeenten opgenomen. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat. In onderstaande tabel worden deze weergegeven.

Regiosamenwerkingen	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
<i>x € 1.000</i>				
Lasten jeugd andere gemeenten	126.777	126.777	114.590	12.187 V
Lasten Wmo oud andere gemeenten	1.693	1.693	1.945	252 N
Lasten Wmo begeleiding andere gemeenten	991	991	1.431	440 N
Totaal lasten	129.461	129.461	117.966	11.495 V
Baten jeugd andere gemeenten	126.777	126.777	114.590	12.187 N
Baten Wmo oud andere gemeenten	1.693	1.693	1.945	252 V
Baten Wmo begeleiding andere gemeenten	991	991	1.431	440 V
Totaal baten	129.461	129.461	117.966	11.495 N

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Publieke gezondheid.
B. Water
C. Begraafplaats
D. Milieubeheer
E. Afval

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstellingen

- Publieke gezondheid**
 Niet alleen ziekten, gebreken of afwijkingen bepalen hoe ziek of gezond iemand is, maar ook de veerkracht en het vermogen om de regie over ons leven te blijven voeren (visie Machteld Huber). Maastricht spreekt daarom van “naar vermogen meedoen” als zijnde een juiste balans tussen draagkracht en draaglast. Daar hoort eveneens bij dat inwoners zich betrokken voelen: bij elkaar en bij hun omgeving en er actief verantwoordelijkheid voor dragen.
- Water**
 Veiligheid binnen door het Rijk gestelde normen wat betreft overstromingsgevaar (water) en gezondheid (rioleringen).
- Begraafplaats**
 In het kader van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente de plicht ervoor te zorgen dat alle burgers, los van hun geloofsovertuiging, begraven kunnen worden of dat er voor hen een asbestemming (verstrooiing of asurnplaatsing) kan plaatsvinden.
- Milieubeheer**
 Integrale verbetering van de lokale milieukwaliteit als bijdrage aan de leefbaarheid (o.a. geluid, lucht, bodem, afval). En bijdragen aan het oplossen van milieuproblemen op hogere schaalniveaus (o.a. klimaatbeleid, duurzaamheid, circulaire economie).
- Afval**
 De gemeente heeft een wettelijke plicht tot inzameling en verwerking huishoudelijk afval. Dit draagt bij aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving.

Indicatoren

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% hernieuwbare elektriciteit uit wind, waterkracht, zon of biomassa ^{1a}	2018	2	8
Aantal kg fijn restafval per inwoner ^{2,1b}	2018	100	176

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) RWS- klimaatmonitor; (1b) CBS.

2) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval

Maastrichtse indicatoren		jaar	Maastricht
Indicatoren		jaar	Maastricht
Milieubeheer			
aantal geluidbelaste woningen ^{1a}	door wegverkeer 55-64 dB	2013	13000
		2017	17400
		2019	X ²
		Ambitie 2019	13000
	door wegverkeer > 65 dB	2013	1700
		2017	4679
		2019	X ²
		Ambitie 2019	800
	door treinlawaai 55-64 dB	2013	900
		2017	900
		2019	X ²
		Ambitie 2019	900
	door treinlawaai > 65 dB	2013	300
		2017	300
		2019	X ²
		Ambitie 2019	300
	door industrielawaai 55-64 dB	2013	500
		2017	500
		2019	X ²
		Ambitie 2019	500
door industrielawaai > 65 dB	2013	100	
	2017	100	
	2019	X ²	
	Ambitie 2019	100	
aantal gevoelige objecten waarbij land. grenswaarde uit besluit luchtkwaliteit wordt overschreden als gevolg van gemeentelijke wegen ^{1b}	t.a.v. NO2 (stikstofdioxide)	2017	0
		2019	0
		Ambitie 2019	0
	t.a.v. PM10 (fijnstof)	2017	0
		2019	0
		Ambitie 2019	0
aantal spoedeisende bodemlocaties in Maastricht ^{1c}	2017	4	
	2019	1	
	Ambitie 2019	2	
afval			
Aantal kg fijn en grof restafval per inwoner (plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark) ^{1d,2}	2017	107 (3)	
	2018	99 (2)	
	2019	n nb	
	Ambitie 2019	100 (3)	
% recycling (plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark) ^{1d}	2017	74 (3)	
	2018	74 (3)	
	2019	N nb	
	Ambitie 2019	76 (3)	
Afvalbeheerkosten, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark ^{1d}	2017	33	

	2018	4 ³
	2019	Nnb
	Ambitie 2019	X ⁴
Serviceniveau, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark ^{1d}	2017	20
	2018	2 ³
	2019	Nnb
	Ambitie 2019	X ⁴
Regievaardigheden, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark ^{1d}	2017	2
	2018	1
	2019	nbn
	Ambitie 2019	2

Milieubeheer

- 2) Bron: Geluidbelastingkaarten, elke 5 jaar nieuwe gegevens. In 2019 heeft geen meting plaatsgevonden. Eerst volgende meting in 2022.

Afval

- 1) Bron: (a) Geluidbelastingkaarten; (b) Rapportage luchtkwaliteit; (c) Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties Midterm Review; (d) Landelijke benchmark afval gemeenteklasse B (30%-49% hoogbouw) in opdracht van o.a. Ministerie voor Infrastructuur en Milieu.
- 2) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.
- 3) De benchmarkscore van 2018 mag voor deze indicator niet één op één vergeleken worden met die van 2017, omdat de score in 2018 is berekend via een andere methodiek. Ook namen er in 2018 minder gemeenten (van onze gemeenteklasse) deel aan de benchmark.
- 4) De toerekenmethodiek is voor deze indicator in 2019 tijdens het analyseren van de gegevens voor peiljaar 2018 gewijzigd. Dit betekent dat de in Begroting 2019 geformuleerde ambitie voor 2019 welke uitging van de oorspronkelijke rekenmethodiek niet meer zinvol is en dus reden om niet te vermelden in bovenstaande tabel.

A. Publieke gezondheid

Aanpak publieke gezondheid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoeren wettelijke taken Wet publieke gezondheid</u></p> <p>De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen. De jeugdgezondheidszorg voert de GGD in Maastricht uit samen met Envida. GGD is ook opdrachtnemer voor de Acute Zorg (ambulancezorg: meldkamer en rijdende dienst) in opdracht van de ziektekostenverzekeraars, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlenings-organisatie in de Regio) en Veilig Thuis Zuid-Limburg.</p>	<p>De uitvoering in 2019 heeft plaatsgevonden conform de opdracht aan de GR GGD-ZL.</p>

Adequate waterafvoer ter minimalisatie risico van overstromingen en voor volksgezondheid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Voorkomen wateroverlast</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Als het Rijk ermee instemt (voorzien november 2018) wordt in 2019 gestart met de Mirt-verkenning voor het zuidelijk Maasdal. Daarna zullen de resultaten ter besluitvorming worden aangeboden aan de raad. De groengebieden die kansrijk zijn voor waterretentie worden opgenomen in het groenstructuurplan. Participatie in projecten waarin afkoppeling van hemelwater kansrijk is. Programma hoogwaterveiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> De onderzoeksrapportage is in concept vastgesteld. Het vervolgproces in de vorm van een verkenning vraagt de inzet van partijen zoals het waterschap, Rijkswaterstaat en de provincie Limburg. Verwachting is dat medio 2020 duidelijkheid is over de vervolgstappen in dit proces. Het groenstructuurplan is opgenomen in de Omgevingsvisie. Hierin zijn de kansrijke plekken voor waterretentie aangegeven. In 2019 zijn er geen projecten uitgevoerd waarbij de afkoppeling van hemelwater aan de orde was. Binnen het programma hoogwaterveiligheid is een koerswijziging ingezet. Er wordt nu nog breder gekeken naar de rivieropgaven. Nu wordt geredeneerd vanuit Integraal Rivier Management. Het Ministerie heeft hiervoor financiën beschikbaar vanaf 2029. Voor het zuidelijk Maasdal geldt dat er veel dynamiek is ontstaan rondom dit dossier. Daarom is besloten om een regionale verkenning te starten. We zijn daardoor minder afhankelijk van het ministerie. De onderzoeksrapportage is in concept vastgesteld. Er is nog geen duidelijkheid over de vervolgstappen in dit proces. Duidelijkheid wordt verwacht in 2020.
<p><u>Rioolbeheer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> uitvoering milieumaatregelen met als doel vermindering riooloverstorten, bijvoorbeeld aanleg stuwputten en rioolaanpassingen. Uitvoering van maatregelen met als doel vermindering wateroverlast Op basis van het Gemeentelijk rioleringsplan en het regionaal waterplan wordt de intergemeentelijke samenwerking verder uitgewerkt, geïntensiveerd en geprofessionaliseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> In 2019 zijn in Maastricht een aantal stuwputten gerealiseerd. Daarnaast zijn rioolaanpassingen uitgevoerd. Aan de Schaapbroekweg is de riolering aangepast, daardoor wordt de wateroverlast verder beperkt. De intergemeentelijke samenwerking is geprofessionaliseerd. De projectorganisatie is anders ingericht, de focus ligt momenteel op de klimaatadaptatie en de aanpakken van wateroverlast.
<p><u>Binnenhavens / waterlossingen</u></p> <p>De Limburgbrede samenwerking wordt voortgezet. In gezamenlijkheid wordt onderzocht waar een verdere professionalisering van het havenbeheer mogelijk is.</p>	<p>Conform.</p>

C. Begraafplaats

Exploiteren algemene begraafplaats	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Conform het door de raad vastgesteld bedrijfsplan met bijbehorend krediet, zal in 2019 worden gestart met de aanbesteding en uitvoering van het plan voor een multifunctioneel rouw- en gedenkpark aan de Tongerseweg. In 2019 wordt gestart met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opwaardering van de huidige begraafplaats; reconstructie van paden- en groenstructuur, nieuwe informatievoorziening, opknappen kindergraven. • Uitbreiden van diverse functies op het gebied van as verstrooiing, urnengraven en –bijzetmogelijkheden, Islamitische - en Armeense graven, aanleg van een herdenkingsbos. • Verbetering van de erfafscheiding, ontsluiting Planetenhof en verkeerssituatie aan de Javastraat. 	<p>De aanbesteding van de genoemde maatregelen is met een jaar vertraagd vanwege de (interne) procedures op het gebied van (volgtijdelijk) bodemonderzoek, archeologie, bestemmingswijziging en vergunningaanvraag.</p> <p>Daarbij dient zich een nieuwe mogelijkheid voor op het gebied van as bijzetting in een zgn. ‘memorial cube’, aanvullend op de reeds geplande nieuwe strooiweide en het herdenkingsbos. In 2020 wordt de rentabiliteit daarvan onderzocht. Bij positief resultaat wordt deze functie op de begraafplaats geaccommodeerd.</p>

D. Milieubeheer

Streven naar geschikte bodemkwaliteit en gebruik van de ondergrond	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Uitvoering convenant bodem en ondergrond 2016 – 2020</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak spoedlocaties. Verdere uitvoering in 2019 van de onderhanden zijnde spoedlocaties (Borgharenweg, Seringenstraat) zodat ze uiterlijk eind 2020 zijn gesaneerd dan wel in beheer zijn. Aanvullend wordt in 2019 gestart met de sanering van de locaties Boschpoort en de Schutterrijweg. • Gebiedsgericht beheer grondwaterverontreiniging. • Bewaken van het grondwater (kwalitatief en kwantitatief) in Maastricht door middel van tweejaarlijkse monitoring. • In 2019 wordt onderzoek gedaan naar verontreiniging met nieuwe stoffen en worden mogelijke verontreinigingslocaties geïnventariseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Locatie Borgharenweg is beschikt, geen sanerende maatregelen nodig. Afgerond. Locatie Seringenstraat is beschikt, aanvullend onderzoek en maatregelen noodzakelijk. Onderzoek naar beheersmaatregelen in uitvoering. Locatie Boschpoort sanering afgerond, resultaat ter beoordeling aan Bevoegd Gezag voorgelegd. Locatie Schutterrijweg sanering is uitgevoerd en Bevoegd Gezag heeft ingestemd met het resultaat. • Gerealiseerd: beheer gebeurt op basis van monitoring. Op basis van de resultaten wordt er 1 peilbuis bijgeplaatst. In 2019 heeft een uitbreiding van het meetnet plaatsgevonden door bijplaatsen van peilbuizen. • Tweejaarlijkse monitoringsrapportage volgt in 2020. • In 2019 is landelijk een tijdelijk handelingskader gepresenteerd over het hergebruik van PFAS(Poly Per Fluor Alkyl Stoffen) -houdende grond. Dit heeft gevolgen voor de uitvoeringspraktijk (meerkosten, vertraging). Er zijn acties in gang gezet om hergebruik op basis

	van onze bodemkwaliteitskaart weer mogelijk te maken. Naar verwachting zal dit vanaf Q4 2020 het geval zijn.
<u>Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen</u> In samenwerking met de RUD zien wij er ook in 2019 op toe dat alle nieuwe gevallen van bodemverontreiniging volledig worden opgeruimd.	Door de RUD zijn 10 (mogelijk) nieuwe gevallen van Bodemverontreiniging vastgesteld. Locaties zijn inmiddels afgehandeld.
<u>Voorkomen nieuwe bodemverontreinigingen</u> Door het opnemen van bodemvoorschriften in omgevingsvergunningen worden nieuwe bodemverontreinigingen voorkomen.	Controle en handhaving van de voorschriften vindt plaats door de RUD. Er zijn geen afwijkingen gemeld.
<u>Toetsen bodemkwaliteit bij gewijzigd gebruik.</u> Wij zien erop toe dat er bij wijziging van het gebruik van de bodem geen situaties ontstaan waarbij de kwaliteit van de bodem niet voldoet aan de kwaliteit behorend bij het geactualiseerde bodemgebruik.	Alle ruimtelijke ingrepen waarbij de wijziging niet paste in het vigerend bestemmingsplan en er als gevolg van de wijziging het contact met de bodem wijzigt zijn getoetst.
<u>Actualisatie gemeentelijk bodembeleid</u> Begin 2019 wordt de geactualiseerde Bodemkwaliteitskaart door de raad vastgesteld en het (op basis daarvan) geactualiseerde bodembeleid vertaald in de nieuwe Omgevingsvisie.	De geactualiseerde bodemkwaliteitskaart is in maart 2019 door de Raad vastgesteld. Aansluitend is gestart met het actualiseren van het bodembeleid.

Beperken geluidhinder	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit.</u> Via toetsing en advies wordt met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat ingediende plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld.	Gerealiseerd
<u>Uitvoering schermenproject spoor Meerssenerweg</u> Door ProRail is de uitvoering van het geluidsscherm gepland voor 2019. De keuze voor de schermvariant wordt eind 2018 gemaakt. Het geluidsscherm zal voor ca. 25 woningen een behoorlijke verlaging van de geluidsbelasting a.g.v. spoorlawaai betekenen.	Het concept saneringsprogramma is door Bureau Sanering Verkeerslawaai goedgekeurd. De definitieve keuze voor de schermvariant is door ProRail medio 2019 genomen. De uitvoering van het scherm is door ProRail verschoven naar voorjaar 2021. Daarnaast is bij BSV een subsidieaanvraag ingediend voor een scherm langs de John F. Kennedysingel ter hoogte van de saneringswoningen wegverkeerslawaai Alfons Ariënsstraat 82-92. Besluitvorming wordt halverwege 2020 verwacht.
<u>Uitvoeren geluidsisolatieprojecten</u> <ul style="list-style-type: none"> Als gevolg van de hoge geluidbelastingen komen circa 179 woningen aan de Wilhelminasingel en direct aangrenzende straten in aanmerking voor subsidie voor geluidwerende maatregelen. Aanvraag en subsidieverstrekking staan voor 2019 gepland. 	<ul style="list-style-type: none"> De aanvraag is ingediend en gedeeltelijk gehonoreerd. Tegen het niet honoreren van een deel van de woningen is bezwaar gemaakt. Er is nog geen beslissing op dit bezwaar genomen.

<p>De woningen die geen subsidie ontvangen, zijn afgedekt in de Reserve stedelijke vernieuwing (ISV).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen subsidie voor geluidsisolatieproject Meersenerweg spoor- en wegverkeerslawaaï. • Afronden geluidsisolatieproject circa 80 woningen aan de Hertogsingel. • Starten geluidsisolatieproject van circa 195 woningen langs de Tongerseweg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hiertoe zijn een drietal subsidieaanvragen ingediend bij het Bureau Sanering Verkeerslawaaï. • De overeenkomsten met de eigenaren zijn getekend. Afronding verschuift naar 2020 i.v.m. bezwaarprocedures, afstemming welstandseisen en mogelijke meerkosten in verband met gemeentelijke monumenten. De woningen zijn bezocht en de berekeningen van de diversen woningen zijn voorgelegd aan Bureau Sanering Verkeerslawaaï. • A.g.v. langere procedure/voorbereidingstijd wordt start uitvoering verwacht in 2020.
<p><u>Actualisering gemeentelijk geluidbeleid</u> In 2019 wordt het geluidbeleid geactualiseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de Omgevingswet.</p>	<p>Loopt, afronding in 2020.</p>

Streven naar goede luchtkwaliteit	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Plan van aanpak (PvA) Bewustwording Luchtkwaliteit</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het project privé meetbuisjes (33 locaties) waarbij stikstofoxide wordt gemeten, wordt voortgezet in 2019. Conform de wens van de deelnemers worden de privé-metingen uitgebreid (indien haalbaar) met het meten van fijnstof. • Ook het educatieproject bij scholen wordt in 2019 voortgezet. • In 2019 wordt het thema luchtzuiverend groen uitgewerkt en opgenomen in het nieuwe groenstructuurplan en de leidraad groenbeheer. • In 2019 worden ook de andere maatregelen uit het PvA opgepakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Opgenomen in Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht-deel 2, paragraaf 4.4 • Door werkzaamheden aan de milieuzone en het spoorboekje luchtkwaliteit en bereikbaarheid is dit nog niet opgepakt. Volgt in 2020.
<p><u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit</u> Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen die in de wet en in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Milieuzone Statensingel</u> De handhaving van de Milieuzone Statensingel wordt in 2019 gecontinueerd.</p>	<p>Gerealiseerd</p>

<u>Update landelijk monitoringstool</u> In 2019 vindt wederom de jaarlijkse update plaats van de monitoringstool. Naar verwachting is op het gemeentelijke wegennet geen sprake (meer) van wettelijke overschrijdingen.	Gerealiseerd
<u>Milieuzone binnenstad</u> Begin 2019 wordt een implementatieplan om in de binnenstad een milieuzone in te voeren ter besluitvorming aan de raad voorgelegd (inclusief financiën en ligging milieuzone).	Door het landelijke uniformeringsvoorstel is toepassen van milieuvignetten niet meer mogelijk. Handhaving van buitenlandse voertuigen (met name Belgische en Duitse) is nog niet geregeld. De raad heeft ingestemd met uitstel van het implementatieplan totdat hier duidelijkheid over is.

Bewaken externe veiligheid	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Voorkomen nieuwe knelpunten externe veiligheid</u> Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke eisen en de eisen die in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.	Gerealiseerd
<u>Evalueren beleid Externe Veiligheid</u> In 2019 wordt de beleidsvisie externe veiligheid geactualiseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de Omgevingswet.	De actualisatie is gereed. Afstemming met Omgevingswet loopt. Vaststelling in de raad volgt in 2020.

Aanpak van de energietransitie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>#missionzeromaastricht</u> De energietransitie is een fysieke en een sociale transitie. Een zo ingrijpende transitie vraagt om een gerichte aanpak. In Maastricht is daarom in samenwerking met Platform Cool en de Universiteit van Maastricht een strategie ontwikkeld die aansluit bij de complexiteit van het samenbrengen van technische en sociale innovatie: het uitvoeringsprogramma Maastrichts Energie Akkoord (MEA), vastgesteld door de raad in 2015. In het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 is aangegeven dat het uitvoeringsprogramma Maastrichts Energie Akkoord (MEA) voor deze periode wordt gecontinueerd met een nieuw programma. Het nieuwe programma wordt in het najaar 2018 aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd en is opgesteld in een gezamenlijke aanpak met Platform Cool, maatschappelijke organisaties en instellingen, burgers en bedrijven. De actielijnen in dit programma zijn Gebiedsontwikkeling, Industrie, gebouwde omgeving, duurzame mobiliteit, MKB en de gemeentelijke organisatie. De gemeentelijke organisatie wil in 2030 energieneutraal zijn.	De beoogde doelen voor 2019 zijn nagenoeg allemaal gerealiseerd. In het onderstaande wordt dit verder toegelicht.

<p>Voorbeelden van projecten voor 2019 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere verduurzaming/ energiereductie van het gemeentelijk vastgoed (waaronder sporthallen en gemeenschapshuizen), duurzame openbare verlichting en “maaslicht”, verdere uitrol pilot e-car sharing. • Substantiële toename van het aantal laadpalen in woonwijken en centrum, in combinatie met snellaadstations bij P&R-locaties voor bezoekers; en onderzoek naar mogelijkheid privé oplaadpunten in de openbare ruimte. • Ov-stadsbus volledig elektrisch. • Continueren en verhogen van de ambitie zonnepanelen op zoveel mogelijk gemeentelijk vastgoed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle energiebesparingsmaatregelen met een terugverdientijd <5 jaar (inclusief zonnepanelen) worden in het regulier onderhoud of bij extra jaarlijkse operatie toegepast. Bij nieuwbouw wordt vanaf 2019 zo veel mogelijk gasloos gewerkt. Anders worden hybride ketels die voorbereid zijn op een warmtepomp aansluitingen of zonnecollectoren toegepast. • Er zijn in 2019 30 laadpalen geplaatst. In totaal staan er nu in Maastricht 83 laadpalen = 166 laadpunten. Onderzoek leidend naar beleid is in ontwikkeling. • Alle reguliere stadslijnen zijn overgestapt op elektrische bediening inclusief Lijn 10 (P+R-Noord – Gulpen), Lijn 9 (Bunde – Sint-Pieter) en Lijn 30 (Maastricht – Sittard) • Het plaatsen van zonnepanelen past binnen de energiebesparingsmaatregelen die <5 jaar worden toegepast en worden dus regulier toegepast. Huurders van gemeentelijke panden worden door de gemeente gefaciliteerd bij het plaatsen van zonnepanelen.
<ul style="list-style-type: none"> • Aanscherpen duurzaamheidsdoelstellingen binnen het gemeentelijk aankoopbeleid en partners in de stad stimuleren om dit voorbeeld te volgen, te beginnen met aanbesteding groene energie met aangescherpte eisen en partners in de stad stimuleren om dit voorbeeld te volgen. • Versterken van de klantreis voor huiseigenaren van het service- en dienstenproject #missionzeromaastricht (Enexishuis, PlusJeHuis, Energiecoach en andere instrumenten verbinden in de klantreis). • Evaluatie en opschaling energiecoach voor huurders. • Uitrol van Europese programma’s waaronder See2d0 en Ace retrofitting. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanscherpen duurzaamheidsdoelstellingen binnen het gemeentelijk beleid is begin 2019 meegenomen in de herziening van de stad. Via Maastricht Bereikbaar wordt voor vervoer en verduurzaming dit voor de stad vormgegeven. Aanbesteding Groene Energie is gerealiseerd. • Gerealiseerd • CNME ontwikkeld in samenwerking met Maasvallei energiecoach voor de huurder. • De Europese programma’s zijn gecontinueerd.
<ul style="list-style-type: none"> • Continuering van het project Sneller en Beter Naar nul-op-de- Meter (SBNoM). • Continuering groencompensatie dienstreizen. • Vormgeven van de afspraken uit het landelijk Klimaatakkoord, waaronder Regionale EnergieStrategieën en regiefunctie voor gemeente in de gebouwde omgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het project SBNoM is afgerond. Het omvormen van 5 bestaande woningen tot Nul op de Meter woningen in M, is uiteindelijk niet doorgestaan vanwege het ontbreken van betaalbare energieconcepten en te hoge onrendabele investeringen voor de beoogde eigenaren. • Groencompensatie is gecontinueerd. • De 16 gemeenten in Zuid-Limburg werken samen aan de vormgeving van de Regionale Energie Strategie.

<ul style="list-style-type: none"> Grootschalig onderzoek, leidend naar de gemeentelijke warmtevisie en warmteplan Haalbaarheidsstudie binnenstedelijk warmtenet gereed 	<ul style="list-style-type: none"> Grootschalig onderzoek is gerealiseerd. De geplande haalbaarheidsstudie binnenstedelijk warmtenet is nog niet afgerond. De planning is om in 2020 onderzoek uit te voeren naar de ondergrond in het Centrum.
<ul style="list-style-type: none"> Haalbaarheidsstudie Maastricht en Groene Net gereed. Uitvoeren analyse ruimtelijke impact duurzame energie. De gemeente zal de voortgang van de realisatie van de zonne-energiecentrale op de Belvédèreberg en/of de biomassacentrale verder faciliteren en daar waar dit wenselijk en noodzakelijk is acties ondernemen opdat de zonneweide Belvédèreberg en de biomassacentrale Bosscherveld met mogelijkheid tot locatie Sappi tot ontwikkeling kan worden gebracht door marktpartijen. Verdere ontwikkeling van de zonneweide Lanakerveld. <ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling monitoring CO2 voetafdruk van de stad en inzicht in de ontwikkeling duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik 	<ul style="list-style-type: none"> Haalbaarheidsstudie verlengd warmtetracé is afgerond. Uitvoering ruimtelijke analyse heeft plaatsgevonden in het kader van de RES. De doelen voor 2019 zijn gerealiseerd. Begin 2020 is Bodemzorg Limburg en de Universiteit Maastricht begonnen met de bouw van de zonneweide Belvédèreberg. De planning is om begin mei 2020 de zonneweide op te leveren en begonnen kan worden met de productie van duurzame elektriciteit. De doelen voor 2019 zijn gerealiseerd. De aanbesteding voor de selectie van de concessiehouder is gepubliceerd op 11 december 2019. De aanbestedingsprocedure loopt tot mei 2020. Gerealiseerd; de gemeente hanteert hiervoor de gegevens van de landelijke Klimaatmonitor

E. Afval

Inzamelen, preventie en hergebruik afval	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<ul style="list-style-type: none"> In 2019 worden, na besluitvorming door de raad, nieuwe inzamelsystemen (op basis van de uitgevoerde afvalproef) stadsbreed uitgerold. Hiermee wordt een volgende stap gezet op weg naar Maastricht Afvalloos 2030. De tussenambitie voor 2020 is 57 kg restafval per inwoner per jaar (zijnde een halvering t.o.v. basisjaar 2014). In 2019 worden de resultaten van het in 2018 gehouden externe onderzoek naar verdergaande regionale samenwerking tussen Maastricht, Meerssen en 	<ul style="list-style-type: none"> In januari 2010 heeft de raad een besluit genomen over de stadsbrede invoering van Afvalloosmaatregelen voor een vijftal afvalstromen: GFT, luiers, textiel/elektro, grof huishoudelijk afval en restafval. Daarbij is gekozen voor een gefaseerde aanpak, waardoor de realisatie van de in 2016 door de raad bepaalde tussendoelstelling voor 2020 niet helemaal haalbaar is. De einddoelstelling voor 2030 blijft "afvalloos Maastricht" (geen te verbranden restafval meer, alle huishoudelijke afval wordt hergebruikt of gerecycled). Medio 2019 is o.a. naar aanleiding van verwerkingsproblemen bij de beoogde luierverwerkingsfabriek besloten om per 1-1-2020 alleen te starten met de belangrijkste afvalstroom: GFT. De andere afvalstromen volgen op een nader te bepalen datum. Het onderzoek naar verdergaande vormen van regionale afvalsamenwerking is afgerond, maar is op verzoek van de gemeente Meerssen qua besluitvorming vooralsnog geparkeerd. Meerssen wil eerst onderzoeken hoe het samenwerkingsplan

<p>Valkenburg aan de Geul uitgewerkt en geconcretiseerd.</p>	<p>past in de Meerssense plannen voor een regiegemeente.</p>
<p>In de regio wordt samengewerkt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buurgemeenten Meerssen en Valkenburg aan de Geul o.a. op het vlak van: Gemeenschappelijke Regeling voor milieuparken, inzamelwerkzaamheden door Stadsbeheer Maastricht, beleidsafstemming en – uitwisseling, gezamenlijke communicatie, gezamenlijke projecten en pilots. • De Gemeenschappelijke Regeling Rd4 te Heerlen (reinigingsdienst voor 11 gemeenten in Oostelijke Mijnstreek en Heuvelland) o.a. op het vlak van: Intentieovereenkomst / samenwerkingsovereenkomst (gezamenlijke aanbestedingen), beleidsafstemming t.a.v. onder andere milieuparken, samenwerking op het gebied van ICT en bedrijfsvoering, gezamenlijke communicatie. 	<p>De regionale afvalsamenwerking is in 2019 op diverse fronten nader uitgewerkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met de buurgemeenten Meerssen en Valkenburg aan de Geul is – naast de al genoemde concrete samenwerkingszaken – het onderzoeksrapport naar intensieve afvalsamenwerking uitgewerkt en afgerond. En is eind 2019 besloten tot het opstarten van een onderzoek naar regionale kansen voor Circulaire Economie (afval=grondstof). • Met Rd4 zijn in 2019 geen nieuwe samenwerkingsprojecten opgepakt, maar zijn de bestaande samenwerkingsprojecten (o.a. gebruik van elkaars milieuparken) verder uitgewerkt en verfijnd. • Op Limburgbrede schaal is door de vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL) een vooronderzoek gestart naar kansen voor Circulaire Economie (afval=grondstof) in onze provincie. Daarbij kunnen regionale accenten worden gelegd (zie ook het hierboven genoemde Circulaire Economie-onderzoek in Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul).

Wat heeft programma 7 gekost?

PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.344	7.558	7.711	153 N
RIOLERING (7.2)	9.598	9.115	9.642	527 N
AFVAL (7.3)	12.010	12.745	13.464	719 N
MILIEUBEHEER (7.4)	3.819	5.181	3.099	2.082 V
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	588	585	537	48 V
TOTAAL LASTEN	33.359	35.184	34.453	731 V
x € 1.000,-				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	1.095	1.095	1.309	214 V
RIOLERING (7.2)	15.359	14.962	15.564	602 V
AFVAL (7.3)	20.142	20.932	21.657	725 V
MILIEUBEHEER (7.4)	68	85	15	70 N
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	583	583	497	86 N
TOTAAL BATEN	37.247	37.657	39.042	1.385 V
x € 1.000,-				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	6.249	6.463	6.402	61 V
RIOLERING (7.2)	-5.761	-5.847	-5.922	75 V
AFVAL (7.3)	-8.132	-8.187	-8.193	6 V
MILIEUBEHEER (7.4)	3.751	5.096	3.084	2.012 V
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	5	2	40	38 N
TOTAAL SALDO	-3.888	-2.473	-4.589	2.116 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten €0,731 mln. V

- Bijdrage GR-milieuparken €0,317 mln. N
- Afvalinzameling (exclusief afvalstoffenheffing) €0,380 mln. N
- Gelden Regionale Energie Strategie (RES)* €1,316 mln. V
- Energie transitieplan €0,390 mln. V
- Diversen €0,278 mln. N

* Dit betreft de gelden RES die de gemeente Maastricht voor de regio beheert (verkregen via de septembercirculaire 2019). Voor de jaren 2019 t/m 2021 is jaarlijks €0,474 mln. toegekend (totaal €1,422 mln.) Het restant 2019 €0,368 mln. en de vooruitontvangen gelden (2020 en 2021) wordt gestort in de reserve overloop.

Baten €1,385 mln. V

- Afvalinzameling (exclusief afvalstoffenheffing) €0,521 mln. V
- Afvalstoffenheffing (reinigingsrecht) €0,592 mln. V
- Diversen €0,272 mln. V

Investeringen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019
Riolen	3.322
Ondergrondse Milieucontainers	1.648
Afvalloos: inzamelingsmiddelen	464
Meetpunt luchtkwaliteit	218
Groen, natuur en landschap	440

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Bestemmingsplannen.
B. Groot stedelijke projecten
C. Bouwtoezicht
D. Wonen

Wat willen we bereiken?

Hoofddoelstellingen

- Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de stad:
  - Door het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen;
  - Door de stedelijkheid van de stad verder te ontwikkelen. Onder stedelijkheid wordt verstaan een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Deze ontmoetingen worden via dit programma gefaciliteerd door de ruimtelijke mogelijkheid voor ontmoetingen te versterken op diverse schaalniveaus (van binnenstad tot buurtcentrum);
  - Door permanent delen van de stad te verbouwen om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.
- In Maastricht en de omliggende regionale woningmarkt zorgen voor voldoende woningen van voldoende kwaliteit, rechtvaardig verdeeld voor wat betreft de sociale huursector en aansluitend bij de wensen van zowel de huidige bewoners als nieuwe (potentiële) bewoners.

Indicatoren

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000-300.000
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1000 woningen ²	2018 ^{1a}	1,5	9,3
Gemiddelde WOZ woningen (x € 1000)	2019 ^{1b}	207	Niet bekend
Demografische druk (%) ³	2019 ^{1b}	61,8	63,3
Gemiddeld totaal gemeentelijke woonlasten eenpersoonshouden (€)	2019 ^{1c}	741	675
Gemiddeld totaal gemeentelijke woonlasten meerpersoonshouden (€)	2019 ^{1c}	759	742

1) Bron waarstaatjegemeente.nl versie 20-3-2020 waarbij geldt: (1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO.

2) Deze vanuit het BBV verplicht gestelde indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.

3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

Maastrichtse indicatoren	jaar	
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving ¹ (1=zeer slecht; 10=zeer goed)	2018	7,4
	2019	Geen meting
	ambitie 2019	7,0
Ontwikkeling woningvoorraad. Aantal eenheden per jaar ²	2017	470
	2019	-51 ³

- 1) Bron: Stadspeiling 2018; de vraagstelling van deze indicator is in 2018 gewijzigd tov eerdere jaren.
- 2) Bron: Woonprogrammering Maastricht 2016-2020.
- 3) Betreft saldo van nieuwbouw (+ 220), saldo woningsplitsing en woningomzetting(- 108), administratieve correctie (- 19) en sloop (- 144)

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Bestemmingsplannen

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
Per 1 juli 2018 is de verplichting om bestemmingsplannen om de tien jaar te actualiseren door een wetwijziging (grotendeels) komen te vervallen. De afschaffing van de actualiseringsverplichting geldt voor plannen die elektronisch raadpleegbaar zijn. In 2019 worden de nog lopende actualiseringen afgerond.	Conform In 2019 is het bestemmingsplan 'Grensmaas 2018' en het facetbestemmingsplan en de facetbeheersverordening 'Woningsplitsing en woningomzetting' vastgesteld. Ook is het 'Reparatie- en actualiseringsplan Maastricht Zuidoost' gewijzigd vastgesteld naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van de State. Naast deze lopende actualiseringen zijn ook projecten gefaciliteerd.
In aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet (waarin geen sprake meer is van een actualiseringsverplichting) vindt de wetgever het belangrijk dat gemeenten nu al aan de slag gaan met het omgevingsplan, ondanks de overgangstermijn die de Invoeringswet van de Omgevingswet biedt. De gemeente Maastricht werkt om invulling te geven aan die wens en om goed voorbereid te zijn op de implementatie van de Omgevingswet in 2019 aan het opstellen van een pilot omgevingsplan voor Boschpoort.	Conform. In 2019 is gestart met de voorbereiding voor de wettelijke verplichting om te gaan werken met één omgevingsplan voor het hele gemeentelijke grondgebied. Alle regels die activiteiten in de fysieke leefomgeving regelen, moeten daarin geïntegreerd worden, en zullen gebiedsgericht en/of themagericht uitgewerkt worden. De Omgevingsvisie is de meest richtinggevende kadernota hiervoor en zal leidend zijn voor de keuzes die gemaakt gaan worden. Een ontwerp Omgevingsvisie is door het college vastgesteld en ter inzage gelegd. Besluitvorming over de definitieve omgevingsvisie is voorzien in 2020. Met invoering van de wet zullen de huidige bestemmingsplannen en beheersverordeningen overgaan in het zogenaamde 'tijdelijk' Omgevingsplan. Daarna is er tot uiterlijk 2029 de tijd om dit te actualiseren conform de uitgangspunten van de wet en alle regels over de fysieke leefomgeving te integreren. Begin 2020 zijn door de raad, via het Startdocument Voorbereiding op het Omgevingsplan, de verschillende stappen en planning vastgesteld om daartoe te komen. Daarnaast is er in 2019 gewerkt aan de pilot met het Omgevingsplan in Boschpoort, onder andere aan de hand van 2 buurtbijeenkomsten en 9 themagroepen met een afvaardiging van de buurt. De uitkomsten hiervan zullen in het 4 ^e kwartaal van 2020 vastgesteld worden.

<p>In 2019 worden ook diverse ruimtelijke (uitvoerings)projecten met postzegelbestemmingsplannen en/of projectafwijkingsbesluiten gefaciliteerd (inclusief regelen exploitatieovereenkomsten). Met ruimtelijke verkenningen, studies en onderzoeken worden de kaders en randvoorwaarden voor ruimtelijke ontwikkelingen en initiatieven geformuleerd. Belangrijk is een goede communicatie naar en participatie van bewoners, belanghebbenden en belangstellenden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De verantwoordelijkheid voor die communicatie en participatie en daarmee voor het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak voor die ontwikkeling leggen we vooral neer bij de initiatiefnemer. Dit voorkomt aan de achterkant veel juridische procesgang naar de Raad van State. Het laten meedenken van burgers met plannen in de directe omgeving, zorgt voor een gedragen plan. De gemeente stuurt hier ook op bij de initiatiefnemers.</p>	<p>Conform In 2019 zijn de volgende projecten gefaciliteerd met postzegelbestemmingsplannen en/of projectafwijkingsbesluiten: Retailpark Belvédère, IKC Maastricht Zuidoost, Hoolhoes, Molensingel-Sandersweg, Villa Kanjel, Medisch Centrum Maastricht-west, Grand Hotel Maastricht, Paviljoen Vrijheidspark (vastgesteld).</p>
<p>Fase 3 van het Maastricht-LAB wordt in 2019 afgerond. De toekomst van het LAB is tot en met 2019 financieel geborgd. Eind 2019 wordt de balans opgemaakt of en hoe het Maastricht-Lab ook na 2019 wordt voortgezet. Het LAB blijft in 2019 fungeren als platform en experimenteerruimte voor projecten die worden aangedragen vanuit de (lokale) overheid, markt én maatschappij. Ook in 2019 zijn de kernactiviteiten voor het LAB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimenteren met concrete projecten en vraagstukken - verbinden van diverse personen, partijen en 'stadmakers', - leren van experimenten en discussies, kennis ontwikkelen en verder verspreiden en - programmeren van publieke bijeenkomsten om het publieke debat over nieuwe stedelijke ontwikkelingen te stimuleren. 	<p>Conform. Balans is in 2019 samen met de raad opgemaakt, en belangrijkste experiment voor het Maastricht-LAB in 2020 zal de projectleiding en uitwerking van de burgerbegroting worden.</p>

Vernieuwing stadsontwikkeling en vaststellen bestemmingsplannen

<p>Ontwikkeling 2019</p>	
<p>Uitspraak Raad van State inzake Programma Aanpak Stikstof (PAS)</p>	<p>Door een uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019 worden vergunningverlening en bestemmingsplanwijzigingen bemoeilijkt. Dit heeft invloed op alle projecten waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd.</p>

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Vaststellen bestemmingsplannen, beheer c.q. reguliere actualisering</u> In 2019 staan de volgende bestemmingsplannen op de planning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lanakerveld – analoog plan. • Buitengebied Oost • Facetbestemmingsplan Maastrichts Erfgoed • Facetbestemmingsplan Woningsplitsing 	<ul style="list-style-type: none"> • Lanakerveld: aangezien de verplichte actualisering van bestemmingsplannen is vervallen is besloten de actualisering uit te stellen tot na herziening van de regionale woningbouwprogrammering • Buitengebied Oost: door omstandigheden vertraagd. Na uitspraak (mei 2019) over Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) moet ontwerpbestemmingsplan heroverwogen worden. • Facetbestemmingsplan Maastrichts Erfgoed: n.a.v. de ingediende zienswijzen is vervolgonderzoek uitgevoerd, vaststelling door de raad is voorzien in 2020. • Facetbestemmingsplan en facetbeheersverordening Woningsplitsing en woningomzetting: conform • Voor het gebied 'Grensmaas' is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Daarnaast is het 'Reparatie- en Actualiseringsplan Maastricht Zuidoost' gewijzigd vastgesteld vanwege de tussenuitspraak van de Raad van State.
<p><u>Vaststellen ontwikkelbestemmingsplannen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2019 stellen we bestemmingsplannen vast voor gebiedsontwikkelingen/uitwerkingen van de stedelijke projecten/brandpunten o.a.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Retailpark Belvedere ○ Aanpassing bestemmingsplan A2-traverse o.a. Lourdesplein, vml. KPN-terrein), Europaplein) ○ ENCI ○ Hoolhoes • We faciliteren naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2019 aandienen met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan). Op de planning voor 2019 staan o.a. Palace, Askalonstraat, de Blauwe Loper, Widelanken, Bauduinstraat, Caberg Zuidoost. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 zijn bestemmingsplannen vastgesteld voor het 'Retailpark Belvédère' en 'Hoolhoes'. De plannen voor bepaalde delen van het vastgoed in het A2 gebied zijn nog in de initiatieffase en hebben nog niet geleid tot bestemmingsplannen. Enci: door de PAS-uitspraak is het opmaken van bestemmingsplan uitgesteld. Er is een juridische werkgroep opgericht om te kijken wat de mogelijkheden zijn. In 2019 zijn de volgende projecten gefaciliteerd met postzegelbestemmingsplannen en/of projectafwijkingbesluiten: Retailpark Belvédère, IKC Maastricht Zuidoost, Hoolhoes, Molensingel-Sandersweg, Villa Kanjel, Medisch Centrum Maastricht-west, Grand Hotel Maastricht, Paviljoen Vrijheidspark (vastgesteld). • Voor het project 'Askalonstraat' is een ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Voor de projecten Palace, de Blauwe Loper, Widelanken (Noord en Zuid), Burg. Bauduinstraat, Caberg Zuidoost zijn alle in voorbereiding genomen, maar nog niet in procedure gebracht.

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Wijk Ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV)

Beoogde prestaties 2019

Realisatie 2019

<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder uitontwikkelen woningbouw in Sphinxkwartier. • Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. • Ontwikkelen locatie Landbouwbelang samen met betrokkenen. • Uitvoeren van een haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid. • Planvoorbereiding inpassing tramtracé. <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frontenpark krijgt door de uitvoering Noorderbrugtracé, restauratie vestingwerken en aanleg stadswide/evenemententerrein duidelijke contouren. Het wordt via diverse langzaam verkeer verbindingen goed ontsloten naar omgeving en Sphinxkwartier. Samen met de omgeving wordt nagedacht over een verdere invulling van het park (o.a. De Krul). • Binnen Het Radium als onderdeel van het Frontenpark wordt een haalbaarheidsstudie naar de herbestemming van de Cokesfabriek uitgevoerd. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorlopen van de ruimtelijke procedures ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het Retailpark Belvédère dat grenst aan het nieuwe Noorderbrugtracé en de nieuwe Belvédèrelaan. • Uitvoeren haalbaarheidsstudie rond Mondi Maastricht. • Verkennen haalbaarheidsstudie gashouder • Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. • Planvoorbereiding inpassing tramtracé. 	<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woningbouw laatste fase Sphinx-Zuid is uitontwikkeld. Voorbereidingen bouw zijn gestart. • Nieuwe Muziekgieterij is geopend, huisvesting Bureau Europa is gerenoveerd en over vrije middendeel vindt planvorming plaats. • Voorbereidingen tender zijn opgestart. • Haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid is afgerond en komt voorjaar 2020 in raad. • Verdere planvoorbereiding tramtracé is afgerond. Gereed voor aanbesteding (zie ook programma 2, Mobiliteit). <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frontenpark is qua structuur en verbindingen afgerond en geopend voor publiek in juni. Stadswide is augustus 2019 voor het eerste gebruikt door Bruis/Het Parcours. Komende jaren wordt het park fasegewijs langzaam verder ingevuld en ontwikkeld. • Haalbaarheidsstudie naar Cokesfabriek is succesvol afgerond. Gebouw is verkocht aan en wordt ontwikkeld door de Duitse designer Valentin Loellmann. Haalbaarheidsstudie naar invulling Gashouder-Kazemat met een digital art centre loopt. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan voor het Retailpark is door de raad vastgesteld. Er loopt nog een beroepsprocedure bij de Raad van State. • Haalbaarheidsstudie rond Mondi Maastricht is on hold gezet vanwege nieuwe bedrijfsactiviteiten bij Mondi; aankoop is daarom vooralsnog niet langer aan de orde. • De haalbaarheidsstudie naar de Gashouder loopt en wordt naar verwachting medio 2020 afgerond. • Met o.a. de nieuwbouw bij het Retailpark en afbouw Frontenpark is een vervolgstap gezet in de revitalisering van het industrieterrein. • De planvoorbereiding voor de inpassing van het tramtracé is nog steeds lopend.
---	---

<p>Uitvoering</p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afronden invulling koppen Eiffelgebouw met mix van wonen, werken, detailhandel en horeca passend bij Sphinxkwartier. • Realisatie laatste fase woningbouw Lindenkruis. • Realisatie van ca. 400 woningen op Sphinx-Zuid door Les Mouleurs (CPO), Sphinxtuin (CPO), Parkwoningen (CPO), Sphinx Zuid B.V. en initiatief Mourmans. • Ingebruikname Olround Bowling (Festivillage) • Realisatie Maison Blanche Dael in Brikkegebouw • Ingebruikname Opening Loods 5 in oude Sphinxgebouwen (Mouleurs/Belgen/Spoorgebouw) • Timmerfabriek: ingebruikname nieuwe Muziekgieterij en verbeteringen aan bestaande gebouw (inclusief toonzaal Bureau Europa). • Realisatie binnentuin Timmerfabriek en aansluiting op Frontenpark. • Verdere realisatie/optimalisering openbare ruimte Sphinxkwartier. • Start ontwikkeling locatie Landbouwbelang op basis van door raad vastgestelde randvoorwaarden. In tussentijd huidig gebruik veilig continueren en in kader van broedplaatsenbeleid zoeken alternatieve locatie voor huidige gebruikers. • Opstarten gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier. 	<p>Uitvoering</p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling koppen Eiffelgebouw verloopt gestaag en volgens planning. • Laatste fase woningbouw Lindenkruis is opgestart. • De bouw van de woningen loopt. Eerste bewoners trekken voorjaar 2020 in hun woningen. • Vanwege procedures is uitvoering vertraagd. Realisatie is wel opgestart en de opening is voorzien eind 2020. • De verbouwing van Maison Blanche Dael is in november 2019 gestart. Looptijd is naar verwachting een jaar. • In maart 2019 heeft Loods 5 de deuren geopend. • In september is de nieuwe Muziekgieterij geopend. Ook de verbetering aan de complete Timmerfabriek zijn gerealiseerd. • De binnentuin Timmerfabriek en aansluiting op Frontenpark is gerealiseerd. • Parrallel met het opleveren van de diverse gebouwen zijn ook verschillende onderdelen van de openbare ruimte gerealiseerd (o.a. rond Loods5, binnentuin, sleephelling met invalidenpad). Dit is een continu proces. • Raad heeft besloten tot een tender voor de locatie Landbouwbelang. De voorbereidingen voor de tender lopen momenteel. Bekeken wordt of en wat de effecten zijn van de haalbaarheidsstudie Sappi voor de tender. • De Stichting Sphinxkwartier is opgericht. Hierin zijn alle grote spelers van het gebied vertegenwoordigd. Ze dragen ook financieel bij aan gezamenlijke gebiedsmanagement/promotie en zijn ook een aanspreekpunt voor centrummanagement en stadsbestuur.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingebruikname wandelverbindingen Hoge Fronten-Lage Fronten-Bassin • Realisatie en ingebruikname stadsweide en volledig evenemententerrein. • Afronding fiets- en wandelpaden door het park. • Verder ontwikkelen deellocatie Het Radium. • Actief programmeren op en rond evenemententerrein en Gashouder. 	<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle wandelverbindingen zijn in juni geopend. • De Stadsweide is in augustus bij wijze van pilot in gebruik genomen door Bruis/Het Parcours. Eerste ervaringen waren positief. • Fiets- en wandelpaden zijn in gebruik. • Cokesfabriek en Kunstfront worden verbouwd. Herinrichting binnenterrein wordt voorbereid en verdere invulling LABgebouw loopt. • In 2019 hebben diverse events plaatsgevonden in Gashouder. Bruis was pilot op stadsweide: op basis van opgedane ervaringen gaan we in 2020 oefenen met meer evenementen.

Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld

- Afronding en oplevering Noorderbrugtracé
- Uitgifte en realisatie laatste kavel van fase 1 van Retailpark Belvédère met vijf initiatiefnemers.
- (Planologisch) uitwerken en voorbereiden van ontwikkeling fase 2 van het Retailpark.

Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld

- Noorderbrugtracé is opgeleverd.
- Laatste kavel van fase 1 van Retailpark Belvédère is uitgegeven. Bebouwing loopt en medio 2020 openen hier zes woonwinkels.
- Bestemmingsplan is vastgesteld door de raad. Beroepsprocedure loopt bij de Raad van State.

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)**Beoogde prestaties 2019****Planvorming, studies en uitwerkingen**

- Aanbesteden/gunnen van de realisatie van de herinrichting openbare ruimte in het Hart van het gebied (park en hoofdontsluiting, voorheen 'Plandeel 1, 1^e fase');
- Het – samen met de gebiedspartners - definiëren van Plandeel 2 BL-MHC, waarbij de Provincie het voortouw neemt;
- Het opstellen/vaststellen van een Beeldkwaliteitplan voor het gehele gebied;
- De begeleiding van planinitiatieven voor nieuwbouw MUMC+ (met name Mosae Vita) en UM;
- Implementatie van een gezamenlijke, permanente parkeeroplossing door de gebiedspartners (inclusief MECC), in de aanloop naar de beoogde herinrichting van de openbare ruimte in het Hart;
- MECC: afronding van de aanbestedingsprocedure voor de verbouw/nieuwbouw in het 1^e kwartaal, resulterend in de gunning/contractering van de aannemer.

Realisatie 2019

- In de tweede helft van 2019 hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan en zijn nieuwe inzichten gerezen, die ultimo dat jaar hebben geleid tot een (deels) gewijzigde planaanpak. Voor een aantal onderdelen zal het planproces conform de voorliggende ontwerpkeuzes worden doorgezet, en voor andere onderdelen zal in overleg met de gebiedspartners gewerkt worden aan een herijking, waarbij de essentie van de structuurvisie leidend uitgangspunt blijft.
- In 2019 is – op initiatief van de Provincie – gestart met de opzet van een acquisitie-strategie. Dat proces zal in 2020 worden voortgezet.
- De opstelling van een Beeldkwaliteit plan is getemporiseerd, met name in relatie tot de gewijzigde programmatische inzichten/behoefden. In 2020 zal dit proces – in relatie tot de voormelde herijking – weer worden opgepakt.
- Het bouwproject Mosae Vita is - na een teleurstellende aanbesteding - eind 2019 door het MUMC+ stopgezet. Andere bouwinitiatieven (UM) kennen hun voortgang.
- De implementatie van een gezamenlijke parkeeroplossing kende in 2019 zijn voortgang.
- De aanbestedingsprocedure MECC kon begin 2019 worden afgerond, resulterend in de contractvorming met aannemer Mertens Bouw te Weert in maart. De aanbesteding viel fors duurder uit, waardoor zowel Gemeente als Provincie, aanvullende financiële bijdragen hebben gedaan.

<p>Uitvoering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start gefaseerde uitvoering verbouw/nieuwbouw MECC vanaf zomer 2019 t/m 1^e kwartaal (TEFAF) 2021; • Aanpak leegstand en hergebruik door middel van: <ul style="list-style-type: none"> ○ Permanente monitoring en analyse, samen met externe belanghebbenden in relatie tot het nieuwe Masterplan als ook ○ Actieve begeleiding van initiatieven, matchen acquisitieresultaten en leegstands aanbod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform de vastgestelde planning kon de gefaseerde uitvoering per juni 2019 van start gaan, en zijn alle voor 2019 voorziene bouwfases conform die planning gerealiseerd. • De leegstand in het gebied is afgenomen onder andere door diverse herbestemmingsinitiatieven van de UM.
--	--

3 De Groene Loper	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kansbenutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie; • Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2; • Indien er mogelijkheid bestaat tot co-financiering vanuit het Rijk en de Provincie Limburg uitwerking en realisering plan Energieleverende Groene Loper (Avenue2 risicodragende initiatiefnemer); • Op basis advies 'routeverkenner' sociaal domein invulling en uitwerking van de beoogde Maatschappelijke Agenda Groene Loper; • Nader uitwerken van: <ul style="list-style-type: none"> - centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies; - herontwikkeling centrumlocaties sportveld/KPN en Essentterrein); - oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor; 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 april 2019 is een naar een kernbezetting gebiedsontwikkeling afgeslankte projectorganisatie verhuisd naar de voormalige Theresiaschool (westvleugel /bovenverdieping). • Door marktontwikkeling zijn door Ballast Nedam Development versneld bouwlocaties in ontwikkeling genomen (in totaal 500 woningen voor de noordkant van het A2 plangebied) • De strategie tot verduurzaming vastgoed is gewijzigd (niet langer afwachter houding op steun Provincie); in ontwikkeling is voorstel tot privaat initiatief BND in combinatie met corporaties • Er is een 1e nog kleinschalige invulling gegeven aan de invulling van een Maatschappelijke Agenda door Sociaal Domein (huisvesting organisaties benedenverdieping oostvleugel Theresiaschool) • Nader uitwerken van: <ul style="list-style-type: none"> - Door PBA2 zijn in afstemming met onderwijs en ruimte A2 ontwerpers gevraagd om vrijblijvend voorstellen te maken voor een mogelijke inpassing van een IKC aan de Groene Loper (rond Leeuwepleintje). De ontwerpen dienen ter ondersteuning van het keuzeproses van gemeente, scholen en omgeving - PBA2 volgt het proces stad en spoor vanuit met name het belang van een integrale gebiedsontwikkeling waarin met name de centrumontwikkeling (locaties KPN/sportveld als onderdeel van het plan de Groene Loper) hopelijk in 2020 tot keuzes leidt. - Tevens gaat het om de verdere uitwerking van het concept de Groene Uitlopers, de spoorkruisende oost/west verbindingen.

<ul style="list-style-type: none"> - vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper; - experiment biodiversiteit Groene Loper. 	<ul style="list-style-type: none"> - PBA2 heeft desgevraagd ondersteuning toegezegd aan het Buurtnetwerk Wittevrouwenveld en Wyckerpoort b.g.v. het programma Helend Jaar 2020 (100 jaar beide wijken). - Plan biodiversiteit is najaar 2019 geconcretiseerd en op onderdelen al in uitvoering.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2019 ligt de nadruk op de realisatie van bouwlocaties Groene Loper door Avenue2, te beginnen bij Fase 1 - Noord; En in relatie daarmee de gefaseerde (fysieke) uitwerkingen zoals hierboven aangegeven, als ook het blijvend betrekken bij deze ontwikkelingen het A2 buurtkader dat zich allengs ontwikkelt tot buurtnetwerk Groene Loper. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het is partijen gelukt –mede door bemiddeling en financiële bijdragen PBA2- tot integratie van 120 sociale huurwoningen van Servatius en Maasvallei aan de Groene Loper (noordkant Geusseltknoop).

4 Palace	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen bestemmingsplan en (zo nodig) opstarten onteigeningsprocedure; • Komen tot DO voor opstallen en inrichting openbare ruimte; Voorbereiden bouwrijp maken plangebied. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2019 heeft het college ingestemd met de verkoopvoorwaarden Palace. Begin 2020 is de Raad ingelicht over de voorgenomen verkoop en heeft geen wensen en/of bedenkingen ingediend. Het ontwerp-bestemmingsplan wordt naar verwachting in 2020 in procedure gebracht. Na vaststelling BP wordt de onteigeningsprocedure opgestart voor een perceel aan de Bourgognestraat. • Parallel aan deze procedures wordt het bouwrijp maken voorbereid en de stap van SO naar DO.

Geusseltpark en Buitengoed Geul en Maas (voorheen Landgoederenzone)	
5 Geusseltpark	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> In 2019 zijn we voorbereidend bezig met: <ul style="list-style-type: none"> • De planontwikkeling woonschegge 2 (en mogelijk 1), inclusief ontwerp openbare infrastructuur zal worden opgepakt, indien en zodra initiatieven door Bouwinvest daartoe worden genomen. Wij zijn nog in afwachting daarvan; • Onderzoek herinrichting Stadionplein ter optimalisatie parkeer capaciteit en algehele kwaliteitsverbetering; • Studie naar mogelijkheden (resp. eventuele ontwerpfase) fysieke uitbreiding UWC Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden met Bouwinvest, maar concrete planvoorstellen zijn nog niet ontvangen. • Aangezien voor de uitvoering vooralsnog geen middelen zijn gereserveerd, zal slechts sprake kunnen zijn van een verkennende studie naar de mogelijkheden voor herinrichting van het Stadionplein, uit te voeren in 2020. • De studie naar mogelijkheden voor fysieke uitbreiding UWC Maastricht heeft vooralsnog geresulteerd in het plaatsen van noodlokalen op het parkeerterrein, waarmee het ruimtetekort tijdelijk wordt opgevangen. Het UWCM beraamt zich momenteel over de gewenste permanente uitbreidingsvariant op eigen terrein en onderzoekt de technische mogelijkheden daarvan.
<u>Uitvoering</u> In 2019 zijn we uitvoerend bezig met realisatie Groene Loper (onderdeel brug) in park in samenwerking met Avenue2.	Brug over vijverpartij is inmiddels door Avenue2 gerealiseerd.
Buitengoed Geul en Maas (voorheen Landgoederenzone)	
Zie programma 5, onderdeel Groen, Natuur en Landschap..	

Overige projecten

6 Tapijnkazerne	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Uitvoering</u> In 2019 zal door de Universiteit Maastricht het Carrégebouw (betreft gebouwen D tot en met J) worden verbouwd tot onderwijsruimtes. Aansluitend zal de infra fase 2 worden gerealiseerd: het inrichten van de Appelplaats.	De verbouwing is in 2019 gestart en in 2020 opgeleverd. Dit geldt eveneens voor de infra fase 2, ook dit wordt voorjaar 2020 opgeleverd.
7 Ambyerveld	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<u>Uitvoering</u> In 2019 zijn we uitvoerend bezig met de uitgifte van de 1 ^e en 2 ^e fase vrije sector kavels, in totaal 35 kavels. De uitgifte van specifiek de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) staat gepland voor de jaren 2021 t/m 2023. De 1 ^e fase vrije sector woningen, zijnde 10 stuks, welke door BPD worden ontwikkeld, zullen worden opgeleverd. De 2 ^e fase vrije sectorwoningen, 12 stuks, zullen in de verkoop zijn.	Inmiddels wordt verkend hoe de uitgifte van de 2 superkavels, of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen, vorm kan krijgen teneinde deze in 2020 op de markt te zetten. In totaal zijn 20 kavels verkocht van de 1 ^e en 2 ^e fase vrije sector kavels, zijn er 7 opties genomen en zijn er nog 7 te koop. De 10 vrije sectorwoningen van de 1 ^e fase van BPD zijn verkocht, de 2 ^e fase van 12 vrije sectorwoningen zijn in december in de markt gezet.

8 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<ul style="list-style-type: none"> • Wittevrouweveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Realisatie plusvarianten in het nieuwe Stadspark Maastricht Oost (Koningsplein en Oranjeplein), te weten beweegtuint, paviljoen (door middel van een tender), kunst- en speelobject Mosasaurus, bedriegertjes; ○ In 2019 wordt locatie IKC De Groene Loper definitief bepaald en de planvoorbereiding opgestart; ○ Realisatie herinrichting openbare ruimte Tillystraat/Stadhoudersstraat; ○ Planontwikkeling Bauduinstraat door Maasvallei. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alle plusvarianten zijn gerealiseerd m.u.v. het waterornament, de bedriegertjes en het paviljoen. Deze zullen worden opgeleverd in 2020; ○ De locatie IKC de Groene Loper is in het IHP nog niet definitief bepaald en goedgekeurd door betrokken partijen. De planvoorbereiding is met een variantenstudie gestart en zal met alle partijen aan tafel uiteindelijk leiden tot een ontwerp. ○ De bouwrijfphase is afgerond en de woonrijfphase is inmiddels gestart. Afronding van de werkzaamheden is voorzien in 2020. ○ Integraal ontwerp afgerond en het concept-ontwerpbestemmingsplan wordt getoetst. De concept Anterieuere Overeenkomst is gereed.

<ul style="list-style-type: none"> • Limmel Nazareth: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoesprogramma fase twee (winkels, appartementen en woningen) is in 2018 vooral gewerkt aan onderzoeken en bestemmingsplan, naar verwachting start de realisatie begin 2019 en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2020 af te ronden; ○ Gebiedsontwikkeling Kanjelzone. Herontwikkeling Hoeve Rome. Inmiddels is het exploitatieplan ontvangen van The Masters. Het is op dit moment financieel geen sluitend plan. Ook wat betreft Wonen matcht het plan niet met de mogelijkheden. The Masters bekijkt deze zomer of er andere financiële mogelijkheden zijn om de haalbaarheid te borgen. In september 2018 is duidelijk of dit plan een vervolg krijgt. Indien het plan geen vervolg kent, start voorbereiding van een tenderprocedure. De kinderboerderij wordt als organisatie zodanig versterkt dat een toekomstbestendig functioneren gewaarborgd is. ○ Start nieuwbouw studentenhuisvesting Hotelschool (door Zuyd Hogeschool). Het waterschap heeft de nieuwe waterbuffer in 2018 opgeleverd en Zuyd Hogeschool start begin 2019 met de bouw van een nieuwe campus; ○ In de Askalonstraat zijn de school en de gymzaal gesloopt en in de tweede helft van 2018 is het terrein heringericht en startte de herstructurering Askalonstraat Limmel en start Servatius met de renovatie. De vervangende nieuwbouw door Servatius start in 2019 en de vernieuwing van de openbare ruimte in 2020; ○ Verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/nieuwbouw, openbare ruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoes (winkels, appartementen en woningen) is in 2019 het bestemmingsplan vastgesteld, het bouwrijpmaken is gestart en naar verwachting start de realisatie medio 2020 en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2021 af te ronden; ○ Herontwikkeling Hoeve Rome: De initiatiefnemers hebben een investeerder bereid gevonden om Hoeve Rome te kopen en te herontwikkelen. Uit een ruimtelijke quickscan blijkt dat de functie zorg/wonen mogelijk kan worden gemaakt via een bestemmingsplanprocedure. Eind 2019 is met de initiatiefnemer de optie besproken om de haalbaarheid van het plan nader uit te zoeken en hieromtrent een intentieovereenkomst te sluiten. Het bestuur van de kinderboerderij is versterkt. Op dit moment wordt een huurovereenkomst met dit bestuur voorbereid. ○ Zuyd Hogeschool is in 2019 gestart met de nieuwbouw studentenhuisvesting Hotelschool; ○ In de Askalonstraat is het terrein van de voormalige school heringericht. Voor de vervangende nieuwbouw door Servatius aan de Askalonstraat in Limmel is het bestemmingsplan opgesteld en in procedure gebracht ter vaststelling. De vervangende nieuwbouw door Servatius start in 2020 en de vernieuwing van de openbare ruimte in 2021; ○ Verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/nieuwbouw, openbare ruimte.
<ul style="list-style-type: none"> • Wyckerpoort: <ul style="list-style-type: none"> ○ Realisatie zuidwand Old Hickoryplein; ○ Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gereed; • Woonhuizen zijn gesloopt en grond is aangekocht. Verkoop aan Avenue 2 is in voorbereiding.

<ul style="list-style-type: none"> • Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Start vernieuwing Heer i.s.m. Maasvallei: start uitvoering nieuwbouw Dampstraat, afronding maaiveldinrichting Petrus Bandenplein, Dit laatste is evenwel afhankelijk van de verhuizing van de scouting; ○ Tot slot wordt er gewerkt aan een herinrichtingsplan met de omwonenden van de voetbalvelden aan de Akersteenweg. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dampstraat is gereed. De maaiveldinrichting voor het Petrusbandenplein is opgedragen aan een aannemer en de werkzaamheden zijn grotendeels uitgevoerd, waarbij rekening is gehouden met de scouting. ○ In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de herontwikkeling van het voetbalcomplex aan de Akersteenweg ten behoeve van een gezamenlijk gebruik door omwonenden en scouting Heer. Eind 2019 is met betrokkenen geconcludeerd dat de opgave niet haalbaar is gebleken.
<ul style="list-style-type: none"> • Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verdere nieuwbouw Zouwdalrand Malberg door AM Wonen (bouwplan Zouwdalveste II); ○ Planontwikkeling resterende bouwplannen Malberg (locaties Cijnsruwe/Volkstuinen en Ponjaardruwe/Markusschool). ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. (denk o.a. aan opleveren grensoverschrijdend fietspad i.c.m. groene randen en vervolg duurzame invulling (zonneweide)). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alle 84 woningen van plan Zouwdalveste II zijn verkocht. In het voorjaar van 2019 zijn de deelfases 1 en 2 opgeleverd. Deelfases 3 en 4 zijn in aanbouw, oplevering gebeurt in 2020. ○ In 2018 is afgesproken de volgorde van de twee resterende bouwplannen om te wisselen. AM/BAM heeft in 2019, in afstemming met de gemeente en de buurt, een plan ontwikkeld voor de Markuslokatie met 30 woningen. In 2020 worden de opstallen gesloopt en start de WABO-procedure, gevolgd door verkoop en realisatie. Voor het in 2016 opgeleverde project Zouwdalveste I is in 2019 een plan uitgewerkt om de wateropvang aan te passen. Na grondaankoop vindt in 2020 herinrichting plaats, in aansluiting op de openbare ruimte/ wateropvang van plan Zouwdalveste II. ○ In 2019 is het grensoverschrijdende fietspad i.c.m. groenzones en wateropvangbekkens gerealiseerd. Oplevering van deze werken vindt in 2020 plaats. 2020 richt zich op het toekomstige (grensoverschrijdend) beheer van deze werken (voor stand van zaken zonneweide, zie onderdeel Lanakerveld).

<ul style="list-style-type: none"> • Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ Komen tot DO en overeenkomst herontwikkeling deelplan Widelanken; ○ Komen tot DO en overeenkomst herontwikkeling deelplan Caberg-ZO; ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in uitvoering. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ In 2019 is met Servatius overeenstemming bereikt voor het deelplan Widelanken. Begin 2020 is hiervoor de bestemmingsplanprocedure opgestart. ○ Voor het deelproject Caberg Zuid Oost is nog geen overeenstemming bereikt met Servatius. Dit plan wordt in 2020 verder uitgewerkt; ○ In 2019 zijn 63 galerijwoningen in de Spinetlaan e.o. (Caberg) verduurzaamd i.c.m. groot onderhoud.
<ul style="list-style-type: none"> • Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering vernieuwing Trichterveld door Maasvallei loopt door met toepassing van het afgesproken maatwerk voor bewoners; ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgt verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> • Eerste renovatieproject rondom G.van Wermweg (circa 100 woningen) is in uitvoering. • De uithuizing bij de te slopen woningen rond de Proosdijweg/Ruttensingel is in afronding. Zodra alle woningen leeg zijn, kan de sloop worden uitgevoerd. • Verwerving particuliere woningen is naar verwachting grotendeels afgerond. • Ontwerp nieuwe buurtpark bij de Blauwe Loper is gereed. • Ontwerp Blauwe Loper en aangrenzende infrastructuur rondom plein is gereed. • 1^e nieuwbouwproject in voorbereiding. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De vernieuwing loopt door, wel richting afrondende fase, met toepassing van het afgesproken maatwerk. • Dit renovatieproject is in 2019 afgerond. • Uithuizing van te slopen woningen loopt conform planning. • Woningen zijn inmiddels beide verworven. Nu nog afronding verwerving tuindeel. • Voorlopig ontwerp van het buurtpark is gereed in samenwerking met de bewoners. In 2020 volgt verdere uitwerking tot een definitief ontwerp. • Ontwerp Blauwe Loper is gereed. • Nieuwbouw is in voorbereiding. Architect en aannemer zijn door Servatius geselecteerd. Bouwteam is sinds najaar 2019 actief.
<ul style="list-style-type: none"> • Brusselse Poort: De eigenaar HB Capital is bezig met de afronding van het ontwerp voor de uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum, alleen het ontwerp van de uitbreiding aan de Eenhoornsingel zal nog wat langer duren. Begin 2019 wordt gestart met de uitbreiding aan de ingang bij de Artsenijstraat en de expeditie van Albert Heijn aan de Eenhoornsingel. 	<p>De eigenaar HB Capital heeft het ontwerp voor de uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum afgerond, alleen het ontwerp van de uitbreiding aan de Eenhoornsingel zal nog wat langer duren. De uitbreiding aan de ingang bij de Artsenijstraat is bijna gereed en de start van de nieuwe expeditie van Albert Heijn aan de Eenhoornsingel is gestart. Naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2021.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zonneweide Lanakerveld: Na positieve bestuurlijke besluitvorming (september 2018), wordt een proces opgestart van uitvraag in de markt voor realisatie van de zonneweide en wordt het bestemmingsplantraject gestart. 	<p>Aanbestedingsprocedure is in december 2019 opgestart. Definitieve gunning is voorzien in voorjaar 2020. Het bestemmingsplantraject start naar verwachting in de tweede helft van 2020.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Centrum De Heeg: Afronding eerste aanpassingen in winkelcentrum Roserije, voor zover niet gerealiseerd in 2018 (winkelpanden, parkeergarage, openbare ruimte). Besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats in het eerste kwartaal 2019. Op basis daarvan kan een definitief voorstel voor centrum De Heeg uitgewerkt worden. Agendering in de gemeenteraad voor besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden in de tweede helft van 2019. 	<p>In juni heeft het college de ontwikkelrichting voor het centrum van De Heeg vastgesteld. Hierin zijn op hoofdlijnen integrale oplossingen opgenomen voor de vraagstukken op gebied van winkelverbetering, verlagen van de verkeers- en parkeerdruk en verbeteren van de leefbaarheid in en kwaliteit van de openbare ruimte. De respectievelijke deelplannen (waaronder de besluitvorming over de sporthal) zullen hierop worden gebaseerd en in de loop van 2020 voor verdere besluitvorming worden voorgelegd.</p>

9. Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De dilemma's van het Plan van Transformatie worden in scenario's uitgewerkt voor de ontwikkeling van de Overgangszone. Deze zullen met de betrokken partijen en de stad besproken worden. • Op basis van het gekozen ontwikkelscenario, zal in het voorjaar van 2019 SOME naar verwachting het ontwerp bestemmingsplan aanbieden aan het college met het verzoek de formele procedure te starten. Onzeker daarbij is tevens nog de vertaling van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Voorzien is dat het bestemmingsplan ultimo 2019 wordt vastgesteld. • Voor de realisatie van een permanente ontvangst-/servicevoorziening dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. In 2018 is een tijdelijke voorziening gerealiseerd in de vorm van "Bistrot Hoffmann". Deze kan naar verwachting dienstdoen tot aan de definitieve invulling. De rolverdeling met betrekking tot functionele invulling, realisatie en exploitatie van een permanente voorziening vraagt nadere afstemming tussen partijen. Planvorming vindt in 2019 plaats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 2019 zijn vier scenario's inhoudelijk en financieel uitgewerkt. Het doel was om deze vóór de zomer aan de raad voor te leggen. Door de actualiteit rondom de PAS in kwam de uitvoerbaarheid van alle scenario's echter zwaar onder druk te staan. Ook was het niet meer mogelijk de begin 2019 opnieuw verleende Natuurwet-vergunning van ENCI in een nieuw bestemmingsplan te vertalen. Partijen zoeken naar de mogelijkheid om onderdelen uit het PvT tot uitvoering te brengen binnen de juridische kaders en de actuele stikstof-situatie. De uitwerking van een mogelijke ontvangst-/servicevoorziening wordt in dit kader meegenomen. Of en op welke termijn een nieuw bestemmingsplan/omgevingsplan kan worden opgesteld, is nog onduidelijk. • Door het uitblijven van duidelijkheid over een gewenst scenario met een haalbare business case, had Natuurmonumenten geen zicht op een bijdrage in de beheerkosten van de groeve. Daarom heeft zij een eigen business case uitgewerkt. Dit alternatief plan kent echter nog veel onzekerheden. Eind 2019 hebben partijen afgesproken om samen een realistisch haalbaar voorstel op te stellen. Het streven is om medio 2020 een aangepast PvT ter besluitvorming voor te leggen aan alle partijen. • In december 2019 werd duidelijk dat Heidelberg Cement, het moederbedrijf van ENCI Maastricht, besloten heeft om medio 2020 de productie stop te zetten. Het toekomstbeeld van Heidelberg voor het bedrijventerrein, en de consequenties daarvan voor het PvT, zijn nog niet in beeld. • Omdat SOME wordt geconfronteerd met uitblijvende inkomsten vanwege verschuivingen in de fasering, hebben de gemeente, provincie en ENCI, op basis van de overeenkomst ter uitvoering van het PvT een aanvullende bijdrage gedaan in de plan- en bureaunkosten van SOME voor 2019. Dit budget van €0,06 mln. is toegekend als onderdeel van de exploitatiepost voor het ENCI-gebied uit de programmabegroting 2019.

<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van afweging en besluitvorming over de invulling van waterrecreatie in 2019, wordt de gekozen oplossingsrichting gerealiseerd en opengesteld in 2020. • Na het stopzetten van de mergelwinning vindt tussen 1 juli 2018 en (uiterlijk) 1 juli 2019 de afwerking van de groeve door ENCI plaats. Onderdelen die gerealiseerd zijn, worden van ENCI (via de provincie) overgedragen aan Natuurmonumenten. Dit gebeurt gefaseerd, de volledige overdracht van de groeve is uiterlijk in januari 2020 afgerond. • Na uitgebruikname van de oveninstallatie uiterlijk per 1 juli 2019 vindt ontmanteling plaats. Vanwege het (vooralsnog) uitblijven van haalbare alternatieven bereidt ENCI in deze periode de vergunning en uitvoering van de sloop van de oven en schoorsteen voor. Uitvoering is voorzien vanaf medio 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> • De voorbereiding en realisatie van een waterspeelplek is gestagneerd in relatie tot de scenariokeuze en stikstofdiscussie. • ENCI heeft de groeve heringericht conform het door de provincie vastgestelde Eindplan. Op 2 januari 2020 heeft ENCI de groeve via de provincie overgedragen aan Natuurmonumenten. De overgangszone 38+ is overgedragen aan SOME. Afronding en overdracht van de overgangszone 50+ staat gepland voor 2020. • De oven is conform afspraak uit gebruik genomen vóór 1 juli 2019. De opdracht tot sloop is vertraagd vanwege aanvullende (stikstof)eisen in het publiekrechtelijke traject.
--	---

Niet gepland in Begroting 2019 / toegevoegd bij Berap 9999

<ul style="list-style-type: none"> • Caberg-Malpertuis 	<p>Voorbereiden voorziening t.b.v. maatschappelijke organisaties/funcities zoals bijv. de Buurtbrök (deze voorziening verdwijnt namelijk binnen het deelplan centrum Malpertuis, met geplande sloop in 2021). Voorbereidingswerkzaamheden vinden plaats in 2019 en 1e helft 2020. Uitvoering is gepland 2e helft 2020.</p> <p><i>Actualisatie:</i> Buurtsessies met o.a. het Buurtnetwerk en andere 'spelers' in het gebied, hebben tot vragen en een motie van de Raad geleid, met als resultaat dat Woonpunt alsnog (onder voorwaarden) een maatschappelijke voorziening/ruimte wil realiseren in de nieuwbouw centrum Malpertuis. Dit in dezelfde lijn als het centrumplan Pottenberg. In 2020 wordt het herontwikkelplan centrum Malpertuis nader uitgewerkt.</p>
---	---

Uitvoeren bouwtoezicht	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Handhaven fysieke ruimte</u> Dit gaan we in 2019 o.a. doen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reageren op meldingen over illegaal bouwen en handelen strijd met bestemmingsplan (WRO) • reageren op meldingen van milieuovertredingen • extra aandacht voor welstandscontrole op monumenten van de binnenstad. • toezicht op brandveiligheid door controles van verblijfsgebouwen vnl hotels en grotere verblijfsgebouwen en legalisatie kamerverhuurpanden alsmede controle op brandveiligheid (eindfase project Veilige kamers); • reguliere controles op milieuaspecten bij industrie (deels door de RUD ZL) 	<p>In totaal hebben wij 1192 meldingen afgehandeld, waarvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 288 meldingen over illegaal bouwen en gebruik • 753 meldingen van milieuovertredingen, waarvan 594 specifiek voor overlast met betrekking tot geluid. • Met het vervallen van de functie handhaver monumenten en reclame is vanaf april 2019 geen extra aandacht en capaciteit voor de meldingen specifiek voor welstand (monumenten en reclame-uitingen). In totaal zijn dit jaar 69 meldingen binnengekomen, deze worden op basis van prioriteit en capaciteit binnen het reguliere team opgepakt. Aan periodieke controles is navolgende uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> • 83 periodieke controles op de brandveiligheid (exclusief 28 controles op brandveiligheid rond de carnaval), waarbij het project Veilige kamers al eind 2018 is afgerond; • 82 periodieke controles op milieuaspecten/industrie.
<p><u>Verstrekken omgevingsvergunningen Wabo</u> Dit is een wettelijke taak en een continu proces, waarbij de nadruk ligt op de bouwvergunningen. De milieuvergunningen en het milieutoezicht worden door de RUD Zuid Limburg uitgevoerd. In 2019 zetten we bij de bouw in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intensief bouwtoezicht op vooral constructieve en brandveiligheid evenals respectering van monumentale waarden van panden in de Binnenstad; • afhandeling van ± 1.200 omgevingsvergunningen, waarvan de nieuwbouw Groene Loper een belangrijk onderdeel gaat vormen; • begeleiden van aanvragen duurzaam bouwen met gerichte informatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • 349 projecten met 958 volwaardige constructieve beoordelingen evenals 124 meldingen brandveilig gebruik behandeld. • 1.231 omgevingsvergunningen afgehandeld waaronder ook 1e fase Groene loper. • Vast onderdeel van ambtelijke adviesrol bij aanvragen.

<p><u>Vorbereidingen treffen in kader van nieuwe wetgeving</u> Volgens de laatste berichtgevingen zal de ingangsdatum van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen gaan vallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021. Met deze 2 wetten wordt bovenal een efficiëntere dienstverlening beoogd en verschuift de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten naar private keuringsinstanties. De ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen door het organisatieonderdeel Veiligheid en Leefbaarheid.</p>	<p>Diverse medewerkers van Veiligheid & Leefbaarheid participeren in de verschillende werkgroepen van de projectorganisatie Omgevingswet. Voor de implementatie van de Wet private kwaliteitsborging wordt samen opgetrokken met de ondersteuningsgroep uit de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht (VBWT). Veel aandacht wordt geschonken aan het opleidingstraject, dat inmiddels is opgestart met de eerste e-learning module.</p>
<p><u>RUD Zuid Limburg</u> De RUD Zuid-Limburg adviseert over, dan wel verleent, voor 16 gemeenten en de provincie, in mandaat omgevings- (milieu-, bouw-, sloop-, enzovoort.) vergunningen, houdt daar toezicht op en treedt zo nodig handhavend op. Voor Maastricht worden enkel de basistaken en enkele specialistische taken milieu verricht, vastgelegd in het jaarlijks uitvoeringsprogramma. De RUD ZL heeft ongeveer 130 Maastrichtse bedrijven in haar portefeuille. De gemeente is en blijft bevoegd gezag.</p>	<p>Via de reguliere account overleggen en de kwartaalrapportages worden de vorderingen en prestaties van de RUD ZL nauwgezet gevolgd. Verantwoording wordt afgelegd via de GR jaarrekening en begroting. In 2019 heeft de RUD ZL vooral een inhaalactie opgezet om enkele achterstallige toezichtcontroles van milieubedrijven in te halen. Verder geen afwijkingen.</p>
<p><u>Toezicht op specifieke deelgebieden</u> Voorzetting van de intensieve inspecties bij woonwagenlocaties, de Karosseer en gebieden met woonboten.</p>	<p>Jaarlijks vinden integrale rondgangen plaats op alle woonwagenlocaties, de Karosseer en gebieden met woonboten. In 2019 heeft dat geresulteerd in 8 handhavingstrajecten voor het handelen in strijd met het bestemmingsplan. Daarnaast zijn 15 milieucntroles uitgevoerd op de Karosseer en is op de Jaagpaden en de Stuwweg doorgedaan op de ingezette handhavingstrajecten uit de jaren ervoor.</p>

Meer integraal werken en dienstverlening verbeteren

Beoogde prestaties 2019

Innovatie vergunningverlening

Vanaf 2019 gaan we rondom vergunningverlening aan de slag. De onderzoeks- en werkmethodes om deze verbeteringen te bewerkstelligen betreffen o.a.: pilots met integrale behandeling van soorten vergunningaanvragen, deregulering, kleine vergunningen, werkwijze nieuwe (bouw)initiatieven, verbetering afstemming met de welstands- en monumentencommissie, straatplannen.

Daarnaast is een verdere investering in een cultuuromslag bij de betrokken teams nodig. Onderzoeks- en werkmethodes worden geheel ingebed in de projectstructuur van de invoering omgevingswet. Financieel en organisatorisch kunnen pas conclusies getrokken worden over de structureel noodzakelijke organisatorische en personele aanpassingen nadat de pilots en werkmethodes zijn geëvalueerd. Inbreng van vergunningaanvragers-/belanghebbenden (bewoners/bedrijven) is daarbij leidend.

Realisatie 2019

In 2019 zijn regels voor het plaatsen van containers en steigers, foodtrucks bij privéfeesten en het plaatsen van bewegwijzeringsborden ten behoeve van o.a. wandeltochten vereenvoudigd. De samenwerking tussen de verschillende disciplines betrokken bij vergunningaanvragen is geïntensiveerd. Er zijn daarnaast afspraken gemaakt over de ontwikkeling van een Omgevingstafel (een Omgevingsproof-dialogoogmodel t.b.v. een effectief en integraal vooroverleg met initiatiefnemers). Alle ingezette acties zijn in afstemming en/of verbonden met de projectstructuur Omgevingswet.

D. Wonen

Visieontwikkeling	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p>Op 30 januari 2018 is de Woonvisie Maastricht 2018 vastgesteld.</p> <p>Het Woonbeleid richt zich ook in 2019 op de thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Zorg en leefbaarheid' • 'Woonruimteverdeling' • 'Studentenhuisvesting' • 'Betaalbaarheid' • 'Ontwikkeling woningvoorraad' • 'Tijdelijkheid en flexibiliteit' • 'Duurzaamheid'	<p>Zie voor stand van zaken uitvoering onder borging tactische en operationele doorvertaling.</p>

Borgen tactische doorvertaling visie	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
A Lokaal	
<p>1. <u>Uitvoeren Stedelijke meerjarenovereenkomst en maken van jaarlijkse prestatieafspraken</u></p> <p>Sinds 2015 worden op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst Wonen en Wijken per thema prestatieafspraken met de corporaties gemaakt. Deze afspraken voldoen aan de eisen van de Woningwet.</p> <p>In 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • worden samen met de stedelijke partners de eind 2018 af te sluiten afspraken voor 2019 uitgevoerd; • worden samen met de corporaties de afspraken voor het jaar 2018 (gemaakt in 2017) geëvalueerd; • worden vanaf het voorjaar, op basis van de nieuwe woonvisie, de afspraken voor 2020 voorbereid.	<p>1. Conform.</p>

2. Doorvertaling Woonvisie 2018

De uitvoering van de nieuwe Woonvisie vindt plaats via de prestatieafspraken met de corporaties (zie punt 1), de realisatie van grote stedelijke projecten (A2 en Belvédère) en kleinschalige particuliere initiatieven en landt in de 7 eerdergenoemde thema's van de woonvisie.

Zorg en leefbaarheid

Beleid ten aanzien van de huisvesting van speciale doelgroepen zoals woningzoekenden met een Wmo-indicatie en uitstroom vanuit maatschappelijke opvang en GGZ vindt zijn basis in programma 6 Sociaal Domein. Voor wat betreft dit programma wordt samen met externe (zorginstanties, corporaties) partners in 2019 uitvoering gegeven aan het in 2018 gezamenlijk opgestelde Plan van Aanpak Wonen en Zorg voor Ouderen.

Woonruimteverdeling: Huisvesting van vergunninghouders

Het Rijk stelt op basis van inwonertal van gemeenten en de prognose van instroom van vluchtelingen de huisvestingstaakstelling vast. Over de huisvesting van vergunninghouders maakt de gemeente jaarlijks afspraken met corporaties. Daarbij wordt aangesloten bij de provinciale afspraken vanuit het zogenaamde Limburgse Maatwerk. Dit betekent naast reguliere huisvesting (in corporatiewoningen) het zoveel mogelijk benutten van bestaande woningen en ander vastgoed.

Studentenhuisvesting

In 2019 voeren we de aanbevelingen uit van de eind 2018 afgeronde evaluatie van het gemeentelijk beleid aangaande splitsen en omzetten van woningen. Tevens worden vraag en aanbod van (zelfstandige en onzelfstandige) studentenhuisvesting, in overleg met stedelijke partners vertegenwoordigd in de SSHM, gemonitord zodat tijdig ingegrepen kan worden als vraag en aanbod teveel uit elkaar dreigen te lopen. De optie om een nieuwe grootschalige campus met betaalbare studentenhuisvesting te laten ontwikkelen (bij voorkeur in Randwyck) wordt hierbij actief onderzocht.

Zorg en leefbaarheid

Zie programma 6 Sociaal Domein, onderdeel Housing voor huisvesting vanuit maatschappelijke opvang en GGZ-instellingen.

Het uitvoeren van het Plan van Aanpak Wonen en Zorg voor Ouderen heeft plaatsgevonden in 2019 en loopt door in 2020.

Woonruimteverdeling: Huisvesting van vergunninghouders

Net als in 2018 is er in 2019 enige achterstand in de uitvoering van de taakstelling. Deze bedraagt 38 te huisvesten personen. Deze achterstand wordt opgeteld bij de taakstelling voor 2020. Belangrijke redenen voor de achterstand zijn: 1) het vrijkomen van minder woningen in het goedkope segment, 2) daaraan gekoppeld de wettelijke plicht tot passend toewijzen en 3) bij de categorie na-reizigers is er onzekerheid over het aantal en tijdstip van de instroom, dit maakt het moeilijk om op het moment dat ze arriveren tijdig passende huisvesting te vinden. Daarnaast blijft het lastig om grote gezinnen te huisvesten en wordt in toenemende mate de sociale draaglast van een buurt een probleem.

Studentenhuisvesting

Conform. Het beleid voor splitsen en omzetten is na evaluatie ongewijzigd gebleven. Er is in het najaar een nieuwe nulmeting kamerverhuur gehouden op basis waarvan een nieuwe lijst van straten is opgesteld waar geen verdere uitbreiding van kamerverhuur wordt toegestaan. Deze lijst geldt voor de aanvragen die in 2020 worden ingediend.

In juni 2019 heeft de raad een nieuwe programmering voor studentenhuisvesting vastgesteld. Door UM, AzM en gemeente zijn gezamenlijk de mogelijkheden voor studentenhuisvesting in Randwyck onderzocht. Naar aanleiding van de motie over het achterblijven van de herbestemming van monumentale niet-woongebouwen is een onderzoek gestart. De raad wordt over de uitkomsten in 2020 geïnformeerd.

<p><i>Betaalbaarheid</i> Over voldoende betaalbare woningen maken we jaarlijks prestatieafspraken met de woningcorporaties. Via monitoring van de betaalbare voorraad en de daarvoor in aanmerking komende doelgroep houden we komende jaren (en dus ook in 2019) de vinger aan de pols en kijken daarbij naar de verhouding tussen het aantal sociale huurwoningen en de doelgroep huurtoeslag.</p> <p><i>Ontwikkeling woningvoorraad</i> In 2019 wordt gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe woonprogrammering 2021-2025. Er wordt een integraal woningmarktonderzoek gehouden waarin ook aandacht zal worden geschonken aan de huisvesting van afgestudeerden. Tevens wordt in het kader van de Omgevingsvisie een bijdrage geleverd aan het vraagstuk van ruimtelijke tweedeling/gemengde buurten.</p> <p>Er wordt overleg gevoerd met de regio Zuid-Limburg en het ministerie van BZK of deze regio een proeftuin kan worden voor een grootschalige aanpak van de particuliere woningvoorraad, met name op het gebied van knellende regelgeving. Er wordt een startdocument opgesteld dat aangeeft hoe deze aanpak kan worden vormgegeven. Daaropvolgend wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van de particuliere woningvoorraad op buurtniveau. Op basis hiervan wordt een pilot opgezet voor de aanpak van enkele woningen in de meest urgente buurt(en) met relatief veel particulier bezit.</p> <p><i>Tijdelijkheid en flexibiliteit</i> In 2017 is een pilot opgezet voor de realisatie van maximaal 20 tijdelijke huurwoningen in het betaalbare segment voor diverse doelgroepen (bijvoorbeeld starters, jongeren en vergunninghouders). Deze zullen naar verwachting in 2018 zijn opgeleverd. Op basis van een evaluatie zal in 2019 besluitvorming plaatsvinden over een eventueel vervolg van de pilot. Daarnaast wordt gewerkt aan een bredere aanpak van tijdelijk wonen. Een voorstel daartoe zal in 2019 worden gedaan.</p> <p><i>Duurzaamheid</i> In programma 7 Volksgezondheid en Milieu staat bij de uitvoering van het Maastrichts Energieakkoord (MEA) aangegeven wat we op gebied van wonen en duurzaamheid in 2019 gaan doen. De ontwikkeling van de woonlasten in relatie tot verduurzaming is daarbij een belangrijk aandachtspunt.</p>	<p><i>Betaalbaarheid</i> Conform.</p> <p><i>Ontwikkeling woningvoorraad</i> Conform, met uitzondering van de uitvoering van het regionale startdocument voor de grootschalige aanpak van de particuliere woningvoorraad. Het opstellen van dit startdocument is nog niet gestart i.v.m. gebrek aan regionale capaciteit.</p> <p>Samen met de gemeenten Utrecht en Rotterdam is gestart met een onderzoek naar de omvang en effecten van buy-to-let. De resultaten van door het Kadaster uitgevoerde onderzoek komen in het 2^e kwartaal van 2020.</p> <p>Er is deelgenomen aan een landelijke werkgroep van het Ministerie van BZK naar de wenselijkheid van en mogelijkheden voor het invoeren van een zelfbewoningsplicht bij de verkoop van bestaande woningen. In 2020 komt BZK met een uitwerking hiervan.</p> <p><i>Tijdelijkheid en flexibiliteit</i> In 2019 heeft de pilot een vervolg gekregen door een tweede uitvraag tijdelijk wonen. Ook is in 2019 besloten dat permanent beleid voor tijdelijk wonen onderdeel zal uitmaken van de nieuwe woonprogrammering die in 2020 wordt opgesteld.</p> <p><i>Duurzaamheid</i> Zie programma 7.</p>
--	--

<p><u>3) Uitvoeren beleid woningsplitsing en kamerverhuur</u> Eind 2018 is de evaluatie gepland van het in juli 2016 vastgestelde beleid, aangevuld met de collegebesluiten van maart en april 2017 over de uitkomsten van de nulmeting kamergewijze verhuur en het op experimentele basis invoeren van het afstandscriterium bij kamergewijze verhuur. De dan voorliggende evaluatie is de basis van verdere uitvoering van het beleid. Het facetbestemmingsplan woningsplitsing en woningomzetting vormt na vaststelling door de gemeenteraad (gepland najaar 2018) het juridisch-planologische kader waarin het beleid is doorvertaald.</p>	<p>3. Conform. Daarbij is besloten het beleid ongewijzigd te laten tot in ieder geval einde 2020.</p>
<p>B Regionaal</p>	
<p><u>1 Doorvertaling structuurvisie wonen Zuid-Limburg</u> De structuurvisie wonen Zuid-Limburg wordt doorvertaald in een (sub-)regionale woonprogrammering</p>	<p>Conform.</p>

<p>Borgen operationele vertaling visie</p>	
<p>Beoogde prestaties 2019</p>	<p>Realisatie 2019</p>
<p>A Lokaal</p>	
<p>1. <u>Afspraken maken over uitvoering lokaal woonbeleid en daaraan gerelateerde onderwerpen</u> Gezamenlijk uitvoering geven aan de prestatieafspraken 2019 en voorbereiden en vaststellen van prestatieafspraken 2020 en volgende jaren. Gemeente, corporaties en huurdersbelangenverenigingen voeren hierover periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg. Met de andere woningmarktpartijen maken we afspraken op planniveau.</p>	<p>Conform.</p>
<p>2. <u>Vraaggericht bouwen stimuleren</u> Er wordt ruimte geboden aan initiatieven voor (collectief) particulier opdrachtgeverschap (CPO) i.o.m. marktpartijen en corporaties op de volgende locaties: de gebiedsontwikkeling A2 en Belvédère, de herstructureringslocaties en de kavels bij Ambyerveld. In 2019 wordt het actieplan Vraaggericht Bouwen geëvalueerd. Op basis daarvan wordt een voorstel gedaan voor een eventueel vervolg.</p>	<p>De evaluatie van vraaggericht bouwen en het voorstel voor een eventueel vervolg wordt in 2020 opgenomen in de nieuwe woonprogrammering.</p>

<p>3. <u>Woonruimteverdeling</u> De afspraken over woonruimteverdeling in 2019 worden in een jaarplan vastgelegd en daarna gevolgd. Verder wordt de dienstverlening van Thuis in Limburg gevolgd, met bijzondere aandacht voor het niveau van (off- en online) dienstverlening voor de Maastrichtse woningzoekende. De resultaten van de woonruimteverdeling worden getoetst aan onder andere de beleidsindicator "slaagkans".</p>	<p>Conform.</p>
<p>B Regionaal</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Regionale programmering</u> Alle woningbouwplannen voor de subregio Maastricht-Heuvelland worden regionaal getoetst aan de SVWZL (StructuurVisie Wonen Zuid-Limburg) om te bepalen of zij doorgang kunnen vinden en dus op de regionale programmeringslijst kunnen worden geplaatst. Momenteel is er een actuele lijst van alle woningbouwplannen in de subregio Maastricht-Heuvelland. In 2019 wordt deze omgebouwd tot een programmering die aansluit bij de transformatieopgave. Hierdoor wordt ook duidelijk welke plannen niet aansluiten bij de toekomstige ontwikkelingen en mogelijk in aanmerking komen voor intrekking. 	<p>Er is in 2019 een traject opgezet op provinciaal niveau om te kijken welke plannen 'vlot kunnen worden getrokken' en welke wellicht moeten worden aangepast of afgevoerd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Grensoverschrijdend vooroverleg</u> Het structurele overleg tussen Maastricht en Riemst en Lanaken is beëindigd. In de plaats daarvan wordt door de provincies Belgisch en Nederlands Limburg, in overleg met alle grensgemeenten, een grensoverschrijdende Woonmonitor ontwikkeld. Naar verwachting is deze in 2019 gereed. Aan de hand van die monitor kunnen in de toekomst mogelijk grensoverschrijdende afspraken worden gemaakt. 	<p>De door de provincie opstellen Woonmonitor is in 2019 niet afgerond. Als gevolg van een nadere prioriteitsstelling is hier in 2019 niet aan deelgenomen.</p>
<p>C Overig</p>	
<p><u>Monitoring</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Woonprogrammering 2016-2020. Via de provinciale woonmonitor wordt de voortgang in de woningbouw en de ontwikkeling van de plancapaciteit gevolgd. Indien nodig, stellen wij aparte aanvullende rapportages op. • Meerjarenovereenkomst en prestatieafspraken met corporaties. Elk jaar worden de afspraken over het voorgaande jaar geëvalueerd en met de raad gedeeld. • Provinciale Woonmonitor Voor deze monitor leveren wij jaarlijks de benodigde gegevens aan. Met de provincie blijven wij in overleg over verdere verbetering van deze monitor. De provinciale monitor geeft een gedetailleerd beeld over de ontwikkelingen op de woningmarkt, met name provinciaal en regionaal en op onderdelen ook lokaal. 	<p>Conform.</p>

Wat heeft programma 8 gekost?

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMT.ORDENING E				
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	6.426	6.570	6.467	103 V
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	3.723	12.235	24.210	11.975 N
WONEN EN BOUWEN (8.3)	7.731	8.485	7.449	1.036 V
TOTAAL LASTEN	17.880	27.290	38.126	10.836 N
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	957	841	1.638	797 V
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	3.723	12.235	24.210	11.975 V
WONEN EN BOUWEN (8.3)	5.018	5.417	6.728	1.311 V
TOTAAL BATEN	9.698	18.493	32.576	14.083 V
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	5.469	5.729	4.829	900 V
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	0	0	0	0 N
WONEN EN BOUWEN (8.3)	2.713	3.068	721	2.347 V
TOTAAL SALDO	8.182	8.797	5.550	3.247 V

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten € 10,836 mln. N

- Kapitaallasten € 0,252 mln. V
- Verliesnemering grondexploitaties en projecten* € 0,502 mln. N
- Grondexploitatie € 11,975 mln. N
- Bestemmingsplannen (planschade) € 0,174 mln. N
- Omgevingswet € 0,291 mln. V
- Stedelijke vernieuwing (regeling herverdeling woningprogramma)** € 0,985 mln. V
- Diversen € 0,287 mln. V

*Verliesnemering grondexploitaties en projecten:

- Ambyerveld € 0,181 mln. N
- MHC Brightlands € 0,200 mln. N
- Lanakerveld Zonneweide € 0,121 mln. N

**De beschikte subsidies op grond van regeling Herverdeling Woningprogramma zijn nog niet uitbetaald omdat de notariële akten nog niet zijn gepasseerd.

Baten € 14,083 mln. V

- Winstnemering grondexploitaties en projecten* € 0,744 mln. V
- Grondexploitatie € 11,975 mln. V
- Bouwleges (Mosa Vita, Groene loper, hotelschool, Sphinx terrein)** € 1,222 mln. V
- Diversen € 0,214 mln. V

*Winstnemering grondexploitaties en projecten:

- Maastricht Zuid € 0,278 mln. V
- Beatrixhaven SBF € 0,383 mln. V
- Projecten overig € 0,083 mln. V

** Het voordeel op de bouwleges betreft voornamelijk een aantal grote vergunningaanvragen in 2019 voor o.a. Mosa Vita, Groene loper, Campus Hotelschool en Sphinx terrein.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019
Productiemiddelen / werkomgeving	6.912
Huisvesting / gebouwen	764
Mecc	15.076

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Opbouw programma

Onderdelen:
A. Bestuur
B. Samenwerking
C. Dienstverlening
D. Algemene inkomsten en uitgaven

Wat willen we bereiken?

Programmadoelstelling

Werken aan een onbegrensde en ontspannen stad met behoud van een solide financiële huishouding.

Indicatoren

BBV-indicatoren ¹	Jaar	Maastricht
Formatie per 1 januari uitgedrukt in aantal fte per 1000 inwoners ²	2017	12,3
	2018	12,4
	2019	12,8
Bezetting per 1 januari uitgedrukt in aantal fte per 1000 inwoners ³	2017	11,2
	2018	11,4
	2019	12,0
Apparaatskosten per inwoner ⁴	2017	1.058
	2018	1.039
	2019	1.111
<i>Externe inhuur</i> kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	2017	11,9
	2018	11,6
	2019	12,8
Overhead (% van totale lasten) ⁶	2017	8,5
	2018	8,7
	2019	8,8

1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Op deze site ontbreken voor alle BBV indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom deze kolom daarom ontbreekt in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.

2) *BBV-definitie Formatie.*

Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie voor het begrotingsjaar op 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared service organisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.

3) *BBV-definitie Bezetting.*

Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.

4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).

5) *BBV-definitie Externe inhuur*

Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR monitor A+O fonds.

6) *BBV-definitie Overheadkosten.*

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Maastrichtse indicatoren¹

	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,7	8,8	8,7 ²	8,7
Score tevredenheid klanten Callcenter	8,8	9,0	8,7	8,8
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,8	7,9	7,3	7,9

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening

2) Het GemeenteLoket is per 1 januari 2019 op afspraak gaan werken. Tot 1 juli 2019 is daarbij een overgangstermijn gehanteerd waarbij ook inwoners zonder afspraak zoveel als mogelijk zijn geholpen. De tevredenheidsscore voor 2019 laat zien, dat deze score niet afwijkt van eerdere jaren. Het werken op afspraak heeft in 2019 geen invloed gehad op hoe tevredenheid klanten zijn over het GemeenteLoket.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

A. Bestuur

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>Burger- en overheidsparticipatie</u> Om blijvend te investeren in en innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie wordt in Q2 2019 een inventarisatie van de reeds in gang gezette maatregelen rondom burger- en overheidsparticipatie opgeleverd, inclusief de opgedane ervaringen en een nulmeting van de mate van betrokkenheid van inwoners. Op basis hiervan wordt in uiterlijk Q3 2019 een plan van aanpak opgesteld voor nieuwe experimenten vanaf 2020. De al in de vorige coalitieperiode in gang gezette trajecten (bijv. interne Academie De Veranderende Overheid, participatieve beleidsprocessen en co-creatie plannen) lopen gewoon door.</p>	<p>Conform. Plan van Aanpak Burger- en Overheidsparticipatie is op 17 december 2019 door de raad vastgesteld.</p>
<p><u>Experiment Burgerbegroting</u> Onderdeel van het hierboven genoemde plan van aanpak is een experiment in een aantal buurten met een burgerbegroting. Vanaf Q1 wordt samen met de raad verkend hoe een pilot met een burgerbegroting kan worden ingericht. De ervaringen van het werkbezoek aan Antwerpen worden daarin meegenomen. In Q2 2019 volgt een implementatieplan voor de burgerbegroting in twee Maastrichtse buurten in 2020.</p>	<p>Conform, met dien verstande dat besloten is tot een stadsbrede uitrol in plaats van een pilot in twee buurten. Het implementatieplan burgerbegroting maakt onderdeel uit van het plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie, dat op 17 december 2019 door de raad is vastgesteld.</p>
<p><u>Opgavegericht werken</u></p>	

<p>Om al het voorgaande mogelijk te maken moeten we meer opgavegericht gaan werken. Cultuurverandering, competentieontwikkeling, deregulering en nieuwe werkvormen staan hierbij centraal. Vanaf 2019 wordt naast een organisatiebrede sturing ook een opleidingstraject opgestart. Ook gaan we pilots draaien/oefenen in de praktijk. Dit alles van hoog tot laag in de organisatie maar ook bestuurlijk. Afstemming met andere doelstellingen of domeinen is nodig.</p>	<p>In 2019 is vanuit een breder organisatie-ontwikkelingstraject een start gemaakt met de invulling van het concept 'opgavegericht werken'. Een definitie is opgemaakt, kenmerken van "opgavegericht werken" zijn opgesteld en er is een werkwijze voorgesteld. Alles nog in een eerste conceptfase. In 2020 vindt verdere uitwerking plaats en worden enkele opgaven gebruikt als 'proeftuin' van deze werkwijze.</p>
<p><u>Shared Service Center Zuid-Limburg</u> De realisatie van het SSC ZL wordt doorgezet. Voor 2019 betekent dit gefaseerd een werkende organisatie inclusief overgang personeel van de drie moedergemeenten.</p>	<p>Begin 2019 vond het debat over de zogenaamde e-mailkwesitie plaats. Als onderdeel van de raadsnotie tot herstel van vertrouwen heeft Maastricht vervolgens gekozen voor een standstill in de SSC-ZL-ontwikkeling van zes maanden. In deze periode is opdracht gegeven aan Deloitte tot onderzoek naar de businesscase. Deze leidde tot de conclusie dat samenwerking nog steeds meerwaarde heeft, vooral op kwalitatieve aspecten. In het najaar zijn de drie steden vervolgens gestart met besprekingen over de vervolgcours van de samenwerking. Dit heeft begin 2020 geleid tot de gezamenlijke conclusie om de vorming van het SSC-ZL te beëindigen, ten einde ruimte te bieden voor andere vormen van samenwerking.</p>
<p><u>Actualiseren Stadsvisie 2030</u> In 2019 in een gezamenlijk proces van college, raad en bevolking de bestaande Stadsvisie 2030 actualiseren naar een visie voor 2040, waarvoor onder meer het Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 (juni 2018), de Omgevingsvisie (voorjaar 2019), het rapport van prof. Soete over Euregionale samenwerking (maart 2018) en het BMC-bestuurskracht-onderzoek (2017) in ieder geval belangrijke bouwstenen zijn.</p>	<p>Gekozen is om het traject van de Stadsvisie te starten ná vaststelling van de Omgevingsvisie, aangezien dit één van de belangrijkste bouwstenen is. Daarmee is het Stadsvisietraject verschoven naar 2020. De raad is hierover naar aanleiding van art. 47-vragen geïnformeerd.</p>
<p><u>Kernwaarden respect, verdraagzaamheid, vrede en vrijheid voor onze samenleving</u> Het programma voor de viering van 75 jaar bevrijding in september 2019 wordt opgebouwd rondom deze thema's, in een gezamenlijk programma met de gemeenten Eijsden-Margraten en de Provincie Limburg.</p>	<p>In samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten en de Provincie is met een gevarieerd programma op 12-13-14-15 september de bevrijding van Maastricht groots gevierd, met voor Maastricht een openluchtspel op het Koningsplein op 13 september en een tickertape-parade op 14 september als hoogtepunten. Onderliggende boodschap van het programma waren genoemde kernwaarden.</p>
<p><u>Garantiebanen</u> Als organisatie willen we mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt een zinvolle plek bieden. We creëren hiervoor garantiebanen, met name bij ons organisatieonderdeel Stadsbeheer.</p>	<p>We hebben bij Stadsbeheer vijf garantiebanen gecreëerd</p>

<p><u>Detachering medewerkers</u> Vergroten van wederzijdse kennis en begrip door detachering van medewerkers tussen de verschillende instellingen, de gemeente en medeoverheden.</p>	<p>Detachering van medewerkers tussen de verschillende instellingen, de gemeente en medeoverheden heeft plaatsgevonden.</p>
<p><u>Leerwerktrajecten in eigen organisatie</u> We willen op het gebied van leerwerktrajecten voorbeeldgedrag vertonen. Hiertoe willen in 2019 42 leerwerktrajecten realiseren bij ons organisatieonderdeel Stadsbeheer.</p>	<p>Een projectleider leer-werk is in de ambtelijke organisatie benoemd. Zij heeft een werkgroep geformeerd bestaande uit vertegenwoordigers van diverse organisatieonderdelen, scholen voor praktijkonderwijs, Podium 24, Voordeel & Vervolg en Annex. In 2019 leidde dit o.a. tot extra stageplekken voor jongeren uit het praktijkonderwijs bij ons organisatieonderdeel Stadsbeheer. Verder waren er bij Stadsbeheer nog enkele individuele trajecten BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg). Het doorlopende project Sjiek & Groen voeren we uit in samenwerking met Podium 24. Insteek hierbij is mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt het “groen” vak in de praktijk te leren. In 2019 namen 8 personen deel, die ook de mogelijkheid kregen een vakdiploma te behalen. Van deze groep stroomden 4 personen uit (2 personen kregen ergens een reguliere baan, de andere 2 maakten een andere keuze).</p>
<p><u>Smart city</u> We willen met partners investeren in het smart city concept gericht op het slimmer inzetten van data. Een plan van aanpak is gereed in Q1 2019. Bedoeling is om daarmee focus aan te brengen in innovatie en basis op orde.</p>	<p>Plan van aanpak is gereed. 2019 stond in het teken van een nulmeting welke is afgerond. Deze nulmeting heeft geleid tot nieuwe inzichten en een gewijzigde koers. De raad is hierover geïnformeerd middels een RIB.</p>
<p><u>Positionering Maastricht</u> Kerndoel is het vasthouden en aantrekken van hoger en praktisch opgeleiden. Per saldo verliezen we jaarlijks 1000 inwoners aan met name de Randstad. Deze demografische ontwikkeling is een bedreiging voor ons vestigingsklimaat. In 2025 komt Limburg 70.000 mensen tekort om de economie draaiende te houden. Het werken aan een sterk imago (positionering) is een belangrijk instrument. De stad is te weinig bekend om zijn carrièrekansen, innovatiekracht en cultureel aanbod. We willen de stad positioneren als een internationale universiteitsstad (studentenstad) met een perfecte balans in wonen, werken en leven (onbegrensd en ontspannen). Werken aan dat imago doen we op basis van onderzoek naar vestigings- en vertrekmotieven, en doen we samen met beeldbepalende partners in de stad, regio en eigen organisatie (Maastricht Brand Partners). Met de partners stellen we in Q1 en Q2 van 2019 een uitvoeringsprogramma ‘Positionering Maastricht’ op, waarin een strategisch evenementenbeleid een grote rol</p>	<p>De strategie is opgesteld door de Maastricht Brand Partners en in het najaar door het college vastgesteld. Van daaruit worden, in een integrale samenwerking tussen het organisatieonderdeel Economie & Cultuur en partners zoals Maastricht Marketing, twee projecten opgestart: de campagne Maastricht Cultuurstad (te beginnen met Tefaf & The City), en de Euregionale Careerportal.</p>

speelt omdat ze sterke imagobouwers zijn. Het overkoepelende thema 'Working on Europe' is een belangrijke aanjager van onze internationale positionering.	
<p>Communicatiebereik Zoveel mogelijk Maastrichtenaren bereiken met gemeentelijke communicatie en dienstverlening. In een diverse internationale stad is dat een complexe opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen, met ieder zijn eigen mediaconsumptie en 'bubbles' (het fenomeen dat bevolkingsgroepen steeds meer van elkaar vervreemden omdat ze door social-media-algoritmen gefocust worden op hun eigen leefwereld). Het moderniseren van onze mediamix, met aandacht voor meertaligheid, digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen, vergt een grondig plan van aanpak op basis van het meest recent (jaarlijks) mediaonderzoek. We starten hiermee in Q2 2019, gericht op uitvoering in 2020.</p>	Het onderzoek naar het optimaliseren van het communicatiebereik (opdracht coalitieakkoord) is grotendeels uitgevoerd in 2019. Door de intensieve betrokkenheid van verschillende partijen is de afronding over de jaarwisseling getild. De resultaten worden met de raad besproken.

B. Samenwerking

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
<p><u>(Eu)regionale samenwerking</u> Samen met partners binnen de (Eu)regio ontwikkelen, uitvoeren en organisatorisch verankeren van een gemeenschappelijke agenda, gericht op majeure samenwerkings-thema's. Daarin komen voor Maastricht in ieder geval de volgende thema's aan bod:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kenniseconomie en arbeidsmarkt 2. Mobiliteit 3. Cultuur 4. Klimaat, energie en landschap <p>Om dit te bereiken organiseren we in 2019 een Euregionale werkconferentie. We werken daarbij op verschillende schaalniveaus. De ene keer met de steden in Tripool-verband, dan weer met de Heuvellandgemeenten, maar ook op de schaal van heel Zuid-Limburg. Ook over de grens dansen we tussen de schalen van bilaterale overleggen met buurgemeenten, MAHHL-steden en op de schaal van de EMR.</p> <p>We onderhouden onze contacten door het organiseren van diverse inhoudelijke netwerkbijeenkomsten voor de verschillende schaalniveaus, zodat we snel in gezamenlijkheid kunnen handelen als actuele vraagstukken zich presenteren.</p>	<p>Op 19 juni heeft de eerste Euregionale conferentie plaatsgevonden, georganiseerd in Maastricht. Hieraan namen naast de oorspronkelijke vijf MAHHL-steden (Maastricht, Aken, Hasselt, Heerlen en Luik) ook Sittard-Geleen en Genk deel. Dit heeft geleid tot uitbreiding van het stedennetwerk, de zogenaamde MAHHL+. De zeven steden hebben vervolgens een jaarprogramma 2020 opgesteld, rondom de thema's (1) grensoverschrijdende arbeidsmarkt, (2) cultuur, (3) mobiliteit en (4) duurzaamheid. Daarmee sluit deze eerste basis voor een gezamenlijke stedenagenda zeer goed aan op de in de begroting genoemde Maastrichtse thema's. Vanuit de stedenagenda leveren we input voor het nieuwe EMR-visie-document, als opmaat voor de volgende EFRO-periode.</p>
<p><u>Working on Europe</u> Gezamenlijk met de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht investeren we in het</p>	Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van de uitrol van fase 1 van het programma: het neerzetten van de organisatie Studio Europa en de start met de

<p>programma 'Working on Europe'. Hiermee positioneert de stad van het Verdrag van Maastricht zich ook naar de toekomst als de werkplaats van Europa, waar mensen samenkomen voor kritische dialoog, om de Europese samenwerking beter en voor burgers herkenbaarder te maken.</p>	<p>inhoudelijke invulling van de drie programmadoelstellingen (onderzoek, debat en dialoog en erfgoedlabel). Er is geëxperimenteerd met een veelzijdige evenementenkalender vanuit Studio Europa om beter zicht te krijgen op de verschillende doelgroepen en hun behoeften. Evenementen varieerden van ludiek en laagdrempelig tot wetenschappelijk, kritisch en serieus. Ook is er ingezet op het versterken van de bekendheid van MWOE en Studio Europa en het opbouwen van een netwerk, beweging en community. Aan de hand van een duidelijke visie en strategie is bewust gewerkt aan de overstijgende doelstellingen om (1) de structurele burgerbetrokkenheid bij Europese thema's te vergroten en te verbeteren, en (2) burgers actief te betrekken bij de opzet en uitvoering van onderzoek. Op basis van deze inzichten worden evenementen geoptimaliseerd en krijgen deze een steeds gericht en structureler karakter.</p>
<p><u>Lobby</u> Uit het Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 volgen enkele lobbyprioriteiten. Ambitie is om deze waar mogelijk gezamenlijk op te pakken.</p>	<p>In 2019 is met alle Zuid-Limburgse gemeenten een Agenda Zuid-Limburg opgesteld, onder meer als lobby-document voor de nieuwe GS-periode. Met betrekking tot de Einsteintelecoop stemmen we af met de Provincie Limburg, deze activiteiten zullen in 2020 (bij het naderen van het keuzemoment) geïntensiveerd worden.</p>
<p><u>Bestuurszaken overig</u> Maastricht neemt actief deel binnen de VNG en G40. Ook geven we vorm en inhoud aan de vanuit de Verenigde Naties geïnitieerde Global Goals for Sustainable Development. Mede in dat kader worden de stedenbanden met El Rama (Nicaragua) en Chengdu (China), ondersteuning van het mensenrechtenproject Shelter City alsmede Mondiaal Maastricht voortgezet.</p>	<p>Conform begroting uitgevoerd. Op 25 september (Global-Goals-dag) vond in het stadhuis een conferentie rondom de Global Goals plaats, waarin een breed scala aan deelnemers in bijna 20 interactieve sessies zich boog over de opgaven en de aanpak hiervan. Parallel hieraan waren side-events in de stad.</p>

C. Dienstverlening

We willen makkelijk toegankelijk zijn voor burgers, bedrijven en instellingen

Prestatie-indicator ¹	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019
<i>Mate waarin we voldoen aan onze servicenorm</i>				
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	80%	80%	68% ²	80%
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	92%	92%	91%	100%
Als u ons een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	94%	96%	94%	100%
Als u ons een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	91%	98%	82% ³	100%

1) Bron: Gemeente Maastricht

2) De daling van het servicelevel in 2019 is veroorzaakt door een wijziging in de bezoekersparkeerregeling, de vervanging van parkeerautomaten en het chippen van de afvalcontainers. Deze ontwikkelingen hebben gezorgd voor een sterk verhoogd aanbod van inkomend telefoonverkeer bij het GemeenteLoket in het tweede, derde en vierde kwartaal van 2019. De extra telefoontjes waren in die periode niet gelijkmatig verdeeld, maar waarneembaar in pieken op dagen en soms zelfs gedurende hele weken. Hierdoor is het servicelevel in die periode dusdanig ver onder de norm uitgekomen, dat dit gedurende de rest van 2019 niet meer kon worden gecompenseerd.

3) In vergelijking met eerdere jaren is het cijfer voor 2019 gedaald. Reden voor het management om in 2020 sterker te sturen op het tijdig afhandelen van brieven.

D. Algemene inkomsten en uitgaven

Een sluitende meerjarenbegroting waarbij sprake is van materieel begrotingsevenwicht (structurele lasten worden afgedekt met structurele opbrengsten)

Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
Realisatie jaarschijf 2019 van de besparing op apparaatskosten voor een bedrag van € 1 mln., vooral gericht op de overhead van de gemeente, voortvloeiende uit hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022.	Met betrekking tot de in de begroting 2019 opgenomen dekking van de taakstelling op apparaatskosten in meerjarenperspectief oplopend tot € 5 mln. en € 1 mln. voor meer kostendekkende tarieven voor externe dienstverlening is afgesproken dat een zorgvuldig onderzoeksproces zal worden gestart zonder op voorhand onderwerpen of organisatieonderdelen uit te sluiten. De tranche voor 2019 wordt niet geheel gerealiseerd. Bij kaderbrief 2019 en bij begroting 2020 heeft aframing en opname van nieuwe reeks efficiency plaatsgevonden, welke is gebaseerd op de uitgevoerde onderzoeken.
Realisatie jaarschijf 2019 van de incidentele dekking voor een bedrag van € 7,860 mln., voortvloeiend uit hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022 en programmabegroting 2018.	Gerealiseerd, invulling van incidentele dekking heeft plaatsgevonden middels jaarrekening resultaat 2018 en vrijval reserves 2019 (zie kaderbrief 2019).
Realisatie jaarschijf 2019 van het toewerken naar betere kostendekking van de gemeentelijke tarieven voor externe dienstverlening voor een bedrag van € 0,25 mln., voortvloeiend uit hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022.	Met betrekking tot de in de begroting 2019 opgenomen dekking van de taakstelling op apparaatskosten in meerjarenperspectief oplopend tot € 5 mln. en € 1 mln. voor meer kostendekkende tarieven voor externe dienstverlening is afgesproken dat een zorgvuldig onderzoeksproces zal worden gestart zonder op voorhand onderwerpen of

	organisatieonderdelen uit te sluiten. De tranche voor 2019 wordt niet geheel gerealiseerd. Bij kaderbrief 2019 en bij begroting 2020 heeft aframing en opname van nieuwe reeks efficiency plaatsgevonden, welke is gebaseerd op de uitgevoerde onderzoeken.
Monitoren rijksbeleid en financiële gevolgen daarvan voor onze begroting.	De financiële gevolgen van de diverse gemeentefondscirculaires zijn vertaald in de begroting.
Maximale verwerving van externe subsidies.	Een overzicht van de resultaten staat in de bijlage overzicht EU-subsidies.

Inzichtelijk maken financiële risico's en zo goed mogelijk beheersen. Voldoende weerstandsvermogen om deze risico's af te dekken.	
Beoogde prestaties 2019	Realisatie 2019
Verder gaan met de implementatie van risicomanagement systeem.	Via de P&C cyclus worden jaarlijks de risico's geactualiseerd. De focus ligt op de grote risicovolle projecten (grondexploitaties, voorzieningen, Europese aanbestedingen en 3 decentralisaties Sociaal domein, m.n. Jeugd).
De kasgeldlimiet en renterisiconorm worden niet overschreden.	Beide normen zijn in 2019 niet overschreden.
De spelregels van het treasurywettelijk kader worden opgevolgd.	Alle spelregels die in treasurywettelijk kader staan, zijn nageleefd.
Streven naar een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening.	Bij de jaarrekening 2018 is een goedkeurende accountantsverklaring ontvangen.
Voldoen aan de eisen van de provinciale toezichthouder om te komen tot een meerjarig repressief toezicht.	Ook voor het jaar 2020 heeft de gemeente Maastricht repressief toezicht gekregen, weliswaar met voorwaarden rondom de taakstellende bezuiniging van € 10,5 structureel (met achtervang Vrijetijdtoeslagfonds). Zie ook begrotingsbrief 2020 van de Provincie.

Prestatie-indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019
Aantal tijdige betalingen binnen 30 dagen door gemeente Maastricht (%)	92	95	96	90

Wat heeft programma 0 gekost?

PROGRAMMA 0 : BESTUUR EN ONDERSTEUNING				
	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
x € 1.000,-				
BESTUUR (0.1)	7.734	3.976	4.008	32 N
BURGERZAKEN (0.2)	4.365	4.398	4.692	294 N
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	7.432	5.856	9.905	4.049 N
OVERHEAD (0.4)	53.563	62.152	61.698	454 V
TREASURY (0.5)	9.711	9.711	7.911	1.800 V
OZB - WONINGEN (0.61)	0	0	0	0 N
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	0	0	0	0 N
PARKEERBELASTING (0.63)	118	0	480	480 N
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	686	491	410	81 V
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	698	938	938	0 N
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	8.954	9.170	14.824	5.654 N
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	48	48 N
MUTATIES RESERVES (0.10) STORTINGEN	23.457	28.097	37.793	9.696 N
TOTAAL LASTEN	116.718	124.789	142.707	17.918 N
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
BESTUUR (0.1)	86	0	90	90 V
BURGERZAKEN (0.2)	2.221	2.013	2.115	102 V
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	5.381	5.348	9.847	4.499 V
OVERHEAD (0.4)	0	5.147	3.864	1.283 N
TREASURY (0.5)	9.526	9.526	9.515	11 N
OZB - WONINGEN (0.61)	15.380	22.622	23.190	568 V
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	16.695	9.548	10.141	593 V
PARKEERBELASTING (0.63)	2.091	9.248	9.319	71 V
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	7.454	2.745	2.979	234 V
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	254.110	265.630	262.628	3.002 N
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	19.382	4.999	7.117	2.118 V
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	0	0 N
MUTATIES RESERVES (0.10) ONTTREKKINGEN	27.302	41.124	45.142	4.018 V
TOTAAL BATEN	359.628	377.950	385.947	7.997 V
x € 1.000,-	Begroting 2019, primitief	Begroting 2019, na wijziging	Rekening 2019	Resultaat 2019
BESTUUR (0.1)	7.648	3.976	3.918	58 V
BURGERZAKEN (0.2)	2.144	2.385	2.577	192 N
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	2.051	508	58	450 V
OVERHEAD (0.4)	53.563	57.005	57.834	829 N
TREASURY (0.5)	185	185	-1.604	1.789 V
OZB - WONINGEN (0.61)	-15.380	-22.622	-23.190	568 V
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	-16.695	-9.548	-10.141	593 V
PARKEERBELASTING (0.63)	-1.973	-9.248	-8.839	409 N
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	-6.768	-2.254	-2.569	315 V
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	-253.412	-264.692	-261.690	3.002 N
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	-10.428	4.171	7.707	3.536 N
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	48	48 N
MUTATIES RESERVES (0.10)	-3.845	-13.027	-7.349	5.678 N
TOTAAL SALDO	-242.910	-253.161	-243.240	9.921 N

Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen

Lasten Beheer overige gebouwen en gronden € 4,049 mln. N

- Aankoop parkeergarage P5 MECC € 3,500 mln. N
- Afboeken boekwaarde Villa Kanjel € 0,500 mln. N
- Diversen € 0,049 mln. N

Baten Beheer overige gebouwen en gronden € 4,499 mln. V

- Activering parkeergarage P5 MECC € 3,500 mln. V
- Verkoop Villa Kanjel € 0,750 mln. V
- Exploitatieresultaat bebouwd onroerend goed € 0,200 mln. V
- Diversen € 0,049 mln. V

Lasten Treasury € 1,800 mln. V

- Dividend deelnemingen BNG Bank en Enexis € 0,357 mln. V
- Rentekosten vreemd vermogen, toegerekende rente, kapitaallasten € 1,433 mln. V
- Diversen € 0,010 mln. V

Saldo Overige baten en lasten € 3,536 mln. N

- Verliesvoorziening Wom Belvedere € 2,000 mln. N
- Diversen € 1,536 mln. N

NB Voor een toelichting op de algemene uitkering en mutaties in reserve verwijzen wij naar hoofdstuk 4 Jaarrekening.

NB De begrote baten Parkeerbelasting (0.63) € 2,091 mln. zijn gecorrigeerd omdat de begrote baten Straatparkeren € 7,157 mln. verantwoord moeten worden op taakveld Parkeerbelasting (0.63). In totaal worden de begrote baten Parkeerbelasting € 9,248 mln.

Investerings (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019
Productiemiddelen / werkomgeving	6.912
Huisvesting / gebouwen	764
Mecc	15.076

Hoofdstuk 3

Verplichte paragrafen

3.1 Lokale lastenparagraaf

3.1.1 Inleiding

De onderwerpen die de paragrafen bij de begroting en het jaarverslag behandelen, zijn cruciaal voor het bereiken van de gemeentelijke doelen. De programma's geven aan wat we willen realiseren (programmabegroting) en wat we gerealiseerd hebben (programmaverantwoording). De paragrafen geven inzicht in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid hiervan.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeeronthefing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeeronthefing).

3.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Indexering

In 2019 hebben wij, conform de begroting 2019, een algemene prijsindex toegepast van 2,5%. Niet Uitzonderingen daarop waren de tarieven voor

- begraafrechten (net zoals in 2018 geen indexering);
- straatparkeren en vergunningparkeren (geïndexeerd voor 4 jaren ineens);
- milieuparken (net zoals in 2018 geen indexering), behoudens enkele tarieven die geharmoniseerd werden binnen de GR Geul en Maas (deze varieerden van 4 tot 16%).

3.1.3 Realisatie van de lokale heffingen

De totale opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn opgenomen in onderstaande tabel

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort	Gewijzigde geraamde opbrengst 2019	Werkelijke opbrengst 2019	Vershil	Toelichting in paragraaf
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>						3.1.4
7.2	BsGW	Rioolheffing	13.647	14.239	592 V	
7.3	BsGW	Afvalstoffenheffing (incl. verkoop restzakken)	17.231	17.558	327 V	
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>						3.1.5
7.5	Gemeente	Begraafrechten	583	497	86 N	
2.2/3.4/8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	5.417	6.959	1.542 V	
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten	1.897	1.280	617 N	
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>						3.1.6
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	15.460	15.584	124 V	
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	9.548	10.282	734 V	
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	7.162	7.465	303 V	
0.64	BsGW	Hondenbelasting	775	820	45 V	
0.64	BsGW	Toeristenbelasting	4.616	4.850	234 V	
0.64	BsGW	Precariobelasting	719	868	149 V	
0.64	BsGW	Reclamebelasting	746	738	8 N	
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren	10.806	10.381	425 N	
		Totaal	88.607	91.521	2.914 V	***)

*) De bedragen zijn exclusief kwijtschelding

**) Realisatie bestaat uit opbrengsten afvalstoffenheffing (€15.307) + reinigingsrecht (€493 exclusief BTW) + restzakken (€1.758)

***) Het hier genoemde totaal voordelig resultaat wijkt af van het resultaat genoemd in 4.4.1 (Toelichting overzicht van baten en lasten van de Rekening 2019). Hierin zijn namelijk de volgende belastingen niet opgenomen: rioolheffing, afvalstoffenheffing, begraafrechten, leges fysieke diensten, leges burgergerichte diensten en toeristenbelasting.

3.1.4 Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de rioolheffingen taakveld 7.2 afgewikkeld. De werkelijke belastingopbrengsten laten ten opzichte de begroting een voordeel zien van €592.000. Dit is een meeropbrengst van 4,3%. De hogere opbrengsten rioolheffing zijn het gevolg van areaaluitbreiding en een stijging van het waterverbruik, mogelijk door een verbetering van de economische omstandigheden. De overdekking van 106% heeft geen structurele gevolgen, maar betreft een incidenteel voordeel.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2019			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	7.251.834	7.034.242
B	Inkomsten taakveld	114.071	112.921
C=A-B	Netto kosten taakveld	7.137.763	6.921.322
D	Perceptiekosten	782.293	782.293
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	332.662	246.681
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.325.089	3.328.076
G	Toe te rekenen kosten taakveld Overhead	406.466	412.360
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijtscheldingen)	316.341	312.637
I	BTW	1.346.703	876.313
J	Storting reserve	0	614.271
K=C t/mJ	Totale kosten	13.647.317	13.493.952
L	Opbrengst heffingen	13.647.317	14.239.531
M=L/K*100%	Dekking	100%	106%

Reinigingsheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffingen, verkoop restzakken en reinigingsrechten) via taakveld 7.3 afgewikkeld. Het totaal voordelig resultaat bedraagt €327.000. Dit is een meeropbrengst van 1,9%. Bij de afvalstoffenheffing is de realisatie €208.000 voordelig als gevolg van een toename van het aantal objecten die in aanmerking komen voor het vastrechtstarief (areaaluitbreiding). Bij verkoop restzakken is de realisatie €224.000 voordelig en bij reinigingsrecht is de realisatie €105.000 nadelig doordat meer bedrijven gebruik maken van een particulier bedrijf voor de inzameling van het bedrijfsafval. De overdekking van 105% heeft geen structurele gevolgen, maar betreft een incidenteel voordeel.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2019			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	11.922.518	11.602.634
B	Inkomsten taakveld	4.273.206	4.150.801
C=A-B	Netto kosten taakveld	7.649.313	7.451.833
D	Perceptiekosten	376.932	376.932
E	Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en vervoer - product Schoon	1.566.231	1.592.024
F	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	2.552.580	2.589.592
G	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	20.446	24.350
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijtscheldingen)	1.918.240	1.752.297
I	Compensabele BTW	1.614.226	1.483.762
J	Storting reserve	0	-/- 287.152
K=C t/mJ	Totale kosten	15.697.969	14.983.638
L	Opbrengst heffingen	15.697.969	15.800.662
M=L/K*100%	Dekking	100%	105%

Milieuparken

In de aan de raad voorgelegde begroting van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zijn de tarieven van de milieuparken voor het jaar 2019 vastgelegd. De inwonerbijdrage is verhoogd naar €15,40 (was €15,17 in 2018), hetgeen een stijging van 1,5% betekent. De tarieven bij de milieuparken zijn niet geïndexeerd, behalve die van gft-afval, (grof) huishoudelijk afval en C-hout (verontreinigd hout) en dakleer. Deze werden namelijk geharmoniseerd voor de gehele GR Geul en Maas en geïndexeerd met percentages variërend van 4 tot 16%. Bovendien zijn de kg-tarieven bij Het Rondeel herberekend om recht te doen aan de tarieven van de andere milieuparken. De tarieven van grof huishoudelijk afval en C-hout zijn naar beneden bijgesteld en die van puin naar boven.

3.1.5 Kostendekkende leges (in totaliteit)

Begraafrechten

De realisatie van de begraafrechten bedraagt €86.000 nadelig, dat is 14,8% lager dan begroot. In 2019 vond, net als in 2018, geen indexering plaats van de begraafrechten.

De gemeente gaat de monumentale Begraafplaats Tongerseweg opknappen en uitbreiden. In 2023 is de begraafplaats getransformeerd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst.

Eerst werken we achterstallig onderhoud weg door het asfalteren van de paden, bomen en hagen te vervangen, meubilair te vernieuwen en uitbreiding van watertappunten. Er komt een natuurbegraafplaats en een herdenkingsbos. De strooiweide en de Islamitische begraafplaats worden uitgebreid en er komt plek voor Armeense graven. Ook komt er een nieuwe entree aan de Planetenhof, worden sommige wegen aangepast en gaan beide ingangen na zonsondergang dicht.

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid begraafrechten 2019			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	597.194	538.023
B	Inkomsten taakveld	0	0
C=A-B	Netto kosten taakveld	597.194	538.023
D	Toe te rekenen kosten	597.194	538.023
E	Overhead	147.198	149.332
F	BTW	0	0
G=D t/mF	Totale kosten	744.392	687.355
H	Opbrengst heffingen	583.125	497.030
I=H/G*100%	Dekking	78%	72%

Fysieke diensten

De realisatie van de leges fysieke diensten bedragen €6,959 miljoen. Dat is 28,5% meer dan begroot, veroorzaakt door een forse toename van het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen. De leges voor 'fysieke' diensten werden verhoogd met de index van 2,5%, behoudens de tarieven die door het Rijk zijn gemaximeerd. Daarnaast werden de tarieven betreffende beoordelen van archeologische rapporten aangepast om deze kostendekkend te maken.

Begroting 2019

(bedragen in €)

Kostendekkendheid Leges Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	918.822	2.917.611	478.204	4.314.637
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
C=A-B	Netto kosten taakveld	918.822	2.917.611	478.204	4.314.637
D	Toe te rekenen kosten	918.822	2.917.611	478.204	4.314.637
E	Overhead inclusief omslagrente	445.339	1.415.626	116.860	1.977.825
F	BTW	7.672	121.214	51.804	180.690
G=D t/mF	Totale kosten	1.371.833	4.454.451	646.868	6.473.152
H	Opbrengst heffingen	298.726	4.074.841	78.387	4.451.954
I=H/G*100%	Dekkingspercentage	22%	92%	12%	69%

Rekening 2019

(bedragen in €)

Kostendekkendheid Leges Fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	799.203	4.061.987	748.460	5.609.650
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
C=A-B	Netto kosten taakveld	799.203	4.061.987	748.460	5.609.650
D	Toe te rekenen kosten	799.203	4.061.987	748.460	5.609.650
E	Overhead inclusief omslagrente	546.968	2.743.411	263.156	3.553.535
F	BTW	5.129	157.319	28.220	190.668
G=D t/mF	Totale kosten	1.351.300	6.962.717	1.039.836	9.353.853
H	Opbrengst heffingen	282.072	6.540.802	135.710	6.958.584
I=H/G*100%	Dekkingspercentage	21%	94%	13%	74%

Burgergerichte diensten

De tarieven zijn ten opzichte van 2018 verhoogd met de index van 2,5%, behalve in die gevallen waar het rijk de tarieven gemaximeerd heeft. De realisatie van de leges burgergerichte diensten is €617.000 lager dan begroot, dat is een nadelig resultaat van 32,5%. Dit wordt vooral veroorzaakt door een veel lagere opbrengst bij reisdocumenten (paspoorten en identiteitskaarten). Doordat in maart 2014 de geldigheidsduur van reisdocumenten verlengd is van 5 naar 10 jaren (voor personen van 18 jaar en ouder), is het aantal aangevraagde reisdocumenten vanaf maart 2019 fors verminderd.

(bedragen in €)

Kostendekkendheid Leges Burgergerichte Diensten 2019			
		Begroting	Realisatie
A	Directe kosten taakveld	4.397.648	4.691.795
B	Inkomsten taakveld	2.012.533	2.115.221
C=A-B	Netto kosten taakveld	2.385.115	2.576.574
D	Toe te rekenen kosten:	1.356.409	1.108.771
E	Overhead	870.954	513.155
F	BTW	0	0
G=D t/mF	Totale kosten	2.227.363	1.621.926
H	Opbrengst heffingen	1.897.322	1.279.976
I=H/G*100%	Dekking	85%	79%

3.1.6 Algemene belastingen en parkeerbelasting

WOZ-beschikkingen

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2019 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2018.

De WOZ-waarden van woningen waren per 1 januari 2019 met 5,5 gestegen ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen was er sprake van een stijging van 1,0% ten opzichte van de vorige herwaardering.

In 2019 werd betreffende 4,1% van de woningen een WOZ-bezwaar ingediend (was 7,9% in 2018) en betreffende 9,7% van de niet-woningen (was 17,1% in 2018).

Van de ingediende bezwaren is 88,4% in 2019 afgehandeld, de overige bezwaren worden binnen de wettelijke termijnen begin 2020 afgehandeld. Van de afgehandelde bezwaren zijn er 59,3% afgewezen en 40,7% (deels) toegekend.

Met ingang van 2007 is door de minister van BZK de zogenaamde Macronorm geïntroduceerd: de procentuele stijging van de landelijke OZB-opbrengst mag niet meer bedragen dan deze norm. De procentuele opbrengststijging van 2,5% van Maastricht is ruim lager dan de voor het jaar 2019 gestelde norm van 4,0%. Overigens is de indexering bij gemeente Maastricht al meerdere jaren binnen de norm gebleven.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De gerealiseerde opbrengst van de OZB is fors hoger dan begroot, het betreft namelijk een voordeel van € 1,161 mln., bestaande uit € 0,708 mln. over 2019 (zijnde 2,2% hoger dan begroot) en € 0,453 mln. betreffende voorgaande jaren (2016, 2017 en 2018). De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd voor de verwachte waardeontwikkeling, maar achteraf is gebleken dat de werkelijke waardestijging hoger is geweest. Hierdoor zijn de OZB-tarieven voor een lagere waardeontwikkeling dan de werkelijke gecorrigeerd. Daarnaast is de toename van het areaal groter dan verwacht en zijn de verlagingen van de WOZ-waarden door bezwaarschriften lager uitgevallen dan waarmee rekening was gehouden. Inmiddels wordt intern en in overleg met BsGW onderzocht hoe de WOZ-waardeontwikkeling en OZB-tarieven nauwkeuriger berekend kunnen worden.

Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de hondenbelasting is €45.000 hoger dan begroot, dit is een meeropbrengst van 5,8%. Waarschijnlijk ligt de oorzaak in het feit dat het economisch beter gaat en daardoor meer honden zijn aangeschaft.

Toeristenbelasting

De realisatie van de toeristenbelasting is € 235.000 hoger dan begroot., dit is een meeropbrengst van 5,1%. Bij de prognose is rekening gehouden met een gelijkblijvend aantal overnachtingen. Deze zijn in werkelijkheid, onder meer door areaaluitbreiding, toegenomen.

Precariobelasting

De realisatie van de precariobelasting is € 149.000 hoger dan begroot, een voordeel van 20,7% ten opzichte van de begroting. Het voordeel wordt veroorzaakt door de betere economische omstandigheden, waardoor minder bedrijfspanden leeg staan en ondernemers meer voorwerpen hebben geplaatst in de openbare ruimte.

Reclamebelasting

De realisatie van de reclamebelasting is € 8.000 lager dan begroot, een nadeel van 1,1% ten opzichte van de begroting.

Parkeerbelasting

In 2019 werden de tarieven voor straatparkeren en vergunningparkeren geïndexeerd voor 4 jaren ineens, zijnde ongeveer 10%. De realisatie bij parkeren is € 425.000 lager dan begroot, dit is een nadelig resultaat van 3,9%. Het nadeel is veroorzaakt door de invoering van de nieuwe betaalautomaten en de fiscale invordering Duitse parkeerboetes. Deze is niet meer mogelijk sinds november 2018. Bij de plaatsing en ingebruikneming van de betaalautomaten is een gewenningsperiode in acht genomen waarin zeer behoudend is omgegaan met het opleggen van parkeerboetes. Het accent heeft gelegen op gastheerschap.

In overeenstemming met het coalitieakkoord zijn de parkeertarieven van het straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) in 2019 geïndexeerd voor 4 jaar ineens ten opzichte van 2018.

De tarieven voor het garageparkeren, Park en Ride (P+R) en de Park en Walk (P+W) parkeerterreinen, zijn conform de PPS-afspraken binnen de ringenstructuur geïndexeerd.

In 2013 is het P+R-terrein Noord (Beatrixhaven) geopend en op 22 juli 2017 is P+R-terrein Zuid geopend in parkeergarage P5 van het MECC. De mogelijkheid om gratis te parkeren op P+R Zuid is per 29 maart 2019 beëindigd, omdat te weinig automobilisten er gebruik van maakten.

De P+R-terreinen kennen een combitarief voor parkeren (gratis) en een reis per shuttlebus of treinreis van en naar Maastricht. In 2019 bedroegen de tarieven voor een dagretour €2,- per persoon of €5,- voor groepen van 3-5 personen.

3.1.7 Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut Coelo (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland ("Atlas van de lokale lasten"). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de lokale lasten (waaronder OZB, rioolbelasting en afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2019 in Maastricht wordt door Coelo berekend voor eenpersoonshuishoudens op €741 (€720 in 2018) en voor meerpersoonshuishoudens op €759 (€738 in 2018). Hiermee staat gemeente Maastricht op plaats 26 van de 37 grote gemeenten (plaats 23 van 38 in 2018) (nr.1 is de goedkoopste gemeente).

Bij de berekening van de component afvalstoffenheffing is door Coelo rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van 40 afvalzakken voor een meerpersoonshuishouden. Rekening houdend met het werkelijk gebruik (van 30 restzakken) bedraagt de lastendruk in Maastricht €750 voor meerpersoonshuishoudens en staat daarmee op plaats 21 (plaats 19 in 2018).

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn, doordat de waardeontwikkeling bij niet-woningen erg verschilt door de grote variatie aan soorten objecten in deze categorie. In deze categorie vallen courante objecten (bijvoorbeeld winkels en kantoren) en incurante objecten (bijvoorbeeld het ziekenhuis, scholen, musea, transformatorhuisjes en industriële objecten).

In onderstaande tabel zijn drie voorbeelden opgenomen van de ontwikkeling van de lastendruk (voor de vergelijkbaarheid is de WOZ-waarde 2018 in de drie gevallen gelijk).

Soort object	WOZ-waarde 2018	waarde-ontwikkeling in %	WOZ-waarde 2019	Aanslag 2018	Aanslag 2019	Vershil	Vershil (%)
Winkel	€ 650.000	4,00%	€ 676.000	€ 3.786,06	€ 3.980,33	€ 194,27	5,1%
Kantoor	€ 650.000	2,00%	€ 663.000	€ 3.786,06	€ 3.913,25	€ 127,19	3,4%
Gemiddelde	€ 650.000	1,00%	€ 656.500	€ 3.786,06	€ 3.879,71	€ 93,65	2,5%
School	€ 650.000	-4,00%	€ 624.000	€ 3.786,06	€ 3.712,01	€ -74,05	-2,0%

De lokale lasten bestaan uit OZB-niet-woningen (eigenaren- en gebruikersdeel), rioolheffing (eigenaren- en gebruikersdeel), reinigingsrecht (vastrecht en 30 restafvalzakken).

3.1.8 Kwijtschelding

Indien men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikersdeel en voor de 1e hond. Het totaal over 2019 kwijtgescholden bedrag is €2,057 mln. Dat is 5,4% meer dan in 2018 per ultimo van het jaar, zijnde €1,951 mln. Het bedrag van 2019 is dus met meer dan de inflatie gestegen ten opzichte van 2018.

In 2019 hebben in totaal 8.806 (was 8.764) burgers per ultimo van het jaar een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan werd aan 3.870 (was 3.749) personen automatisch kwijtschelding verleend.

Op 31 december 2019 waren 4.769 van de 4.936 de handmatige verzoekschriften afgehandeld (96,6%). In 2020 worden de overige 167 verzoekschriften binnen de daarvoor geldende termijnen afgehandeld.

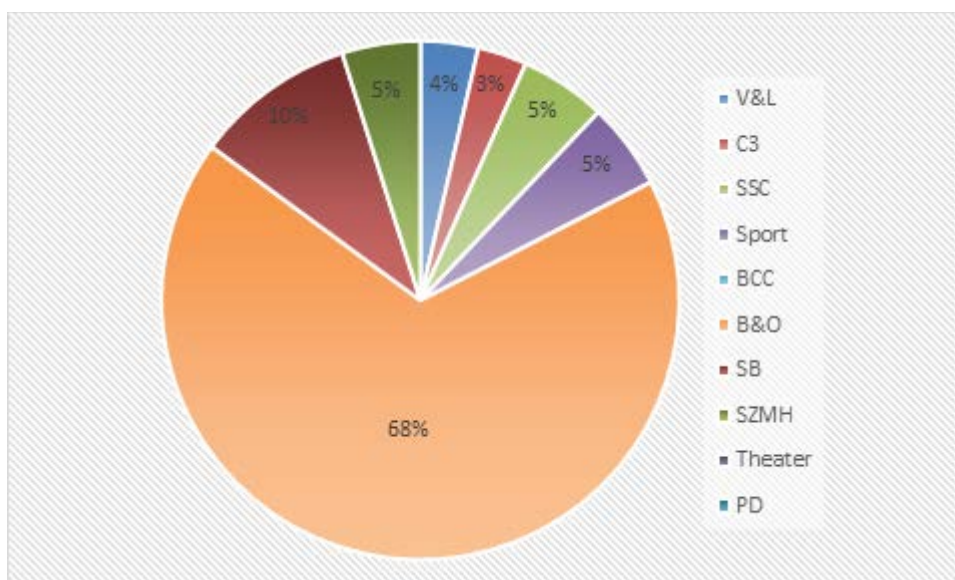
3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

In deze paragraaf vindt u de stand van zaken van de projecten/programma's die voor de Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering in 2019 zijn opgepakt.

Inkoop & aanbesteding

In 2019 is er voor een geraamd bedrag van €99,4 mln. aan contracten in de markt gezet waarbij gemeente Maastricht contractpartner is. De procedures voor contracten tot €221.000 (leveringen en diensten) zijn door de organisatie in de markt gezet. Een aantal van deze en alle contracten met een hogere waarden zijn verplicht begeleid door de inkopers van het SSC-ZL. Afhankelijk van de aard en inhoud zijn deze in gezamenlijkheid met andere partijen ingekocht. Denk hierbij aan Heerlen en Sittard-Geleen, maar ook partners binnen de vele samenwerkingsverbanden zoals SZMH en afval. Het totaal staat gelijk aan 389 verschillende contracten, allen verschillende in waarde en inhoud. Interne begeleiding vindt het meest plaats door de afdeling Beleid en Ontwikkeling. Gevolgd door de afdeling Stadsbeheer. Verder is de verdeling redelijk homogeen over de organisatie verdeeld.

De weergegeven contracten zijn die, die zijn gegund in 2019 en die een looptijd hebben van 1 of meerdere jaren. Ook eenmalige opdrachten voor bijvoorbeeld projecten zijn hierin opgenomen.

Voorbeelden van contracten die in 2019 zijn ingekocht zijn:

- Raadsinformatiesysteem (meerjarig contract)
- Vervanging VRI's Noorderbrug (eenmalig)
- Concessie verhuur theatercafé Kumulus (meerjarig contract)
- Inzamelen, afvoeren en verwerken van papier, karton en vertrouwelijk papier (meerjarig contract)

Personeel en organisatie

Ook in 2019 is geïnvesteerd in het verstevigen, professionaliseren en doorontwikkelen van diverse P&O-instrumenten. Daarnaast is ook een ontwikkel- en herpositioneringstraject voor de afdeling P&O in gang gezet ter verbetering van de uitvoering en facilitering van het P&O-beleid. Tenslotte heeft P&O haar bijdrage geleverd aan de organisatieontwikkeling in diverse themagroepen rondom veiligheid, de omgevingsvraag en opgavegericht werken.

De belangrijkste thema's van 2019 waren o.a. de

- Invoering Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) waardoor ambtenaren nu onder het private arbeidsrecht van het Burgerlijk Wetboek vallen;
- Invoering van de nieuwe Cao Gemeenten die de CAR-UWO heeft vervangen;

- Invoering Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) die de regels rondom arbeidscontracten en ontslag veranderde;
- Ondersteuning van de overleggen met medezeggenschap (OR/GO) en herstel vertrouwen;
- Ondersteuning van het traject Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC-ZL);
- Voorbereiding ambtelijke samenwerking Meerssen;
- Voorbereiding hernieuwd opleidingsbeleid en studiefaciliteitenregeling en bedrijfsvoering Learn@Maastricht;
- Professionalisering arbeidsmarktcommunicatie voor een betere profilering op de krappe arbeidsmarkt;
- Uitwerking levensfasebewust personeelsbeleid wat inspeelt op behoeften van medewerkers ongeacht de levensfase;
- Stroomlijning van advisering vacaturestelling waarbij een integraal advies van de F- en P&O-adviseur aan het DT wordt voorgelegd;
- Actualisering verzuimprotocol met als doel het terugdringen van verzuim;
- Ondertekening van het Charter Diversiteit met als doel meer bewustwording omtrent inclusie en diversiteit;
- Toerusting van de organisatie (kennis, houding en gedrag) ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Informatiemanagement en automatisering

Door middel van het I&A-portfolio heeft de planvorming 2019 plaatsgevonden. Deze aanpak wordt al enkele jaren door de gemeentelijke organisatie omarmd. De belangrijkste thema's voor 2019 waren:

Omgevingswet

Voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dient de gemeente te beschikken over VTH, Regel- en Plansoftware. De huidige leveranciers zijn benaderd, implementatieplannen zijn geschreven en waar nodig aanbestedingen gestart. De livegang van het DSO is echter later dan gepland opgeleverd waardoor in 2019 niet kon worden aangesloten. Dit schuift door naar 2020. Op basis van de noodzakelijke minimumvereisten die eind 2019 bekend zijn gemaakt is een plan van aanpak opgesteld voor 2020.

Digitaal werken en archiveren

De basis om digitaal te kunnen werken en archiveren heeft meer gestalte gekregen. Er is een vervolg gegeven aan de Masterclasses digitaal werken en archiveren. Intussen hebben ruim 300 medewerkers de masterclass gevolgd. De Masterclasses zullen blijvend worden aangeboden en geactualiseerd op basis van nieuw vastgesteld beleid en afgeronde opdrachten. Verschillende organisatieonderdelen zijn inmiddels aan de slag waarvan een aantal inmiddels een succesvol resultaat hebben bereikt. Digitaliseren van akten, samenwerkingsomgevingen met externe partners, implementatie beeldbanken, ontsluiten van bronnen etc.

Digitale agenda 2020

De gemeente Maastricht neemt deel aan de landelijke voorzieningen voortkomend uit het programma Gemeentelijke Gezamenlijke Uitvoering (GGU). Zo is de gemeente gestart met de voorbereidingen voor het aansluiten op GGI-netwerk (gezamenlijke gemeentelijke infrastructuur), GGI-veilig (deels gezamenlijke voorzieningen voor informatiebeveiliging) en GT-Connect (voorzieningen voor o.a. telefonie). Het aansluittempo wordt landelijk bepaald. Er is vertraging ten opzichte van de oorspronkelijk aangegeven planning maar dat heeft de gemeente Maastricht niet in de hand.

Informatiebeleidsplan

In december 2019 heeft het directieteam de visie op Informatiebeleid 2020-2024 vastgesteld. Deze visie is doorvertaald in 5 programmaliijnen: digitale transitie, datagedreven sturing, infrastructuur & applicatielandschap, mens & organisatie en tenslotte basis op orde. Verder is bepaald dat medio 2020 het uitvoeringsdeel van de het Informatiebeleid, het informatieplan, wordt opgeleverd. Dit bestaat onder andere uit een voorstel voor een roadmap, de governancestructuur, de inrichting van de IT-organisatie en de financiering van alle IT-kosten.

Informatiebeveiligingsbeleid

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Maastricht is in 2019 vernieuwd en sluit nu aan bij de nieuwe normen, zoals die gesteld zijn in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.

Ook over 2019 heeft de gemeente Maastricht, inzake informatiebeveiliging, verantwoording afgelegd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). In ENSIA zijn de volgende zelfevaluaties onder één noemer gebracht:

- De zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP) / Paspoortuitvoeringsregeling (PUN);
- De audit Digitale persoonsidentificatie (DigiD);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT);
- De zelfevaluatie Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWInet);
- En dit jaar nieuw de Basisregistratie Ondergrond (BRO).

De gemeente voldoet op alle hiervoor genoemde onderdelen ruim aan de gestelde normen, met uitzondering van de BRO. Hier is inmiddels een verbeterplan op geschreven en in uitvoering gezet.

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2019 zijn voornamelijk de volgende projecten en activiteiten gerealiseerd:

- Als onderdeel van de programmabegroting 2019 stond nog een taakstelling kaderbrief 2019 ad €2,6 mln. voor de jaren 2020 en 2021 open die ingevuld moest worden. Dit project is uitgevoerd middels een oud-voor-nieuw discussie. Dit project heeft geresulteerd in een post efficiency en enkele voordelen in het kader van oud voor nieuw. Deze voordelen zijn gedeeld in de kaderbrief 2019.
- Zorgen voor een structureel sluitende en in evenwicht zijnde meerjarenbegroting passend binnen de wettelijke regels. Bij de aanlevering bij de begroting 2020 is gebleken dat Maastricht structureel ruim €10 mln. tekort komt. Daarover zijn diverse gesprekken met de Provincie geweest hoe hiermee om te gaan. De provincie heeft Maastricht een meerjarig repressief toezicht toegekend onder de voorwaarde dat als achtervang voor de tekorten het vruchtboomfonds wordt geoormerkt. Als resultante van het begrotingsproces is in het najaar 2019 gestart met het bezuinigingsproces om tot een invulling te komen voor de geconstateerde tekorten voor een minimaal bedrag van circa €10 mln. De uitkomsten van dit bezuinigingsproces komen tot uitdrukking bij de kaderbrief 2020.
- Opleveren van de jaarlijkse P&C-producten, waaronder Programmabegroting, Jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole) en voor de 2e keer een bestuursrapportage voor behandeling van de begroting, weliswaar met een eerdere peildatum namelijk 1 juli.
- In 2019 heeft wijziging van de programmabegroting plaatsgevonden, namelijk een gewijzigde programma-indeling over alle overige programma's naar hoofdtaakvelden. Bij de programmabegroting 2019 waren 2 programma's uitgewerkt naar hoofdtaakvelden. In 2019 zijn de resterende 7 andere programma's uitgewerkt inclusief de koppeling met de financiën.
- In 2019 is gestart met de ontwikkeling van de financiële functie. De gemeente Maastricht onderkent de toenemende eisen aan de financiële functie. Hiertoe wordt een overkoepelende en integrale inventarisatie van de financiële functie in brede zin uitgevoerd en zullen diverse keuzes worden gemaakt voor zowel de korte (quick wins) als langere termijn. Concrete resultaten zullen in 2020 inzichtelijk worden.
- Aanvraag ingediend voor de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK), n.a.v. de btw-wetswijziging, inclusief toekenning van een bedrag op basis van de aanvraag.
- Verdere implementatie van de vennootschapsbelasting. In 2019 is een voorlopige aangifte over 2018 ingediend. Daarnaast heeft verdere afstemming met de belastingdienst plaatsgevonden over de onderwerpen afval en reclame.
- Fiscale advisering bij grote projecten.
- Onderzoek naar actualiteit belastingverordeningen uitgevoerd en aanpassingen verwerkt in de vastgestelde belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2019.
- Aanbesteding van de accountantscontrole afgerond inclusief herbenoeming huidige accountant.

Communicatie

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet, specifiek het opstellen van een eerste Omgevingsvisie en de pilot Omgevingsplan in Boschpoort, is als focus genomen om de communicatieve relatie tussen de overheid en de stad te verbeteren. Bij zowel de Omgevingsvisie als de pilot Omgevingsplan is veel energie en tijd

gestoken in participatie en co-creatie. Bij de Omgevingsvisie resulteerde dit uiteindelijk in tientallen bijeenkomsten: met belangrijke samenwerkingspartners, inwoners, raadsleden, specifieke doelgroepen en buurtkaders. De volgende uitgangspunten werden gehanteerd die cruciaal blijken bij participatie: heldere verwachtingen vóór de bijeenkomsten (wat vragen wij van u en wat gaan we daarmee doen) en terugkoppeling wat er met de inbreng gebeurde (wat hebben wij aangepast/meegenomen, wat niet en waarom niet). Het algemene beeld is dat deelnemers tevreden zijn over het aantal bijeenkomsten dat er is geweest en de betrokkenheid van de medewerkers van de gemeente, maar dat de focus nog meer moet komen te liggen op verwachtingenmanagement. Er zijn waardevolle lessen geleerd zowel bij onze organisatie als de deelnemers: participatie betekent niet dat iedereen z'n zin krijgt, effectieve participatie kost veel tijd en betrokkenheid van medewerkers en participatie vraagt om een flexibel proces, want je weet niet van tevoren wat de opbrengst is.

Thuis in Maastricht (TIM)

Het in 2017 gelanceerde TIM is verder uitgebouwd. TIM is het online platform van en voor (potentiële) bewoners van Maastricht. Het is een plek waar kennis en initiatieven worden uitgewisseld, gesprekken worden gevoerd, ideeën worden gelanceerd en bewoners een podium krijgen. TIM is niet de zoveelste website, maar verzamelt juist bestaande sites en initiatieven in één overzichtelijk platform. In de komende vijf jaar willen we TIM laten uitgroeien tot hét leidend medium voor bewoners van Maastricht voor nieuws, informatie over buurt en van de gemeente en vooral voor onderlinge ontmoeting en initiatief. TIM is niet van de gemeente, maar van de gemeenschap: de rol van de overheid beperkt zich tot het aanjagen van initiatief en betrokkenheid bij het platform. Het bereik van Thuis in Maastricht groeit gestaag: De site heeft jaarlijks 173.000 unieke bezoekers (groei in 2 jaar van 63%). Op Facebook heeft TIM 9.600 volgers die per maand 326.000 berichten lezen (of filmpjes bekeken).

Branding

Maastricht verliest jaarlijks per saldo 1000 inwoners aan met name de Randstad. Om de stad te positioneren als een aantrekkelijke woon- werk- en leefstad heeft het college in 2019 besloten om Maastricht te profileren op drie merkwaarden: Carrièrekansen (Employers Branding), Maastricht Cultuurstad en de internationale stad (gelinkt aan het programma Working on Europe). Deze positionering gebeurt samen met Maastricht Brand Partners: bedrijven en organisaties die belang hebben bij het aantrekken en vasthouden van talent voor onze krappe arbeidsmarkt en tevens bij verblijfsduurverlenging van onze bezoekers. Het betreft partijen die door hun werk de naamsbekendheid en imago (het merk) van Maastricht beïnvloeden en voor hun werk afhankelijk zijn van dat merk. In de basis bestaat het positioneren uit het focussen van alle beeldbepalende activiteiten op deze drie merkwaarden. Dat geldt dus ook voor de interne processen binnen de gemeente. Om de verschillende organisatieonderdelen te helpen bij het richten van hun externe activiteiten op de drie merkwaarden, zijn interne brandingcafés georganiseerd. Uiteindelijk werken al deze collega's, samen met de externe partners, aan het vestigen van het beeld van Maastricht, dat door het college als volgt is geformuleerd in zijn coalitieakkoord: "Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen."

Controlling

Wederom hebben in 2019 werkzaamheden plaatsgevonden met als basis het gemeentebrede interne controleplan. Hierbij zijn de werkzaamheden grofweg tweeledig, namelijk gemeentebrede en organisatieonderdeel specifieke inspanningen op het gebied van interne controle. Net als in de voorgaande jaren staat "leren en verbeteren" hierbij centraal maar blijft rechtmatigheid als thema natuurlijk ook van belang. De planning en uitvoering van de werkzaamheden vinden plaats in samenwerking met de decentraal gepositioneerde controlfunctionarissen binnen de gemeentelijke organisatie.

De uitgevoerde werkzaamheden in 2019 kennen een verscheidenheid aan vormen zoals quickscan, review, audit, etc. Organizeeronderdeelspecifiek zijn deze werkzaamheden uitgevoerd bij het Theater, Kumulus en Veiligheid en Leefbaarheid. Voor Sport zijn tevens werkzaamheden uitgevoerd waarvan de rapportage momenteel wordt afgerond. Daarnaast heeft er gemeentebreed onder meer een toetsing op de aanbestedingen plaatsgevonden, zijn er werkzaamheden verricht i.h.k.v. horizontaal toezicht in samenwerking met de belastingdienst en zijn kwetsbaarheidsinventarisaties uitgevoerd. Ten slotte is eind 2019 een ontwikkelopdracht gestart gericht op de vernieuwing van concerncontrol. Daarin komen aspecten

zoals effectiviteit, alsook rechtmatigheid en de recente ontwikkelingen rondom het 'in control statement' (ICS) aan de orde.

Onderzoek Rekenkamer Maastricht

Doel van de Rekenkamer Maastricht is de controlerende functie van de raad te versterken en tegelijkertijd voor de inwoners van Maastricht zichtbaar maken wat er is terechtgekomen van de beleidsvoornemens van de gemeente. Tal van rekenkameronderzoeken worden daarom jaarlijks door de rekenkamer uitgevoerd in onze gemeente.

Onderzoeken in 2019:

- LVO – onderzoek II, monopoliepositie en onderwijskwaliteit (publicatie rekenkamerrapport jan. 2019)
- Onderzoek Kwaliteit raadsvoorstellen (publicatie rekenkamerrapport febr. 2019)
- Onderzoek Afstemming jeugdzorg en onderwijs (publicatie rekenkamerrapport nov. 2019)
- Onderzoek casus SSC-ZL en e-mailonderzoek (publicatie rekenkamerrapport apr. 2020)
- Onderzoek Woonbeleid. De rekenkamer heeft in 2019 een andere prioritering aangebracht in haar onderzoeksactiviteiten. Dit heeft ertoe geleid dat het in 2018 gestarte onderzoek Woonbeleid in 2019 niet is afgerond.

AVG

In 2019 heeft de implementatie van de AVG verder vorm gekregen. Er is een gemeentebreed beleidskader ontwikkeld "Het uitvoeringsbeleid Gegevensbescherming" dat door het college is vastgesteld. Bij dit beleid hoort een Quick Scan Privacy waarmee bij nieuwe ontwikkelingen op een eenvoudige manier duidelijk wordt welke persoonsgegevens mogen worden verwerkt en welke organisatorische en technische maatregelen dit vereist. Bovendien kan met deze quick scan worden aangetoond dat de rechtmatigheid van nieuwe of aangepaste verwerkingen van persoonsgegevens is getoetst en de eventuele risico's voor de privacybescherming in kaart zijn gebracht.

In het kader van de bewustwording over de privacybescherming is er een e-learning module AVG ontwikkeld en een informatiepagina privacybescherming toegevoegd aan intranet. Verder heeft ieder organisatieonderdeel tenminste 1 AVG-contactpersoon aangewezen. Er is een mini symposium georganiseerd ter gelegenheid van 1 jaar AVG.

Inwoners of andere betrokkenen kunnen via Digid op een toegankelijke wijze hun AVG-rechten uitoefenen en hun verzoeken, bijvoorbeeld om inzage in hun persoonsgegevens, digitaal indienen.

Integriteit

In Maastricht wordt op drie niveaus aan integriteit gewerkt:

- Bewustwording
- Managen van integriteit
- Verankeren van het leerproces

We gaan achtereenvolgens in op de uitvoering en resultaten van het integriteitbeleid in 2019.

Bewustwording

Bewustwording is gericht op huidige en nieuwe medewerkers. Elke nieuwe medewerker die in dienst komt bij onze gemeente, volgt de module 'integriteit en ambtseed' (1 dagdeel) in het introductieprogramma. In 2019 hebben 186 nieuwe medewerkers deze verplichte module gevolgd. De introductiemodule werd gemiddeld met een 8,2 beoordeeld door de deelnemers.

In deze module komen onder andere de gedragscode en de Regeling Integriteitmeldingen aan de orde. De module sluit formeel af met het afnemen van de ambtseed door de gemeentesecretaris. In 2019 hebben 106 medewerkers de ambtseed afgelegd. Ook mensen die niet in dienst komen bij de gemeente, maar wel langer dan een half jaar werkzaamheden in Maastricht verrichten, nemen deel aan de module 'integriteit en ambtseed'. Zij tekenen een integriteitverklaring. In 2019 ging het om 122 mensen.

Medewerkers die langer dan een jaar in dienst zijn bij de gemeente, moeten de gemeentebreed verplichte leermodule 'morele oordeelsvorming' (2 dagdelen) volgen. Hiervan bestaan twee varianten. De module 'morele oordeelsvorming voor medewerkers' is in 2019 door 85 medewerkers gevolgd en gemiddeld met het cijfer 8,5 beoordeeld. De module 'morele oordeelsvorming voor managers' is in 2019 door 7 managers

gevolgd en gemiddeld met het cijfer 8,8 beoordeeld. Daarnaast worden op verzoek van (team)managers ook regelmatig voorlichting en/of dilemmatrainingen binnen teams gegeven, om mensen praktische handvatten te geven in hun alledaagse afwegingen en de bewustwording van integriteit(risico's) te vergroten.

Managen van integriteit

Voor elke manager en medewerker komt vervolgens integriteit in de gesprekkencyclus terug; integriteit is als kerncompetentie vastgelegd voor elke medewerker en dus ook altijd onderwerp van gesprek en beoordeling. Als mensen concrete integriteitskwesaties aan de orde willen stellen, kunnen zij dit eerst bespreken met een van de twee vertrouwenspersonen integriteit (VPI), die kunnen adviseren om tot formele melding over te gaan bij het Intern Meldpunt Integriteit (IMI). Medewerkers kunnen ook rechtstreeks melden bij het IMI.

Het intern meldpunt integriteit heeft in 2019 in totaal 9 kwesaties binnengekregen. Daarvan is één zaak overgedragen aan het bestuur/afdeling bestuurszaken. Twee andere kwesaties bleken niet-ontvankelijk vanwege onvoldoende gewicht en/of omdat de melding betrekking had op een rechtspositionele kwestie en verder onderzoek niet gerechtvaardigd was. In zes kwesaties heeft nader onderzoek plaatsgevonden. In twee zaken is na onderzoek gebleken dat de melding ongegrond was, onder meer omdat het gemelde niet voldoende aannemelijk kan worden gemaakt. De overige vier kwesaties lopen nog en worden in 2020 afgerond.

Daarnaast is de ambtelijke integriteitscoördinator actief betrokken bij de gemeentebrede reguliere onderzoeken naar kwetsbare bedrijfsprocessen, inclusief de (fraude) risico-scan. In 2019 zijn deze onderzoeken uitgevoerd bij de organisatieonderdelen Publieke Dienstverlening en Veiligheid en Leefbaarheid.

Tenslotte is in 2019 ook een traject gestart waarin de Regeling Integriteitsmeldingen en werkwijze daaromtrent wordt herzien. Hieraan is gedurende 2019 gewerkt in een projectgroep waar ook de Ondernemingsraad in vertegenwoordigd is.

Verankeren van het leerproces

Door capaciteitsgebrek en organisatiewisselingen is op dit gebied een pas op de plaats gemaakt in 2019.

3.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Formatie

De formatie is in 2019 gestegen met 48 fte van 1.510 naar 1.558 fte. Deze stijging zit onder andere organisatieonderdelen Beleid en Ontwikkeling (19 fte, waarvan beleidsveld Ruimte 10 fte) en Stadsbeheer (16 fte). De verklaringen voor het verschil tussen formatie en bezetting liggen onder andere in het aanhouden van vacatureruimte om extern in te huren (flexibele schil). Een andere verklaring is dat werving pas later start om te bezien of de betreffende capaciteit effectiever en/of efficiënter ingevuld kan worden. Een derde reden is dat uitstel van werving, waar mogelijk, bijdraagt in het opvangen van incidentele tekorten.

Aantal fte	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Formatie (begroot)	1.537	1.566	1.481	1.440	1.425	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506	1.510	1.558
Bezetting (werkelijk)	1.400	1.390	1.400	1.369	1.372	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374	1.397	1.441

Ziekteverzuim

Het gemeentebrede verzuimcijfer bedroeg in 2019 6,91% (t.o.v. 2018: 7,37%). Het verzuim lag hiermee boven de streefnorm van 5,71% voor de 100.000+ gemeenten. De meldingsfrequentie (1,11) is in 2019 afgenomen ten opzichte van 1,25 in 2018.

Ziekteverzuim	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal	6,7 %	7,1 %	6,3 %	6,0 %	5,4 %	6,1%	5,9%	6,3%	7,37%	6,91%

Het langdurig ziekteverzuim in 2019 heeft een aandeel van 78% van het totale verzuim gemeentebreed (t.o.v. 2018: 74%) en ligt hoger dan bij andere 100.000+ gemeenten. Gevolg hiervan is een grote WIA-instroom met hoge uitkeringslasten voor de gemeente als eigen risicodrager. De leeftijdscategorie 55-65 heeft met 39% het grootste aandeel in het ziekteverzuim van gemeente Maastricht. Ook naar evenredigheid van het aandeel in de totale personeelsbezetting heeft deze categorie een groter aandeel in het verzuim. De grootste verzuimoorzaak was volgens Zorg van de Zaak, met in 2019 44% van het totaal, psychisch verzuim. Positief is dat het percentage nulverzuimers (medewerkers die zich over een periode van 12 maanden niet ziekgemeld hebben) in 2019 is toegenomen van 36% naar 38%.

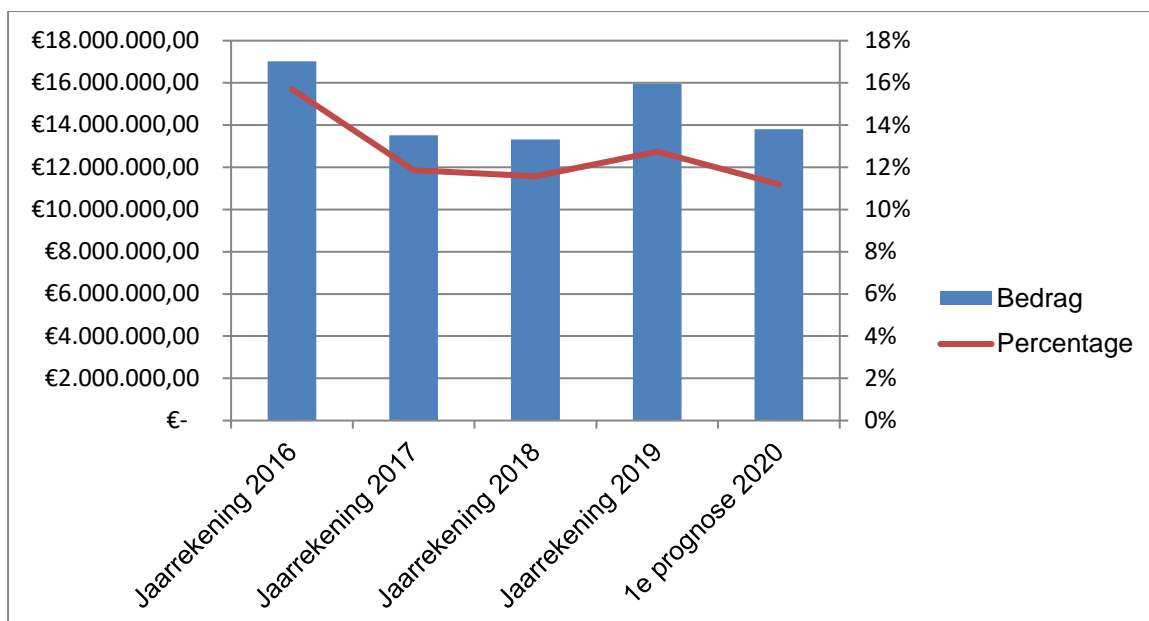
Begin 2019 is een nieuw verzuimprotocol opgesteld. In dit protocol zijn aanpassingen gemaakt op zaken als preventie (terugkeergesprekken), begeleiding door de arbodienst (Praktijkondersteuner Bedrijfsarts), re-integratiewerkzaamheden en casemanagement bij langdurig verzuim. Er is meer aandacht voor verzuim. Het directieteam overlegt periodiek met de Arbodienst en het management heeft de opdracht gekregen om het verzuim in het organisatieonderdeel te onderzoeken, aan te pakken en te rapporteren.

Externe inhuur

De externe inhuur bedraagt voor 2019 € 16,0 mln. en uitgedrukt in procenten ten opzichte van de totale loonsom inclusief externe inhuur is dit 12,8% (2018: € 13,3 mln. en 11,6%). Een groot deel van de stijging ten opzichte van 2018 is te verklaren door de gestegen inhuur bij BenO Sociaal en Sociale Zaken op het gebied van de decentralisaties, de transformatie, het uitvoeringsprogramma, gewijzigde wet- en regelgeving, ziekteverzuim en piekwerkzaamheden.

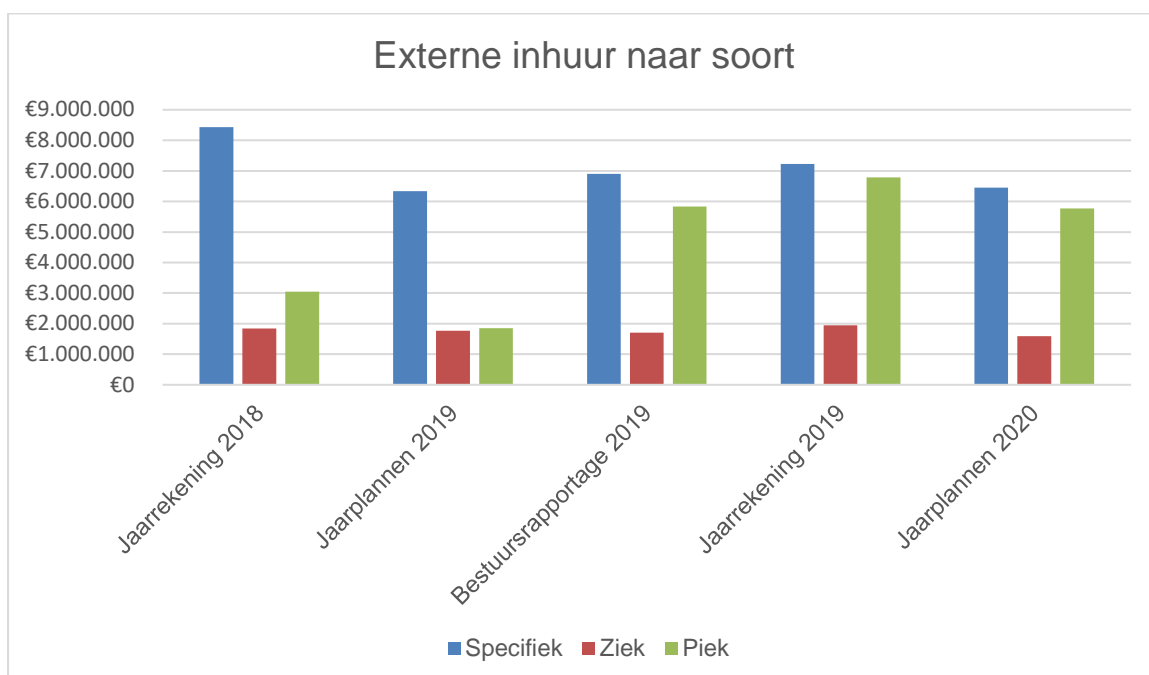
Voor 2020 verwachten we zowel in absolute als in relatieve zin weer een afname van de externe inhuur. De eerste prognose externe inhuur 2020 bedraagt per peildatum 1 januari 2020 € 14,3 mln. Uitgedrukt in procenten ten opzichte van de totale formatiekosten³ is dit 11,2%. Met name bij Sociale Zaken is een daling merkbaar door het invullen van formatieplaatsen met eigen personeel i.p.v. via externe inhuur. De totale externe inhuur laat de volgende ontwikkeling zien.

³ Bij de prognose 2020 zijn we uitgegaan van de volgende twee componenten voor de berekening van het percentage: 1) de inschatting voor externe inhuur 2020 en 2) de loonkosten 2019 verhoogd met 3,5% indexatie en de inschatting voor externe inhuur 2020. Deze laatste is als vervanger voor de formatiekosten, die we normaal bij de jaarplannen uitvragen.

Ten opzichte van 2016 is een daling merkbaar. Dit valt onder andere toe te schrijven aan het toepassen van de vernieuwde definitie. Met ingang van 2017 houden we namelijk in de berekening geen rekening meer met advieskosten (er is geen sprake van dagelijkse aansturing) en inhuur via niet-commerciële bedrijven (alleen inhuur via commerciële bedrijven telt mee). Dit is vooral terug te zien in de percentages per rapportage.

De externe inhuur van de organisatieonderdelen wordt sinds de jaarrekening 2018 onderverdeeld in de soorten specifiek, ziek en piek. Specifiek staat voor inhuur vanwege specialistische en vakmatige kennis die de gemeente redelijkerwijs niet volledig in huis beschikbaar heeft of wil hebben. Voor een aanzienlijk deel komt dit door de streefwaarde van 10% externe inhuur en 90% eigen formatie voor de flexibele schil bij de decentralisaties. Ziek betreft het opvangen van onvoorziene capaciteitsproblemen, zoals bijvoorbeeld verzuim of zwangerschapsverlof. Onder piek wordt verstaan het opvangen van piekwerkzaamheden die niet met de bestaande capaciteit kunnen worden ingevuld.

Uit bovenstaande grafiek kan worden opgemaakt dat uit de laatste meetmomenten blijkt dat specifieke inhuur de grootste component is. Dit is ook de best beïnvloedbare component, omdat hier veelal

inhoudelijke keuzes aan ten grondslag liggen. De afwegingen die hierbij gemaakt worden, hebben onze constante aandacht.

Banenafpraak Sociaal Akkoord 2013

De banenafpraak is een landelijke afspraak opgenomen in het Sociaal Akkoord 2013. De ambitie was om ten opzichte van de nulmeting in januari 2013 binnen de overheidssector voor 1 januari 2026 25.000 banen te creëren en in te vullen voor mensen met achterstand tot de arbeidsmarkt. Het bedrijfsleven zou in diezelfde periode 100.000 banen invullen. Afhankelijk van het gerealiseerd aantal banen kan er sprake zijn van het activeren van een quotumregeling

Inmiddels is de regelgeving aangepast. De totale doelstelling van 125.000 banen blijft gehandhaafd, de verdeling over een specifiek aandeel voor overheid en bedrijfsleven is losgelaten.

Binnen de overheidssectoren is – met het oog op bovengenoemde doelstelling – besloten de quotumregeling te activeren. De hoogte van het quotumpercentage wordt jaarlijks door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) vastgesteld. Het quotumpercentage 2019 voor de overheid is 2,14% voor werkgevers met 25 of meer werknemers. Conform de banenafpraak gaat een volledige baan uit van een omvang van 25,5 uren per week. Op basis van die norm behoort de gemeente Maastricht voor 2019 het aantal van 48,55 banen in te vullen.

Uit 2019 vult Gemeente Maastricht 203,82 banen in. Deels door aanstelling van medewerkers in dienst van de Gemeente Maastricht. Deels wordt dit aantal banen op detacheringsbasis ingevuld door inhuur van een ruim aantal WSW-medewerkers van MTB bij het organisatieonderdeel Stadsbeheer (de wet Banenafpraak stelt als eis dat deze medewerkers worden aangestuurd door medewerkers van betreffende werkgever; in dit geval SB).

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. De betrokken paragraaf bij de begroting geeft aan hoe robuust de begroting is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

3.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd:

x € 1.000,-	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
INCIDENTELE WEERSTANDSCAPACITEIT			
- Algemene Reserve incl. VBF	111.511	110.657	112.078
- Onvoorzien incidenteel			
- Stille Reserves			
- Incidentele begrotingsruimte	5.858	3.175	4.449
STRUCTURELE WEERSTANDSCAPACITEIT			
- Onbenutte Belastingcapaciteit	3.958		3.596
- Onvoorzien/ risicobuffer	754	2.029	280
- Structurele begrotingsruimte	3.050	-3.175	-7.951
WEERSTANDSCAPACITEIT	125.131	112.686	112.452
TOTALE LASTEN	594.985	645.723	655.697
ALS % VAN DE TOTALE LASTEN	21,0%	17,5%	17,1%

Algemene reserve incl. VBF

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers zijn de algemene reserve en het Vruchtboomfonds de aangewezen posten.

Post onvoorzien/risicobuffer

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad met incidentele kosten te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, dit geldt alleen als er geengebruiksnut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de Gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. De afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn momenteel maximaal kostendekkend en hier volgt dan ook geen onbenutte belastingcapaciteit uit. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een "artikel 12 gemeente" zou zijn. Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 3,6 mln.

Begrotingsruimte

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Eventuele overige ruimte kan worden aangemerkt als incidentele begrotingsruimte.

3.3.2 Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomangement algemeen gebruikte, omschrijving: "een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten

(schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie". Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de risico's uit de programmabegroting 2019 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Decentralisatie rijkstaken
3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering
4. Verbonden partijen
5. Risico's cofinanciering
6. Open einde-regelingen
7. Tram Vlaanderen Maastricht
8. Fiscale risico's
9. Eigen risico claims
10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen
11. SOME en realisatie Plan van Transformatie
12. Juridische risico's
13. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'
14. Programma Aanpak Stikstof
15. PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)
16. Storing stroomvoorziening Vrijthof

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeleeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

De landelijke herziening van het gemeentefonds was voorzien voor 2021 en de herverdeeleeffecten zouden bekend worden gemaakt bij meicirculaire 2020. Dit is met (minimaal) een jaar vertraagd. De eerste signalen zijn dat de "steden" er ten opzichte van het "platteland" op vooruitgaan.

Ad 2. Decentralisatie rijkstaken (integratie-uitkering Sociaal domein)

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's).

In het vijfde jaar van de uitvoering van de 3-decentralisaties wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-decentralisaties toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt.

Over het jaar 2019 bedraagt het resultaat Jeugdzorg € 8,0 mln. nadelig, het resultaat WMO begeleiding en beschermd wonen € 0,3 mln. voordelig en het resultaat op Participatie (I-deel en W-deel) € 0,7 mln. voordelig ten opzichte van de begroting. Tenslotte dient te worden aangegeven dat er een bedrag van € 1,5 mln. dat als draaiknoppen was opgevoerd niet is gerealiseerd.

Onderzoeksbureau KPMG heeft onderzoek gedaan naar de ontstane tekorten in het sociaal domein. KPMG heeft aanbevelingen gedaan om het tekort te dichten. Het college heeft deze meegenomen in de eigen voorstellen voor bezuinigingen om de Maastrichtse financiën weer op orde te krijgen.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant bodem en ondergrond 2016-2020)

Momenteel is er nog één locatie is met humane risico's én verspreidingsrisico's (stand van zaken april 2020). Onderzoek naar verspreidingsrisico's (omvang grondwaterverontreiniging en jaarlijkse toename) is in uitvoering en aanvullende maatregelen voor beheersing van de humane risico's zijn in voorbereiding.

Echter, ook als deze locatie is afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat de kans dat voor de ontwikkeling van de locatie sanerende maatregelen noodzakelijk zijn. De initiatiefnemer/eigenaar is verantwoordelijk voor het treffen van de nodige maatregelen om de locatie te kunnen ontwikkelen. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties (na aanpak van alle spoedlocaties een zogenaamde toevalsvondst) moeten worden aangepakt en de kosten niet kunnen worden verhaald op de eigenaar/initiatiefnemer, deze kosten ten laste komen van de algemene middelen (post onvoorzien).

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in een orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli.

Via een aantal maatregelen kon deze onrendabele top in de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld worden tot ongeveer € 20 tot € 25 mln. inclusief de rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten (grex 2019). In de aankomende grex 2020 zitten enkele meevallers en er worden ook voorstellen gedaan voor enkele nieuwe activiteiten waarvoor gelden worden gereserveerd. Per saldo daalt de onrendabele top met afgerond € 586.290. De onrendabele top 2020 sluit daarmee op het bedrag van € 20,9 mio inclusief rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten.

Daarbij is nog geen rekening gehouden met de planontwikkeling Sappi Zuidwest die via een separaat raadsvoorstel ter besluitvorming bij de raad voorligt.

Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare grexsituatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerm minst dat we er zijn: de grex bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. En er worden majeure ontwikkelingen voorbereid met de projecten Sphinx Noord (ondergrondse parkeergarage met ruim 200 woningen), Sappi Zuidwest en Landbouwbelang. Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 900 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 wordt hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Ten einde de tekorten te beperken is daarom de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 2 - € 4 mln.).

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege alsook aanpassing van het onderliggend verdeelmodel, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit, mede gezien MTB momenteel een laag investeringsniveau kent, ten gevolge van het gevoerde strategisch beleid. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de toekomstplannen op gebied van leerwerk en zodoende ook de gewenste besparingen (re-integratieketen breed) te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht.

Project A2 / De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. Na de openstelling van de tunnel (eind 2016) en de oplevering van de Parklaan en het Openbaar Gebied (medio 2018), is het accent van het project op de gebiedsontwikkeling komen te liggen. Van de eerste twee fasen, is inmiddels 183 woningen in aanbouw. Eind 2020 zal naar verwachting ook het laatste deel van fase 2 en fase 3 in aanbouw zijn (totaal 148 woningen). Gezien de opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m² overige functies, is ook hier een voortvarende ontwikkeling, gezien de lange doorlooptijd en wijzigende marktomstandigheden, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een beperkt budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Ad 6. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, (bijzondere) bijstand, loonkostensubsidies, armoedebeleid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-einderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 7. Tram Vlaanderen Maastricht

In 2014 is een review uitgevoerd op het totale dossier. Die heeft ertoe geleid dat het tracé werd ingekort tot aan de Wilhelminabrug waarbij Mosea Forum nu als eindhalte fungeert.

Er wordt nu samen met de partners volop gewerkt aan de start van de aanbesteding. De gemeenteraad wordt via een tweemaandelijks raadsinformatiebrief op de hoogte gehouden van de voortgang. De gemeenteraad heeft het nieuwe bestemmingsplan in maart 2018 vastgesteld. In mei 2019 heeft de Raad van State bepaald dat het bestemmingsplan onherroepelijk is. Dat betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn om de tramlijn aan te leggen. In 2019 is ook de aanbesteding gestart met de selectiefase. We staan nu op het punt om ook de gunningsfase te starten, rekening houdend met een eventuele tracéwijziging in Hasselt. Wanneer gestart kan worden met de gunningsfase, dan kan vanaf eind 2021/begin 2022 gestart worden met de aanleg van de lijn.

Ad 8. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Btw sport

Per 2019 is de wettelijke btw-vrijstelling voor sport uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. Deze aanpassing houdt in dat de betaalde btw op kosten (exploitatie en investeringen) in het kader van sport vanaf deze datum niet langer aftrekbaar is. Het ministerie van VWS heeft voorzien in een (tijdelijke) compensatieregeling tot en met 2023 via een specifieke uitkering. Het is voornamelijk onduidelijk of alle btw-schade hieruit zal worden gecompenseerd. Daarnaast blijft er onzekerheid bestaan over eventuele compensatie in de periode na 2023.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Maastricht heeft de gevolgen hiervan in kaart gebracht en verwerkt in de jaarrekening. Over de meeste onderdelen is inmiddels afstemming geweest (en overeenstemming bereikt) met de Belastingdienst. Met name de belastingheffing over reclame-inkomsten is momenteel nog onderwerp van discussie. Er bestaat een risico dat hierover vennootschapsbelasting verschuldigd is.

Btw straatparkeren

Er lopen momenteel diverse rechtszaken over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. Indien het antwoord hierop bevestigend zou zijn, brengt dit risico's voor zowel de btw als de vennootschapsbelasting met zich mee. De uitspraken die tot nu toe zijn gedaan, hebben nog niet geleid tot gewijzigde inzichten of gewijzigd ministerieel beleid.

Ad 9. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien.

Ad 10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In december 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders de 'beleidsregels garantstellingen aan amateursportverenigingen' vastgesteld. In 2018 is een garantstelling verleend aan Kimbria Tennis ter hoogte van € 40.000 voor de omvorming van 2 tennisbanen tot padelbanen. Er zijn in 2019 geen verdere aanvragen ingediend.

Vanwege de crisis rondom het Covid-19 virus en de door de rijksoverheid ingestelde maatregelen heeft de stichting waarborgfonds sport in samenwerking met de banken besloten dat verenigingen en stichtingen in 2020 zes maanden uitstel kunnen krijgen van de aflossingsverplichting. Kimbria Tennis heeft aangegeven hiervan gebruik te willen maken, hetgeen ook gevolgen heeft voor de periode van garantstelling door de gemeente Maastricht. Kimbria Racket Club heeft de Rabobank verzocht om opschorting van de aflossing van de hypotheek met 6 maanden te verlengen. Als de Rabobank hierom verzoekt zal het college een besluit nemen om de einddatum van de borgstelling met eenzelfde periode te verlengen.

Ad 11. SOME en realisatie Plan van Transformatie

De situatie rondom de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) is kwetsbaar. Inhoudelijk zijn er vele dilemma's rondom de realisatie van het Plan van Transformatie. Kwetsbaar is ook de financiële situatie van SOME. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat, waarvoor in totaal € 0,6 mln. door de Founding Fathers beschikbaar is gesteld. Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Hoewel de Founding Fathers de bereidheid hebben uitgesproken SOME te zullen financieren, loopt wel het gesprek over de verdeling van deze kosten.

Daarnaast blijkt het oorspronkelijke Plan van Transformatie de nodige dilemma's te bevatten die realisatie hiervan lastig maken. Hiertoe zijn een aantal (alternatieve) scenario's uitgewerkt, maar door de uitspraak van de Raad van State inzake Stikstof, is ook hiervoor de mogelijkheden beperkt. De dilemma's dienen

aan de gemeenteraad te worden voorgelegd en in samenspraak met alle betrokkenen dient gezocht te worden naar een werkbaar Plan van Transformatie (PvT). Naar verwachting zullen partijen ook in een bijgesteld scenario, financieel moeten bijdragen om tot realisatie te komen.

Ad 12. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

Ad 13. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2019 gaat het om € 420 mln. (waarvan € 20 mln. tijdelijk aan de jeugdautoriteit beschikbaar wordt gesteld) en in 2020 en 2021 om jaarlijks € 300 mln. De extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die onderdeel uitmaken van de algemene uitkering, worden als structureel dekkingsmiddel aangemerkt. Voor de jaren 2022 en 2023 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 mln. (in 2021). Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden. Voorwaarde is dat de gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van de kosten. Gemeenten spelen immers zelf ook een actieve rol in de transformatie en daarmee ook in het kunnen beperken van de uitgaven. De feitelijke situatie 2022 en 2023 zal afhangen van de resultaten van het gemeentelijke beleid en het besluit van het volgende kabinet naar aanleiding de uitkomsten van het onderzoek jeugdzorg. Het Rijk heeft met de VNG afgesproken dat dit onderzoek in het najaar van 2020 is afgerond. Indien het besluit van het nieuwe kabinet niet tijdig verwerkt kan worden in de gemeentebegrotingen 2021 dan geldt deze richtlijn ook voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2024. Indien er aanleiding toe is kan er voor de begroting 2021 een nieuwe richtlijn geformuleerd worden.

Ad 14. Programma Aanpak Stikstof

Het PAS (Programma Aanpak Stikstof) vormt de basis voor het verlenen van natuurvergunningen voor activiteiten die stikstof uitstoten en daarmee schadelijk kunnen zijn voor natuurgebieden. Het PAS biedt ruimte om de extra stikstofuitstoot vooraf te compenseren met reducerende maatregelen. Middels recente uitspraak van de Raad van State mag het PAS niet langer worden gebruikt als basis voor het verlenen van vergunningen voor activiteiten die belastend kunnen zijn voor natuurgebieden.

Binnen de gemeente is een taskforce aan het werk om impact en gevolgen voor de gemeentelijke projecten in beeld te brengen. Ook de impact en gevolgen voor projecten in uitvoering binnen de openbare ruimte (wegen, riolering, parken, bruggen etc.) wordt hierin nadrukkelijk betrokken. Dit omdat ook de stikstof uitstoot tijdens de uitvoering van deze projecten in beeld moet worden gebracht op mogelijke gevolgen voor omliggende natuurgebieden. Momenteel worden voor verschillende projecten deze stikstof uitstoot berekeningen uitgevoerd of ingepland. Voor meerdere projecten in uitvoering alsmede projecten in voorbereiding heeft dit invloed op tijd, capaciteit en op onderzoekskosten. De gevolgen in tijd (uitloop projecten), maar ook capacitaire inzet om e.e.a. uit te zoeken en geld zijn nu nog niet aan te geven.

Ad 15. PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)

De term PFAS staat voor Poly- en perfluoralkylstoffen. Deze stofgroep bestaat uit ruim 6.000 stoffen welke al decennia gebruikt worden in industriële en andere processen en in vele producten. PFAS hebben als negatieve milieueigenschap dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Van sommige is al aangetoond dat ze toxisch zijn. PFAS zijn in veel producten toegepast. Daardoor, en door emissies en incidenten, zijn deze stoffen in het milieu terechtgekomen en zitten nu onder andere in de bodem, in bagger en in het oppervlaktewater.

Op 8 juli 2019 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) het 'Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie' aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Vanaf dat moment is er een formeel toetsingskader voor het omgaan met PFAS-houdende grond en baggerspecie. Het definitieve handelingskader wordt op zijn vroegst verwacht medio 2020. In essentie behelst het handelingskader dat afhankelijk van specifieke datums en afkomst/gebruik van de grond- en/of baggerstromen er een aanvullend onderzoek op PFAS vereist is. Het aantal laboratoria welke een dergelijke analyse kunnen doen zijn momenteel zeer beperkt hetgeen zorgt voor lange wachttijden en doorlooptijden. Voorts is het nog onduidelijk wat te doen indien de te verwerken grond/bagger de norm overschrijdt. Op dit moment zijn er namelijk geen verwerkers in Nederland die deze grond kunnen/mogen verwerken. De afvoerkosten hiervan zijn derhalve ook nog niet bekend. Voor meerdere projecten in uitvoering alsmede projecten in voorbereiding heeft dit invloed op tijd, capaciteit en

op onderzoekskosten. De gevolgen in tijd (uitloop projecten), maar ook capacitaire inzet om e.e.a. uit te zoeken en geld zijn nu nog niet aan te geven.

Ad 16. Storing stroomvoorziening Vrijthof

Op 1 en 6 december 2018 is stroomuitval geweest in de stroomvoorziening voor de evenementen op het Vrijthof. Op dat moment vond het evenement Magisch Maastricht 2018 plaats op het Vrijthof. Stichting Winterevents heeft de gemeente Maastricht aansprakelijk gesteld voor de onvoorziene schade en kosten. Uit onderzoek is gebleken dat de oorzaak van het defect in de stroomvoorziening gelegen is bij de leverancier. De uiteindelijke aansprakelijkheid ligt derhalve bij deze leverancier. Hoewel de gemeente Maastricht geen aansprakelijkheid heeft wordt uit hoofde van redelijkheid en billijkheid getracht om middels minnelijke overeenstemming Stichting Winterevents tegemoet te komen. Naast voorgaande indirecte kosten heeft ook de gemeente Maastricht aanzienlijke directe kosten gemaakt inzake genoemde calamiteit. Getracht wordt om zowel de directe als indirecte kosten te verhalen op de leverancier. Een inschatting van een met deze kosten samenhangend risico varieert van € 0 tot € 300.000.

3.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit (par. 4.3.1.). De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (=voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2019 voldoende is.

In de kadernota weerstandsvermogen is ook aangegeven dat indien de kwalificatie boven "voldoende" (incl. vruchtboomfonds is kwalificatie 'uitstekend') stijgt, er financiële ruimte ontstaat. Gelet op de huidige economische omstandigheden wordt het weerstandsvermogen in stand gehouden.

De grootste onzekerheid op dit moment is de ontwikkeling van de coronacrisis. Het weerstandsvermogen is berekend exclusief mogelijke extra kosten als gevolg van de crisis. Ook de risico's als gevolg van de coronacrisis voor onze financiële positie (dalend dividend, toeristenbelasting en parkeerbelasting, inkomensondersteuning etc.) zit niet in het weerstandsvermogen. Dat komt omdat de risicoschattingen zijn gedaan voor de instelling van de maatregelen tegen de verspreiding van Covid19. De aanzienlijke onzekerheid in de ontwikkelingen kan gedurende het jaar nog een ander beeld opleveren met betrekking tot onze ratio weerstandsvermogen.

Bij begroting 2021 vindt een nieuwe risicoanalyse plaats met een nieuwe indicatie van het weerstandsvermogen.

3.3.4 Kengetallen

Gemeenten moeten vanaf begrotingsjaar 2017 een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Tabel: Kengetallen gemeente Maastricht

Verloop van de kengetallen	Verslag 2018	Begroting 2019	Verslag 2019
Netto schuldquote	60%	96%	64%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46%	78%	51%
Solvabiliteitsratio	25%	21%	23%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	-1%
Grondexploitatie	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	99%	101%	104%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden. Deze percentages zijn gebaseerd op algemene normwaarden (die bijvoorbeeld ook door de Provincie wordt gebruikt bij de publicatie van ranglijsten).

Tabel: Onderverdeling in categorieën met bijbehorende percentages per kengetal

Kengetallen:	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/ veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen) / baten)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van begroting 2019 zijn de netto schuldquotes gedaald, dit komt mede omdat het totaal gerealiseerde baten in de jaarrekening hoger zijn dan geraamd was in de begroting 2019. De netto schuldquote ligt flink lager dan de norm van 90% waardoor het nemen van gerichte maatregelen en/of beperking van investeringen niet aan de orde is.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het gerealiseerd solvabiliteitsratio in 2019 is gestegen t.o.v. de begroting. De ratio van 23% is niet zorgwekkend wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten) / totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er momenteel geen ruimte is (-1%) om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel en we zitten met € 750,37 wel iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als “voldoende” worden beoordeeld. Het totaalbeeld van de financiële weerbaar- en wendbaarheid is enigszins gestegen ten opzichte van begroting 2019. Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt (zie paragraaf 3.3.3.) dat we “voldoende” in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is wel de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio.

3.4 Financiering

3.4.1 Inleiding

Kerndoelstellingen van Treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

In dit treasuryverslag is er, conform wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido), aandacht voor de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren. Daarnaast worden de renteontwikkeling en -verwachting, het resultaat op het taakveld Treasury, de samenstelling van de leningenportefeuille incl. de hieraan verbonden risico's en de vervroegde aflossingen en renteherzieningen toegelicht.

Ontwikkelingen

De economische groei van de eurozone in 2019 was gematigd, met name veroorzaakt door de al 2 jaar durende handelscrisis tussen de VS en China. Ook de (onzekerheid over de) Brexit speelde hierbij een rol. De economische vooruitzichten voor 2020 en verder zijn door de uitbraak van het COVID-19 virus uitermate onzeker. Er zijn scenario's denkbaar uiteenlopend van een snel herstel van de (wereld)economie tot aan een langere periode van krimp en een herstel dat pas later plaats zal vinden.

3.4.2 Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald door het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2019: 8,5%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal van het lopende boekjaar. Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2019 was de kasgeldlimiet voor Maastricht hiermee bepaald op ca. € 52,9 miljoen.

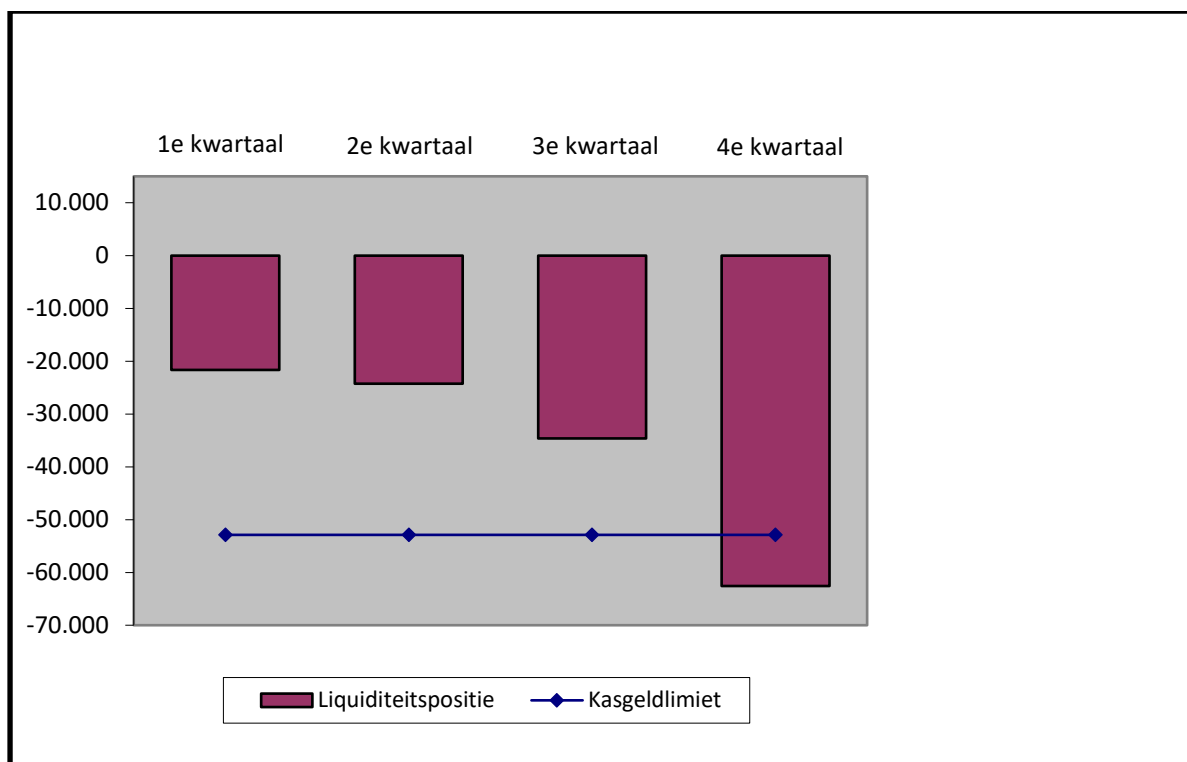
De gemeente Maastricht heeft het gehele jaar 2019 gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is in het laatste kwartaal van 2019 overschreden. Ook het 1e kwartaal van 2020 is de kasgeldlimiet overschreden. Conform bepalingen in de Wet Fido is het echter toegestaan om 2 achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet te overschrijden en hiermee is er optimaal gebruik gemaakt van de negatieve, korte rentetarieven. Door het aantrekken van een aantal langlopende leningen in het 1e kwartaal van 2020, zal de kasgeldlimiet in het 2e kwartaal van 2020 niet meer overschreden worden. Hiermee wordt dan ook voldaan aan het gestelde in de wet Fido.

De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2019 volledig ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (m.n. daggeld). Vanwege de ontwikkeling van de liquiditeitspositie hoefden er geen langlopende geldleningen te worden aangetrokken. Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk (negatieve rente, dus kort geld lenen betekent rente ontvangen), maar ook de lange rente was historisch gezien nog steeds zeer laag.

Zie onderstaande tabel en grafiek voor de liquiditeitspositie t.o.v. de kasgeldlimiet:

Overzicht liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet 2019 (x € 1.000):

	<i>1e kwartaal</i>	<i>2e kwartaal</i>	<i>3e kwartaal</i>	<i>4e kwartaal</i>
Liquiditeitspositie	-21.648	-24.267	-34.627	-62.561
Kasgeldlimiet	-52.893	-52.893	-52.893	-52.893

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20% van de begrotingsomvang van het betreffende begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en dus van de renterisico's.

De Gemeente Maastricht voldeed in 2019 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook voor de jaren 2020-2022 wordt er geen overschrijding verwacht. Onderstaande tabel verduidelijkt dit:

Renterisico op de vaste schuld over de jaren 2019-2022

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen renterisiconorm	2019	2020	2021	2022
(1)	Renteherzieningen	-	-	-	-
(2)	Aflossingen	32.127	24.342	34.074	19.165
(3)	Renterisico (1+2)	32.127	24.342	34.074	19.165
(4)	Renterisiconorm	124.453	129.997	126.119	125.163

(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder de renterisiconorm	92.326	105.655	92.045	105.998
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	622.267	649.984	630.595	625.813
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	124.453	129.997	126.119	125.163

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn de bepalingen omtrent het verplichte schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido. Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld genomen niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt berekend naar 0,75% van het begrotingstotaal tot € 500 miljoen vermeerderd met 0,20% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 miljoen overschrijdt. Voor de gemeente Maastricht bedroeg het drempelbedrag voor 2019 circa € 3,99 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2019 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet overschreden heeft en daarmee dus voldaan heeft aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar: 2019			
(1)	Drempelbedrag				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	3.205	3.228	3.139	3.114
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	790	766	856	881
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar: 2019			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	622.267			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	122.267			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	3.995			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	288.449	293.787	288.746	286.453
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	3.205	3.228	3.139	3.114

Ontwikkeling rente

Het 1-maands Euribor tarief ligt sinds eind februari 2015 structureel beneden de 0%. Deze negatieve rentes betekenen dat wanneer er kort geld wordt geleend, er rente wordt ontvangen. De eerste 2 kwartalen

van 2019 lag het 1 maands Euribor tarief rond de +/- 0,37%. Daarna daalde dit tarief nog verder naar ca. +/- 0,45%.

Ook de lange rente daalde in 2019 naar historisch lage niveaus. Voor de relatief kortere looptijden van langlopende geldleningen, gold zelfs ook tijdelijk een negatieve rente.

3.4.3 Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de begroting 2020 (medio 2019) zijn we uitgegaan van een korte rente van 0,00% en een lange rente van 1,75%. De korte rente blijft naar verwachting ook heel 2020 negatief, sterker nog, de banken verwachten op dit moment pas weer een positieve Euribor rente in 2026. De lange rente is in het eerste kwartaal van 2020 vanwege de ontwikkelingen rondom het COVID-19 virus gestegen. De verdere ontwikkeling van de lange rente is gezien de huidige (economische) ontwikkelingen moeilijk voorspelbaar. De begrote rente van 1,75% voor lang geld is naar verwachting echter nog steeds ruim passend. Het aantrekken van langlopende leningen met langere looptijden (30-40 jaar) blijft historisch gezien nog steeds aantrekkelijk en ook mogelijk binnen het voor het jaar 2020 begrote lange rentetarief van 1,75%.

3.4.4 Resultaat op het taakveld Treasury

Het taakveld treasury bestaat enerzijds uit rentekosten voortvloeiende uit opgenomen kort- en langlopende financieringen en anderzijds uit renteopbrengsten van aan de taakvelden toegerekende rente. Sinds 2018 zijn de bepalingen uit de notitie rente van de commissie BBV bindend geworden. Kort gezegd komt het erop neer dat aan de hand van het bij de opmaak van de begroting vastgestelde interne renteomslagpercentage, de begrote rentekosten toegerekend worden naar de taakvelden. Indien echter gedurende het jaar blijkt dat de werkelijke rentelasten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag (i.c. voor 2019: 0,50%) aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Aangezien per ultimo 2019 bleek dat de afwijking groter was dan de voorgeschreven maximale 25%, is het renteomslagpercentage bij de richtlijnen voor de jaarrekening 2019 naar beneden bijgesteld tot 0,30%. In de begroting 2019 werd uitgegaan van een negatief resultaat op het taakveld Treasury van ca. € 0,3 mln. Het uiteindelijke positieve resultaat op het taakveld Treasury bedroeg voor 2019 ca. € 1,1 mln. Dit resultaat is met name veroorzaakt doordat er minder externe financiering aangetrokken hoefde te worden dan bij de opmaak van de begroting werd aangenomen.

Onderstaand het verplicht op te nemen renteschema over jaar 2019:

Renteschema t.b.v jaarrekening 2019			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 4.989.879
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	€ -2.079.962
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 2.909.917
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- €	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
c3.	De rentebaait van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ €	-
			-/- € -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 2.909.917
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+ €	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+ €	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 2.909.917
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 4.012.732
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ 1.102.815

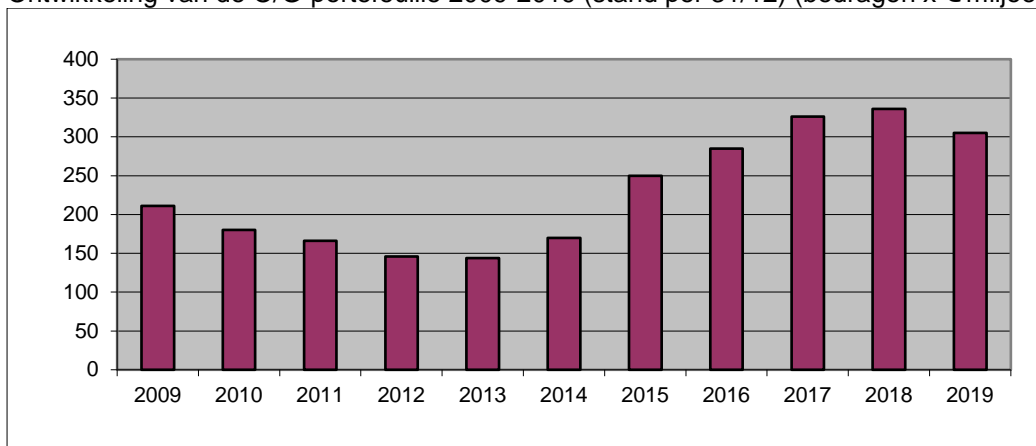
3.4.5 Samenstelling leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen (o/g)

Per 1 januari 2019 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille (o/g) circa €335,9 miljoen. In 2019 werden er ten behoeve van de eigen financieringsbehoefte geen nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken. Wel werden er 2 leningen voor in totaal €1,5 mln. aangetrokken ter doorverstrekking aan Wonen Boven Winkels.

Op basis van de contractuele bepalingen in de leningvoorwaarden waren er in 2019 reguliere aflossingsverplichtingen van circa €32,1 miljoen. Per saldo daalde de o/g-portefeuille per ultimo 2019 derhalve naar ruim €305,3 miljoen.

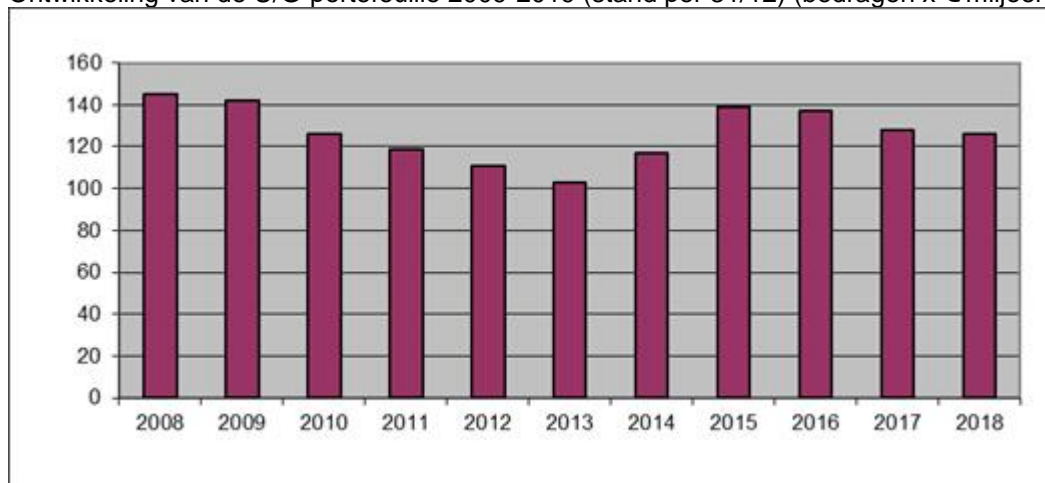
Ontwikkeling van de O/G-portefeuille 2009-2019 (stand per 31/12) (bedragen x € miljoen)

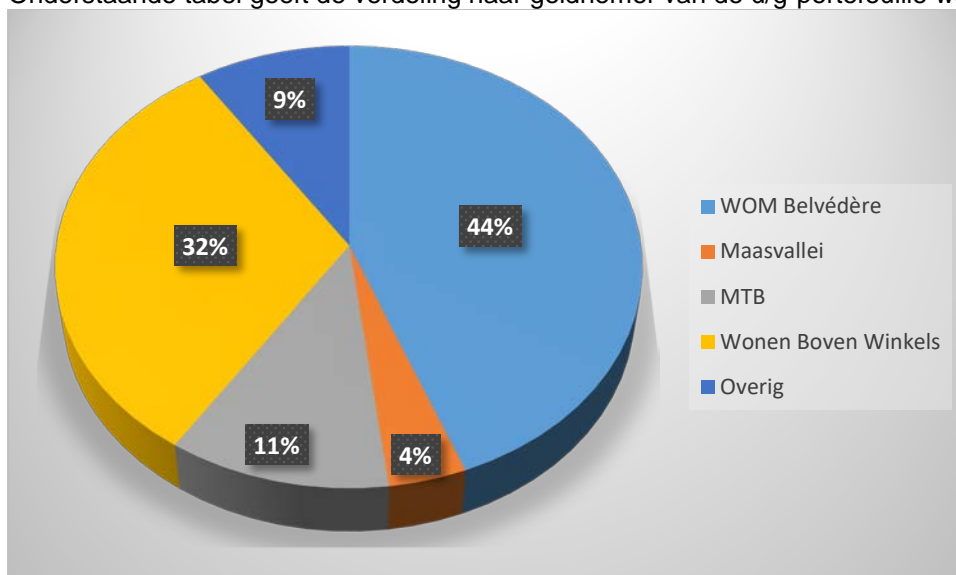
Uitgezette geldleningen (u/g)

Een aanzienlijk deel van de opgenomen leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente Maastricht opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2019 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) circa €125,8 miljoen. In 2019 werden er 2 nieuwe leningen verstrekt aan Wonen Boven Winkels voor in totaal €1,5 miljoen. Aan reguliere aflossing werd in 2019 ca. €19,2 miljoen betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2019 komt daarmee uit op ca. €108,1 miljoen.

Ontwikkeling van de U/G-portefeuille 2009-2019 (stand per 31/12) (bedragen x € miljoen)

Onderstaande tabel geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31/12/2019:

De post 'overig', die circa € 10 miljoen bedraagt, bestaat voornamelijk uit verstrekte geldleningen aan o.a. Envida, Maastricht School of Management en Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille

Van het totaalbedrag aan verstrekte geldleningen per 31/12/2019 is 44,3% (ca. € 47,9 mln.) gedekt door een zekerheid, met name door het recht van 1e hypotheek. 55,7% (ca. € 60,2 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid (N.B.: rekening houdend met het risicoaandeel op de MTB lening – zie hieronder – bedraagt het netto bedrag aan niet door zekerheden gedekte leningen: € 60,2 mln. -/- € 2,5 mln. is € 57,7 mln.).

Het overgrote deel aan leningen die niet zijn gedekt door zekerheden, zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère BV (€ 47,7 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.).

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM instapt, zal er per ommegaande weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht verstrekte leningen aan de WOM.

De MTB heeft via een Raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel ca. € 9,6 miljoen. Meerssen en Eijdsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

3.4.6 Vervroegde aflossingen en renteherzieningen

In 2019 werd er geen opgenomen- of verstrekte lening vervroegd afgelost.

Van één verstrekte geldlening werd de rente herzien, te weten van de lening verstrekt aan Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied. De rente voor deze lening daalde van 0,883% naar 0,814%.

3.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen. De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

3.5.1 Deelnemingen

Naam	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.990 mln. / € 4.887 mln. (cijfers 2019)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 132.519 mln. / € 144.802 mln. (cijfers 2019)
Resultaat	€ 163 mln. (cijfers 2019)

BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Om te kunnen voldoen aan de Basel III norm (door kredietcrisis moesten banken grotere reserves aanhouden) heeft BNG Bank t/m 2016 het pay-out percentage verlaagd naar 25%. Voor 2017 is het pay-out percentage verhoogd naar 37,5% en sinds vorig jaar bedraagt het pay-out percentage weer 50%. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen (à € 2,50 per aandeel).

De nettowinst van BNG Bank over 2019 bedroeg ca. € 163 mln. (2018: € 337 mln.). Na aftrek van de dividenduitkering aan verschafters van hybride kapitaal is een bedrag van € 142 mln. beschikbaar voor de aandeelhouders, waarvan dus 50% (€ 71 mln.) als dividend wordt uitgekeerd. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van ca. € 1,27 per aandeel, betekent dit voor de gemeente Maastricht over 2019 een dividenduitkering van ca. € 0,44 mln. In de begroting 2020-2023 is voor de jaren 2020 t/m 2022 een dividenduitkering van € 0,91 mln. opgenomen. Voor begrotingsjaar 2023 is een dividend van € 0,96 mln. opgenomen. De belangrijkste oorzaken van de lagere nettowinst over jaar 2019 zijn een lager resultaat financiële transacties en een hogere voorziening kredietverliezen.

De langlopende (lage) rentetarieven blijven een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. Door de huidige renteomgeving is er meer concurrentie voor BNG Bank. Het coronavirus heeft vergaande maatschappelijke gevolgen, ook voor de klanten van BNG Bank. Wat e.e.a. voor BNG Bank zelf betekent, is nu nog niet in te schatten. BNG Bank acht het daarom niet verantwoord om een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst voor jaar 2020.

Naam	Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 12,713 mln. / € 14,646 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 135,950 mln. / € 117,126 mln.
Resultaat	€ 0,241 mln. negatief
	Cijfers conform concept jaarrekening 2019

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV voorlopig als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente.

Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De raadsvergadering voor 2019 staat gepland op 18 juni. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling na jaren van stilstand merkbaar in een stroomversnelling gekomen. Het nieuwe Noorderbrugtracé is in gebruik en het totale infraproject is naar verwachting medio 2019 gereed, Retailpark Belvédère is in ontwikkeling, de herbestemming van de oude panden in het Sphinxkwartier is gereed (The Student Hotel, UNI-MERIT, Loods 5, Maison Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij etc.), woningbouw komt van de grond en het Frontenpark is geopend voor het publiek. Vervolgactiviteiten zoals de Tram Maastricht-Hasselt, de ontwikkeling van het Landbouwbelang en de herontwikkeling van een deel van Sappi Zuid zijn in voorbereiding. De concrete activiteiten die in 2019 hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in Programma 8.

Naam	Wonen boven winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	0 Bestuur en Ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 485.000 / negatief € 347.500
Vreemd vermogen begin/eind	€ 34,05 mln. / € 32,97 mln.
Resultaat na belastingen	Positief € 137.000 (jaarcijfers 2018)

De NV Wonen boven Winkels Maastricht is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit om verloederende panden tegen te gaan, de levendigheid in de binnenstad buiten winkeltijden te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de Gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de Gemeente Maastricht.

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft in haar (meer dan) 25 jarig bestaan haar bestaansrecht bewezen. In de Maastrichtse binnenstad zijn dankzij de samenwerking tussen gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt veel nieuwe wooneenheden in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad. Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfszonnend goed (winkels) betreffen. Er worden geen nieuwe eenheden meer toegevoegd. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door VB&T.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten verandert het karakter van de vennootschap van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht is komen te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV. De RvC en AvA hebben ingestemd met een voorstel om meer fundamenteel te kijken naar een aantal toekomstscenario's voor de NV WbWM. Brink Groep Management/Advies BV heeft hiertoe opdracht gekregen. Hieromtrent zullen in de loop van 2020 nadere voorstellen worden gedaan. De RvC is inmiddels opgeheven. De taken van de RvC zijn overgenomen door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA).

Naam	Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1957 procent van de aandelen en dividenduitkering
Programma	0 Bestuur en Ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.024 mln. / € 4.112 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.691 mln. / € 4.146 mln.
Resultaat	€ 210 mln.
	Cijfers 2019

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. En in 2014 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder a t/m f voort. Gemeente Maastricht is aandeelhouder in deze deelnemingen.

a. Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De winst over 2018 was hoger dan het jaar ervoor (€ 207 mln.). Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn. De voor 2018 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 0,82 per aandeel.

b. CBL Vennootschap B.V.

Hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL-fonds (cross border lease) ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's.

c. Vordering Enexis B.V.

Enexis beschikte ten tijde van de aankoop van de gas- en elektriciteitsnetten niet over voldoende liquide middelen om de koopprijs te betalen. Derhalve is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De eerste drie tranches van de lening zijn afgelost. Thans loopt nog de vierde tranche.

d. Verkoop vennootschap B.V.

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten € 29,8 mln. Het restantbedrag afgerond € 83 mln. is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. Op het moment vindt doorbetaling plaats aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V.

Eind juni 2016 is tevens het General Escow Fonds geliquideerd.

e. CSV Amsterdam B.V.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");

3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen (van de EPZ-aandelen / kerncentrale Borssele). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
Resultaat	Positief resultaat 2018 € 6,2 mln.
Eigen vermogen begin/eind	€ 203,2 mln. / € 209,4 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 377,2 mln. / € 385,0 mln.
Cijfers jaarrekening 2018	

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. WML heeft ook in 2018 gewerkt aan een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten conform de voorziene meerjarenkoers. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 6,2 mln. (2017: € 8,4 mln.). Het lagere resultaat wordt vooral veroorzaakt door een afname van de opbrengsten als gevolg van de doorgevoerde tariefsverlaging en een stijging van de operationele kosten. Het positieve resultaat van € 6,2 miljoen draagt, conform de voorziene meerjarenkoers, bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,9 mln. / € 5,5 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,9 mln. / € 2,2 mln.
Resultaat 2019	positief € 3,6 mln.

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Doelstelling van de organisatie is primair de nazorg van oude

afvalstortplaatsen, zodat er geen bodemverontreiniging kan plaatsvinden. Aandeelhouders zijn de Limburgse gemeenten.

De belangrijkste taken van Bodemzorg Limburg zijn:

- administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie;
- het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag;
- het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom;
- het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken op een aantal locaties of natuurontwikkeling.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een bijdrage van €0,25 per inwoner per jaar in de afvalbegroting opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen voor de vennootschap zijn het meerjarige huurcontract van het kantoor, de overname van voormalige stortplaats Venraysbroek, de bouw van het zonnepark Belvédère door Volta Solar en de nakoming van verplichtingen die zijn aangegaan voor een door DSM aan een separate Stichting overgedragen locatie Heidekampark.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à €0,10)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 827.194 / € 990.490
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5,72 mln. / € 6,21 mln.
Resultaat	€ 163.296 positief Cijfers Jaarrekening 2019

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 %) en indirect via EMM (10 %) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke peilers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met TEFAP en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Tefaf

De organisatie Tefaf is nadrukkelijk bezig haar toekomst te verkennen en te verbreden, waarbij niet alleen exclusief naar Maastricht wordt gekeken. De economische betekenis van Tefaf voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het huidige contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot

2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden.

Vastgoed en Investeringsplan

In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen (Hallen, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren). Hierdoor is het volledige vastgoed MECC (m.u.v. parkeergarage P5) in eigendom van de gemeente.

Daaropvolgend heeft in 2016 en voorjaar 2017 een verkenning door het MECC en de gemeente plaatsgevonden naar een investeringsimpuls in de upgradering en uitbreiding van het MECC en de congresfaciliteiten. Dit heeft geleid tot een plan voor een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, wordt uitgebreid naar maximaal 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Voor het overige wordt het MECC voorzien van een eigentijdse look en feel en worden voorzieningen waar nodig up to date gebracht. Vooruitlopend op de grote verbouwing is in 2018 wel al de parkeerplaats P3/4 heringericht en is een nieuwe parkeerplaats (P9) gerealiseerd voor het opvangen van piekmomenten bij grote publieksaantrekkende evenementen.

Aanvang 2019 is de aanbesteding voor het investeringsplan afgerond moeten worden. Gezien de krapte in de bouw, werd een substantieel hogere bouwprijs gevraagd. Onder de afweging van de noodzaak tot upgradering, de reeds vrij gemaakt bouwperiode en met hulp van een aanvullende bijdrage van de Provincie Limburg, is toch besloten tot gunning van het werk. De verbouwing is in het voorjaar 2019 gestart en zal in het voorjaar 2021 (voor de Tefaf) worden opgeleverd. Tussentijds zullen wel een aantal grote evenementen (zoals Interclassics en Tefaf) en congressen toch hun doorgang kunnen vinden. De totale investering (incl. bijkomende kosten) bedraagt ca. € 49 mln.

Na gereedkoming van de investering, zal de omzet van het MECC met ca. € 2,0 mln. structureel gaan groeien. Gedurende de verbouwing zal er wel druk op de omzet en het bedrijfsresultaat ontstaan omdat tijdens de verbouwing niet het volledige gebouw beschikbaar is. Met name het boekjaar 2020 zal hier de nodige impact van ondervinden in de vorm van een aanzienlijk negatief resultaat. MECC zal wel proberen de impact zo klein mogelijk te houden voor de klanten. Er wordt verbouwd met de winkel open.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,45 mln. / € 1,49 mln. (concept rekening 2018)
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,04 mln. / € 0,07 mln. (concept rekening 2018)
Resultaat	€ 11.101 (concept rekening 2018)

De gemeente houdt 99,998 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengstgenererende activiteiten. De vastgoedportefeuille is daarmee bepalend voor het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten. De verwachting is dat de komende jaren de positieve trend in omzet en resultaat verder wordt doorgezet. In de periode 2019 – 2021 wordt ca. € 49 mln. geïnvesteerd in de upgrading en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase en met name in 2020 wordt er wel een tijdelijke dip in de omzet en een aanzienlijk negatief resultaat verwacht.

Ad d: Vastgoedportefeuille

De vastgoedportefeuille van EMM bestaat uit een tweetal winkelpanden aan de Avenue Céramique (95 en 175) welke verworven zijn ter stimulering van het winkelklimaat in Céramique. Het winkelaanbod in Céramique is nog steeds kwetsbaar. Vanwege het faillissement van de huurder, is medio 2019 één van beide panden leeg komen te staan. Getracht wordt hiervoor een nieuwe gebruiker te vinden (huur danwel verkoop).

Daarnaast huurde EMM de parkeergarage P5 in het MECC-complex van de SNS Reaal Groep en werd doorverhuurd tegen een variabele huur aan MECC Maastricht BV. Het aantal bezoekers dat gebruik maakt van de parkeervoorzieningen van het MECC bepaalt daarmee in grote mate het resultaat van EMM via de opbrengsten van het parkeren. De parkeeropbrengsten zijn sinds 2014 weer stijgend en dragen inmiddels weer positief bij aan het resultaat. Vanwege de aflopende huurovereenkomst en de optie die de gemeente heeft tot koop van de parkeergarage, is in samenspraak met de gemeente besloten tot verwerving van P5 door de gemeente Maastricht. Met ingang van 2020 is daarmee de huurovereenkomst ontbonden en zal deze activiteit buiten EMM plaatsvinden.

Niet uit de balans blijkende verplichting

De vennootschap heeft na verkoop van de parkeergarage P5 geen “niet uit de balans blijkende verplichtingen”.

Naam	Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,050 mln / € 0,625 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,635 mln. / € 0,625 mln.
Resultaat	positief € 0,004 mln. Cijfers conform concept jaarrekening 2019

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief zijn in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatie-maatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels een leningverstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen: enerzijds de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de algehele upgradering van de omgeving zijn de afgelopen jaren Pathé, UNU Merit en filmhuis Lumière geopend. Vervolgens is ook het icoon van het gebied, het Eiffelgebouw, volledig gerestaureerd en betrokken door The Student Hotel. De koppen van het gebouw zijn voorzien van de functies wonen, werken, detailhandel en horeca. Het afgelopen jaar heeft opnieuw een forse impuls in de omgeving plaatsgevonden met de opening van de verbouwde Timmerfabriek en Muziekgieterij en met de komst van Loods 5. Het komende jaar volgt de komst van Maison Blanche Dael en vindt verdere upgradering van de openbare ruimte in het Sphinxkwartier plaats. De toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. Steeds meer nieuwe initiatieven melden zich.

Direct gericht op het Bassin is de half-automatisering van sluis 20 in het vaarseizoen van 2016 in gebruik genomen. Tevens is een dekkend WiFi-netwerk aangelegd vanaf het Bassin tot in Eijsden-Margraten. In het voorjaar van 2016 zijn de aanlegsteigers aan de noordzijde van het Bassin vernieuwd. Ook het voorterrein Bassin/Timmerfabriek is in 2017 gereedgekomen en draagt bij aan een verbeterde verblijfskwaliteit. De tweede fase (aan de noordzijde van het Bassin) is in het voorjaar van 2017 uitgevoerd. De komende periode wordt gewerkt aan een vernieuwd verlichtingsplan en directe wandelverbindingen met het Frontenpark. Ook de in gang gezette voorbereidingen voor de planontwikkeling rond Sappi Zuid en Landbouwbelang dragen bij aan een toekomstbestendige ontwikkeling van het Bassin.

Naam	NV MTB regio Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen en jaarlijkse subsidie boven op de rijksbijdrage rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening en Participatiewet. Financiële risico's door teruglopen Wsw-rijkssubsidie per arbeidsplaats
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein
Eigen vermogen begin/eind	2018: €3,2 mln. / €3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van €12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	2018: €11,8 mln. / €8,5 mln.
Resultaat	Over 2018 heeft MTB een verlies geleden van -/- €2,7 mln. Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten.

In het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden. MTB regio Maastricht NV is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht participeren de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol (centrumgemeente) richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB afgesloten.

In verband met de komst van de Participatiewet is de opdracht aan MTB in 2015 aangepast. Op basis van de opgedane ervaringen in de uitvoering is ook een verdere optimalisatie van die uitvoering ter hand genomen. Waarbij de rol en taak van MTB nadrukkelijk bekeken is als onderdeel van de gehele

uitvoeringsketen re-integratie. Dit heeft, naast de afbouw van de Wsw, geresulteerd in een focus op de functie als leerwerkbedrijf voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet.

Door de aanpassing van de opdracht (inclusief de afbouw van het bedrijf en het treffen van een reorganisatievoorziening van € 3 mln. daartoe) worden de financiële tekorten weliswaar beperkt, maar duidelijk is dat de uitvoering van de Wsw gepaard blijft gaan met tekorten. De oorzaak hiervan ligt in het verschil tussen de loonkosten van de sw-medewerkers en het daarvoor door het rijk beschikbaar gestelde budget. Die bijdrage daalt immers van 2014 tot en met 2020 met ca. € 5.000 per sw-er. Slechts een deel daarvan kan worden gecorrigeerd met de genoemde maatregelen. De salariskosten van de sw-medewerkers vormen namelijk zo'n 80% van de begroting van de sw-bedrijven. De mogelijkheden om deze kostenpost te verkleinen zijn beperkt, gezien de salarissen bij CAO bepaald zijn en er een wettelijke verplichting is om deze mensen werk aan te bieden.

Ook in de toekomst blijft MTB verantwoordelijk voor het bieden van werk en ontwikkelmogelijkheden aan de brede gemeentelijke doelgroep. Het tekort dat blijft bestaan zal door de aandeelhoudende gemeenten worden gedekt. Het aandeel van de gemeente Maastricht in het structurele tekort van MTB bedraagt circa € 2 mln. Dekking hiervan is vooralsnog meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel).

MTB heeft over 2018 een beter resultaat gerealiseerd dan begroot. Begroot was een tekort van € 3,5 mln.; het resultaat was € 2,7 mln. negatief (aandeel Maastricht € 2,1 mln.). Het begrote tekort is door de drie aandeelhoudende gemeenten reeds bevoorschot. Bij het opstellen van de gemeentelijke jaarrekening 2018 is rekening gehouden met dit resultaat van MTB NV.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (Overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die HeidelbergCement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:

- het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatief toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken;
- het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering.

De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuurmonumenten (als toekomstig eigenaar en beheerder van de groeve) en de buurt via een benoeming door de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente was de eerste jaren rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Tegenwoordig is dit conform het governance beleid door een derde op meer afstand ingevuld.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied afgesproken:

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- Bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone over aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME). Deze stichting is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de overgangszone. In het plan van transformatie zijn criteria opgenomen waarlangs de keuze gemaakt wordt of een bedrijf wel of niet mag komen. Dit is een nieuwe constructie, die een privaatrechtelijke aanvulling vormt op de gebruikelijke publiekrechtelijke sturing via het bestemmingsplan. Binnen het bestuur van de stichting is ook de gemeente vertegenwoordigd door een externe persoon. Hiermee heeft de gemeente zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier.

Realisatie

De stichting is in september 2015 gestart met een verdere uitwerking van de ontwikkelingsstrategie voor de overgangszone. Parallel daaraan is begonnen met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan ten behoeve van realisatie van de uiteenlopende functies uit het PvT. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de ruimere mogelijkheden die de Crisis- en Herstelwet (CHw) biedt.

Sinds de start zijn er veel zaken uit het PvT gerealiseerd. In 2016 is de noordelijke toegang tot de groeve opgeleverd in de vorm van een trap en een uitkijkplatform. In 2017 is een eerste gedeelte van de groeve overgedragen aan Natuurmonumenten. Na een kortstondig gebruik van de natuurzwemplas in 2017 is deze, mede vanwege veiligheidsproblemen, buiten gebruik gesteld. In 2018 is het voorstel uitgewerkt om hier een waterspeelplek van te maken.

De overgangszone 38+ NAP is door ENCI gefaseerd bouwrijp opgeleverd en in erfpacht overgedragen aan SOME. Het eerste deel is sinds voorjaar 2017 door SOME opengesteld voor bezoekers. In 2018 is hier een tijdelijke horecavoorziening gerealiseerd (Bistro Hoffmanni). Vanaf eind 2019 heeft SOME de volledige overgangszone 38+ in erfpacht.

Conform afspraak is per 1 juli 2018 de commerciële mergelwinning in de groeve beëindigd. Na afwerking van de groeve heeft ENCI de groeve (en de overgangszone 38+ in blooteigendom) overgedragen aan Natuurmonumenten per 2 januari 2020.

Medio 2019 heeft ENCI het gebruik van de oven 8 gestaakt. De sloop van het ovencomplex is ver gaand voorbereid met de bedoeling om eind 2019 te starten met de uitvoering. Dit is echter vertraagd vanwege de (nieuwe) verplichting om ook bij tijdelijke sloopwerkzaamheden de stikstof-consequenties inzichtelijk te maken.

Dilemma's en scenario's

Afronding van het ontwerp bestemmingsplan bleek complexer en meer tijd te vragen dan verwacht. Met name de stikstofproblematiek bleek lastig in relatie tot het nabij gelegen natuurgebied. Dit ondanks een aanwijzing als prioritair project onder de Crisis- en Herstelwet en de daarbij toegekende stikstofreservering. De complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan hebben geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Daarnaast blijkt het PvT een aantal uitgangspunten te kennen die in de praktische vertaling de nodige uitdagingen en dilemma's opwerpen. Daarom is er in 2018 gestart met het opstellen van alternatieve scenario's voor de ontwikkeling van de overgangszone om een acceptabele businesscase te kunnen bereiken.

Begin 2019 zijn vier scenario's uitgewerkt, met het doel deze vóór de zomer aan de partijen, inclusief de gemeenteraad, voor te leggen om hier een keuze in te maken. Daarna zou het bestemmingsplan in procedure gebracht kunnen worden. De scenario's zijn door externe deskundigen van een financiële doorrekening voorzien. Daaruit bleek dat geen van de scenario's de volledige beheerkosten van Natuurmonumenten in de volledige omvang kon afdekken. Door de actuele ontwikkelingen rondom de PAS in mei 2019 kwam echter de uitvoerbaarheid van alle scenario's zwaar onder druk te staan. Ook was het niet meer mogelijk de recent opnieuw verleende Natuurwetvergunning van ENCI in een nieuw bestemmingsplan te vertalen.

Door het uitblijven van duidelijkheid over een gewenst scenario met een haalbare business case, had Natuurmonumenten geen zicht op een bijdrage in de beheerkosten van de groeve, zoals ten tijde van het PvT wel was aangenomen. Daarom heeft Natuurmonumenten een eigen business case uitgewerkt, uitgaande van de mogelijkheid om de rol van SOME voor wat betreft de ontwikkeling van de

overgangszone over te nemen. Dit alternatief plan kent echter nog veel onzekerheden. Bovendien gaat het uit van entreeheffing voor de groeve.

In december 2019 werd duidelijk dat Heidelberg Cement, het moederbedrijf van ENCI Maastricht, besloten heeft om medio 2020 de productiestop te zetten. Het toekomstbeeld van Heidelberg voor het bedrijventerrein, en de consequenties daarvan voor het PvT, zijn nog niet in beeld. Naar verwachting zal het bedrijf koersen op zo spoedig mogelijke afronding van verplichtingen uit het PvT.

Eind 2019 is afgesproken om gezamenlijk een voorstel op te stellen hoe het PvT op onderdelen aangepast kan worden. Het streven is om medio 2020 tot besluitvorming te komen. De gemeentelijke uitgangspunten hiervoor zijn in het eerste kwartaal van 2020 via een startdocument aan de gemeenteraad voorgelegd, dit wacht op finale besluitvorming. Uiteindelijk moeten de partijen tot overeenstemming komen over de nieuwe koers. Een finaal voorstel dient, net als bij de vaststelling van het PvT in 2009, voorgelegd te worden aan de verschillende gremia waaronder gemeenteraad en provinciale staten.

Financiële situatie

De financiële situatie van SOME is nog steeds kwetsbaar. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk €0,25 mln. in de vorm van een renteloze lening beschikbaar gesteld, met de verplichting om deze in 2020 af te lossen. SOME is echter geconfronteerd met uitblijvende inkomsten omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken de oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarom heeft SOME geen vermogen beschikbaar om tot aflossing over te gaan. Naar verwachting zal SOME het verzoek doen de lening te verlengen. De afweging hierover hangt samen met de uiteindelijke koers van het PvT en de rolverdeling van partijen daarin.

Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Inzake dat laatste punt hebben de founding fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld. Ten gevolge van de PAS-uitspraak is het in procedure brengen van het ontwerp bestemmingsplan op dit moment niet haalbaar. Een deel van de tot dusver opgestelde stukken kan mogelijk wel nog te gebruiken zijn in publiekrechtelijke procedures.

Ook op langere termijn is er een financieringsbehoefte. Dit betreft jaarlijks een structurele ondersteuning van de bureau-/organisatiekosten van SOME. Vanwege de stagnatie van de ontwikkeling van de overgangszone door de noodzakelijke aanpassing van het PvT, speelt voor 2020 de vraag welke werkzaamheden en kosten aan de orde zijn.

Daarnaast zullen er investeringen noodzakelijk zijn om de gewenste ontwikkelingen in gang te zetten. De omvang daarvan is afhankelijk van de gekozen ontwikkelingsrichting/scenario. Die keuze is ook bepalend of en in welke mate er aanvullende investeringen noodzakelijk zijn voor maatregelen buiten het ENCI-gebied. Besluitvorming over al deze financieringsvragen is aan de orde als er meer duidelijkheid is over de gewenste koers voor de toekomst van het ENCI-gebied.

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€0,7 mln. / €0,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€0,5 mln. / €0,4 mln.
Resultaat	Negatief €0,6 mln.
	Cijfers jaarrekening 2018

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-

infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de driedelige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

3.5.2 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	10 Stadsontwikkeling

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel

vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar met dit totaalpakket is het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar gemaakt.

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam Development) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

De stedenbouwkundige doorontwikkeling van de Bieding 2009 is vastgelegd in een geactualiseerd Masterplan (2017) en in een door de gemeenteraad op 13 maart 2018 vastgestelde Vormgevingsvisie deel C (2017). In 2018 is de eerste fase van de vastgoedontwikkeling van de Groene loper, tussen de Professor Cobbenhagenstraat en de Quixstraat, bestaande uit 53 woningen en 15 appartementen in de verkoop gegaan met start bouw medio 2019 en oplevering medio 2020.

Na oplevering van de tunnel en het totale verkeerssysteem (hoofdwegennet) aan RWS in 2017, zijn in 2018 de laatste werkzaamheden aan het openbaar gebied afgerond en is het openbaar gebied op 11 juni 2018 opgeleverd en overgedragen aan de gemeente Maastricht. Op 13 juni 2018 is het laatste stuk Groene Loper definitief in gebruik genomen. De werkzaamheden van het project A2 Maastricht op het gebied van de tunnelbouw en aanleg openbaar gebied zijn daarmee afgerond, resteert de vastgoedontwikkeling inclusief toekomstige openbare ruimte en de kansbenutting, zoals beschreven in het actieprogramma "Mijn Gezonde Groene Loper", mogelijk gemaakt door een in 2016 door partners additioneel ter beschikking gesteld werkkapitaal.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een "quasi in house constructie"
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke opdracht van €0,519 mln. (vanaf 2013)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie
Eigen vermogen begin/eind	€0,178 mln. / €0,169 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€0,373 mln. / €0,321 mln.
Resultaat	Negatief resultaat 2019 €11.627 Cijfers over 2019 op basis van definitieve jaarrekening

Realiseren gemeentelijk NDE-beleid

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Op hoofdlijnen betreft dit voor 2019:

- Leefbare Stad: buurtinitiatieven en -ondersteuning, alsmede de projecten 'Mijn Groen Maastricht' (zelfbeheer groenonderhoud) en "Tegel eruit, plant erin" (verharding stad verminderen) leveren positieve resultaten op: participatie vanuit meerdere buurten en bewustwording gebruik groen in de stad.
- Advies & Verbinding: de professionalisering van de organisatie van vrijwilligers is verder uitgewerkt. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on)gevraagd gegeven aan gemeente, burgers en organisaties.

- **Duurzaamheid:** het CNME zoekt aansluiting bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. “Groene Voetstappen” zorgt elk jaar weer voor een bewustwording van de impact van vervoersbewegingen op ons milieu. Meer “Energiecoaches” zijn opgeleid en bijgeschoold om energieadviezen aan huiseigenaren, Vereniging van Eigenaren en MKB af te geven. De programma’s “Eco-schools”, “Verduurzaming onderwijs” en “Klimaatadaptatie” zijn bij individuele scholen begeleid.
- **Educatie:** de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen heeft prioriteit. Dit heeft ertoe geleid dat kindcentra’s hun schoolpleinen willen vergroenen. Publiekslocatie ‘Natuurtuinen Jekerdal’ en “Stadsnatuurcentrum Tapijn” hebben een grote voorbeeldfunctie.
- **Stadsnatuur:** Het geven van cursussen en workshops over soortenrijkdom zoals “Stadslandbouw”, “Bijen en Biodiversiteit” en “Ecologisch Tuinieren” wordt vast onderdeel van dit thema. “Dierenwelzijn” en bewustwording creëren wordt middels cameravallen verder ontwikkeld.

3.5.3 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Aarts bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de ‘gemeenschappelijke regelingen’ onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan.

De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (€ 0,20 per inwoner per jaar).

In 2019 is een nieuwe visie op afvalverwerking door de leden goedgekeurd. ASL wil op een meer circulaire wijze afval tot grondstoffen in Limburg laten be- en verwerken. Op basis van een plan van aanpak wordt in 2020 onderzocht hoe door middel van een innovatieve aanbesteding deze doelstelling kan worden verwezenlijkt. Na goedkeuring start deze aanbesteding eind 2020. De huidige provinciebrede verwerkingscontracten (HRA huishoudelijk restafval + GFT groente-, fruit- en tuinafval + PMD plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) lopen af in 2023.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 59.865 / - € 36.116
Vreemd vermogen begin/eind	€ 339.613 / € 1.488.299
Resultaat	- € 66.355 (negatief)
	Cijfers betreffen de jaarrekening 2019

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken. De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit:

- een inwonerbijdrage (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak (werkt door in de gemeentelijke afvalstoffenheffing);
- poorttarieven (betalen aanbiedende inwoners rechtstreeks aan de kassa van het milieupark)..

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd.

In 2018 is de GR voor twee jaar verlengd, voor de jaren 2019 tot en met 2020. In die twee jaar oriënteren de gemeenten zich op verdergaande samenwerking op het gebied van afval. Dit om in te kunnen spelen op nieuw Rijksbeleid (VANG, Van Afval Naar Grondstof) en om invulling te kunnen geven aan het beleid voor Circulaire Economie. De mogelijkheden voor verdere samenwerking worden op rij gezet door het externe organisatie-adviesbureau IPR-Normag. Bij dat onderzoek is in 2019 een gemeenschappelijke raads werkgroep van de drie deelnemende gemeenten betrokken geweest.

In samenwerking met de GR Rd4 (11 gemeenten in oostelijk Zuid-Limburg) is in 2019 het in 2018 opgezette gezamenlijke toegangssysteem verder uitgewerkt en verfijnd (met nieuwe afvalpasjes kunnen de inwoners van beide GR-gebieden bij alle milieuparken in het verwerkingsgebied van beide GR'en terecht).

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 4 Onderwijs, 6 Sociaal Domein en 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.561.461 / € 2.806.069
Vreemd vermogen begin/eind	€ 22.790.900 / € 26.651.854
Resultaat 2018	€ - 558.894

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid (470 fte) waarbinnen een aantal wettelijke publieke gezondheidstaken worden uitgevoerd.

De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting.

Vanaf 2020 wordt de JGZ 0-18 jaar (tot 2020 was 0-4 jaar ondergebracht bij Envida en 4-18 jaar bij GGD) als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.

GGD

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking. In 2019 heeft de nadruk gelegen op de verdere stabilisering van het programma Veilig Thuis en de overgang naar één JGZ-organisatie 0-18 jarigen binnen de GGD.

Het resultaat 2019 voor vennootschapsbelasting (VPB) en voor de onttrekkingen aan de reserves is €971.447 negatief. Voor het boekjaar 2019 is €248.252 aan onttrekkingen aan reserves goedgekeurd. Tevens is een verplichting van €20.814 aan VPB opgenomen. Dat maakt dat er een nog te bestemmen negatief resultaat van €744.009 over blijft.

Programma GGD

Het negatieve resultaat van het programma GGD is €264.539. Het reguliere programmaresultaat is €11.455 positief. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de projectkosten 1JGZ van €275.994. De volledige projectkosten 1JGZ zullen in 2020 worden afgehandeld.

Programma VT Veilig Thuis

Veilig Thuis wordt als programma gefinancierd op basis van de verdeling van de Jeugd en Wmo budgetten over de gemeenten, gezien de relatie tussen de hoogte van die budgetten en de problematiek van Veilig thuis. In 2019 is verder gewerkt aan het inrichten en stabiliseren van een betrouwbare en kundige organisatie met een gezonde bedrijfsvoering. Dit, ook met het oog op de aanscherping van de Wet Meldcode per 01-01-2019 wat geleid heeft tot een verdere toename van het aantal meldingen en adviezen. Om de hiermee samenhangende financiële problematiek bij gemeenten, en de groeiende druk op de hele keten, te agenderen bij de minister van VWS hebben de 16 gemeenten gezamenlijk een noodklok brief verzonden. Dit heeft geleid tot een uitgebreid onderzoek naar de oorzaken van de stijgingen en mogelijke oplossingen voor de problematiek bij gemeenten, door VWS, Justitie & Handhaving en de VNG. Het standpunt van de minister en de resultaten voor de uitvoering worden in 2020 verwacht. Het positieve resultaat van het programma Veilig Thuis is €12.866. Dit resultaat is bereikt door niet-begrote overige bijdragen aan de opbrengstenkant en een kleine besparing in de kosten.

Programma Acute Zorg

Het negatieve resultaat van het programma Acute Zorg is €492.336. Dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven vanwege een wijziging van de cao die geldt voor de medewerkers van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). De zorgverzekeraars bekostigen de RAV. De richtlijn van de Nederlandse Zorgautoriteit over deze cao-wijziging geeft echter aan dat compensatie van de hogere uitgaven vanwege deze cao-wijziging met ingang van 2020 gebeurt. De extra uitgaven voor 2019 komen daarmee volledig ten laste van de exploitatie van de RAV.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 6 Sociaal Domein
Eigen vermogen begin/eind	€ 0 / € 0
Vreemd vermogen begin/eind	€ 11.983.406 / € 13.851.406
Resultaat	-/- € 59.928 (t.o.v. startprognose/eerste begrotingswijziging 2019) Cijfers 2019

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten.

De primaire begroting 2019 had een positief exploitatieresultaat van € 25.000, gebaseerd op de realisatie 2018 en een inschatting op basis van trends en verwachtingen. In de startprognose/eerste begrotingswijziging 2019 werd het exploitatieresultaat geschat op -/-€ 292.000 in plaats van € 25.000 positief.

In de najaarsmarap 2017 heeft de KBL een onverwacht negatief resultaat geprognoseerd over 2017 van € 535.000. Daarnaast vindt er jaarlijks een afschrijving plaats op de oninbare leningen. Deze wordt ten laste van de gemeenten gebracht. KBL gaf aan dat alle hogere kostenposten een incidenteel karakter hebben, met uitzondering van de hogere kosten voor bewindvoering. De grootste incidentele kostenpost vormde de implementatie van het nieuwe ICT systeem, Stratech. Daarnaast zijn er nog incidentele hogere salariskosten vanwege vervanging van langdurig ziekteverzuim.

De jaarrekening 2018 is afgesloten met een begrotingsresultaat van + € 21.000 na een 1e begrotingswijziging 2018 die voorzag in een tekort van afgerond € 776.000. Het uiteindelijke exploitatieresultaat t.o.v. de primaire begroting bedraagt -/-€ 755.129. Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van € 261.199. Daarnaast waren er nog kosten als gevolg van oninbare kredieten. (€ 79.375).

Bij de behandeling van de jaarrekening 2018, eerste begrotingswijziging 2019 en ontwerpbegroting 2020 e.v. heeft de raad 2 zienswijzen aangenomen. Deze hebben betrekking op het bieden van inzicht in de kosten voor de verschillende soorten dienstverlening en op het formules en meten van effectindicatoren. Het proces om invulling te geven aan deze zienswijzen, loopt nog.

De jaarrekening 2019 sluit af met een negatief resultaat van -/-€ 59.928, na een eerste begrotingswijziging die voorzag in een tekort van -/-€ 292.000. Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van € 20.739. Daarnaast draagt Maastricht nog € 70.534 bij aan de afschrijving oninbare kredieten.

De totale bijdrage van Maastricht aan het resultaat van de GR KBL in 2019 bedraagt € 91.273

Naam	Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats RHCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht
Zeggenschap	Twee leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR RHCL)
Programma	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie
Eigen vermogen begin/eind	€ 957.468 / € 1.086.346
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1.396.628 / € 3.205.443
Resultaat	€ 82.032 positief Cijfers 2019

De Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg (RHCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004.

De GR RHCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeente bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het RHCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden. Het RHCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de Provincie Limburg, Gemeente Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul en Vaals.

In 2019 heeft zich een groeiscenario afgetekend voor zowel de GR (de bestuurlijke regeling) als de organisatie zelf. Per 31 december 2019 is de gemeente Heerlen tot de GR toegetreden. Met ingang van 2020 zal dit ook leiden tot een toename van het aantal dienstverleningsovereenkomsten met gemeenten die tot nu toe via de archiefdienst van de gemeente Heerlen (Rijckheyt) werden bediend. Hiermee wordt niet alleen de reikwijdte vergroot maar ook het publieksbereik. Deze wijziging heeft ertoe geleid dat er nog maar twee wethouders in het AB, nl. Wethouder organisatie en cultuur en de wethouder financiën.

In 2019 heeft de inzet van het RHCL op de doorontwikkeling van het beheer en de opslag van digitale archiefbescheiden een vervolg gekregen. Dit ten bate van duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot (doorloop tot 2021). Hiermee ondersteunt het RHCL de uitdaging voor de overheid naar volledige implementatie van digitaal archiveren.

In de dienstverlening ten behoeve van de gemeente Maastricht continueert het RHCL in 2019 zijn werkzaamheden ten behoeve van taken en bevoegdheden die door de gemeente zijn overgedragen op het terrein van archiefbeheer. Deze inzet draagt bij aan duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot.

Behalve op optimaal archiefbeheer focust het RHCL zich ook in 2019 weer op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog.

In dit kader worden werkzaamheden uitgevoerd als bijv. de acquisitie van particuliere archieven, het bewaken van de fysieke toestand van de papieren archieven, deelname aan restauratieprojecten, depotbeheer, doorontwikkeling e-archief, permanente aandacht voor de kwaliteit van de digitale en analoge dienstverlening, bestending van samenwerkingsverbanden

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten)
Programma	Programma 1 Veiligheid
Eigen vermogen	31-12-2019 € 8,757 mln.
Algemene reserve	31-12-2019 € 1,552 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2019 € 46,317 mln.
Resultaat	2019 € -0,363 mln.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het veiligheidsoverleg (voorheen veiligheidsdirectie) is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding. Dit veiligheidsoverleg wordt gevormd door de directeur Veiligheidsregio (voorzitter), de directeur GGD Zuid-Limburg, de directeur publieke gezondheid, het directielid - commandant brandweer, de coördinerend gemeentesecretaris en het sectorhoofd CCB.

Het veiligheidsbureau coördineert de aan de Veiligheidsregio opgedragen voorbereidende taken van Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. De basis blijft natuurlijk dat de hulpdiensten, net als andere crisispartners, hun eigen corebusiness of hoofdprocessen blijven invullen. 2021 zal in het teken staan van de doorontwikkeling en verdere samenwerking met Limburg-Noord op het programma;

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het coronavirus. Op dit moment de VRZL volop aan de slag met deze crisis in het kader van COVID-19. De coronacrisis heeft directe gevolgen voor de primaire en ondersteunende processen. De financiële impact op boekjaar 2020 (en mogelijk de opvolgende jaren) is op dit moment onmogelijk in te schatten.

De begroting 2021 van de Veiligheidsregio is opgesteld conform de (gewijzigde) richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV).

In 2020 vindt een doorontwikkeling plaats van de samenwerking van de afdeling crisisbeheersing en rampenbestrijding haar werkzaamheden met haar in- en externe partners. In 2021 zal de verdere borging van de samenwerking aandacht vergen. Daarbij zal de intensivering van de samenwerking met Veiligheidsregio Limburg Noord een belangrijke rol spelen.

De VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Samen met de partners op het terrein van openbare orde en veiligheid:

- Wordt bijgedragen (pro)actief aan de openbare veiligheid. Risico's worden in beeld gebracht en voorbereidingen op maat worden getroffen;
- Worden adviezen gegeven om waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- Worden branden, incidenten en crises bestreden als ze zich toch voordoen.
- Wordt erop ingezet om leed en schade zo veel mogelijk te beperken verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 % weging)
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen	31-12-2019 € 1,153 mln. (inclusief rekeningresultaat 2019)
Algemene reserve	31-12-2019 € 0,562 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2019 € 2,856 mln.
Resultaat	2019 € 0,130 mln.

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 18 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

De nieuwe toekomstvisie "Samen op weg naar 2020" is vastgesteld december 2016. De RUD Zuid-Limburg bestaat inmiddels 3 jaar en de eerste fase van de ontwikkeling van de organisatie is afgerond. Een goed moment om de doelen en ambitie van de samenwerking van de 19 deelnemende partijen te herijken en de visie voor de komende vier jaar vast te leggen. Gericht op 2020 is de ambitie voor de RUD ZL: "In 2020 is de RUD ZL de gezaghebbende milieutoriteit, waarbij de focus vooral ligt bij de complexe milieutaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de opdrachtgevers vanuit bundeling van specialistische kennis."

De missie en visie van de organisatie zijn op basis van deze ambitie als volgt aangescherpt.

Missie: "Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit."

Visie: "Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieutoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, door een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening."

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (package deal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun specialistische milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgaan naar de RUD. De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ieder jaar wordt een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichtinggebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichtinggebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) is vastgelegd. Per kwartaal krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma.

De afgesproken werkprogramma's zijn in overleg met de deelnemers uitgevoerd.

De afgesproken invoering van een kwaliteitssysteem wordt gerealiseerd.

De RUD is op onderdelen meer kwalitatief gaan rapporteren over voortgang én de resultaten van de uitvoering van de hun opgedragen WABO taken rond bedrijven uit de gemeente Maastricht.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van WOZ-waardering en heffen en innen van lokale heffingen
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (8,7%)
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 268.000 / € 607.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5.859.000 / € 6.750.000
Resultaat	€ 13.000
	Cijfers betreffen voorlopige jaarrekening BsGW 2019

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de Wet WOZ. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toetreden tot deze GR.

Per 1 januari 2019 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.

Jaarrekening BsGW 2019: over 2019 bedraagt het resultaat € 13.000.

Kaderbrief 2020: Voor de jaren 2021 tot en met 2024 werd vooralsnog rekening gehouden met hogere opbrengsten toeristenbelasting ad € 550.000 in 2021 en € 670.000 in 2022 tot en met 2023 en OZB ad € 200.000 jaarlijks. Daarnaast wordt rekening gehouden met een structureel hogere bijdrage aan BsGW van € 50.000 jaarlijks. Hierbij is echter nog geen rekening gehouden met de (financiële) gevolgen van de Coronacrisis enerzijds en mogelijke opbrengstverhogende belastingmaatregelen vanaf 2021 anderzijds. Deze zullen bij de behandeling van de programmabegroting 2021 in kaart gebracht zijn.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie met (hoofd) standplaats Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders Middelen van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	Kosten SSC-ZL worden opgevangen door de behaalde inkoopvoordelen
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Met ingang van 23 oktober 2015 is de gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie. Deze GR heeft tot doel de uitvoering van de gezamenlijke ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht.

In 2019 heeft er naast de uitvoering van de gemaakte afspraken binnen de GR een koersverkenning plaats gevonden over de haalbaarheid van de ingezette koers. De gezamenlijke koersverkenning heeft geleid tot de unanieme conclusie van de drie deelnemende gemeenten dat de haalbaarheid van de in 2015 gekozen route qua samenwerkingsvorm op het gebied van bedrijfsvoeringstaken zodanig is afgenomen dat in de ontstane situatie beëindiging van het traject van vorming van het SSC-ZL het verstandigste besluit is, alle inspanningen van betrokken medewerkers en bestuurders ten spijt.

De jaarrekening wordt opgemaakt bij de eindbalans op het moment van liquideren. Dit staat gepland voor 1 juni 2020. De eindbalans wordt conform liquidatieplan verrekend met de moeders en wordt zoveel als mogelijk gedekt uit de inkoopvoordelen. Zie hiervoor ook het uitvoeringsbeeld bij de kaderbrief. Een verdere professionalisering van de inkooporganisatie wordt verder vormgegeven vanuit de inkoopafdeling van de gemeente Maastricht. De intentie blijft om ook in de toekomst samen te blijven werken met Heerlen en Sittard-Geleen op onder andere het gebied van inkoop.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid & participatie
Zeggenschap	Wethouder Wmo (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Programma	Programma 6 Sociaal Domein
Gemeentelijke bijdragen (naast rijksbijdrage)	€ 19.216.506
Eigen vermogen/vreemd vermogen	€ 1.304.120 / € 2.861.645
Resultaat (bedrijfsresultaat + gemeentelijke verliesdekking)	€ 179.163
	Cijfers betreffen voorlopige Jaarrekening Omnibuzz 2018

Sinds 11 mei 2016 werken 32 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig Vervoer op Maat. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie, zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten. De bezetting van Omnibuzz is 61,09 fte in december 2019.

De totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2019 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 2.993.695. Doordat Maastricht beheersmaatregelen heeft doorgevoerd per 1 maart 2019 is het aantal zones en ritten met ruim 8% verminderd ten opzichte van 2018, hetgeen resulteert in bijna 4,5% minder uitgaven in 2019 dan in 2018.

Daarnaast zijn de inkomsten uit klantbijdragen hoger door de verhoging van de klantbijdrage per 1 maart 2019.

Voor 2020 is een bedrag van € 3.358.512 begroot. Deze aanzienlijke stijging komt door de stijging van de vervoerstarieven. In 2019 is het Vervoer Op Maat opnieuw aanbesteed. De nieuwe tarieven zijn per 1 januari 2020 conform de eisen in de Wmo (de AMvB reële tarieven Wmo). Tevens is een duurzaamheidsdoelstelling opgenomen in de nieuwe langlopende contracten, met als stip op de horizon 100%-elektrisch Omnibuzz-vervoer in 2025. Dit leidde tot een tariefstijging van +8,3%. Daarbovenop komt een (zeer) hoge NEA-index van 6,7% per 1 januari 2020. Na onderhandeling met de vervoerders over deze hoge NEA-index hebben vervoerders aangeboden een korting op de vervoerstarieven te bieden, te weten 3% in 2020, 2% in 2021 en 1% in 2022. Dit houdt in dat de tarieven per 1 januari 2020 minder stijgen dan indien deze afspraak niet tot stand was gekomen. Maar deze stijging is met totaal 12% ten opzichte van het tarief in 2019 nog steeds zeer aanzienlijk te noemen.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het College van B&W van Maastricht vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de raad en de colleges van de deelnemende gemeenten, die hun respectieve gemeenteraden actief informeren.
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen.
Programma	Aanvullende financiering vanuit OCW op het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.. 4 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (Ipa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten op scholen met andere hulpverlenende instanties, zodat de jongere en/of ouders/verzorgers als nodig snel en adequaat geholpen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in hetzelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	5/6 Samenleven

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 29 van de 33 Limburgse gemeentes.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een open einderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	4 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de zes deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering
Financieel belang	Bijdrage in apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel, daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
Programma	6 Sociaal Domein

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten (zijnde Maastricht, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul). Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft de uitvoering van het inkomens-, minima- en re-integratiebeleid.

De regionale samenwerking binnen SZMH is vormgegeven via een lichte gemeenschappelijke regeling; de zogeheten centrumregeling. Het bestuur wordt gevormd door de verantwoordelijk portefeuillehouders Sociale Zaken van de zes gemeenten, die allen gelijkwaardig opdrachtgever zijn. Maastricht treedt daarbij op als centrumgemeente en heeft zeggenschap over de bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid t.a.v. beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de individuele gemeenten, die dit wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid vormgeven.

3.5.4 Stichtingen personeelsbeheer

Naam	Stichting Personeelsbeheer Sport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
Zeggenschap	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
Aandelen/financieel belang	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
Programma	5 Sport, cultuur en recreatie

In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten, bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.

Naam	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
Zeggenschap	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
Aandelen/financieel belang	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
Programma	5 Sport, Cultuur en Recreatie

De SCCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. In het onderzoek naar een eventuele verzelfstandiging van het Theater wordt de stichting meegenomen.

3.6 Duurzame kapitaalgoederen

Het grondgebied van de gemeente Maastricht heeft per 1 januari 2019 een totale omvang van 5890 ha, dat is 1.16 ha minder dan op 1 januari 2017. Deze areaalvermindering vloeit rechtstreeks voort uit de grenswijziging tussen Nederland. De landsgrens loopt nu weer in de zogenaamde thalweg (midden van de rivier) van de Maas, daarvoor was een grenscorrectie noodzakelijk.

Binnen het grondgebied van de gemeente heeft de gemeente infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. De nieuwe investeringen die in 2019 aan de kapitaalgoederenvoorraad werden toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's.

Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor het grootste deel van de vastgoedobjecten en infrastructuur/voorzieningen in de openbare ruimte, onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar.

3.6.1 Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte

Beleidskader

In 2017 is nota 'Integrale Beheer Openbare Ruimte' aan de raad aangeboden. Deze nota bevat een beschrijving en overzicht van de belangrijkste beleidskaders en vormt daarmee een overkoepelend document dat hoort bij de afzonderlijke leidraden m.b.t. het beheer van de openbare ruimte.

Wegen / verhardingen

Het areaal verhardingen betreft ca 605 ha. In 2014 is vastgesteld dat het ambitieniveau van de verhardingen achterbleef ten opzichte van de vastgestelde ambitieniveaus. In 2015 is daarom een aanvang gemaakt met de zogenaamde "D-wegen" aanpak. In dit kader zijn de verhardingen met achterstallig onderhoud aangepakt. Dit project is in 2015 van start gegaan en liep door tot en met 2016. Op basis van de nadien uitgevoerde inspecties is de gemeenteraad bij RIB van 25 augustus 2017 geïnformeerd over de definitieve resultaten hiervan waarbij is vastgesteld dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen duidelijk is verbeterd.

Najaar 2018 hebben wederom areaal brede inspecties plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat ca 10 % van de verhardingen in categorie D verkeert en dat de kwaliteitscategorie CROW B fors is toegenomen door achteruitgang van arealen in CROW A/A+. Dat is ook geconstateerd in de afgelopen jaar vastgestelde leidraad verhardingen 2019 tot en met 2023 die aan de raad is toegezonden bij raadsinformatiebrief van 5 november 2019. Omdat de kwaliteit van de elementenverhardingen een extra impuls behoeft, is in 2018 een nieuw groot bestek elementenverhardingen aanbesteed (budget € 1,4 miljoen), uitvoering daarvan is gestart in 2019 en loopt door in 2020. Verder is € 1.000.000,- vrijgemaakt t.b.v. de aanpak van wortelopdruk. Dit is in 2019 via een apart project voorbereid omdat het hier een meer complexe aanpak betreft waarbij nogal wat "maatwerk" plaats vindt vanuit grijs, groen en mobiliteit. De uitvoering is voorzien in de jaren 2020 en 2021 (afronding Q1 2022).

Belangrijke constatering is dat het kwaliteitsverlies van de verhardingen een continue areaal breed proces is dat voortdurend moet worden bewaakt omdat kwaliteitsverlies door veroudering en externe factoren (winters waarin sprake is van veel wisseling boven en onder het vriespunt) niet goed voorspelbaar is. Wel kan gesteld worden dat de wegen een adequaat veiligheidsniveau hebben, dit wordt voortdurend gemonitord en zo nodig bijgestuurd waardoor dit ook geldt voor weggedeelten die in de D-categorie zitten.

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad verhardingen 2014-2018 zijn middelen in een voorziening beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 jan. 2019	Saldo 31 dec 2019
groot onderhoud verhardingen	€ 3,176 mln.	€ 2,291 mln.

In deze voorziening zijn in 2019 ook middelen gestort voor de aanpak van wortelopdruk (een opgave uit de leidraad verhardingen 2019-2023).

De kosten van levensduur verlengend onderhoud voortkomend, uit de leidraad verhardingen 2019-2023, worden geactiveerd en over een periode van 25 jaar afgeschreven. Deze investeringen zijn opgenomen in het meerjareninverseringsplan (MJIP programma 7).

Civiltechnische kunstwerken

Binnen Maastricht bevinden zich ruim 493 civiele kunstwerken, waarvan er 376 in beheer en onderhoud van de gemeente Maastricht zijn. Het gaat hier om kunstwerken zoals trappen, bruggen, viaducten en keermuren en niet om artistieke kunstwerken. Als gevolg van het tunnelproject A2 en het project Noorderbrug is het gemeentelijk areaal civieltechnische kunstwerken toegenomen met 2 bruggen, 5 viaducten en 2 fietstunnels.

De leidraad civiele kunstwerken is begin 2016 vastgesteld, een half jaar later dan voorzien. Dit had te maken met het feit dat er een aanvullende risicoanalyse nodig was om te komen tot een zorgvuldige inhoudelijke en financiële afweging. Op basis van de aanvullende analyse en de leidraad is gebleken dat met het huidige budget de civiele kunstwerken op een adequaat veiligheidsniveau gehouden kunnen worden. Hierbij is de strategie erop gericht om niet meer op een traditionele manier te beheren, maar te sturen op basis van risico's. Dit gebeurt al door Rijkswaterstaat op basis van de zogenaamde leidraad RAMS. Randvoorwaarde is dat de veiligheid niet in het geding komt. Door te sturen op risico's is het de bedoeling dat uiteindelijk een optimale balans wordt gecreëerd tussen prestaties (basisinspanning en ambities) en kosten (minimaal benodigde middelen).

Op basis van de leidraad is er een Europese aanbesteding gehouden waarbij geclusterde pakketten van kunstwerken in de markt zijn gezet voor het verrichten van onderhoudswerkzaamheden. Het gaat dan over betonreparaties, reinigen, straal- en schilderwerkzaamheden e.d. De opdracht is verleend aan een marktpartij die alle opgedragen werkzaamheden eind 2019 heeft afgerond. Hiermee is het algemene onderhoudsniveau weer op het niveau veilig.

De "standlijn civiele kunstwerken 2018" is in 2019 geëvalueerd en op basis hiervan zijn in 2019 nog een aantal acties uit de diverse uitvoeringsprogramma's uitgevoerd, welke hieronder kort worden toegelicht. Ten aanzien van het programma constructieve veiligheid zijn in 2019 nadere onderzoeken en berekeningen uitgevoerd aan een aantal verdachte objecten. Het viaduct in de Kennedysingel over het spoor heeft op basis van de onderzoeken en herberekeningen nog steeds voldoende draagvermogen. Het tunneldek aan de Maasboulevard is nader beschouwd op basis van een onderzoek uit 2014. Uit deze andere beschouwing blijkt dat het tunneldek het huidige verkeer kan dragen, maar dat zwaar verkeer niet wenselijk is. Met een aantal kleine aanpassingen wordt geborgd dat de kans dat dit optreedt tot een minimum wordt beperkt.

Ten aanzien van het programma inspectie en onderhoud zijn er twee instandhoudingsonderzoeken uitgevoerd te weten de Hoeg Brök en tunnel Maasboulevard. Dit heeft geleid tot een actuele meerjarenplanning die momenteel wordt beoordeeld op volledigheid en juistheid.

Een en ander kan mede worden beschouwd als een voorbereiding op de nieuwe leidraad civiele kunstwerken in 2020 t/m 2024; deze zal gebaseerd worden op actuele inspectieresultaten, vergezeld van actuele instandhoudingsadviezen.

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad civieltechnische kunstwerken 2015-2019 zijn middelen in een voorziening beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 jan. 2019	Saldo 31 dec 2019
groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	€ 1,769 mln.	€ 1,519 mln.

Rioleringen/water

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en het regionaal waterplan vastgesteld, dit is gebeurd in samenspraak met de samenwerkingsregio Maas- en Mergelland. Alle 6 deelnemende gemeenten hebben min of meer gelijktijdig het GRP en Waterplan vastgesteld waarmee een mooie basis is gelegd voor de verdergaande samenwerking binnen de regio.

In het vorige GRP stond het verder reduceren van de vuilemissie op oppervlaktewater zoals de Geusseltvijver, de Jeker, de Kanjel en de Zuid-Willemsvaart centraal. Om de vuilemissie op oppervlaktewater te voorkomen werden technische voorzieningen aangebracht die ervoor moesten zorgen dat zogenaamde overstorten op oppervlaktewater werden voorkomen. De grootste opgave in dit kader ligt

momenteel bij de rioolwaterzuivering Bosscherveld. Op het terrein van het Waterschapsbedrijf Limburg ligt momenteel een grote buffer die moet worden omgebouwd tot een zogenaamd bergbezinkbassin, daarmee is de grootste inspanning in het kader van de zogenaamde basisinspanning geleverd en hebben we grotendeels aan onze planverplichting voldaan. De aanbesteding en start uitvoering hiervan is voorzien in 2020.

In het stroomgebied van de Kanjel zijn de afgelopen jaren 2 zogenaamde Kader Richtlijn buffers aangelegd, deze buffers dienen te voorkomen dat water vanuit de bergbezinkbassins in de Kanjel terecht komen, dit is ongewenst vanwege het feit dat aan deze beek door het waterschap specifieke ecologische functies zijn toegedicht. In dit stroomgebied moeten nog een aantal buffers worden gerealiseerd, deze staan geprogrammeerd voor deze planperiode.

In het nieuwe GRP staan met name de instandhouding van het stelsel en het voorkomen van wateroverlast centraal. Op basis van uitgevoerde 'stresstesten' is een goed inzicht ontstaan in de potentiële wateroverlast knelpunten, de komende planperiode gaan we onder meer aan de slag om deze knelpunten op te pakken. Daarbij wordt een nadrukkelijke synergie gezocht met de bestaande groenstructuren. Daarom is het ook van belang dat de uitkomsten van de stresstesten als input worden meegenomen in het nog op te stellen groenplan.

De aanpak van de wateroverlast doen we in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland, investeringen in de ene gemeente kunnen immers leiden tot een vermindering van wateroverlast in een andere gemeente, water kent immers geen grenzen. In 2020 wordt gestart met de zogenaamde risicodialoog. In deze risicodialoog komen bewoners, bedrijven en gebiedspartners zoals bijvoorbeeld het waterschap, de landbouw en natuurbeherende instanties samen om de kwetsbaarheden ten aanzien van wateroverlast te bespreken en oplossingen te bedenken. Dit betekent dat diverse partijen met verschillende achtergronden betrokken worden. Uiteindelijk doel is om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor dit gebied. De basis hiervoor ligt in de uitgevoerde "stresstesten" waarin op basis van gesimuleerde neerslaggebeurtenissen wordt beoordeeld waar wateroverlast in het regionaal systeem kan ontstaan.

Naast het oplossen van de waterproblematiek vanuit de rioleringen wordt er ook onderzoek gedaan naar het oplossen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater waaronder de Maas. In 2016 heeft Maastricht als "koploper" in het kader van het Deltaprogramma gewerkt aan het startdocument 'aanpak hoogwaterveiligheid'. Daaruit is gebleken dat er een grote opgave ligt voor de gemeente Maastricht op het gebied van hoogwaterveiligheid. In dit kader heeft Maastricht in samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten een Ontwikkelvisie voor het zuidelijk Maasdal opgesteld, dit als verdiepend onderzoek op het startdocument. Als vervolg op de ontwikkelvisie is een Meerjaren Investeringsprogramma voor Ruimte en Transport (MIRT) onderzoeksrapportage opgesteld, deze is in 2019 door de stuurgroep zuidelijk Maasdal vastgesteld. Er wordt momenteel onderzocht of en in welke vorm het proces aangaande hoogwaterveiligheid wordt voortgezet.

Het is gebleken dat het probleem niet met één enkele maatregel kan worden opgelost. Het onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot een samenhangend pakket van maatregelen, daarbij is ook aangegeven hoe de maatregelen een impuls geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van Maastricht en het Maasdal. Deze ontwikkelvisie en onderzoeksrapportage is gebruikt als een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. De hoogwaterveiligheid met daarbij de meekoppelkansen hebben een prominente plek gekregen in deze omgevingsvisie. Het uiteindelijk doel is om op basis van de onderzoeksrapportage in de zogenaamde verkenningsfase van het MIRT terecht te komen. Wellicht dat daarvoor eerst een regionale verkenning gestart moet worden om de financiering voor het project inzichtelijk te krijgen. Uiteindelijk doel is om aan de slag te kunnen gaan met de maatregelen om de Maas klimaatproef te maken en overstromingen vanuit de Maas te beperken.

De kosten van het uitvoeren van de opgave uit het GRP 2018-2022 worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een voorziening:

Voorziening	Saldo 1 jan. 2019	Saldo 31 dec 2019
riolen	€ 21,137 mln.	€ 24,238 mln.

Onderhoud groenvoorzieningen, omvorming en vervanging

In 2019 werd op basis van de nieuwe Leidraad Groenbeheer 2019 - 2023 (in wording) het proces verder doorgezet om het openbaar groen een betere, gemiddelde beeldkwaliteit te geven. En tegelijk werden

burgers via het traject 'Mijn Groen Maastricht' aangemoedigd waar mogelijk het groenonderhoud zelf ter hand te nemen.

Met ingang van 2019 werd een extra budget van € 345.000,- structureel opgenomen in de begroting om dit beleid te continueren. En ook het tegengaan van de onkruiddruk werd aangepakt. Zo kon het percentage van de beheercategorie 'onkruid in beplantingen' op niveau D, (slecht) worden teruggebracht van 30% naar 20%. De nieuwe Leidraad zet voor de komende periode 2019 - 2023 met name in op groot onderhoud en het vervangen van de beplantingsvakken die oud en slecht zijn. Met ingang van 2020 wordt jaarlijks een bedrag van € 650.000,- vanuit de IBOR-reconstructiegelden hiervoor ingezet, te beginnen in de binnenstad. Voor het einde van de betreffende Leidraad periode zullen ook de overige wijken zijn aangepakt en de onkruiddruk worden teruggebracht op niveau B, (basis).

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad groen 2014-2018 zijn middelen in een voorziening beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 jan. 2019	Saldo 31 dec 2019
groot onderhoud groen en bomen	€ 0,903 mln.	€ 0,817 mln.

Bomen

Het reguliere onderhoud van de stadsbomen wordt beoordeeld conform de algemeen geldende CROW-systematiek; over 2019 scoort het onderhoud van de bomen een A-kwaliteit. Het afgelopen jaar werd echter opnieuw gekenmerkt door veel schade onder de nieuwe aanplant, als gevolg van de langdurige droogte. En ook ziekten en najaarsstormen hebben opnieuw hun tol geëist. De extra inboetkosten bedroegen meer dan € 150.000,-.

Het aantal klachten over met name grote bomen groeit, waardoor de (financiële) druk op het vervangingsplan voor het bomenbestand toeneemt. Het Groenstructuurplan en de nieuwe Leidraad Groen 2019 -2023 die dit jaar van kracht worden, zullen de noodzakelijke herijking verder uitwerken.

Openbare verlichting

Eind 2015 is de leidraad openbare verlichting vastgesteld. Op basis van de leidraad openbare verlichting en de monitoringsresultaten kunnen we constateren dat de lichtmasten met de beschikbare budgetten minimaal op de afgesproken B-kwaliteit onderhouden kunnen worden.

Het areaal Openbare Verlichting bestaat uit ca. 22.000 verlichtingsobjecten welke door de gemeente Maastricht worden beheerd en onderhouden.

Voor de Openbare Verlichting zijn in 2019 de volgende resultaten behaald.

- Programma 1 van de leidraad is, op de mastvervanging na, grotendeels uitgevoerd in 2019. Het betreft de vervanging van ca 1600 armaturen langs wijkontsluitingswegen en bedrijventerreinen door energiezuinige led-armaturen. Mastvervanging zal in 2020 plaatsvinden gezamenlijk met de uitvoering van programma 2 (complete vervanging 1400 masten en armaturen in woonwijken i.v.m. sociale veiligheid) en 3 (vervanging verouderde armaturen). Het uitstel van de mastvervanging heeft te maken met de benodigde bodemonderzoeken en de te volgen werkwijze/procedure waarover we momenteel in overleg zijn met de netbeheerder.
- Programma's 2 en 3 van de leidraad zijn in 2019 aanbesteed en definitief gegund. Werkzaamheden zullen in 2020 uitgevoerd worden.
- Vervanging van de overspanningen zijn in 2019 grotendeels uitgevoerd. De laatste werkzaamheden worden in de 1^e helft van 2020 afgerond.

Verder is gewerkt aan c.q. een bijdrage geleverd aan de volgende projecten:

- IV-schap. In 2019 zijn de eerste gesprekken/inventarisaties wat in 2020 zal gaan leiden tot een aanbestedingsvoorstel om het IV-schap verder vorm te geven. IV-schap regelt de inrichting van de organisatie m.b.t. de wettelijke verplichtingen rond veilig beheer en onderhoud van elektrische installaties incl. openbare verlichting.
- Stop & Drop Horeca. In 2019 is gestart met de aanleg van aansluitpunten t.b.v. de koel/vriesunits van de horecaleveranciers. 1^e kwartaal van 2020 zullen eerst de tests uitgevoerd worden en medio maart wordt het systeem officieel in gebruik genomen.
- Sfeerverlichting. In 2019 is meer geïnvesteerd in contractbeheer en hebben betere afspraken met de onderhoudspartij geleid tot snellere oplossingen wat betreft storingen en kleine klussen aan de sfeerverlichting. Op basis van evaluatie in 2019 dienen de installaties allemaal te gaan voldoen aan de NEN-normen en wordt een draaiboek opgesteld voor de aanpak hiervan. Doelstelling is het

verminderen van het aantal storingen en de verbetering van de veiligheid van de installaties voor de omgeving.

- Gasvlam Minckelers. In 2019 is een tijdelijke elektrische voorziening gerealiseerd en ervoor zorg gedragen dat de gasvlam continu kan branden. Door omstandigheden (ontvreemding gasvlamhouder volgende dag) is dit maar voor 1 dag gelukt. Voor 2020 een nieuwe gasvlamhouder worden geplaatst en een definitieve aansluiting worden gerealiseerd.
- Aanbesteding onderhoud OVL 2021-2024. Eind 2019 gestart met de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding voor het onderhoud van de Openbare Verlichting. Dit gebeurt in een samenwerkingsverband met de gemeente Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Provincie Limburg, waarbij de Gemeente Maastricht penvoerder is.

De kosten van het uitvoeren van de opgave uit leidraad openbare verlichting 2015-2019 worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een reserve:

Reserve	Saldo 1 jan. 2019	Saldo 31 dec 2019
openbare verlichting	€ 0,792 mln.	€ 1,172 mln.

3.6.2 Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
  - a. Culturele voorzieningen;
  - b. Welzijnsvoorzieningen;
  - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie (BGE);
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	83
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	Zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	36
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	100
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	923

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal- maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incurant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er in 2016 uiteindelijk een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd, welke lijn zich in de jaren daarna, en ook in 2019, heeft voortgezet. De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook strategische objecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader

In 2012 is de Structuurvisie vastgesteld. Dit is een beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn, tot 2030, is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen vastgelegd. In 2012 is parallel aan de structuurvisie de kadernota Grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 vastgesteld.

Via de structuurvisie en de *kadernota Grond- en Vastgoedbeleid* wordt aangegeven hoe en met welke instrumenten aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wordt gegeven. Beide genoemde nota's zullen in het kader van de aanstaande Omgevingswet een herziening/actualisatie gaan krijgen. Een ontwerp van een omgevingsvisie 2040 is reeds gereed. De voorbereidingen voor de herijking van de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid zijn gestart.

Ingevolge het vigerend vastgoedbeleid geldt voor het beheer en de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed als uitgangspunt een kostendekkende exploitatie.

Voor nieuwe vastgoedprojecten of nieuwe vastgoedaankopen, ongeacht onder welke van de bovenstaande vastgoedsoorten zij vallen, geldt als uitgangspunt een sluitende business case wat betreft de investering alsook naderhand de exploitatie. Indien bij dergelijke nieuwe investeringen geen sprake is van een sluitende business case voor zowel de investering als voor de daaropvolgende exploitatie, kan het project niet worden gerealiseerd. Een (geactualiseerde) meerjaren onderhoudsplanning in verband met bedoelde nieuwe investering, maakt standaard onderdeel uit van de betreffende business case. Voor structureel verliesgevende, niet meer in de vastgoedportefeuille passende vastgoedobjecten, wordt een afweging gemaakt tussen behouden of afstoten.

Strategische portefeuillesturing heeft zijn intrede gedaan. Daartoe is in het najaar van 2016 een vastgoedtool geïmplementeerd waarmee, middels een integrale afweging, een vastgoedkeuze per object gemaakt kan worden. Deze afweging bestaat uit het in kaart brengen en wegen van verschillende perspectieven die betrokken zijn bij het maken van een vastgoedkeuze. De huidige vastgoedportefeuille is hiermee volledig in kaart gebracht en de vastgoedkeuzes per object zijn in 2019 gebundeld in een portefeuilleplan voor de vastgoedportefeuille.

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. Deze planningen worden per 4-5 jaar aan de hand van nieuwe bouw- en installatietechnische inspecties geactualiseerd. De laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2015/16 en een nieuwe actualisatie met inspecties is voorzien voor het jaar 2020. Per vastgoedobject wordt vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per object op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente voor een verduurzamingsopgave staat. Bij de herinspecties in 2020 zal dan ook deze opgave worden meegenomen waardoor er vanaf dan sprake is van een zogenaamd DMJOP (Duurzaam MJOP). Het aan te houden onderhoudsniveau op conditiescore 3 wordt door de gemeenteraad jaarlijks impliciet met de bekrachtiging van de Programmabegroting opnieuw vastgesteld.

Ook in het jaar 2020 en daaropvolgend wordt met deze meerjaren onderhoudsplanningen gewerkt waarbij het de planning is dat in het jaar 2020 een nieuwe inspectieronde wordt uitgevoerd. (=dubbel) Zodoende blijft het onderhoudspeil van deze gemeentelijke kapitaalgoederen "in control". Daarbij wordt bij het onderhoud ook uitvoering gegeven aan het en in overeenstemming met het na te streven gemeentelijk duurzaamheidsbeleid.

Wat betreft dit na te streven *duurzaamheidsbeleid* wordt aangesloten bij de diverse landelijke en lokale actielijnen die lopen op dit vlak. Lokaal bij de doelstellingen uit het coalitieakkoord 2018-2022.

De doelstellingen die hierin specifiek benoemd staan zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% klimaat neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie (pagina 17, doelstellingen 2018-2022). Landelijk lopen er contacten met andere gemeenten, organisaties (onder andere Universiteit Maastricht) maar vindt er vooral aansluiting plaats bij de lijn van de VNG die in samenwerking met het netwerk van Bouwstenen voor Sociaal voor overheden en organisaties een routekaart heeft opgesteld om te komen tot een klimaat neutrale organisatie in 2030.

Deze routekaart adviseert dat vooral eerst 'laaghangend fruit' middels losse maatregelen opgepakt zou moeten worden (maatregelen met een terugverdientijd van 1-5 jaar, zonnepanelen etc.), dit gevolgd door maatregelen die in de jaarlijkse exploitatie kunnen worden ingepast. Hierbij valt te denken aan combinaties met onderhoudswerk (vervangen van CV ketels door HR ketels, LED verlichting etc.) een en ander conform de per 1 januari 2021 in werking tredende wettelijke norm Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Deze aanpak leidt daarmee tot een structurele aanpak van verduurzaming. Binnen de gemeente passen we deze aanpak toe. Daarenboven worden in het kader van "Nederland van het gas af in 2050" diverse ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden.

Het vorenstaande betekent voor Maastricht dat vanaf 2019 in nieuwbouw gepoogd wordt gasloos toe te passen en dat bij CV ketels die aan vernieuwing toe zijn, deze vervangen worden door hybride ketels, welke aangesloten kunnen worden op warmtepompen of zonnecollectoren (afspraken Energieagenda). De markt is momenteel evenwel nog te zeer in beweging om nu-in te zetten op één standaardoplossing. Verder is in 2019 gestart met een inventarisatie binnen de gemeentelijke portefeuille (91 objecten exclusief onderwijs) waaruit in 2020 een plan van aanpak/uitvoering volgt. Dit plan behelst de kosten en doorlooptijd tot het verduurzamen van de kernvoorraad waarbij ook gekeken wordt naar de kantoorpanden die per 2023 minimaal aan energielabel C moeten voldoen. Ook de huurders worden actief betrokken bij de verdere bewustwording inzake duurzaamheid. Zo hebben in 2019 alle huurders een brief ontvangen die uitleg geeft over de mogelijkheden tot het plaatsen van eigen zonnepanelen en hoe de gemeente hieraan meewerkt.

Toegankelijkheid

In het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' is aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. In 2019 bestond het voornemen van het scannen van 10 pilotpanden. Uiteindelijk zijn hiervan 2 panden volledig gescand. Bij één van de gescande panden (Avenue Ceramique 50, Centre Ceramique) worden de te nemen maatregelen nu al meegenomen in de verbouwing die uitgevoerd wordt. Zo worden er roltrappen gemaakt en worden de liften aangepakt (o.a. meer contrast bij bewijzing en gesproken woord). De verwachting is dat de overige scans nog een doorlooptijd hebben van 1 jaar.

Ten tijde van de presentatie van het coalitieakkoord bestond het voornemen de resultaten van de scans gelijktijdig mee te zullen nemen bij de uitvoering van de duurzaamheidsaanpak. Vanwege de onverwacht lange doorlooptijd van de toegankelijkheidsscans kennen beide trajecten vanaf nu een eigenstandig spoor, zij het dat daar waar mogelijk gelijktijdige aanpak wordt nagestreefd.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen (met oog op sloop en nieuwbouw) wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

In het hiernavolgende zal nader worden ingegaan op de specifiek onderscheiden vastgoedsegmenten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Bedoelde segmenten zijn onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend algemeen, en meer specifiek b.) onderwijs, c.) gemeenschapshuizen, d.) sport en e.) cultuur.

a.) Bebouwd Onroerend Goed (algemeen)

Tot deze portefeuille wordt alle niet nader gespecificeerd bebouwd onroerend goed gerekend. Te denken valt hier onder meer aan: gebouwen voor eigen gemeentelijke huisvesting, andere kantoorgebouwen, winkels, kinderboerderijen maar ook bijvoorbeeld congres- en beurzencomplex het MECC. Het beheer geschiedt binnen de bovenstaande algemene beleidskaders zoals die voor alle vastgoedonderdelen gelden.

Ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting is er in 2019 onderzoek gedaan naar de brandveiligheid van het Theater aan het Vrijhof op grond waarvan in 2020 aanpassingen zullen worden uitgevoerd. Verder is in 2019 met betrekking tot de huisvesting van Kumulus een haalbaarheidsonderzoek gedaan en is aangetoond dat het mogelijk is om functies van Kumulus Oost (de muziekschool) in te passen in Centre Ceramique. De verbouwing is in uitvoering en wordt naar verwachting opgeleverd in 2020.

Voor het vastgoedobject MECC vinden er momenteel significante investeringen plaats. Nadat in 2016 de architectenselectie heeft plaatsgevonden is in 2017 gestart met de eerste aanpassingen, te weten de parkeeromgeving P3/P4. Hierop volgend is het definitief ontwerp van de verbouwing opgesteld waarna de Europese aanbesteding en gunning hiervoor in maart 2019 plaatsgevonden. In juni 2019 is gestart met de daadwerkelijke uitvoering en er wordt gestreefd om alle werkzaamheden gereed te hebben voor Tefaf 2021. De Expo-foyer is in oktober 2019 gereedgekomen en in gebruik genomen. De buitenterreinen zijn ingericht als (tijdelijke) parkeerplaatsen. In november 2019 heeft de Raad ingestemd met het gebruik maken van de optie om parkeerplaats P5 aan te kopen en deze is inmiddels ook verworven. Dit parkeerterrein werd reeds gehuurd ten behoeve van het MECC. Parkeerterrein P9- gelegen aan de Demertstraat (deel van vml. Voetbalvelden VV Heer), circa 346 parkeerplaatsen, is met name gerealiseerd als extra capaciteit voor grote evenementen, zoals Tefaf, Interclassics en JIM.

Ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting staan er in 2020 een aantal verbouwingswerkzaamheden op stapel. Zo zal in het Theater aan het Vrijhof nog aanpassingen worden gedaan ten aanzien van de Brandveiligheid. Het in 2019 uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek heeft aangetoond dat het mogelijk is om functies van Kumulus Oost (de muziekschool) in te passen in Centre Ceramique. De verbouwing kan derhalve nu van start en wordt naar verwachting opgeleverd in 2020.

b.) *Onderwijs*

Investeringen in (vervangende) nieuwbouw van *onderwijshuisvesting* gebeuren langs de beleidslijn van de uitvoering van de spreidingsplannen basisonderwijs, speciaal- en voortgezet (speciaal) onderwijs. De Raad heeft op 17 december 2019 het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 vastgesteld. Het plan betreft een actualisatie van het IHP uit 2015 en is gericht op het geleidelijk samenvoegen van scholen en opvangvoorzieningen als antwoord op ontgroening en krimp. Actualisatie van het IHP is ook noodzakelijk vanwege nieuwe inzichten op het gebied van o.a. duurzaamheid en energie. Verder is de beleidsopgave passend onderwijs (inclusie) meegenomen in dit nieuwe plan. Het aantal locaties voor speciaal onderwijs zal afnemen en er wordt gekoerst op concentratie in een zogenaamde Campus Special Needs aan de westkant van de stad. Het aantal basisscholen wordt verder teruggebracht van 28 locaties in 2019 naar 23 in 2023 en 21 in 2025.

De gemeente investeert ruim 45 miljoen euro in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in verduurzaming en in nieuwbouw.

De investeringen uit de 1ste fase van het IHP 2015-2024 ten behoeve van IKC Montessori, IKC El Habib. IKC St. Pieter en IKC El Habib zijn inmiddels afgerond. In 2019 is gestart met realisering nieuwbouw IKC De Heeg.

Het geactualiseerde IHP Kindcentra is een strategisch huisvestingsplan en kijkt specifiek naar de komende vier jaren. Op basis van dit plan kunnen schoolbesturen in samenspraak met kinderopvangorganisaties een financiële aanvraag indienen voor onderwijshuisvesting. Het plan geeft prioritering aan en of er sprake is van (vervangende) nieuwbouw of renovatie en verduurzaming.

Gedurende de periode van actualisatie van het IHP hebben de sectorraden van het Primair en Voortgezet Onderwijs en de Vereniging Nederlandse Gemeenten een voorstel tot wetswijziging opgesteld om gemeenten en schoolbesturen meer in staat te stellen om hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de (kwaliteit van) onderwijshuisvesting waar te maken.

Het voorstel beschrijft een aantal maatregelen die de beoogde gezamenlijke verantwoordelijkheid moet borgen en die meer evenwicht brengt in de relatie tussen gemeenten en schoolbesturen. Binnen het huidige stelsel zijn de beschikbare middelen –mede door de uitname in 2015 uit het gemeentefonds- ruim onvoldoende, en biedt de bestaande regelgeving onvoldoende houvast om efficiënt met middelen om te gaan.

Samengevat geeft het huisvestingsvoorstel van de sectorraden het volgende weer:

- Gemeenten en schoolbesturen stellen gezamenlijk een meerjarig Integraal Huisvestingsplan op, waarover Op Overeenstemming Gericht Overleg (OGOO) gevoerd wordt en dat in de plaats treedt van de bestaande jaarcyclus. Het IHP dient een reikwijdte van ten minste 16 jaar te hebben, waarvan de 1ste vier jaar 'hard' zijn en de volgende 12 jaar het karakter van een beleidsvoornemen. Voor de 1ste vier jaar maken gemeenten en schoolbesturen bindende afspraken over de participatie in de financiering en reserveert de gemeente de benodigde financiële middelen in de gemeentebegroting, na goedkeuring daartoe van de Raad.

- De manier waarop het begrip ‘renovatie’ een plek in het stelsel kan krijgen, ook weer met een wettelijke basis.
- Schoolbesturen stellen verplicht een meer jaren onderhoudsplan (MJOP) op waarin onderhoudswerkzaamheden en te besteden middelen zijn aangegeven.
- Het investeringsverbod voor schoolbesturen als beschreven in de Wet op het Primair Onderwijs wordt aangepast en versoepeld.

In het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs/Kindcentra is zoveel als mogelijk rekening gehouden met het huisvestingsvoorstel van de sectorraden.

In 2019 zijn reeds voorbereidingen getroffen voor de instandhouding/uitbreiding van de Bernhard Lievegoedschool. In 2020 worden de onderzoeken opgestart voor de nieuwbouw van de 2D-campus plus (o.a. J.F.Kennedy en Emile Wesley) en renovatie IKC Scharn. In 2021 worden de onderzoeken opgestart voor IKC de Groene Loper, Dynamiek, Wolder en de Vlinderboom.

Bij de vaststelling van het IHP in december 2019 heeft de Raad aangegeven dat voor de scholen waar nieuwbouw aan de orde is naast de BENG norm, ook de ENG norm in een scenario uitgewerkt dient te worden.

De gemeenteraad had reeds eerder, in zijn vergadering van 26 februari 2019, besloten om duurzaamheidsinvesteringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale Gebouwen, vooruitlopend op deze toekomstige wetgeving, voor rekening van de gemeente nemen. Dit geldt ook voor de richtlijn Programma van Eisen Frisse scholen. In geval van renovatie worden deze kwalitatieve eisen zo veel als mogelijk nagestreefd. Daarmee afwijkend van de Verordening Voorzieningen OHV Maastricht 2017 en onder de voorwaarde dat schoolbesturen een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen. Voor deze investeringen heeft de gemeenteraad tevens besloten het beschikbare krediet voor realisering van het IKC De Heeg met € 871.500 te verhogen. Inmiddels heeft er ook aanbesteding van deze nieuwbouw plaatsgevonden. De aanbesteding heeft na het doorvoeren van enkele bezuinigingen geleid tot een negatief resultaat ten opzichte van het beschikbaar budget van € 1,0 mln. Het college heeft ingestemd met het ter beschikking stellen van deze additionele middelen via onder-uitputting gelden IHP 1ste fase. Oplevering van de nieuwbouw staat gepland per oktober 2020.

De voorbereiding voor de noodzakelijke uitbreiding van het United World College is in 2018 opgepakt en heeft in 2019 geresulteerd in een advies over de omvang van de uitbreiding en de beste locatie. De recente prognose laat een groei zien naar 1.142 leerlingen (primary en secondary) in het schooljaar 2032-2033. De beschikbare capaciteit van het huidige schoolgebouw dient aanzienlijk te worden uitgebreid om dit aantal leerlingen te kunnen huisvesten.

In januari 2020 zijn er enkele tijdelijke klaslokalen geplaatst. Daarnaast worden de mogelijkheden onderzocht voor de permanente uitbreiding. De Board van het UWC wil niet uitbreiden buiten het huidige schoolterrein. Nu wordt onderzocht of op het huidige terrein mogelijkheden zijn voor uitbreidingen. Met de tijdelijke klaslokalen en de permanente uitbreiding wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de werkelijke groei van het aantal leerlingen.

Vanwege de ‘onderbezette’ bovenbouwgroepen, als gevolg van de ontgroening en de terugloop van leerlingen, in de drie scholengemeenschappen heeft het schoolbestuur (LVO) in samenspraak met de gemeente en andere onderwijspartners in de stad een educatieve visie (Masterplan (her)inrichting voortgezet onderwijs en huisvesting Maastricht) voor de lange termijn uitgewerkt. De medezeggenschapsraden van alle scholen hebben ingestemd met het Masterplan.

Het beoogde eindscenario streeft erna om vanaf schooljaar 2022-2023 in Maastricht een breed onderwijsaanbod aan te bieden aan beide zijden van de Maas in de vorm van een drietal brede schoolgemeenschappen.

- Bonnefantencollege in Maastricht-West met de opleidingen VMBO (basis, kader, gemengde leerweg), MAVO, HAVO en atheneum;
- Porta Mosana College in Maastricht-Oost met de opleidingen HAVO TTO, atheneum TTO en gymnasium TTO; mogelijk op termijn gefuseerd met;
- St. Maartenscollege eveneens in Maastricht-Oost met de opleidingen MAVO, HAVO, Atheneum en gymnasium;

- VMBO Maastricht in Maastricht-Oost met de opleidingen VMBO (basis, kader en gemengde leerweg):
- Bernard Lievegoed School met de opleidingen VMBO, MAVO en VWO.

Om te komen tot een drietal brede scholen is het noodzakelijk om een integraal huisvestingsplan op te stellen voor de komende jaren. Onderdeel hiervan is het uitvoeren van huisvestingsverzoeken.

Wat betreft het (*Primair en Voortgezet*) *speciaal onderwijs* is er een pas op de plaats gemaakt in afwachting van de ontwikkelingen rondom “passend onderwijs”. De spreiding van het speciaal onderwijs maakt wel al onderdeel uit van de actualisatie van het spreidingsplan primair onderwijs. In het Integraal Huisvestingsplan PO is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte. De bestaande voorzieningen in het noordoosten van Maastricht (Mariënwaard) worden verplaatst. In de plannen vanuit het voortgezet onderwijs (vo) komt het gebouw van het praktijkonderwijs (vo Terra Nigra) (mogelijk) vrij. Denkrichting is dat dit gebouw beschikbaar komt voor de Campus Special Needs West. Bovenstaande vormt nu de denkrichting, in een voorbereidingsfase wordt bekeken op welke termijn een en ander gerealiseerd kan worden en om hoeveel leerlingen dit gaat. MosaLira neemt het initiatief om dit verder concreet uit te werken. Belangrijke eerste schakel is het beschikbaar komen van het huidige gebouw van Terra Nigra (praktijkonderwijs).

De leerlingendaling heeft eveneens geleid tot de samenvoeging en reshuffling van onderwijssoorten waardoor een drietal schoolgebouwen zijn komen leeg te staan.

Het schoolgebouw aan de Ponjaardruwe zal in het kader de planexploitatie Malberg worden gesloopt.

De huur van de noodlokalen aan de Severenstraat is beëindigd en het schoolbestuur zal de grond moeten overdragen aan de gemeente. Ten slotte zal er in 2020 ruimte vrijkomen bij de locatie Marienwaard en zal er een verplaatsing van een aantal tijdelijke units richting de Porseleinstraat gaan plaatsvinden.

3.6.3 Gymnastiekzalen

Investerings in onderhoud onderwijshuisvesting

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud.

Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten (w.o. asbestsaneringen). In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente worden teruggeleverd. De gebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom worden van de gemeente, worden aan een NEN 2767 inspectie onderworpen en opgenomen in het reguliere onderhoudsregime van de gemeente Maastricht. Voor deze panden zullen herbestedingen (verkoop, verhuur, sloop) worden gezocht.

c.) Gemeenschapshuizen

In de periode 2015 en 2016 zijn diverse interactieve bijeenkomsten georganiseerd met burgers en andere stakeholders (o.a. zorginstellingen, raadsleden, buurtplatforms, besturen gemeenschapshuizen en ambtenaren). Daarnaast zijn twee pilots uitgevoerd waarin de behoefte van bewoners aan ontmoetingsplekken en accommodaties is onderzocht. De uitkomst van dit proces is verwoord in de notitie ‘Ruimte voor initiatief, het vervolg op het integraal accommodatiebeleid’.

Met betrekking tot kostendekkendheid, tarieven en subsidies zijn voor het maatschappelijk vastgoed de volgende uitgangspunten richtinggevend:

- verhuur vindt plaats tegen tenminste kostendekkende tarieven;
- commerciële partijen betalen een marktconform, commercieel tarief;
- gebruikers/huurders die een kostendekkend tarief niet kunnen betalen kunnen een ‘huursubsidie’ vragen.

Nu de rol van de gemeentelijke overheid steeds meer verandert van een sterk sturende overheid naar een overheid die mee mogelijk maakt, wordt het faciliteren/ondersteunen van initiatiefnemers steeds belangrijker om de gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren. De transformatie van het sociale domein is volop in gang. In januari 2018 is een ondersteuningsregeling vastgesteld ten aanzien van de gemeenschapshuizen. Deze evaluatie van deze ondersteuningsregeling is doorgeschoven naar 2020.

In het coalitieakkoord (Onbegrensd en ontspannen) staat onder Doelstellingen 2018-2022: “Een kloppend hart in elke buurt: samen met partners faciliteren we algemene laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en buurthuizen.”. De gemeenschapshuizen leveren hier een belangrijke bijdrage aan en zullen hier een rol in gaan spelen. Ook maken de gemeenschapshuizen deel uit van de verduurzamingsaanpak gemeentelijke gebouwen. Naast klimaatverbetering kan dit wellicht ook de exploitatie van de gemeenschapshuizen verbeteren door een beter inzicht in en sturing op daadwerkelijk elektra- en gasverbruik.

d.) Sport

In 2013 is de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van *buitensportaccommodaties* blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler ‘accommodaties’ overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. De afgelopen jaren zijn diverse buitensportaccommodaties opgeheven, te weten Boschpoort (gebouw gesloopt) Heer-Demertstraat (gebouw gesloopt), Akersteenweg (herontwikkeling wordt onderzocht) Limmel (gebouwdeel wordt meegenomen in de planontwikkeling voor Hoeve Rome). Voor voormalige accommodatie De Heeg wordt momenteel onderzocht of hier het Bikepark van Trailz043, dat de Groene Loper moet verlaten, kan worden gehuisvest.

Vanwege deerschikking van schoolgebouwen, mede vanwege demografische ontwikkelingen, zullen er ook minder *binnensportaccommodaties* nodig zijn. In de afgelopen jaren zijn er 4 sportzalen en gymzalen verkocht en een 3-tal accommodaties gesloopt. In het nieuwe integraal beleid voor de binnensportaccommodaties (2^e Tranche Binnensportaccommodaties, voorziene raadsvaststelling in 2020) wordt onder meer de toekomst van sporthal de Heeg opgenomen. Voor de overblijvende *binnensportaccommodaties* is afgesproken dat de nu nog veelal traditionele accommodaties worden gerenoveerd en omgevormd tot moderne accommodaties die zo optimaal mogelijk gebruikt worden. Ze zijn goed bereikbaar, toegankelijk, schoon, heel, veilig en betaalbaar. Waar nodig worden accommodaties herbestemd of gesloten.

Voor het Boulodrome is vanaf 2019 gestart met het aanleggen van een reservering groot onderhoud. Hetzelfde geldt voor de nieuwe Geusselthal.

Met betrekking tot zwembad Geusselt en de in het gebouw geïntegreerde kleed-/clubaccommodaties voor hockey en voetbal zijn op basis van het definitief opgeleverde gebouw eveneens meerjaren onderhoudsplanningen gemaakt. Het Geusseltbad heeft in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven gekend. De verwachting is de huidige reservering groot onderhoud onder druk komt te staan door een aantal extra onvoorziene uitgaven (vervroegde vervangingen koolstoffilter, coating buitenbad, condensproblemen binnenbad en opkomend grondwater).

Ten aanzien van het stadion De Geusselt bestaat eveneens een meerjaren onderhoudsplanning. Met de reservering daarvoor kan het onderhoud adequaat worden uitgevoerd. De kosten van de niet eerder voorziene aanpassing van de draagconstructie van de daken in verband met belasting bij extreme sneeuwval zijn niet voorzien in het reguliere meerjaren onderhoudsplan. Desondanks zijn deze kosten gedekt uit de onderhoudsvoorziening. Dit kan mogelijk gevolgen hebben voor de voorziening op termijn. De kosten voor vervanging van de kunstgrasmat (waarschijnlijk in 2020) worden op basis van de vigerende afspraken doorbelast aan MVV.

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het spreidingsplan is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle bestaande *buitensportaccommodaties* in eigendom zijnde van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (=veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke *binnensportaccommodaties* (sporthallen, sport- en gymzalen)-geldt de al eerder vermelde conditiescore 3 (gericht op: schoon, heel en veilig). Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht vragen. Bij de besluitvorming in het kader van de 2^e Tranche Binnensportaccommodaties (voorziene raadsvaststelling na besluitvorming over het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs) zullen op dat punt keuzes gemaakt dienen te worden, voor welke accommodaties duurzame en structurele investeringen gedaan worden en welke definitief uit het sportareaal onttrokken gaan worden.

e.) Cultuur

Het streven van de gemeente is gericht op een stad met duurzame structurele voorzieningen voor culturele carrières voor iedereen; professional, amateur, burgers en voor de stad als geheel. De raad heeft in 2012 definitief ingestemd met de 1e fase van de Timmerfabriek. In deze 1e fase zou de Timmerfabriek in afgeslankte vorm verbouwd worden en onderdak bieden aan filmhuis Lumière, Bureau Europa, Toneelgroep Maastricht en een expositieruimte. In oktober 2014 besloot de gemeenteraad het plan Timmerfabriek zodanig te wijzigen dat er in structurele huisvesting voor poppodium Muziekgieterij werd voorzien met vergroting capaciteit alsook werd bij de bouwplannen rekening gehouden met de huisvesting van een International Student Club. Toneelgroep Maastricht maakte daarbij niet langer deel uit van het plan Timmerfabriek.

Het pand is medio 2014, op basis van een sluitende businesscase en op basis van aannames en benchmark gegevens, overgedragen van de WOM Belvédère naar de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Het nieuwe filmhuis Lumière is in het derde kwartaal 2016 opgeleverd. In september 2017 is gestart met de bouwwerkzaamheden van de capaciteitsvergroting van Muziekgieterij. Eind 2018 zijn de bouwwerkzaamheden opgeleverd waarna gestart is met het inrichten van de ruimten. Daadwerkelijke programmering in de nieuwe Muziekgieterij is gestart in het derde kwartaal van 2019. In 2018 heeft tevens de verbouwing van de Toonzaal en aanpalende ruimten plaatsgevonden en zijn er met Bureau Europa afspraken over een structurele huurovereenkomst gemaakt voor dit gedeelte.

Verder is een invulling gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. Dit is de expositieruimte op de 1^e verdieping en de ruimte die door de muziekgieterij in de tijdelijkheid werd gebruikt. De ruimte is tijdelijk verhuurd aan Intro in Situ en in 2020 zal de zoektocht vervolgd worden om te komen tot een structurele verhuur.

Financiële consequenties/begroting onderhoudsvoorzieningen

Jaarlijks is gemiddeld een bedrag van €2.375.000 nodig om de gemeentelijke vastgoedportefeuille (Sport uitgezonderd) in de huidige bouwkundige en installatietechnische staat van onderhoud (conditiescore 3, NEN 2767) te houden. Daartoe vinden vanuit de vastgoedexploitatie jaarlijkse stortingen plaats in de onderhoudsvoorzieningen.

Voor de sportaccommodaties worden de volgende middelen uit het Programma 7 Sport jaarlijks beschikbaar gesteld:

- voor de buitensportaccommodaties jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds ad. €224.660;
- voor de binnensport op basis van de huidige accommodaties incl. nieuwe sporthal Geusselt en Boulodrome €393.650;
- voor het Geusseltstadion vindt een storting plaats van €152.426 voor groot onderhoud vanuit de vastgoedexploitatie en verhuur aan MVV.
- voor het zwembad vindt een jaarlijkse storting plaats van €316.466,-.

Periodieke monitoring vindt plaats of deze voorzieningen toereikend zullen zijn en blijven.

Weliswaar zijn afgelopen jaren meerdere vastgoedobjecten afgestoten, echter als gevolg van het feit dat ook weer diverse grootschalige - veelal bouwkundig of installatietechnische complexere – vastgoedobjecten *) met bijbehorend zwaarder onderhoudsprofiel, aan het gemeentelijk areaal zijn toegevoegd, is er voldoende reden om deze voorzieningen op niveau te houden

*) = Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het Geusseltbad, de nieuwe Geusseltsporthal, Timmerfabriek (w.o. Lumière) en MECC-gebouwencomplex, maar ook teruglevering voormalige schoolgebouwen van primair en voortgezet (speciaal) onderwijs en diverse gymzalen.

In 2020 zal opnieuw een herijking plaatsvinden om de storting zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de bestaande actualiteit.

Voor het onderhoud van de gemeentelijke vastgoedobjecten zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar:

	Saldo 1 jan.2019	Saldo 31 dec.2019 ⁴
Voorziening		
Voorziening vangnet MJOP-BOG	€ 46.893	€ 1.074.363
Preventief onderhoud Bebouwd Onroerend goed	€ 2.386.501	€ 549.095
Preventief onderhoud stadion Geusselt	€ 197.820	€ 232.783
Voorziening onderhoud buitensport	€ 397.445	€ 495.579
Voorziening onderhoud Geusseltbad	€ 1.199.990	€ 1.389.875
Voorziening onderhoud binnensport	€ 508.821	€ 655.715
Voorziening jachthaven St.Pieter	€ 244.693	€ 286.688
Frictiekosten af te stoten gymzalen	€ 108.767	€ 107.618
Egalisatiereserve en onderhoudsreserve MECC	€ 7.673.539	€ 9.341.122
Totaal	€ 12.764.469	€ 14.132.838

Bovenstaande tabel geeft de ontwikkelingen van de diverse onderhoudsvorzieningen weer in 2019. Hier zijn de stortingen en onttrekkingen in verwerkt.

---

⁴ Betreft de saldi van 1 jan. 2019 vermeerderd met de storting en vermindert met de onttrekking (geraamd onderhoud)

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden.

Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen, alsmede de gevolgen van de economische crisis met bijgevolg grootscheepse Rijksbezuinigingen, hebben ook in Maastricht hun impact gehad. Hoewel het ingezette herstel ook in 2019 verder doorgezet werd, zijn er wel zorgen voor wat betreft de huidige coronacrisis. Hoewel op dit moment te prematuur om kwantificeren is het wel evident dat deze crisis effect zal hebben op het grond- en vastgoedbeleid.

3.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie

De structuurvisie is in 2012 door de gemeenteraad vastgesteld en dit is hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. Met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet, zal deze structuurvisie vervangen worden door een nieuwe Omgevingsvisie (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen). Het voornemen bestaat om deze Omgevingsvisie in 2020 vast te stellen.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de structuurvisie.

De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken.

In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid).

Voor de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid geldt dat deze in 2020 geëvalueerd en geactualiseerd zal worden (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen).

3.7.3 Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoedaccommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting. Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing, wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 “Verkeer, vervoer en waterstaat”, doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan het A2-project, het Maaskruisend verkeer in Programma Noord, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht, de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling bij Centraal Station in Wyck en de realisatie van het internationaal busstation;
- Programma 3 “Economie” doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (Revitalisering Beatrixhaven, Bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld Mecc, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie.
- Programma 4 “Onderwijs”, doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse Integrale Kindcentra, zoals: IKC de Geluksvogel in Limmel, IKC De Groene Loper en IKC De Heeg, alsmede aanstaande ontwikkelingen in het Voortgezet Onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 “Sport, cultuur en recreatie”, sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld Multifunctionele kwaliteitssportparken, Zwembad Geusselt, nieuwe Sporthal, Boulodrome alsook ster- en speelvoorzieningen). Cultuur doordat mede via grondexploitatie terreinen worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek (Muziekgieterij, Kunstateliers (Theresiaplein), LAB-gebouw (Toneelgroep Maastricht);
- Programma 6 “Sociaal domein”, doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 7 “Volksgezondheid en milieu” doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld bij Geusseltbad, A-labeling bij nieuwbouw, vervanging door energiezuinige installaties in gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;
- Programma 8 “Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing”, doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in bijlage betreffende de hercalculaties vermelde projecten onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties.

3.7.4 Ontwikkelingen

Algemeen

Na jaren van aanhoudende conjuncturele teruggang en de hiermee gepaard gaande vraaguitval en saneringen in programma's/stedelijke projecten, zijn de signalen na een voorzichtig herstel in de afgelopen jaren inmiddels positief te noemen. Het ingezette herstel heeft zich doorgezet, de vraag naar (nieuwe) woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is weer op gang gekomen en er wordt weer gebouwd. Zo worden er woningen gerealiseerd op verschillende plekken in de stad, met bijzondere aandacht voor het Sphinxkwartier en de Groene Loper, en is de leegstand in de binnenstad gedaald tot een gezonde 'fictieleegstand'. Daarnaast zijn er groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht, de Maastricht Health Campus en ondernemers in de stad. Niettemin is in de regio nog altijd een lichte krimp aan de orde en is de financiële positie van de corporaties nog kwetsbaar. De eerste voorzichtige tekenen van investeringsbereidheid van de corporaties dienen zich echter aan.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

Ook ten aanzien van de veranderingen in de sector zorg en welzijn, onder andere als gevolg van zware bezuinigingsoperaties in het kader van de 3 decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (landelijk ad ruim € 4 miljard), blijven op dit moment de aangekondigde grote gevolgen van afstoting van zorgvastgoed nog uit. Van harde saneringsgolven door afstoting van Vastgoed lijkt vooralsnog geen sprake.

Hoewel voorgaande (in algemeen positieve) ontwikkelingen terugkijkend op 2019 terecht zijn, heeft de huidige werkelijkheid ons inmiddels ingehaald met de coronacrisis. Hoewel het op dit moment nog te prematuur is om concrete effecten te benoemen en te kwantificeren, is het evident dat deze crisis zijn effect zal hebben op de eerder beschreven ontwikkelingen. De ontwikkelingen op het gebied van grond- en vastgoed zullen dan ook nauwlettend worden gevolgd.

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt jaarlijks middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw

Vanaf 2010 heeft de gemeente de plancapaciteit voor de nieuwbouw van woningen binnen de stad teruggebracht van 12.000 naar 3.500 woningen. De huidige plancapaciteit is nog zo'n 3.400 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Tot en met het jaar 2020 is er nog behoefte aan de bouw van 500 tot 1000 woningen; deze moeten gezien de behoefte in hoofdzaak gebouwd worden op rustige plekken in of in de directe nabijheid van de binnenstad. Na 2020 is de behoefte aan het toevoegen van woningen onzeker, maar het is belangrijk dat er plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt. Ondanks de beperkte bouwopgave wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden. Om dit te bereiken zijn met de in 2016 vastgestelde Nota Stedelijke Programmering Woningbouw 2016-2020 keuzes gemaakt en maatregelen genomen. In 2019 heeft de gemeenteraad een specifiek onderdeel in de stedelijke programmering voor studentenhuysvesting reeds herijkt, en in 2020 zal de Stedelijke Programmering als geheel opnieuw herijkt worden ten behoeve van de periode 2021-2025.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

Op 26 januari 2010 is de "Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019" vastgesteld. Tengevolge van dit besluit dienden voorgenomen (NIEGG) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer) bedroeg hierbij € 55,2 miljoen.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. Programmeringen worden periodiek gemonitord en geanalyseerd en indien nodig tussendoor bijgesteld (periodieke herijking /

risicomanagement). Tengevolge hiervan is in 2014 geconstateerd dat er met betrekking tot het bedrijventerrein Lanakerveld de komende jaren geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Dientengevolge is er in 2014 een additionele voorziening getroffen ad € 9,9 miljoen.

Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties heeft in de jaarrekening 2015 plaatsgevonden. Voorgaande heeft geresulteerd in een additionele storting in de voorziening stedelijke programmering ad € 17,7 miljoen.

Over alle jaren heen is hiermee in totaliteit € 82,8 miljoen aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 34,33 miljoen het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 48,47 miljoen.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Voorts is in 2013 de Nota grondprijzen 2013 vastgesteld, die in 2020 geactualiseerd en vervangen zal worden door de Nota grondprijzen 2020. De grondprijzenbrief 2019 is begin 2019 door het college vastgesteld. De grondprijzen (methodiek) is hierbij afhankelijk van de functie die gerealiseerd wordt. De grondprijzenmethodieken binnen Maastricht kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld, te weten normgrondprijzen en andere grondprijzenberekeningsmethodieken.

Methodiek van normgrondprijzen / vastgestelde grondprijzen

Bij functies waarbij sprake is van een normgrondprijzen of vastgestelde grondprijzen zijn de prijzen niet onderhandelbaar en dus tevens bodemprijzen. Dit is aan de orde voor de volgende functies:

- goedkope (sociale) woningbouw
- bedrijventerreinen;
- kantoorlocaties;
- non-profitvoorzieningen;
- recreatieve buitenvoorzieningen.

Bij de functie "maatschappelijke voorzieningen met winstoogmerk" (grondprijzenbepaling via maatwerk), wordt een minimale grondprijzen gehanteerd (gelijk aan non-profitvoorzieningen).

Overige grondprijzenmethodieken

Daarnaast omvat de Grondprijzenbrief functies waarbij prijsvaststelling plaatsvindt aan de hand van a. de residuele methode (het verschil tussen de waarde van het onroerend goed minus de bouw- en bijkomende kosten is de grondwaarde (het residu)), b. de comparatieve methode (vergelijking grondprijzen met andere objecten/gemeenten), c. dan wel waar wordt geopteerd voor maatwerk. Bij de onderdelen van de Grondprijzenbrief waar overige grondprijzenmethodieken aan de orde zijn, is een marktconforme grondprijzen gegarandeerd (op basis van taxatie) en wordt bij de grondprijzenbepaling vanwege de taxatie automatisch rekening gehouden met eventuele indexering.

Voor verdere detaillering wordt verwezen naar de Nota grondprijzen 2013 en de grondprijzenbrief 2019. Evenals bij de actualisatie van het Grond- en Vastgoedbeleid (in het licht van de nieuwe Omgevingswet), zal in 2020 ook het grondprijzenbeleid een actualisatie ondergaan in de bovengenoemde Nota grondprijzen 2020.

PPS

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf.

MPGV

In de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid Maastricht 2012 zijn met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota's aangekondigd (MPGV, nota algemene

risico(bedrijfs)reserve en nota waarderen en afschrijven), onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota is in 2013 een aanvang gemaakt met de eerste Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV). Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief. Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden er voor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook voorgaande paragraaf inzake de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperker/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De economie is echter weer aangetrokken hetgeen voor 2019 heeft geresulteerd in een netto winstneming van €0,16 mln. Dit betreft enerzijds het samengesteld resultaat van winst- en verliesnemingen grondexploitaties (POC methode):

- Maastricht Zuid	+/- €0,28 mln.
- Beatrixhaven SBF	+/- €0,38 mln.
- Ambyerveld	-/- €0,18 mln.

alsmede verliesneming op voormalige niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG):

- Maastricht Health Campus	-/- €0,20 mln.
- Lanakerveld (Zonneweide)	-/- €0,12 mln.

Voorts laten de hercalculaties (jaarrekening 2019) een geprognosticeerd resultaat zien van €1,51 miljoen positief (€1,39 miljoen contante waarde). Hoewel de economie weer is aangetrokken, vragen de nog altijd aanwezige te hoge plancapaciteit en ongewenste programmeringen qua soort/type woning dan wel locatie om aandacht voor afbouw en omzetting. Dit om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2019 alsmede de MPGV 2019.

De commissie BBV heeft onlangs een nieuwe notitie "grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" gepubliceerd. De notitie betreft een samenvoeging en actualisatie van alle eerdere notities/vraag en antwoord rubrieken en bevat nadere uitleg en verduidelijking over de verwerking van grondexploitatie.

Hiermee komen de eerder gepubliceerde notities en Vragen & Antwoorden te vervallen. Toepassing vindt voor het eerst bij de jaarrekening 2019 plaats.

Beheer en exploitatie

De afgelopen periode zijn flinke stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen (bijvoorbeeld verkoop voormalig Bonnefantencollege aan de Tongerseweg 135, verkoop van de Francois de Veyestraat 4-6 voormalig Rijkskantoorgebouw aan COA en verkoop Capucijnenstraat 43-45). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22 en Francois de Veyestraat 9. Eerst genoemd object (Randwycksingel 22) is hierbij recentelijk als onderdeel van gemeentelijke organisatieontwikkeling geheel aangewezen ten behoeve gemeentelijke huisvesting van het sociaal domein. Daarnaast is er (ook) onderzoek gaande of de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen daaromtrent.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestingsbewegingen en daardoor toenemende leegstand van vrijkomende onderwijsgebouwen.

Met betrekking tot het uitvoering geven aan de op 21 april 2015 door de gemeenteraad vastgestelde uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld, waarbij werd besloten dat in 2015 en 2016 vijf binnensportaccommodaties niet langer noodzakelijk zijn voor onderwijs- en sportgebruik en worden afgestoten, kan worden opgemerkt dat er in de markt toch redelijke interesse bestaat tot afname van dit vastgoed. Weliswaar leidt dit in sommige gevallen tot boekverlies doordat de marktprijs lager uitvalt, maar krijgen deze objecten toch een nieuwe (andere) invulling. Met betrekking tot buitensportaccommodaties doet zich thans een soortgelijke situatie voor.

Weerstandsvermogen/Algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG.V. Samenvattend kan het volgende gesteld worden.

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- a. het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- b. de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- c. de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen Ontwikkeling.

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPG.V is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd. (zie MPG.V 2019). De aanwezige weerstandscapaciteit Beleid en Ontwikkeling (dit is de Algemene Reserve BenO) is nihil. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Actuele ontwikkelingen

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet (waarvan de nieuwe invoeringsdatum als gevolg van de coronacrisis tot nader order is uitgesteld) inclusief de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet, zal het wettelijk instrumentarium voor de toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving aanmerkelijke veranderingen ondergaan en geheel op een nieuwe leest worden geschoeid. Zo komt er gewijzigde regelgeving ten aanzien van nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming (onder

andere het omgevingsplan, een omgevingsvisie⁵ en programma), het kostenverhaal en het voorkeursrecht gemeenten. Daarnaast zal ook de onteigeningsregelgeving geheel worden gewijzigd.

Voornoemde nieuwe regelgeving zal gevolgen hebben voor de huidige gemeentelijke structuurvisie, die volgend jaar in de nieuw te vervaardigen omgevingsvisie zal opgaan, alsmede voor het Grond- en Vastgoedbeleid. De omgevingsvisie van de gemeente Maastricht zal naar verwachting medio 2020 vastgesteld worden. Het Grond- en Vastgoedbeleid zal ook een herijking c.q. herziening ondergaan. Het Grond- en Vastgoedbeleid vormt een beleidskader voor de uitvoering van onder meer de omgevingsvisie zodat de ambities van de gemeente uit de omgevingsvisie zo goed mogelijk gerealiseerd kunnen worden. Zo geeft de gemeente in het Grond- en Vastgoedbeleid de wijze en mate van inzet aan van het beschikbare grondbeleidsinstrumentarium zoals onteigening, kostenverhaal en het vestigen van een voorkeursrecht ingevolge de Wet voorkeursrecht gemeenten.

De actualisering van het Grond- en Vastgoedbeleid zal eind 2020 / begin 2021 aan de hand van een discussienotitie aan de gemeenteraad worden voorgelegd gevolgd door een herziene Kadernota die dan in 2021 ter vaststelling zal worden aangeboden. In de geactualiseerde kadernota zullen (in het verleden aangekondigde) uitwerkingsnota's, zoals het beleidskader voor waarden en afschrijven, van de vastgoedportefeuille, indien mogelijk, integraal worden meegenomen. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen en eventuele beheersmaatregelen voor de gemeente in kaart te brengen. Vooralsnog is het standpunt van de stuurgroep dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. De meest recente signalen welke uit het overleg met de belastingdienst volgen duiden erop dat de belastingdienst deze lijn onderschrijft. Definitieve overeenstemming blijkt eerst bij definitieve vaststelling van de door gemeente Maastricht ingediende aangifte 2016.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Zoals eerder genoemd heeft de commissie BBV in 2019 een nieuwe notitie omtrent grondexploitaties gepubliceerd. De notitie voorziet in de behoefte om uitgangspunten, regels en beantwoording van de vele vragen inzake grondexploitaties in één document samen te voegen. Daarbij zijn niet alleen de bestaande notities over grondexploitatie en faciliterend grondbeleid aangevuld en geactualiseerd, maar zijn ook hoofdstukken toegevoegd over het belang van het grondbeleid voor raadsleden en over de paragraaf grondbeleid en de overige paragrafen. Hiermee wordt specifiek ingegaan op de informatiebehoefte voor de raad.

De notitie kent vooral verduidelijkingen en geen verzwaringen. Alle eerder gepubliceerde notities en Vragen & Antwoorden komen hiermee te vervallen. Toepassing zal voor eerst bij de jaarrekening 2019 plaatsvinden.

---

⁵ Een omgevingsvisie is een strategisch instrument, vast te stellen op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, terwijl het omgevingsplan een tactisch instrument is ter concretisering van het beleid.

4.1 Inleiding

De programmabegroting van de gemeente Maastricht wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hierdoor ontstaat een financieel mandaat voor het college van burgemeester en wethouders om noodzakelijke uitgaven te doen en inkomsten te verwerven. Gaandeweg het begrotingsjaar kunnen zich vervolgens ontwikkelingen voordoen of worden keuzes gemaakt die leiden tot begrotings-aanpassingen die telkens door de raad worden vastgesteld. Dit gebeurt doorgaans bij de managementrapportage (marap), raadsvoorstellen of - indien toekomstige begrotingsgevolgen ook al terugvertaald worden naar het verslagjaar - bij de kaderbrief of de meerjarenbegroting. Deze bijgestelde programmabegroting vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Afwijkingen ten opzichte van de uiteindelijk bijgestelde programmabegroting kunnen worden veroorzaakt door niet beïnvloedbare factoren, door verdedigbare en ter besluitvorming voorgelegde keuzes en door onvolkomenheden in het budgetbeheer. Deze afwijkingen of het resultaat worden aan de raad voorgelegd met een bestemmingsvoorstel. Naast het rekeningresultaat wordt de vermogenspositie van de gemeente gepresenteerd in de balans. Door vaststelling van de jaarstukken wordt het college gedechargeerd voor het financiële beleid in het verslagjaar.

4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Voorschriften

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- De Gemeentewet, artikel 197;
- Het Besluit begroting en verantwoording (BBV);
- Accounting Manual Gemeente Maastricht;
- De door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex art. 212, 213 en 213a;
- De rapportage interne verrekeningen en opdrachtgeverschap opgesteld voor het financieel verbeterprogramma 'Met meer aandacht';
- Het handboek planning & control van de gemeente Maastricht waarin de concernrichtlijnen voor de samenstelling van de jaarrekening zijn opgenomen.

De jaarrekening biedt inzicht in de resultaten over het begrotingsjaar 2019 en in de omvang en samenstelling van het vermogen per 31 december 2019.

Consolidatie

De deelnemingen zijn niet in de consolidatie betrokken, maar zijn opgenomen onder de financiële vaste activa. Indien beschikbaar worden de jaarcijfers van meerderheidsbelangen opgenomen in de bijlagen.

De geconsolideerde balans voor resultaatbestemming is opgebouwd uit de balansen van:

- Algemene Dienst;
- Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie;
- Shared Service Center;
- Publieke Dienstverlening;
- Beleid en Ontwikkeling;
- Sociale Zaken;
- Veiligheid en Leefbaarheid;
- Stadsbeheer;
- Maastricht Sport;
- Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch Museum;
- Theater aan het Vrijthof;
- Maastricht Bereikbaar (voor wat betreft de liquide middelen);
- Project A2 (voor wat betreft de liquide middelen).

De onderlinge verrekeningen, vorderingen en schulden tussen bovengenoemde organisatieonderdelen zijn geëlimineerd. De afwikkeling van de onderlinge vorderingen en schulden vindt in 2020 plaats.

Sociaal domein – decentralisaties

Onzekerheden met betrekking tot de eigen bijdrage WMO vanuit het CAK

Een cliënt die gebruik maakt van een voorziening, hulp in de huishouding of persoonsgebonden budget op grond van de WMO is een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft hierbij bepaald dat het CAK als publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.

Voor gemeenten is de informatie die door het CAK wordt gedeeld (omwille van privacy redenen) ontoereikend om de juistheid en volledigheid van de ontvangen eigen bijdragen op persoonsniveau te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Waardering arrangementen outputgerichte contractvorm jeugd

Bij de uitvoering van de jeugdwet wordt binnen de gemeente Maastricht gebruik gemaakt van een outputgerichte contractvorm. Tussen gemeente en zorgaanbieder worden afspraken gemaakt over prestatielevering voor een vast bedrag, de inzet en looptijd waarin een zorgaanbieder uiteindelijk zorg levert ligt niet vast maar kan afhankelijk van het arrangement fluctueren. Dit resulteert erin dat deze afspraken over zorgtrajecten betrekking kunnen hebben op meerdere boekjaren hetgeen kan resulteren in een onderhanden werk positie. Declaratie van trajecten loopt daarnaast niet gelijk met de zorginzet, afhankelijk van het specifieke traject kan gedeclareerd worden in een of twee termijnen.

Trajecten worden primair toegerekend aan perioden op basis van de gemiddelde looptijd van het betreffende traject in de regio Zuid-Limburg. Deze gemiddelde looptijd wordt bepaald aan de hand van de start en beëindiging van zorg zoals deze uit het berichtenverkeer naar voren komt. Uitzondering op voorgaande betreft de situatie waarbij de toerekening van een individuele toekenning (op basis van de gemiddelde looptijd) over een jaargrens heen loopt (t+1) maar de einddatum van de betreffende toekenning ligt in het verantwoordingsjaar (t). In dat geval worden de kosten volledig verantwoord in het verantwoordingsjaar (t).

4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans

Voor zover niet anders vermeld wordt, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa, zijnde kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar. Daarnaast worden vanaf 2016 de bijdragen in activa in eigendom van derden opgenomen onder de immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden op lineaire basis afgeschreven.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Materiële vaste activa in de openbare ruimte met meerjarig maatschappelijk nut moeten worden geactiveerd. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen bijdragen van derden en afschrijvingen. De materiële vaste activa met maatschappelijk nut wordt lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief.

Voor activeringen worden hierbij de volgende termijnen gehanteerd:

omschrijving	afschrijvingstermijn in jr.
Immateriële vaste activa	max.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	40
Onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvoertuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
	omschrijving
	afschrijvingstermijn in jr.
Immateriële vaste activa	max.
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	40
Onderzoek en ontwikkeling	5
Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30
Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40

Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvaartuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
Kunst in de openbare ruimte	5

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere waarde.

Voorraden

De voorraden gronden en onderhanden werken worden gewaardeerd tegen historische verwervingsprijs vermeerderd met rente en algemene beheerskosten en verminderd met opbrengsten uit gronduitgiften, subsidies en bijdragen. De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en/of een vaste verrekenprijs. De voorraad zout voor de gladheidbestrijding wordt gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs. Voorraden worden tegen de marktwaarde gewaardeerd als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Onder de post onderhanden werk –projecten worden opgenomen het saldo van de vorderingen en schulden (tegen nominale waarde) van Maastricht Bereikbaar en van het project A2.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een al bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders wordt vermeld. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van het resultaat voorzieningen getroffen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten zijn;
- Risico's ter zake van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten te maken in een volgend boekjaar, mits deze hun oorsprong vinden in het onderhavige boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten.

Dividend wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbestemming

Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

4.3 Balans

ACTIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-19	31-12-18	PASSIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-19	31-12-18
Vaste activa	610.989	586.369	Vaste passiva	523.435	547.467
Immateriële activa	23.638	23.737	Eigen vermogen	179.313	190.162
Onderzoek en ontwikkeling	110	125	Algemene reserves	4.724	4.724
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	23.528	23.612	Bestemmingsreserves	178.091	176.530
Materiële vaste activa	499.901	473.953	Gerealiseerd resultaat	-3.502	8.908
Materiële activa economisch nut	316.479	305.689			
Materiële activa economisch nut (via heffing)	30.455	26.627			
Materiële activa in openbare ruimte met een maatschappelijk nut	152.967	141.637			
Financiële activa	87.450	88.679	Voorzieningen	61.328	53.199
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	1.331	1.331	Langlopende schulden	282.794	304.106
Leningen:			Banken en overige fin. Instellingen	282.136	303.451
Woningcorporaties	4.537	5.335	Waarborgsommen	658	655
Deelnemingen	60.920	62.109			
Overige verbonden partijen	12.282	12.282			
Overige langlopende leningen	8.380	7.622			
Vlottende activa	152.645	145.400	Vlottende passiva	240.199	184.302
Voorraden	13.476	7.204	Kortlopende schulden	240.199	181.971
Onderhanden werk	13.127	7.109	Overige Kasgeldleningen	117.500	43.000
Grond- en hulpstoffen	349	95	Overige kortlopende schulden	42.021	58.949
Vorderingen	136.037	137.936	Overlopende passiva	67.853	69.615
Vorderingen op openbare lichamen	26.537	30.604	Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	12.825	10.407
Verstrekte kasgeldleningen	35.500	35.000			
Overige vorderingen	24.796	26.720			
Overlopende activa	49.204	45.612			
Liquide middelen	3.132	260	Liquide middelen		2.331
Totaal activa	763.634	731.769	Totaal passiva	763.634	731.769

4.3.1 Toelichting balans activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de kosten van activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Bijdrage aan activa in eigendom derden	O&O	Totaal
Boekwaarde 1/1	23.612	125	23.737
Investering	830	0	830
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	914	15	929
Boekwaarde 31/12	23.528	110	23.638

De investering in 2019 in activa in eigendom derden bestaat uit de activering van een bijdrage in de aanleg tunnel A2 (€0,830 mln.).

Materiële vaste activa met een economisch nut

Verloopoverzicht materiële vaste activa met een economisch nut

Onder materiële vaste activa met economisch nut wordt afzonderlijk opgenomen:

- Investeringen met economisch nut (investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen);
- Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boek-waarde 1/1	Investering	Des-investering	Bijdragen derden	Afschrijving	Boek-waarde 31/12
Erfpacht gronden / parkeer garages	29.853	0	0	0	0	29.853
Gronden en terreinen	12.179	0	378	0	0	11.801
Bedrijfsgebouwen	202.307	20.620	856	142	8.381	213.548
Machines, apparaten en installaties	12.419	7.154	941	45	4.053	14.534
Overige materiële vaste activa	48.931	1.069	776	0	2.481	46.743
<i>Subtotaal</i>	<i>305.689</i>	<i>28.843</i>	<i>2.951</i>	<i>0</i>	<i>14.915</i>	<i>316.479</i>
Riool voorzieningen	23.272	3.322	0	0	1.084	25.510
Milieuparken	3.355	1.648	0	0	58	4.945
<i>Subtotaal</i>	<i>26.627</i>	<i>4.970</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.142</i>	<i>30.455</i>
Totaal	332.316	33.813	2.951		16.057	346.934

Toelichting tabel

De desinvestering Gronden en terreinen heeft betrekking op de verkoop van de onderwijslocaties Aureliushof (€0,159 mln.) en Borghaag (€0,219 mln.).

De investeringen in Gebouwen hebben voornamelijk betrekking op het Mecc (€15,076 mln.), de verbouwing van het Theater (€1,141 mln.) Centre Ceramique (€0,857 mln.), de Boschstraat 5-7 (€1,266 mln.), IKC De Heeg (€0,792 mln.) en Mosae Forum (€0,556 mln.). De desinvestering is een gevolg van met name de (voorgenomen) verkoop van de onderwijslocatie Aureliushof (€0,451 mln.), de sloop van onderwijslocatie Borghaag (€0,186 mln.) en gedeeltelijke afwaardering onderwijslocatie Stellendaal (€0,142 mln.).

De investeringen in Machines, apparaten en installaties hebben voornamelijk betrekking op stroomvoorzieningen (€0,314 mln.), Parkeren (€3,857 mln.) en werkomgeving (€2,878 mln.). De

desinvesteringen hebben betrekking op parkeerautomaten (€0,901 mln.) en cameratoezicht (€0,040 mln.)

De investeringen in de Overige materiële vaste activa betreffen Spreidingsplan Sport (€0,423 mln.), zonnepanelen Mosae Forum (€0,208 mln.), investeringen Centre Ceramique (€0,289 mln.) en investeringen Theater (€0,149 mln.). De desinvesteringen betreffen Centre Ceramique-Expat (€0,097 mln.) en Sportpark Zuid (€0,669 mln.).

De investeringen in Rioolvoorzieningen vloeien voort uit het GRP 2013-2017 en het GRP 2018-2022 en hebben voornamelijk betrekking op de emissiereductie in Maastricht-West (€1,462 mln.), waterberging Petrusbandenplein Heer (€0,346 mln.), afkoppelen bestaande riolering bij o.a. Noorderbrug en Sphinx (€0,354 mln.), relinen Molenweg (€0,358 mln.) en het oplossen van de rioolproblematiek Schaepbroekweg (€0,390 mln.).

De investeringen Milieuparken/afvalinzameling betreffen investeringen in ondergrondse containers bij de milieuperrons.

Materiële vaste activa in de openbare ruimte met een met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte welke voor de gemeente van groot belang zijn, doch niet verhandelbaar zijn en waarvoor ook geen heffing of anderszins inkomsten verkregen worden. Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boek- waarde 1/1	Investering	Des- investering	Afschrijving	Boek- waarde 31/12
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	125.408	12.750	0	4.708	133.450
Overig	16.229	5.204	0	1.916	19.517
Totaal	141.637	17.954	0	6.624	152.967

Toelichting tabel

De investeringen grond-, weg en waterbouwkundige werken bestaan voornamelijk uit Noorderbrug (€8,410 mln.), het vervangen van openbare verlichting (€1,705 mln.), investeringen in mobiliteit waaronder het internationaal busstation (€1,260 mln.), groot onderhoud verhardingen (€0,718 mln.) en investeringen in duurzaamheid in het kader van het Maastrichts Energie Akkoord (€0,218 mln.). De overige investeringen bestaan uit investeringen in verkeersregelininstallaties, waaronder verkeersregelininstallaties rondom de Noorderbrug, voor in totaliteit (€0,774 mln.), investeringen in inzamelmiddelen invoering afvalloos (€0,464 mln.) en materieel Stadsbeheer (€3,966 mln.).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit deelnemingen en verstrekte langlopende geldleningen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	1-01-19	mutatie	31-12-19
Kapitaalverstrekkingen aan:			
Deelnemingen	1.331	0	1.331
Leningen aan:			
Woningcorporaties	5.335	-798	4.537
Deelnemingen	62.109	-1.189	60.920
Overige verbonden partijen	12.282	0	12.282
Overige langlopende leningen	7.622	758	8.380
Totaal	88.679	-1.229	87.450

De mutaties hebben enerzijds betrekking op de in 2019 nieuw verstrekte langlopende geldleningen (€1,5 mln. aan Wonen Boven Winkels) en anderzijds op het aflossingsgedeelte jaar 2019 op de verstrekte leningenportefeuille, welk als kortlopende vordering op de balans wordt opgenomen.

Voor een nadere toelichting op de leningpositie wordt verwezen naar 3.4 Financiering.

Voorraden

Verloopoverzicht onderhanden werk

In onderstaande tabel een toelichting op de posten van de voorraden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Onderhanden werk - projecten	1.216	-4.254
Onderhanden werk - in exploitatie genomen bouwgronden	11.911	11.060
Onderhanden werk - bebouwd onroerend goed	0	303
<i>Totaal onderhanden werk</i>	<i>13.127</i>	<i>7.109</i>
Grond- en hulpstoffen - niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
Overige grond- en hulpstoffen	349	95
<i>Totaal grond- en hulpstoffen</i>	<i>349</i>	<i>95</i>
	13.476	7.204

Onderhanden werk – projecten

Dit betreft vooral projecten verbeteren infrastructuur (mobiliteit) en onderhoud openbare ruimte.

Onderhanden werk – in exploitatie genomen bouwgronden

Een recapitulatie van het resultaat van de grondexploitaties is conform BBV-voorschriften in onderstaande tabel opgenomen.

Omschrijving (Bedrag * € 1.000,-)	2019	2018
Boekw aarde per 1 januari	11.060	9.967
Correctie BBV grexw et initiatieven	0	0
	11.060	9.967
Lasten plannen in exploitatie	12.234	7.027
Baten plannen in exploitatie	-11.383	-5.934
<i>Boekwaarde per 31 december</i>	<i>11.911</i>	<i>11.060</i>
<i>Nog te maken kosten:</i>		
Grondverw erving	2.643	2.672
Bouw rijp maken	13.766	14.293
Overige kosten c.q. bijdragen	18.792	21.955
Niet terugvorderbare omzetbelasting		
Rentekosten	1.169	1.566
Omslagkosten		
Fonds bovenw ijkse voorzieningen	-	-
Toevoeging reserves	-157	192
<i>Totaal nog te maken kosten</i>	<i>36.213</i>	<i>40.326</i>
<i>Totaal boekwaarde en nog te maken kosten</i>	<i>41.213</i>	<i>48.480</i>
<i>Nog te realiseren opbrengsten</i>		
Voorraad bouw grond	39.354	46.381
Te ontvangen subsidies		
Bijdrage SVF/ISV en de algemene dienst		
Overige opbrengsten	3.367	3.561
Beschikking reserves	-	-
<i>Totaal nog te realiseren opbrengsten</i>	<i>42.721</i>	<i>49.942</i>
Geraamd nader te concretiseren exploitatieresultaat	1.508	1.462

Vorderingen

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de vorderingen met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

Voor het drempelbedrag van het schatkistbankieren wordt verwezen naar paragraaf 3.4 Financiering.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	26.537	0	26.549	30.604
Overige vorderingen	24.796	5.213	30.009	26.720
Verstrekke kasgeldleningen	35.500	0	35.500	35.000
	86.833	5.213	92.058	92.324

Overlopende activa

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Vooruitbetaalde bedragen	1.295	1.264
Overige overlopende activa	44.788	42.307
Nog te ontvangen voorschotten Europese en Nederlandse overheid	3.121	2.041
	49.204	45.612

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Lichaam *)	31-12-18	ontvangen	toevoegingen	31-12-19
Subsidie stedelijke ontwikkeling	3	1.000			1.000
Restauratie electriciteitscentrale	3	125	125		0
Busstation Maastricht	3	955		977	1.932
Wet verplichte GGZ	3		40	53	13
Groen gastvrije gordel	3	-39		215	176
		2.041	165	1.245	3.121

*Lichaam: 1 = Europees overheidslichamen, 2 = Rijk en 3 = overige Nederlands overheidslichamen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en direct eisbaar.

4.3.2 Toelichting balans passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit algemene reserves en reserves waaraan al een bestemming is gegeven. Hierna volgt een toelichting per soort reserve.

Algemene reserve

De algemene reserve is allereerst noodzakelijk voor het opvangen van tegenslagen en vormen hiermee de kern van het weerstandsvermogen van de gemeente. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Algemene reserve	4.724	4.724
Totaal algemene reserves	4.724	4.724

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	1-01-19	31-12-18
Egalisatiereserves	13.545	13.903	14.986
Beklemd reserves	107.354	106.787	106.787
Financieringsreserves	25.216	24.545	24.545
Overige bestemmingsreserves	31.976	40.203	31.295
Totaal overige reserves	178.091	185.438	177.613

Het verschil tussen 31-12-18 en 01-01-19 is de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2018 en de herrubricering van de reserves afval en riolen naar voorzieningen cf. artikel 44 lid 2 BBV.

Egalisatiereserves zijn ingesteld om te komen tot een gelijkmatige verdeling van de kosten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	1-01-19	31-12-18
Bedrijfsreserves	3.616	4.508	4.508
Riolen	0	0	463
Mecc	9.341	7.674	7.674
Organisatieontwikkeling/I&A	580	1.497	1.497
Afval	0	0	620
Overig < €0,5 mln.	8	224	224
Totaal egalisatiereserves	13.545	13.903	14.986

Het verschil tussen 31-12-18 en 01-01-19 is de herrubricering van de reserves afval en riolen naar voorzieningen cf. artikel 44 lid 2 BBV.

Onder de egalisatiereserves zijn de bedrijfsreserves opgenomen welke dienen ter egalisatie van de resultaten op apparaatskosten over de verschillende jaren.

Medio 2015 heeft de gemeente Maastricht het eigendom van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren, voor de koopsom van €25 mln. overgenomen van Annexum. Bij deze overname is tevens besloten dat de gemeente de komende jaren fors gaat investeren in het MECC-complex.

Een deel van deze investering wordt gedekt via een huurverhoging. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat er ontstaat nu de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognoseerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve gestort.

De reserve organisatieontwikkeling/I&A is met name aangewend voor de invulling van de incidentele dekking 2019 (€0,859 mln.).

Beklemd reserves betreffen reserves die naar hun aard niet behoren tot de vrij besteedbare middelen. Inzet van deze reserves is niet mogelijk, omdat het resultaat nog niet is gerealiseerd of inzet is niet mogelijk omdat de reserve een structurele bijdrage aan het dekkingsplan van de begroting dient te leveren.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Vruchtboomfonds	107.354	106.787
Totaal beklemd bestemmingsreserves	107.354	106.787

De mutaties in het vruchtboomfonds betreffen de bijdrage aan de exploitatie en de egaliserende werking van de kapitaallasten waarin ook is opgenomen de bijdrage uit de reserve spreidingsplan (€1,4 mln.) en de bijdrage uit de exploitatie ter dekking van de kapitaallasten investeringen verhandelingen (€2,5 mln.). Daarnaast is er €0,669 mln. onttrokken voor de afboeking van Sportpark De Heeg (cf. raadsbesluit d.d. 28-11-2017), gestort in de Voorziening MTB (€0,040 mln.) en de Voorziening WOM Belvedere (€2 mln.).

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen te bekostigen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Financieringsreserves productiemiddelen	21.099	18.877
Financieringsreserves afschrijvingen	4.117	5.668
Totaal financieringsreserves	25.216	24.545

De financieringsreserves dienen ter vervanging van productiemiddelen, vooral op het gebied van automatisering, met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht en mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht op de investeringen. De financieringsreserves afschrijvingen worden gebruikt om de afschrijvingen van de betreffende investeringen te dekken.

De verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd bedraagt € 0,150 mln. inzake Sport bij financieringsreserves afschrijvingen.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. In onderstaande tabel zijn de grootste reserves (per ultimo groter dan € 0,5 mln.) afzonderlijk opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	1-01-19	31-12-18
Mobiliteit	3.497	2.181	2.181
Stedelijke vernieuwing / ISV	5.739	6.252	6.252
Overloopreserve	7.854	9.046	9.046
Combinatiefunctie	736	511	511
Incidentele dekking	3.198	8.666	0
Innovatieopdracht samenleven	888	1.276	1.276
Decentralisaties Sociaal Domein	812	1.188	1.188
Sociaal Investerings Fonds (SIF)	1.955	2.621	2.621
Speelvoorzieningen	864	714	714
Groot onderhoud Kumulus/CC	1.039	1.178	1.178
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	370	698	698
Krimpgelden regio	1.178	1.956	1.956
Spaarvariant MTB	565	282	282
Evenementenfonds	626	189	189
Overig < € 0,5 mln.	2.655	3.445	3.203
Totaal overige bestemmingsreserves	31.976	40.203	31.295

Het verschil tussen 31-12-18 en 01-01-19 is de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2018.

Doelstelling van de reserve Mobiliteit is het accommoderen van de uitvoering van het mobiliteitsbeleid waarbij, naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten, het accent ligt op exploitatie aspecten, i.c. het creëren van een cashflow. De voeding van het mobiliteitsfonds bestaat voornamelijk uit een deel van het positieve resultaat van het product 'straatparkeren' (€ 0,070 mln.), parkeerbijdrageregeling (€ 0,172 mln.), bijdrage algemene middelen (€ 0,749 mln.) en vrijval kapitaallasten Noorderbrug (€ 0,408 mln.).

Onttrekkingen uit het mobiliteitsfonds betreffen met name bijdragen aan incidentele dekking 2019 (€ 0,017 mln.) en bijdrage uitbreiding P&R Maastricht-Noord (€ 0,058 mln.).

In de periode 2000 tot en met 2009 ontving de gemeente rijksmiddelen op grond van de wet Stedelijke Vernieuwing, de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de Raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar.

Tot en met 2014 zijn de niet bestede middelen voor stedelijke vernieuwing, zowel de rijksmiddelen als de gemeentelijke gelden, gestort in diverse voorzieningen (ISV 2000-2004, ISV 2005-2009, ISV Bodem en ISV Fysiek).

Omdat de noodzaak tot verantwoording aan het Rijk is komen te vervallen en vanwege integrale weging en sturing op het 'Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing' zijn de afzonderlijke onderdelen losgelaten en in 2015 samengevoegd tot één Stedelijk vernieuwingsbudget.

Reserve overloop

Deze reserve wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedragen betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Aan de reserve Combinatiefuncties is vanuit de exploitatie een storting gedaan van €0,497 mln. In 2019 zijn er onttrekkingen geweest voor professionalisering onderwijs (€0,170 mln.), sportmaterialen (€0,043 mln.), Marketing en Communicatie (€0,030 mln.), externe buurtsportcoach (€0,015 mln.) en diversen (€0,014 mln.).

De reserve Incidentele dekking is gevuld met het jaarrekeningresultaat 2018 en het onttrekken aan een aantal reserves in 2019 (voor een nadere toelichting zie Kaderbrief 2019, bijlage 1). Het saldo per 31-12-2019 zal worden ingezet voor de incidentele dekking zoals opgenomen in de begroting 2020.

Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. De onttrekkingen aan de reserve Innovatieopdracht samenleven in 2019 betroffen subsidie Samen voor Maastricht (€0,050 mln.), frictie harmonisatie kinderopvang (€0,060 mln.) en een bijdrage aan de incidentele dekking (€0,278 mln.).

Bij de jaarrekening 2012 is de reserve Decentralisaties Sociaal Domein ingesteld. Deze reserve is gecreëerd in aanloop naar de decentralisaties om opstartkosten, investeringen, transformatie en innovaties in het sociale domein te bekostigen. De onttrekkingen in 2019 hebben betrekking op Voorbereiding 50 gezinnen aanpak (€0,060 mln.), transformatiekosten (€0,147 mln.) en formatiekosten SZ (€0,169 mln.).

De reserve Sociaal Investeringsfonds (SIF) is bij de kaderbrief 2014/programmabegroting 2015 ingesteld. Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van de kanteling van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen m.a.w. het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg. De onttrekkingen in 2019 betreffen Blauwe Zorg (€0,179 mln.), praktijkondersteuning huisartsen (€0,024 mln.), Kinderboerderijen (€0,537 mln.) en intensivering participatie (€0,117 mln.).

Bij de jaarrekening 2017 is besloten om van de voorziening Speelvoorzieningen een reserve te maken en deze pas te gaan gebruiken als de nota sporten en bewegen in de openbare ruimte is vastgesteld. Deze nota wordt in het 2^e kwartaal 2020 verwacht. De toename van de reserve hangt samen met gerealiseerde voordelen in de exploitatie.

Reserve groot onderhoud CC/Kumulus

Bij jaarrekening 2017 is besloten om de voorziening groot onderhoud om te zetten in een reserve groot onderhoud. Het bedrag in deze reserve is nodig voor het groot onderhoud van de drie culturele instellingen.

De reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten van het project Maastricht Noord Oost (incl. diverse deelprojecten) en dient ter

dekking van de toekomstige project uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (Raad december 2016) zijn de bestedingsdoeleinden herijkt. De onttrekking in 2019 betrof het saldo van de projecten i.k.v. de bewonersinitiatieven.

De regio Maastricht-Heuvelland ontvangt gedurende de periode 2016-2020 een decentralisatie-uitkering van €0,844 mln. per jaar in relatie tot de opgave in de regio Maastricht-Heuvelland vanwege de krimp (Krimpgelden regio).

Vanuit het oogpunt van kostenoriëntatie wordt de decentralisatie-uitkering aan één gemeente toegekend, die de uitkering ontvangt voor alle gemeenten in de krimpregio, i.c. gemeente Maastricht. Omdat de middelen niet in ieder jaar volledig beschikt en besteed worden, zullen de middelen aan een reserve krimpgelden worden toegevoegd, om besteding over de jaren mogelijk te maken. De volgende projecten zijn in 2019 voor de gemeente Maastricht uitgevoerd: Kindcentrum De Heeg (€0,997 mln.), Sloopkosten schoolgebouw Limmel (€0,058 mln.) en diverse projecten 2019-2021 (€0,256 mln.).

Het Evenementenfonds is ter stimulering van evenementen in de openbare ruimte met een promotioneel karakter, volksevenementen die veel bezoekers trekken of evenementen die breedtesport en breedtecultuur stimuleren. Naast de begrote storting ad €0,567 mln. is er €0,129 mln. onttrokken ten behoeve van de incidentele dekking 2019/2020 (zie Kaderbrief 2019).

Voorzieningen

In onderstaande tabel zijn de voorzieningen > €0,5 mln. opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	1-01-19	31-12-18
Gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed	549	2.387	2.387
Vangnet MJOP-BOG	1.074	47	47
MTB	3.592	3.552	3.552
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	1.467	1.550	1.550
Riolen	0	0	21.137
IBOR	3.876	6.361	6.361
Onderhoud Geusseltbad	1.390	1.120	1.120
Onderhoud sportaccommodaties	3.063	2.229	2.229
Afval	0	0	1.328
Riolen cf. art. 44 lid 2 BBV	25.785	21.820	0
Afval cf. art. 44 lid 2 BBV	2.024	1.948	0
Voormalig personeel Kumulus	1.423	1.776	1.776
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	2.867	2.069	2.069
Voorziening Wom Bélvédere	6.300	4.300	4.300
Bouwgrondexploitatie Geusselt	5.727	2.906	2.906
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	1.183	0	0
Overig < €0,5 mln.	1.008	1.134	1.354
Totaal	61.328	53.199	52.116

Het verschil tussen 31-12-18 en 01-01-19 is de herrubricering van de reserves afval en riolen naar voorzieningen Afval en Riolen cf. artikel 44 lid 2 BBV.

De voorziening Gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed is bestemd voor het jaarlijks plegen van preventief onderhoud aan het gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed. Voor het planmatig onderhoud is er een planning per pand vastgelegd voor de komende jaren. Minimaal 1 keer per vijf jaar worden er inspecties uitgevoerd en wordt de planning bijgesteld. Naast de reguliere storting van €2,476 mln. uit de exploitatie zijn er onttrekkingen geweest voor onderhoud (€3,003 mln.) en een overheveling naar de voorziening vangnet MJOP-BOG (€1,310 mln.) ten behoeve brandmeldinstallatie Theater. In de jaarrekening 2018 heeft een extra storting plaatsgevonden om de kosten van het brandveilig maken van het Theater op te vangen. In totaal is er €1,6 miljoen vrijgemaakt (€1,310 miljoen extra storting 2018, €0,250 uit voorziening MJOP BOG en restant uit voorziening Vangnet). Omwille van transparantie alsmede vermenging met regulier onderhoud te voorkomen, is in 2019 besloten om eerdergenoemde extra bijdrage ad €1,310 mln. door te storten naar de voorziening vangnet MJOP-BOG. Ook de toekomstige geplande bijdragen brandmeldinstallatie ad €0,250 mln. zullen te zijner tijd in de voorziening vangnet MJOP-BOG gestort worden.

De voorziening "vangnet MJOP-BOG" is ingesteld ter dekking van extra onderhoudsuitgaven als gevolg van de uitvoering meerjaren onderhoudsplanning, het achterstallig onderhoud en om de afgifte van gebruiksvergunningen mogelijk te maken. Daarnaast worden met ingang van 2019 de kosten bijdrage brandmeldinstallatie Theater middels deze voorziening gedekt. Daar waar in 2018 de middelen voor de brandmeldinstallatie nog uit de onderhoudsvoorziening gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed (MJOP-BOG) zouden komen, is in 2019 besloten om deze specifieke middelen/dekking middels de voorziening vangnet MJOP-BOG te laten lopen. Dit voor transparantie en vermenging met het reguliere onderhoud te voorkomen. In 2019 is derhalve € 1,310 mln. vanuit de onderhoudsvoorziening gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed (MJOP-BOG) doorgestort naar de voorziening Vangnet MJOP-BOG. Ook de toekomstige geplande bijdragen brandmeldinstallatie ad € 0,250 mln. zullen te zijner tijd in de voorziening vangnet MJOP-BOG gestort worden.

Voor een toelichting op de voorziening MTB wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Van het restantbedrag Leefbaarheidfonds corporaties/gemeente, dat mede door de corporaties ooit is opgebouwd, worden jaarlijks – beperkt – door de gezamenlijke partijen investeringen gedaan voor de leefbaarheid met de intentie om de nadruk te leggen op de wijken Mariaberg en Pottenberg.

De voorziening Riolen (productiemiddelen en achterstallig onderhoud) en de egalisatiereserve Riolen zijn samengevoegd naar de nieuwe voorziening Riolen cf. artikel 44 lid 2 van het BBV.

In de voorziening groot onderhoud IBOR worden de middelen voor de uitvoering van de jaarprogramma's (groen/bomen, verhardingen, kunstwerken, vestingwerken en infrastructurele elementen). Het betreft nog uit te voeren werkzaamheden ontstaan door vertragingen in de uitvoering.

De voorziening onderhoud Geusseltbad dient om de kosten van groot (eigenaars)onderhoud te egaliseren en gelijkmatig te verdelen over de tijd. Ieder jaar wordt er een dotatie vanuit de exploitatie gedaan om de voorziening te voeden. De werkelijke onderhoudskosten worden jaarlijks ten laste van de voorziening gebracht. Er is een onderhoudsplanning beschikbaar en deze wordt minimaal 1 keer per vijf jaar door middel van inspecties bijgesteld.

De voorziening onderhoud sportaccommodaties dient ter dekking van niet uitgevoerde/geraamde gebruikers onderhoudskosten buitensport/binnensport en eigenaars onderhoud binnensport.

De voorziening Afval (productiemiddelen) en de egalisatiereserve Afval zijn samengevoegd naar de nieuwe voorziening Afval cf. artikel 44 lid 2 van het BBV.

De voorziening voormalig personeel Kumulus is gevormd op basis van een prognose voor te verwachten voormalig personeelskosten 2017-2026.

De voorziening APPA is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd. Het verschil tussen deze verplichtingen en de stand van de voorziening wordt jaarlijks via de lopende begroting geneutraliseerd.

De gemeente Maastricht vormt een vangnet vormt voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Deze voorziening is in 2016 gevormd ten laste van het vruchtboomfonds zonder de rentebijbeschrijving aan te passen. Op basis van de jaarlijkse herrekening dient de voorziening van € 4,3 mln. verhoogd te worden naar € 6,3 mln. De stijging van € 2 mln. wordt conform bestendige gedragslijn voorgefinancierd via het Vruchtboomfonds.

Bij het opnieuw waarderen van de grondexploitaties als gevolg van de stedelijke herprogrammering in 2011, is er een verliesvoorziening voor de bouwgrondexploitatie Geusselt getroffen. Daar waar de boekwaarde van de verliesvoorziening groter is dan de boekwaarde van bijbehorende project, dient voor het verschil een werkelijke voorziening getroffen te worden. Op basis van de hercalculatie is in 2019 € 2,821 mln. gestort.

Voor de bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis is in 2019 € 1,183 mln. gestort.

Hierna volgen de verloopoverzichten van de reserves en de voorzieningen.

	Stand per 1-1-2019	Correctie resultaat 2018 en herrubricering	Totale storting	Totale ontrekking	Stand per 31-12-19
RESERVES					
Productiemiddelen BCC (College)	71.873		15.264		87.137
Verkiezingen	375.767		164.538	540.305	0
Project veilige kamers	50.000			50.000	
Veiligheidsbeleving	125.000				125.000
Reserve AirBenB			50.000		50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	306.096			86.985	219.111
Wervingsfonds acquisitie	294.244		76.012	101.000	269.256
Evenementenfonds	188.915		566.539	129.000	626.454
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	363.835		137.771	18.323	483.283
Intensivering re-integratie	113.302				113.302
Herstructurering MTB	359.307			121.437	237.870
Innovatieopdracht Samenleven	1.275.969			387.820	888.149
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	2.621.055		200.000	865.579	1.955.476
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	388.879			116.529	272.350
Decentralisaties sociaal domein	1.188.359			376.561	811.798
Combinatie functie	510.509		497.171	271.680	736.000
Speelvoorzieningen	713.626		150.000		863.626
Financieringsreserve afschrijvingslasten Sport	5.667.539			1.550.277	4.117.262
Financieringsreserve afschrijvingslasten B&O					
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	95.280			95.280	
Heiligdomsvaart	69		8.796		8.865
Reuzenfestival	23.002		5.430	28.357	75
Reserve groot onderhoud KUM/CC	1.178.012			138.602	1.039.410
Productiemiddelen Theater	3.767			3.767	
Jeugdcultuurfonds		181.000			181.000
Theater: Groot onderhoud	269.342		22.717		292.059
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	697.555			328.017	369.538
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	7.673.538		1.667.583		9.341.121
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	6.252.468		34.797	548.074	5.739.191
Krimpgelden	1.956.001		844.762	1.622.497	1.178.266
Mobiliteitsfonds	2.181.479		1.399.243	83.371	3.497.351
Productiemiddelen Parkeren	223.384		1.238.653	1.125.644	336.393
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	4.474.397		718.020	315.979	4.876.438
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	104.486			104.486	
IBOR walmuren/vestingwerken	112.474				112.474
Egalisatiereserve riolen	462.970	-462.970			
Vestingvisie	9.000			9.000	
Productiemiddelen Openbare verlichting	791.746		694.592	314.193	1.172.145
Egalisatiereserve afval	619.862	-619.862			
Algemene reserve	4.723.682				4.723.682
Vruchtboomfonds	106.787.131		11.302.812	10.735.686	107.354.257
Egalisatiereserve I&A	1.013.002			1.013.002	0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	526.486			54.424	472.062

	Stand per 1-1-2019	Correctie resultaat 2018 en herrubricering	Totale storting	Totale ontrekking	Stand per 31-12-19
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	612.871			321.079	291.792
Productiemiddelen SZ	530.211		76.625	6.235	600.601
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	1.705.076		152.457	400.000	1.457.533
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	396.567				396.567
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	478.387		2.225.201	1.510.023	1.193.565
Productiemiddelen SSC - Algemeen	1.123.490		96.633	167.633	1.052.490
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	2.572.304		2.016.063	1.380.948	3.207.419
Productiemiddelen BCC (I&A)	1.507.274		982.576	1.000.105	1.489.745
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC					
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	484.490		94.876		579.366
Productiemiddelen ICT BO	164.309		162.622	163.882	163.049
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	662.245				662.245
Productiemiddelen VL	509.458		166.036	179.416	496.078
Productiemiddelen SB	3.755.368		1.077.157	1.145.621	3.686.904
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	549.222		49.567	264.148	334.641
Productiemiddelen PD	1.586.419		143.160	72.580	1.656.999
Kumulus: automatisering					
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	1.084.247		198.051	202.501	1.079.797
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	117.790			117.000	790
Productiemiddelen Sport	689				689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	197				197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	74.051			74.051	
Spaarvariant MTB	282.364		282.364		564.728
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	17.025		445.438	426.818	35.645
WW reparatie		61.000	64.329		125.329
Incidentele dekking		8.666.000	3.197.803	8.666.000	3.197.803
WA eigen risico	155.292		163.359		318.651
Overloop	8.379.393		4.239.347	7.238.285	5.380.455
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	265.963			140.000	125.963
Overloop	82.500			82.500	
Overloop			1.752.257		1.752.257
Overloop	320.673			320.673	
Overloop	126.629		413.000	126.472	413.157
Totaal reserves	182.337.912	7.825.168	37.793.621	45.141.845	182.814.856

	Stand per 1-1-2019	Correctie resultaat 2018 en herrubricering	Totale storting	Totale ontrekking	Stand per 31-12-19
VOORZIENINGEN					
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning					
APPA	2.068.857		825.582	27.260	2.867.179
Vangnet MJOP-BOG	46.892		1.310.000	282.530	1.074.362
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	2.386.502		2.476.600	4.314.007	549.095
Voorziening Wom Belvédère	4.300.000		2.000.000		6.300.000
MTB	3.551.730		40.000		3.591.730
Voorziening letselschade	136.857			136.857	
Voorziening frictiekosten	22.033			22.033	
	12.512.871		6.652.182	4.782.687	14.382.366
Programma 2: Verkeer en Vervoer					
Afkoop onderhoud VRI's	306.670		3.000	21.905	287.765
Onderhoud fietsenstalling station	46.000		46.644		92.644
IBOR verhardingen	3.176.135		157.135	1.041.803	2.291.467
IBOR kunstwerken	1.769.476		613.106	1.004.866	1.377.716
IBOR infrastructurele werken	511.616		113.316	418.353	206.579
	5.809.897		933.201	2.486.927	4.256.171
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie					
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	397.714		171.023	72.889	495.848
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	508.823		347.109	200.215	655.717
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	1.142.142		963.318	493.291	1.612.169
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	117.291		156.309	105.659	167.941
Sportinventaris binnensportaccommodaties	62.640		68.562		131.202
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	1.199.989		314.934	125.048	1.389.875
Jachthaven St.Pieter	244.693		41.995		286.688
Frictiekosten afstoten gymzalen	108.768		1.960	3.109	107.619
Onderhoud stadion Geusselt	197.820		152.426	117.463	232.783
Voormalig personeel	1.776.087			352.747	1.423.340
IBOR groen/bomen	903.733			903.733	
	6.659.700		2.217.636	2.374.154	6.503.182
Programma 7: Volksgezondheid en milieu					
Productiemiddelen Riolen	21.137.145	-21.137.145			
Voorziening riolen cf. art 44 lid 2 BBV		21.820.253	3.964.683		25.784.936
Voorziening afval cf. art 44 lid 2 BBV		1.947.978	76.434		2.024.412
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	220.138	-220.138			
Productiemiddelen afvalbeleid	1.328.116	-1.328.116			
	22.685.399	1.082.832	4.041.117		27.809.348
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing					
Bouwgrondexploitatie Geusselt	2.906.480		2.820.446		5.726.926
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis			1.182.863		1.182.863
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	1.549.674			82.605	1.467.069
	4.456.154		4.003.309	82.605	8.376.858
Totaal voorzieningen	52.124.021	1.082.832	17.847.445	9.726.373	61.327.925

Langlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de langlopende schulden met een looptijd langer dan een jaar opgenomen.

Met ingang van 2011 wordt het kortlopend deel (minder dan een jaar) van de langlopende schulden conform BBV gepresenteerd bij de kortlopende schulden: zie kortlopende schulden onder opgenomen geldleningen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19 schuld	31-12-18 schuld
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	282.136	303.451
Waarborgsommen	658	655
	282.794	304.106

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in paragraaf 3.4 Financiering. De rentelast op de vaste schulden bedraagt € 5,065 mln.

Kortlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de kortlopende schulden met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	12.825	10.407
Overige kortlopende schulden	42.021	58.949
Overige Kasgeldleningen	117.500	43.000
	172.346	112.356

Overlopende passiva

Onderstaand een specificatie van de overlopende passiva:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-19	31-12-18
Vooruitontvangen bedragen	12.398	4.917
Overlopende passiva	51.546	62.279
Ontvangen voorschotten Europese en Nederlandse overheid	3.909	2.419
	67.853	69.615

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn onderstaand gespecificeerd:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Lichaam *)	31-12-18	ontvangen	vrijgevallen	31-12-19
Subsidie SPUK 2019-2022	2		121	46	75
ACE Retrofitting	1/3	89		89	0
Sanering Verkeerslawaaï	2	235	119	126	228
Taskforce mobiliteitsmanagement	3	392	373	331	434
Subsidie Mariaberg	3	500			500
Sociale Veiligheid	3	67			67
Centrum sexueel geweld	3		115		115
Drugspreventie jongeren	3	16		16	0
Warmtenet	3	78		58	20
Project SOIL	1	27	6		33
Expat Center	3	187	300	465	22
Launch Base	3	105		105	0
Onderwijsachterstanden	2	15	3.007	2.684	338
GIP	3	65	4		69
Boomstructuren Vaeshartelt	3	92		12	80
Saneren manege Derks	3	28			28
Restauratie monumenten	3	300	91	237	154
SVREZL	3	15		4	11
Vliegwielprojecten	3	14			14
Maatsch. Progr. Archeologie	3	3			3
Verwarde personen	2	185	41	185	41
Versterking aanpak ondermijning	3		221	68	153
Cultuur aanbod interne studentensteden	3		25	14	11
Geluidsanering Wilhelminasingel	1		57	5	52
E-carshare	3		15		15
Slimme laadpleinen	3		64		64
Transformatie jeugd	2		2.091	831	1.260
E-art	2		41		41
Nazorg ex-gedetineerden	2		73		73
Participatie budget inburgering	2	6	2		8
		2.419	6.766	5.276	3.909

4.3.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De stand van de gewaarborgde geldleningen bedroeg ultimo 2019 €880,140 mln. waarvan €872,555 mln. met Wsw-borg en €7,305 mln. een hypotheekrecht kennen. Voor een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 4.

Samenwerkingsovereenkomst Q-park

Verder is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park te vergoeden van €41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden. Periodiek, dat wil zeggen een keer in de 5 jaar, wordt hiertoe wel getoetst of de boekwaarde nog minimaal met de marktwaarde in overeenstemming is.

Overige contractuele verplichtingen

De overige contractuele verplichtingen bedragen in totaal circa € 32 mln. en betreffen voornamelijk meerjarige onderhouds-, schoonmaak- en ICT-contracten.

Verstreckte garantstelling onrendabele top grondexploitatie (grex) Belvédère

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in een orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli.

Via een aantal maatregelen kon deze onrendabele top in de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld worden tot ongeveer € 20 tot € 25 mln. inclusief de rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten (grex 2019). In de aankomende grex 2020 zitten enkele meevallers en er worden ook voorstellen gedaan voor enkele nieuwe activiteiten waarvoor gelden worden gereserveerd. Per saldo daalt de onrendabele top met afgerond € 586.290,=. De onrendabele top 2020 sluit daarmee op het bedrag van € 20,9 mio inclusief rentevoordelen en exclusief enkele pro memorieposten.

Daarbij is nog geen rekening gehouden met de planontwikkeling Sappi Zuidwest die via een separaat raadsvoorstel ter besluitvorming bij de raad voorligt.

Alhoewel er een overzichtelijke en beheersbare grexsituatie lijkt te zijn ontstaan, betekent dit allerminst dat we er zijn: de grex bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden. En er worden majeure ontwikkelingen voorbereid met de projecten Sphinx Noord (ondergrondse parkeergarage met ruim 200 woningen), Sappi Zuidwest en Landbouwbelang. Daardoor blijft een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang onverkort overeind.

Decentralisaties

Evenals bij alle andere gemeenten in Nederland, zijn in 2015 taken op het gebied van jeugd, zorg en werk overgeheveld van het Rijk, de Provincie en de zorgverzekeraars naar de gemeente Maastricht. Voor de inkoop van jeugdhulp hebben de 16 gemeenten in Zuid-Limburg gekozen voor gezamenlijke inkoop via een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente. Voor de inkoop van Beschermd wonen is de gemeente Maastricht door het Rijk aangewezen als centrumgemeente voor de gemeenten Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Voor de overige nieuwe taken WMO geldt dat de gemeente Maastricht de inkoop verzorgt voor Maastricht en Heuvelland.

In 2019 zijn via het proces van bestuurlijke aanbestedingen de contracten met aanbieders afgesloten voor het jaar 2020. Verder bestaat de mogelijkheid om eenmaal per jaar nieuwe aanbieders te contracteren. Deze dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2020 hebben het karakter van een raamovereenkomst. De toeleiding bepaalt voor een belangrijk deel hoeveel en welke arrangementen (producten) worden ingezet. De burger bepaalt op basis van het uitgangspunt van keuzevrijheid zelf welke dienstverlener zijn voorkeur heeft. Deze werkwijze zal ook in 2020 worden toegepast ten behoeve van contracten 2021. Wel kan het zo zijn dat op basis van een evaluatie van de zorginkoop voor bepaalde zorgproducten voor 2021 tot een andere inkoop- of financieringswijze wordt besloten.

4.4 Overzicht baten en lasten

De bijgestelde begroting 2019 vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Het totaal gerealiseerde resultaat (na onttrekking en toevoeging reserves) bedraagt €3,502 mln. N In onderstaand overzicht wordt inzicht verstrekt in de financiën per programma.

OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2019				
	Begroting	Begroting	Rekening	Resultaat
	2019, primitief	2019, na wijziging	2019	2019
	<i>x € 1.000</i>			
Lasten				
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	15.161	13.533	12.890	643 V
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	28.514	25.935	25.839	96 V
PROGRAMMA 3 ECONOMIE	8.933	10.585	9.577	1.008 V
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	11.971	12.792	13.333	541 N
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	43.572	44.103	43.803	300 V
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	369.614	378.611	372.762	5.849 V
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	33.359	35.184	34.453	731 V
PR 8 VOLKS.HUIS, RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	17.880	27.290	38.126	10.836 N
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	93.261	96.692	104.914	8.222 N
Totaal lasten (excl toevoegingen reserves)	622.265	644.725	655.697	10.972 N
Baten				
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	510	107	417	310 V
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	10.317	3.425	5.148	1.723 V
PROGRAMMA 3 ECONOMIE	2.165	6.489	6.739	250 V
PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	4.886	6.086	6.766	680 V
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	9.050	10.154	11.731	1.577 V
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	212.221	212.461	201.622	10.839 N
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	37.247	37.657	39.042	1.385 V
PR 8 VOLKS.HUIS, RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	9.698	18.493	32.576	14.083 V
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	332.326	336.826	340.805	3.979 V
Totaal baten (excl onttrekkingen reserves)	618.420	631.698	644.846	13.148 V
Totaal van saldo van baten en lasten	3.845	13.027	10.851	2.176 V
Toevoeging reserves	23.457	28.097	37.793	9.696 N
Onttrekking reserves	27.302	41.124	45.142	4.018 V
Gerealiseerd resultaat	0	0	3.502	3.502 N

4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten

In hoofdstuk 2 treft u onder ieder programma een specificatie van de lasten en baten van het betreffende programma. Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Toelichting overzicht baten en lasten				Resultaat
				2019
<i>x € 1.000</i>				
Algemene middelen				
Lokale heffingen				1.067 V
Algemene uitkering				3.002 N
Treasury				1.433 V
Dividend BNG Bank en Enexis				356 V
Onvoorzien				280 V
Subtotaal algemene middelen				134 V
Kosten overhead				
Subtotaal kosten overhead				829 N
Programma's				
Programma 1 Veiligheid				953 V
Programma 2 Verkeer en vervoer				1.819 V
Programma 3 Economie				1.258 V
Programma 4 Onderwijs				139 V
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie				1.877 V
Programma 6 Sociaal Domein				4.990 N
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				2.116 V
Programma 8 Volks.huisv. Ruimte.ordening en Sted.vernieuwing				3.247 V
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning				3.500 N
Subtotaal taakvelden				2.919 V
Mutaties reserves				
Stortingen				9.696 N
Onttrekkingen				4.018 V
Subtotaal mutaties reserves				5.678 N
Heffing vennootschapsbelasting				
Lasten				48 N
Baten				0 N
Subtotaal heffing vennootschapsbelasting				48 N
Gerealiseerd resultaat				3.502 N

Hierna wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Algemene middelen

Lokale heffingen

Het voordelige resultaat € 1,067 mln. is als volgt te specificeren naar onderstaande belastingsoorten.

Lokale heffingen	Begroting	Begroting	Rekening	Resultaat
	2019, primitief	2019, na wijziging	2019	2019
<i>x € 1.000</i>				
Onroerend zaakbelasting		-32.170	-33.331	1.161 V
Parkeerbelasting		-9.248	-8.839	409 N
Hondenbelasting		-775	-820	45 V
Reclamebelasting		-747	-739	8 N
Precariobelasting		-719	-869	150 V
Lasten en heffing invordering		-13	-141	128 V
Totaal lokale heffingen		-43.672	-44.739	1.067 V

Algemene uitkering

Na de meicirculaire heeft ook de septembercirculaire voor 2019 een fors negatief effect gehad. De decembercirculaire kon dit verschil niet compenseren. Dit hangt vooral samen met de onderuitputting van het Rijk (samen trap op, trap af).

Treasury

De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2019 volledig ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (m.n. daggeld). Vanwege de ontwikkeling van de liquiditeitspositie hoefden er geen langlopende geldleningen te worden aangetrokken. Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk (negatieve rente, dus kort geld lenen betekent rente ontvangen), maar ook de lange rente was historisch gezien nog steeds zeer laag. Daarnaast zijn de begrote kosten voor vreemd vermogen mede gebaseerd op de begrote investeringen MJIP, op rekeningbasis zijn deze niet geheel gerealiseerd.

Dividend BNG Bank en Enexis

Dit betreft het nettoresultaat van dividend BNG Bank en Enexis aandelen.

Onvoorzien

Hierna volgt een overzicht aanwending post onvoorzien en risicobuffer.

Post onvoorzien en risicobuffer				Resultaat
				2019
	x € 1.000			
Begroot				2.083 V
Tijdelijke opvang dak- en thuislozen/Muchtelingen				92 N
Fietshandhaving stationsgebied				30 N
Herstructurering vastgoedportefeuille				17 N
Herstel walmuur				1.700 N
BTW RHCL				5 N
Vergoeding rechtszaak zwembad				79 V
Juridische kosten				38 N
Totaal				280 V

Programma's

Programma 1 Veiligheid

Het voordelige resultaat van het programma 1 Veiligheid wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de apparaatskosten en via de decembercirculaire 2019 verkregen middelen radicalisering en jihadisme.

Via de begroting 2019 zijn middelen toegekend die zijn vertaald naar het Meerjarenprogramma Veiligheid. De invulling van de vacatures heeft eerst in de loop van het jaar plaatsgevonden. Daardoor is een incidenteel voordeel ontstaan op de apparaatskosten van €0,310 mln.

Gemeenten worden ondersteund in de lokale aanpak van radicalisering en jihadisme. Hiervoor hebben wij een plan ingediend bij het Ministerie van J&V. De toekenning en verstrekking vindt plaats via een decentralisatie uitkering. In 2019 ontvangen wij €0,413 mln. vanuit de decentralisatie-uitkering. Deze middelen worden via de resultaatbestemming gestort in de reserve Radicalisering.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Het voordelige resultaat van het programma 2 Verkeer en vervoer wordt voornamelijk veroorzaakt door extra opbrengsten verhardingen €0,812 mln. en diverse eigen bijdragen en schadeverhaal €0,440 mln. (waartegenover ook lasten staan).

Twee andere majeure posten in het resultaat programma 2 Verkeer en vervoer zijn een voordelig resultaat ad €0,633 mln. omdat de geplande uitgaven van Mobiliteitsfonds fors lager zijn en een nadelig resultaat ad €0,545 mln. door de afboeking van de boekwaarde van de oude parkeerautomaten.

Programma 3 Economie

Het voordelige resultaat programma 3 wordt voornamelijk veroorzaakt door het resultaat op het taakveld economische ontwikkeling 3.1 (diverse posten in totaal €0,786 mln.) en het voordelige resultaat op taakveld economische promotie 3.4 door toeristenbelasting €0,245 mln. (areaal-uitbreiding en toename aantal toeristen).

De diverse voordelige posten €0,786 mln, op taakveld economische ontwikkeling zijn:

- Lagere bijdrage Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg €0,391 mln.
- Budgetten economische speerpunten €0,177 mln.
- Onderuitputting apparaatskosten €0,133 mln.
- Diversen €0,085 mln.

Programma 4 Onderwijs

Het voordelig resultaat op programma 4 bestaat voornamelijk uit:

- voordelig resultaat kapitaallasten €0,275 mln. op taakveld Onderwijshuisvesting;
- nadelig resultaat Leerlingenvervoer €0,261 mln. op taakveld Onderwijsbeleid en leerling zaken;
- voordelig resultaat €0,100 mln. declaratie vroegtijdige schoolverlaters 2017 en 2018 (via gemeente Heerlen) op taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

In het resultaat programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie zijn ook de resultaten van de culturele instellingen opgenomen zijnde het Theater nadelig resultaat €0,255 mln. en het nadelige resultaat Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch museum €0,096 mln. (m.n. apparaatskosten en onderuitputting materiële budgetten).

Het nadelige resultaat van het Theater bestaat o.a. voornamelijk uit de volgende nadelen apparaatskosten €0,090 mln., programmering €0,091 mln. en onvoorziene verbouwingkosten €0,103 mln.

Programma 6 Sociaal Domein

Het nadelig resultaat Sociaal Domein bestaat voornamelijk uit het nadelige resultaat 3D's €8,942 mln. Het tekort van de 3D's bestaat uit 3 componenten:

Jeugdzorg €7,746 mln. N: Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). De Jeugdwet ondersteunt ouders en kinderen, waardoor kinderen gezond kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. In het 4e jaar van de uitvoering van de 3D's wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-decentralisatiesmonitor toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt. Over het jaar 2019 bedraagt het resultaat Jeugdzorg €7,742 mln. nadelig bestaande uit enerzijds een incidenteel nadeel van €1,3 mln. uit afwikkeling voorgaande jaren, en anderzijds een nadeel van €6,442 mln over 2018. Ten opzichte van de jaarrekening 2018 zijn er met terugwerkende kracht cliënten gemeld bij de toegang en/of is er sprake geweest van opschalingen van zorg met terugwerkende kracht resulterende in bovenstaand nadeel op afwikkeling voorgaande jaren. Doordat zorgaanbieders wettelijk tot 2 jaar na dato zorg mogen declareren en een deel van het toekenningsproces buiten de gemeentelijke toegang omloopt is dit niet altijd adequaat in beeld. In 2019 is er met name een forse stijging zichtbaar op Zorg in Natura, maatwerk en landelijk ingekochte zorg. Op de overige onderdelen (PGB, jeugdzorg+, bescherming en reclassering) is een lichte daling/stabilisering van de kosten zichtbaar.

Wmo-oud, begeleiding en beschermd wonen €0,304 mln. V: Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). De Jeugdwet ondersteunt ouders en kinderen, waardoor kinderen gezond kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. In het 4e jaar van de uitvoering van de 3-decentralisaties wordt de transformatie van het sociaal domein voortgezet. Met de monitoring 3-

decentralisaties-monitor toekomstagenda sociaal domein – individuele voorzieningen wordt het transformatieproces, zowel financieel als inhoudelijk bewaakt. Over het jaar 2019 bedraagt het resultaat Wmo begeleiding en beschermd wonen € 0,304 mln. voordelig bestaande uit enerzijds een incidenteel voordeel van € 0,909 mln. uit afwikkeling voorgaande jaren (€0,669 mln.) en rechtmatigheidsonderzoeken € 0,240 mln., en anderzijds een nadeel van € 0,605 mln. over 2019. Kijkende naar het jaar 2019 dan laat Wmo beschermd wonen laat een kostenstabilisering zien ten opzichte van 2018 (kostendaling van € 65.000). Ondanks de vraag en druk op beschermd wonen heeft dit zich niet vertaald een materiële kostenstijging ten gevolge van het etmaalplafond en degressief tarief. Wmo begeleiding is zowel qua aantal unieke cliënten, afgegeven arrangementen en als zorgzwaarte fors gestegen, hetgeen resulteert in een kostenstijging van € 2,500 mln. ten opzichte van 2018. Met name op de individuele voorzieningen van Wmo oud is een forse kostenstijging te zien van bijna € 3,0 mln. enerzijds neemt het zorggebruik toe, mogelijk ten gevolge van aanpassingen c.q. verlaging van de eigen bijdragen, anderzijds ten gevolge van een negatief cao-effect. Ten gevolge van een stijging van de begroting ten opzichte van 2018 worden de voorgaande kostenstijgingen grotendeels gecompenseerd resulterende in een nadeel van € 0,605 mln.

Draaiknoppen Sociaal Domein € 1,5 mln. N: Om de tekorten in het sociaal domein te reduceren zijn in juni 2017 draaiknoppen benoemd met het doel om besparingen of additionele inkomsten (Fonds nadeelgemeenten) te realiseren. In de begroting 2019 bedroeg dit bedrag initieel € 6.0 mln, dit bedrag is deels gerealiseerd middels besparing op de uitvoeringskosten ad € 0,4 mln. en het restant van de ontvangen inkomsten vanuit het fonds nadeelgemeenten ad € 4,1 mln. resulterend in een negatief resultaat van € 1,5 mln.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Het voordelige resultaat programma 7 Volksgezondheid en milieu wordt voornamelijk veroorzaakt door de gelden Regionale Energie Strategie (RES) € 1,316 mln. en de niet aangewende gelden energie transitieplan ad. € 0,389 mln. De gelden RES worden door Maastricht namens de regio beheert. De niet aangewende middelen van beide posten zijn gestort in de reserve overloop.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het voordelig resultaat programma 8 bestaat winst- en verliesneming grondexploitaties/projecten, de incidentele post Stedelijke vernieuwing en de bouwleges. De post Regionale Herverdeling Woningbouwprogramma betreft subsidies die nog niet zijn uitbetaald omdat de notariële akten nog niet zijn gepasseerd.

Programma 0

Het nadelige resultaat programma 0 wordt voornamelijk veroorzaakt door de storting € 2,0 mln. in de verliesvoorziening Wom Belverdere. De gemeente Maastricht vormt een vangnet voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Op basis van de jaarlijkse herrekening dient de voorziening van € 4,3 mln. verhoogd te worden naar € 6,3 mln. De stijging van € 2 mln. wordt conform bestendige gedragslijn voorgefinancierd via het Vruchtboomfonds.

Mutaties reserves

Zie paragraaf 4.4.3. Mutaties reserves.

Heffing vennootschapsbelasting

De gemeente Maastricht is vanaf 2016 belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting (Vpb). De voorlopig berekende last Vpb 2019 bedraagt € 48.000.

4.4.2 Incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Ook bij de jaarrekening moet hierin inzicht worden gegeven. De gerealiseerde baten en lasten dienen structureel in evenwicht te zijn.

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Rekening 2019	Waarvan incidenteel	Waarvan structureel
Lasten			
Programma 1 Veiligheid	12.890	771	12.119
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	25.839	1.419	24.420
Programma 3 Economie	9.577	112	9.465
Programma 4 Onderwijs	13.333	497	12.836
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	43.803	1.206	42.597
Programma 6 Sociaal Domein	372.762	-314	373.076
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	34.453	1.377	33.076
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	38.126	4.130	33.996
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	104.914	3.712	101.202
Totaal lasten (excl. toevoegingen reserves)	655.697	12.910	642.787
Baten			
Programma 1 Veiligheid	417	68	349
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.148	705	4.443
Programma 3 Economie	6.739	0	6.739
Programma 4 Onderwijs	6.766	478	6.288
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	11.731	544	11.187
Programma 6 Sociaal Domein	201.622	2.495	199.127
Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	39.042	437	38.605
Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	32.576	744	31.832
Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	340.805	1.334	339.471
Totaal baten (excl. onttrekkingen reserves)	644.846	6.805	638.041
Totaal van saldo van baten en lasten	-10.851	-6.105	-4.746
Toevoeging reserves	37.793	10.732	27.061
Onttrekking reserves	45.142	21.286	23.856
Resultaat	3.502 N	4.449 V	7.951 N

Voor de specificatie per programma van de incidentele baten en lasten wordt verwezen naar de overzichten hierna. Voor de onttrekkingen en stortingen per programma wordt verwezen naar het overzicht van reserves en voorzieningen.

Incidentele lasten

Programma	Toelichting incidenteel	Incidentele lasten (x €1.000)	
Programma 1 Veiligheid	Veiligheidsregio	115	
	Kosten City Deal	175	
	Versterking aanpak ondemijning	68	
	Middelen radicalisering	413	
Programma 2 Verkeer, vervoer en	Kosten ten laste van Mobiliteitsfonds	75	
	Wijzigen PRIS Noorderbrug	151	
	Schades verkeersregelinstallaties	226	
	Portaal Noorderbrug	330	
	Schades openbare verlichting	11	
	Onderuitputting leuningen en tekort asfaltverhardingen	75	
	Extra afschrijving buiten gebruik gestelde parkeerautomaten	551	
Programma 3 Economie	Bijdrage Business Innovation Factory	50	
	Kosten openstellen terrassenbeleid	62	
Programma 4 Onderwijs	Afboeking BW diverse panden i.v.m. sloop	497	
Programma 5 Sport, Cultuur en	Onderhoud walmuren vestingwerken (gedekt uit reserve)	264	
	Afboeking activa Sportpark Zuid	669	
	Areaaluitbreiding groen	216	
Programma 6 Sociaal Domein	Stormschade	57	
	Uitgaven ten laste van SIF	866	
	Bijzondere lasten beleidsontwikkeling (afwikkeling oude jaren)	-182	
	Uitgaven ten laste van reserve decentralisaties	377	
	Taakstelling draaiknoppen	-4.118	
	Bijzondere lasten reserve innovatie	388	
	Transformatiefonds jeugd via het gemeentefonds is niet structureel	1.056	
	Jongerenperspectiefonds gestort via overlooppreserve	-215	
	Afwikkeling oude jaren begeleide participatie	-28	
	Uitgaven ten laste van reserve MTB	121	
	Afwikkeling oude jaren maatwerkdienstverlening 18+ Maastricht	-452	
	Afwikkeling oude jaren maatwerkdienstverlening 18+ andere gemeenten	123	
	Afwikkeling oude jaren maatwerkdienstverlening 18- Maastricht	1.295	
	Afwikkeling oude jaren maatwerkdienstverlening 18- andere gemeenten	-741	
	Transformatiefonds voor maatwerkdienstverlening 18-	830	
	Geëscaleerde zorg 18+ afwikkeling oude jaren	-217	
	Nachtopvang tijdelijk hoger	150	
	Uitgaven ten laste van de reserve vluchtelingen	128	
	Geschatte BTW bijzondere bijstand	90	
	Extra last stelsel van baten en lasten 2018	215	
Programma 7 Volksgezondheid	Gezond in de stad	285	
	Calamiteiten	164	
	Terugbetaling te veel ontvangen vergoeding verpakkingen	92	
	Aanpak zwerfafval	233	
	Doorbelasting kosten na hogere aanbesteding grof huishoudelijk afval bij GR Milieuparken	317	
	Opstellen regionaal afvalbeleid	78	
	Onderzoeken / pilots afvalbeleidsplan	98	
	Kwijtschelding restzakken en inzameling KCA	110	
	Diverse verliesnemingen projecten bouwgrondexploitatie	502	
	Planschade Veldstraat	242	
Programma 8 Volkshuisvesting,	Invoering Omgevingswet	247	
	Aanpak Krimp in de regio	1.881	
	Bijdrage incidentele dekking ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	87	
	Uitvoering programma bodem(sanering) ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	104	
	Aanpak luchtkwaliteit ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	63	
	Buitengebied Geul en Maas / Rivierpark Maasvallei ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	280	
	Vraaggericht bouwen ten laste van reserve stedelijke vernieuwing	15	
	Inhuur flexibele schil	599	
	Juridische kosten	110	
	Programma 0 Bestuur en Onder	Mutaties reserves	-
		Aankoop P5 MECC	-
		Diverse afboekingen BW verkoop gronden en panden	906
Extra storting voorziening MJOP BOG i.v.m. vloer Boschstraat 60		100	
Frictiekosten personeel		706	
Aanbesteding Raadsinformatiesysteem		117	
Terugontvangen fractievergoedingen 2018-2019		-23	
Storting voorziening APPA (actualisatie)		826	
Bevrijdingsfestival		83	
Vrijval voorziening oninbare belastingen 2017-2018		-100	
Advies, trainees, inhuur, dubbele lasten gemeentesecretaris, vertrekkend personeel		555	
Frictiekosten/FLO		323	
Projecten I&A		172	
Groeibanen		183	
Vrijval voorziening letselschade		-136	
Storting reserves		10.732	
		23.642	

Incidentele baten

Programma	Toelichting incidenteel	Incidentele baten (x €1.000)
Programma 1 Veiligheid	Subsidie RIEC versterking aanpak ondermijning	68
Programma 2 Verkeer, vervoer en	Opbrengst parkeerbijdrageregeling ten gunste van Mobiliteitsfonds	174
	Bijdragen derden in wijzigingen PRIS Noorderbrug	151
	Vergoeding schades verkeersregelinstallaties	172
	Vergoeding schades openbare verlichting	11
	Opbrengst verkoop gronden in de openbare ruimte	68
	Kabels en leidingen	129
Programma 3 Economie		-
Programma 4 Onderwijs	Afboeking BW diverse panden i.v.m. sloop	478
Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie		-
	Dekking vrijval activa SPP Zuid via de AD	-
	Onderuitputting lasten combinatiefuncties	156
	Onderuitputting kapitaallasten	242
	Rotondes	100
	Garantiebanen	46
Programma 6 Sociaal Domein	Maatwerkdienstverlening 18+ Opbrengst rechtmatigheidsonderzoeken als correctie op eerdere kosten	252
	Maatwerkdienstverlening 18- Opbrengst rechtmatigheidsonderzoeken als correctie op eerdere kosten	426
	Transformatiefonds	831
	Geëscaleerde zorg 18+ Opbrengst rechtmatigheidsonderzoek	529
	Extra baat stelsel baten en lasten 2019	293
	Saldo baat i.v.m. onttrekking voorziening dubieuze debiteuren	127
	Extra rijksbijdrage 2017 BBZ	37
Programma 7 Volksgezondheid	Subsidie aanpak zwerfafval	233
	Opbrengst metalen vervanging ondergrondse containers en opbrengst restzakken	133
	Projectresultaten RUD	71
Programma 8 Volkshuisvesting, I	Diverse winstnemingen projecten bouwgrondexploitaties	744
Programma 0 Bestuur en Onders	Mutaties reserves	-
	Activering aankoop P5 Mecc	-
	Diverse afboekingen BW verkoop gronden en panden	1.056
	Vrijval overlopende posten	178
	Detachering afvalloos	50
	Vrijval loonheffing 2014-2018	50
	Onttrekking reserves	21.286
		28.091

4.4.3 Mutaties reserves

Bij de totstandkoming van het gerealiseerd rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij begroting of gebaseerd op specifieke besluitvorming. In paragraaf 4.3.2 zijn alle mutaties in de reserves opgenomen (zie verloopoverzicht reserves en voorzieningen).

Per saldo is er **€9,696 mln.** meer gestort dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van **€4,018 mln.** meer onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien.

Op hoofdposten hebben de volgende afwijkende stortingen en onttrekkingen ten opzichte van de begroting plaatsgevonden.

Mutaties reserves		Stortingen	Onttrekkingen
	<i>x € 1.000</i>		
Specifieke besluitvorming		9.791 N	4.877 V
Technische wijzigingen		95 V	859 N
Nieuwe reserves		0 N	0 N
Afwijkingen ten opzichte van begroting		9.696 N	4.018 V
Reeds bij begroting (na wijziging) opgenomen opgenomen resultaatbestemming		28.097 N	41.124 N
Totaal		37.793 N	37.106 N

Specifieke besluitvorming

In de begroting 2019 is onder de mutaties van de reserves niet in alle gevallen rekening gehouden met specifieke besluitvorming. Zowel voor als na vaststelling van de begroting heeft besluitvorming plaatsgevonden betreffende de inzet van reserves. In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke besteding een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt. Hierdoor wordt de raming van de inzet bemoeilijkt. Het betreft de volgende posten.

Specifieke besluitvorming		Stortingen	Onttrekkingen
	<i>x € 1.000</i>		
Evenementenfonds		0 N	50 N
Beleidsinitiatieven aanloopstraten		0 N	210 N
Intensivering re-integratie		0 N	0 N
Herstructurering MTB		0 N	18 N
Innovatieopdracht Samenleven		0 N	376 N
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur		0 N	1.027 N
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen		0 N	272 N
Decentralisaties sociaal domein		0 N	98 N
Combinatie functie		0 N	156 N
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten		0 N	5 N
Reserve groot onderhoud KUM/CC		0 N	500 N
Jeugd cultuurfonds		0 N	36 N
Theater: Groot onderhoud		61 V	0 N
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc		54 N	0 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost		0 N	69 N
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV		35 N	930 N
Krimpgelden		0 N	0 N
Mobiliteitsfonds		242 N	633 N
Vruchtboomfonds		0 N	2.709 V
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten		20 V	38 N
WW reparatie		61 V	125 N
Incidentele dekking		3.198 N	0 N
Overloop (zie toelichting hierna)		4.239 N	6.713 V
Overloop (zie toelichting hierna)		1.752 N	0 N
Overloop (middelen Radicalisering decembercirculaire 2019)		413 N	0 N
Totaal specifieke besluitvorming		9.791 N	4.877 V

Reserve overloop				Stortingen
				2019
	<i>x € 1.000</i>			
Regionale energie subsidie				1.317 N
Restant groot onderhoud groen				603 N
Restant energie transitie gelden				389 N
Project Omgevingswet				387 N
Aanpak trillingen Gubbelstraat				300 N
Armoedepan				215 N
Sloop Severenstraat				200 N
Gelden burgerparticipatie				150 N
Inburgering				143 N
Opvang vluchtelingen				101 N
Creatieve maakindustrie				81 N
Diversen				353 N
Totaal				4.239 N

Technische wijzigingen

Dit betreft vooral afwikkeling van de kapitaallasten van productiemiddelen en de saldering van de bedrijfs/egalisatiereserves.

Technische wijzigingen			Stortingen	Onttrekkingen
	<i>x € 1.000</i>			
Productiemiddelen			297 V	533 N
Bedrijfs/egalisatiereserves			202 N	326 N
Totaal			95 V	859 N

4.4.4 Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) regelt niet alleen de openbaarmaking van de bezoldiging van topfunctionarissen, maar stelt hier ook een maximum aan. Voorts wordt een maximum gesteld aan de vergoeding wegens beëindiging dienstverband voor topfunctionarissen. Krachtens de WNT worden de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionarissen van de Gemeente Maastricht. Ook wanneer sprake is van gewezen topfunctionarissen (voormalig topfunctionaris en nog in een andere functie in dienst van de Gemeente Maastricht) geldt deze verplichting tot openbaarmaking.

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichthouders

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	J.L.L. Goossens	P.J. Buijtels	R.E.C. Kleijnen
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/01	01/02 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.358,53	€ 14.792,86	€ 123.871,90
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.416,24	€ 1.683,85	€ 18.522,35
Bezoldiging	€ 116.774,77	€ 16.476,71	€ 142.394,25
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000,00	€ 16.476,71	€ 177.523,29
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018			
bedragen x € 1	J.L.L. Goossens	P.J. Buijtels	R.E.C. Kleijnen
Functiegegevens	Raadsgriffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	-
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	-
Dienstbetrekking?	Ja	ja	-
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 89.162,10	€ 142.206,24	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.847,96	€ 18.554,88	-
Bezoldiging	€ 104.010,06	€ 160.761,12	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000,00	€ 189.000,00	-

Alle bezoldigingen, ook geëxtrapoleerd voor het gehele jaar op basis van een voltijdbetrekking, zijn lager dan het WNT-maximum van € 194.000. Er zijn geen vergoedingen wegens beëindiging dienstverband betaald aan topfunctionarissen groter dan het maximum van € 75.000. Tot slot heeft geen andere functionaris, niet-zijnde een (gewezen) topfunctionaris, binnen de Gemeente Maastricht een bezoldiging hoger dan het WNT-maximum. Aan de uittredende gemeentesecretaris en griffier zijn in het verslagjaar conform de geldende rechtspositie openstaande verlofuren uitbetaald.

4.5 Single Information Single Audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020								
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)			
			Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03			
			€ 2.844.402	€ 200.000	€ 56.080			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07		
		1	060935 Gemeente Maastricht	€ 0	060935 Gemeente Maastricht	€ 0		
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)	Correctie besteding 2018 aan voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO).	Correctie besteding 2018 aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO).	Correctie besteding 2018 aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO).	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
			€ 0	€ 0	-€ 61.811	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Correctie besteding 2018 aan andere gemeenten overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid.		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08		
		1	060935 Gemeente Maastricht	€ 0	060935 Gemeente Maastricht	€ 0		
IenW	E13	Slimme laadpleinen	Projectnaam / nummer	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Project afgerond (in jaar T)?	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen?	Toelichting op niet-afgeronde projecten	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E13 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E13 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E13 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E13 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E13 / 05	
		1	I&M/BSK-2019/254718 Slimme Laadpleinen	0	Nee	Nee		
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslaawaai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
		1	BSV 201157264 Railschermen Meerssenweg (559.159.00)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.603	€ 86.142
		2	BSV 201157264 Railschermen Heerdenweg (559.159.01)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.136	€ 294
		3	IenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 14.482	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	IenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 230.653	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	IenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulative bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulative overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulative Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12
		1	BSV 201157264 Railschermen Meerssenweg (559.159.00)	€ 74.784	€ 11.603	€ 530.255	€ 697	Nee
		2	BSV 201157264 Railschermen Heerdenweg (559.159.01)	€ 0	€ 7.136	€ 294	€ 85.445	Nee
		3	IenM/BSK-2013/93579 Hertogsingel	€ 22.836	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		4	IenM/BSK-2013/195013 Stadsboulevard	€ 5.263.667	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
		5	IenM/BSK-2014/207470 Parkweg	€ 49.416	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2019 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06			
			€ 48.808.887	€ 1.171.362	€ 2.712.570	€ 18.571	€ 180.735	€ 17			
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12	€ 106.138	€ 8.179	€ 6.517
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06			
			€ 70.900	€ 294.200	€ 25.384	€ 106.440	€ 39.970	€ 0			
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	€ 0	Ja				
VWS	H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling Gemeenten	Feitelijke bezetting behandelaars (jaar T) Afspraak Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 01	Feitelijke bezetting behandelaars (jaar T) Realisatie Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 02	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: H1 / 03	€ 564.623	€ 0	€ 0			
			20	20	€ 564.623	€ 0	€ 0				
			€ 1.182.226	Restant investeringen Spreidingsplan / 357000021	€ 67.950	€ 67.950	€ 0	€ 0			
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Projectnaam / nummer Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend) Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Verrekening (jaar T) Ontoernde zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06			
			1	MS MJOP BS acc velden /infra / 357000010	€ 82.877	€ 82.877	€ 0	€ 0			
			2	MS MJOP BS Kleed/clubgebouw / 357000011	€ 14.238	€ 14.238	€ 0	€ 0			
			3	MS MJOP BS acc SP Management / 357000012	€ 3.215	€ 3.215	€ 0	€ 0			
			4	Onderhoud binnensport planmatig / 371501000 / 371501001 / 371501002	€ 24.465	€ 24.465	€ 0	€ 0			
			5	Onderhoud buitensport planmatig / 371502000	€ 483	€ 483	€ 0	€ 0			
			6	Onderhoud zwembad Geusselt planmatig / 371504000	€ 20.934	€ 20.934	€ 0	€ 0			
			7	Gebruikersonderhoud Geb Binnensport acc / 557010005	€ 53.353	€ 53.353	€ 0	€ 0			
			8	Gebruikersonderhoud Sportinventaris / 557010016	€ 4.932	€ 4.932	€ 0	€ 0			
			9	Gebruikersonderhoud Kleed/club Geb / 557020002	€ 16.367	€ 16.367	€ 0	€ 0			
			10	Gebruikersonderhoud Buitensport Velden/Infra / 557020012	€ 86.765	€ 86.765	€ 0	€ 0			
			11	Gebruikersonderhoud Geusselt Zwembad / 557050004	€ 76.786	€ 76.786	€ 0	€ 0			
			12	Exploitatiekosten Geusselt Zwembad / 55705*	€ 269.985	€ 0	€ 269.985	€ 0			
			13	Exploitatiekosten Buitensport accommodaties / 55702*	€ 24.823	€ 0	€ 24.823	€ 0			
			14	Exploitatiekosten Sport - en Bewegen / Diensverlening door 3 / 55704*	€ 73.573	€ 0	€ 73.573	€ 0			
			15	Dienstverlening door derden / TV 5.1 Beleidsvelden 7.1 en 7.2	€ 45.677	€ 0	€ 45.677	€ 0			
			16	Dienstverlening door derden / 557008005	€ 7.470	€ 0	€ 7.470	€ 0			
			17	Exploitatiekosten overhead MSport / 55706* en 55704*	€ 29.683	€ 0	€ 0	€ 29.683			
			18	Energiekosten Sport - Accommodaties / 55701001 / 557020001 / 557020007 / 557050002	€ 76.382	€ 0	€ 0	€ 76.382			
			19	Schoonmaakkosten Sport - Accommodaties / 557010009 / 557021018 / 557050020	€ 101.346	€ 0	€ 0	€ 101.346			
			20	Gevolgen Sportbesluit op de Gemeentebrede Overhead	€ 57.074	€ 0	€ 0	€ 57.074			

			Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld
			Aard controle n.v.t. Indicatonummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatonummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatonummer: H4 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: H4 / 11
			1 Restant investeringen Spreidingsplan / 357000021	67950		1. Nieuwbouw MSport	€ 43.848
			2 MS MJOP BS acc velden /infra / 357000010	82877		1. Onderhoud ONRZ MSport	
			3 MS MJOP BS Kleed/ clubgebouw / 357000011	14238		1. Onderhoud ONRZ MSport	
			4 MS MJOP BS acc SP Management / 357000012	3215		1. Onderhoud ONRZ MSport	
			5 Onderhoud binnensport planmatig / 371501000 / 371501001 / 371501002	24465		1. Onderhoud ONRZ B&O	
			6 Onderhoud buitensport planmatig / 371502000	483		1. Onderhoud ONRZ B&O	
			7 Onderhoud zwenbad Geusselt planmatig / 371504000	20934		1. Onderhoud ONRZ B&O	
			8 Gebruikersonderhoud Geb Binnensport acc / 557010005	53353		1. Onderhoud ONRZ BIS Accommodaties MSport	
			9 Gebruikersonderhoud Sportinventaris / 557010016	4932		1. Onderhoud ONRZ BIS Sportinv MSport	
			10 Gebruikersonderhoud Kleed/club Geb / 557020002	16367		1. Onderhoud ONRZ BS kleed/club geb MSport	
			11 Gebruikersonderhoud Buitensport Velden/Infra / 557020012	86765		1. Onderhoud ONRZ BS velden/ infra MSport	
			12 Gebruikersonderhoud Geusselt Zwembad / 557050004	76786		1. Onderhoud ONRZ ZWBad MSport	
			13 Exploitatiekosten Geusselt Zwenbad / 55705*	269985		2. RZ Beheer en Expl	
			14 Exploitatiekosten Buitensport accommodaties / 55702*	24823		2. RZ Beheer en Expl	
			15 Exploitatiekosten Sport - en Beweging / Diensverlening door 3 / 55704*	73573		2. RZ Diensverl door derden	
			16 Dienstverlening door derden / TV 5.1 Beleidsvelden 7.1 en 7.2	45677		2. RZ Diensverl door derden	
			17 Dienstverlening door derden / 557008005	7470		2. RZ Diensverl door derden	
			18 Exploitatiekosten overhead MSport / 55706* en 55704*	29683		3. Overige kosten MSport	
			19 Energiekosten Sport - Accommodaties / 55701001 / 557020001 / 557020007 / 557050002	76382		3. Overige kosten MSport	
			20 Schoonmaakkosten Sport - Accommodaties / 557010009 / 557021018 / 557050020	101346		3. Overige kosten MSport	
			21 Gevolgen Sportbesluit op de Gemeentebrede Overhead	57074		Overhead Gemeentebreed	
lenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISA tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatonummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatonummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatonummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatonummer: E27B / 05
			1 SAS-2014-00053 BDU reg bereikb en infra veiligheid 2012/2013	€ 0	€ 0		
			2 2014/53498 BDU verkeer en vervoer 2014	€ 0	€ 0		
			3 SAS-2015-03737 BDU verkeer en vervoer 2015	€ 51.586	€ 17.286		
			4 SAS-2017-01698 Aanpassingen GOW wegen	€ 0	€ 46.158	€ 280.196	€ 280.196
			5 SAS-2017-01699 Fietsroute Borgharenweg	€ 0	€ 136.489		
			6 SAS-2017-01719 Bovenregionale fietsroute Meersseneweg	€ 4.679	€ 4.679		
			7 SAS-2017-01720 Fietsroute Dr. Nevenstraat	€ 10.522	€ 10.522		
			8 SAS-2017-01693 BDU gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2016	€ 0	€ 0		
			9 SAS-2017-04616 BDU gedragsbeïnvloeding 2017	€ 0	€ 0		
			10 SAS-2015-04401 Bereikbaarheid ondergrondse fietsenstalling station	€ 16.635	€ 0		
			11 SAS-2016-00677 Fietsroute Europaplein 2016/92409	€ 500.000	€ 0		

Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B/10</i>
1 SAS-2014-00053 BDU reg bereikb en infra veiligheid 2012/2013	€ 2.789.446	€ 8.923.287		Nee
2 2014/53498 BDU verkeer en vervoer 2014	€ 295.910	€ 777.617		Nee
3 SAS-2015-03737 BDU verkeer en vervoer 2015	€ 257.585	€ 984.247		Nee
4 SAS-2017-01698 Aanpassingen GOW wegen	€ 95.436	€ 894.097		Nee
5 SAS-2017-01699 Fietsroute Borgharenweg	€ 0	€ 171.525		Nee
6 SAS-2017-01719 Bovenregionale fietsroute Meersenerweg	€ 83.227	€ 83.227		Nee
7 SAS-2017-01720 Fietsroute Dr. Nevenstraat	€ 10.522	€ 10.522		Nee
8 SAS-2017-01693 BDU gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2016	€ 15.074	€ 15.074		Ja
9 SAS-2017-04616 BDU gedragsbeïnvloeding 2017	€ 26.197	€ 26.197		Ja
10 SAS-2015-04401 Bereikbaarheid ondergrondse fietsenstalling station	€ 796.678	€ 6.742.603		Ja
11 SAS-2016-00677 Fietsroute Europaplein 2016/92409	€ 500.000	€ 0		Ja

4.6 Taakvelden

bedragen x € 1.000,-	Lasten			Baten			Saldo			Resultaat
	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Rekening	
BESTUUR (0.1)	7.734	3.976	4.008	86	0	90	7.648	3.976	3.918	58
BURGERZAKEN (0.2)	4.365	4.398	4.692	2.221	2.013	2.115	2.144	2.385	2.577	-192
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	7.432	5.856	9.905	5.381	5.348	9.847	2.051	508	58	450
OVERHEAD (0.4)	53.563	62.152	61.698		5.147	3.864	53.563	57.005	57.834	-829
TREASURY (0.5)	9.711	9.711	7.911	9.526	9.526	9.515	185	185	-1.604	1.789
OZB - WONINGEN (0.61)		0	0	15.380	22.622	23.190	-15.380	-22.622	-23.190	568
OZB - NIET WONINGEN (0.62)		0	0	16.695	9.548	10.141	-16.695	-9.548	-10.141	593
PARKEERBELASTING (0.63)	118	0	480	2.091	9.248	9.319	-1.973	-9.248	-8.839	-409
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	686	491	410	7.454	2.745	2.979	-6.768	-2.254	-2.569	315
ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGE GEMEENTEFONDS (0.7)	698	938	938	254.110	265.630	262.628	-253.412	-264.692	-261.690	-3.002
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	8.954	9.170	12.824	19.382	4.999	10.217	-10.428	4.171	2.607	1.564
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)		0	48		0	0	0	0	48	-48
MUTATES RESERVES (0.10)	23.457	28.097	41.754	27.302	41.124	43.608	-3.845	-13.027	-1.854	-11.173
RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN (0.11)		0	0							
Totaal 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING	116.718	124.789	144.668	359.628	377.950	387.513	-242.910	-253.161	-242.845	-10.316
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.415	8.172	8.053	293	0	8	8.122	8.172	8.045	127
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.746	5.361	4.837	217	107	409	6.529	5.254	4.428	826
Totaal 1. VEILIGHEID	15.161	13.533	12.890	510	107	417	14.651	13.426	12.473	953
VERKEER EN VERVOER (2.1)	22.575	20.390	20.331	207	472	2.138	22.368	19.918	18.193	1.725
PARKEREN (2.2)	5.875	5.482	5.436	10.110	2.953	3.010	-4.235	2.529	2.426	103
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	64	63	72		0	0	64	63	72	-9
Totaal 2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	28.514	25.935	25.839	10.317	3.425	5.148	18.197	22.510	20.691	1.819
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	4.706	4.357	3.581	345	234	239	4.361	4.123	3.342	781
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	614	269	59		0	0	614	269	59	210
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	253	668	645		0	0	253	668	645	23
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.360	5.291	5.292	1.820	6.255	6.500	1.540	-964	-1.208	244
Totaal 3. ECONOMIE	8.933	10.595	9.577	2.165	6.489	6.739	6.768	4.096	2.838	1.258
ONDERWIS/SHUISVESTING (4.2)	4.777	4.405	4.661	438	300	859	4.339	4.105	3.802	303
ONDERWISBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	7.194	8.387	8.672	4.448	5.786	5.907	2.746	2.601	2.765	-164
Totaal 4. ONDERWIJS	11.971	12.792	13.333	4.886	6.086	6.766	7.085	6.706	6.567	139
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2.235	4.626	4.096	143	327	383	2.092	4.299	3.713	586
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	8.815	7.632	7.777	2.693	3.682	3.654	6.122	3.950	4.123	-173
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	16.300	16.378	17.019	5.293	5.001	5.608	11.007	11.377	11.411	-34
MUSEA (5.4)	594	390	466	111	137	173	483	253	293	-40
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.524	746	973		39	46	1.524	707	927	-220
MEDIA (5.6)	5.933	6.818	6.571	759	771	769	5.174	6.047	5.802	245
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	8.171	7.513	6.901	51	197	1.098	8.120	7.316	5.803	1.513
Totaal 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	43.572	44.103	43.803	9.050	10.154	11.731	34.522	33.949	32.072	1.877
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	7.308	12.792	11.466	717	661	222	6.591	12.131	11.244	887
WUKTEAMS (6.2)	1.752	2.905	2.999	344	0	0	1.408	2.905	2.999	-94
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	75.557	75.409	74.313	67.560	67.685	67.649	7.997	7.724	6.664	1.060
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	22.073	27.086	27.327	11	611	613	22.062	26.475	26.714	-239
ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)	10.468	11.448	10.354	2.563	2.750	2.596	7.905	8.698	7.758	940
MAATWERKVOORZIENINGEN (WIMO) (6.6)	28.685	2.658	2.935	5.064	0	0	23.621	2.658	2.935	-277
MAATWERKDIENSTVERLENING 18+ (6.71)	19.287	40.153	43.418	2.853	7.922	5.632	16.434	32.231	37.786	-5.555
MAATWERKDIENSTVERLENING 18- (6.72)	162.681	140.214	141.418	130.872	130.435	121.882	31.809	9.779	19.536	-9.757
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	41.803	46.336	40.936	2.237	2.397	3.028	39.566	43.939	37.908	6.031
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)		19.610	17.596		0	0	0	19.610	17.596	2.014
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	369.614	378.611	372.762	212.221	212.461	201.622	157.393	166.150	171.140	-4.990
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.344	7.558	7.711	1.095	1.095	1.309	6.249	6.463	6.402	61
RIDLERING (7.2)	9.598	9.115	9.028	15.359	14.962	15.564	-5.761	-5.847	-6.536	689
AFVAL (7.3)	12.010	12.745	13.683	20.142	20.932	21.657	-8.132	-8.187	-7.974	-213
MILIEUBEHEER (7.4)	3.819	5.181	3.099	68	85	15	3.751	5.096	3.084	2.012
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	588	585	537	583	583	497	5	2	40	-38
Totaal 7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	33.359	35.184	34.058	37.247	37.657	39.042	-3.888	-2.473	-4.984	2.511
RUITTELIJKE ORDENING (8.1)	6.426	6.570	6.467	957	841	1.638	5.469	5.729	4.829	900
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	3.723	12.235	24.210	3.723	12.235	24.210	0	0	0	0
WONEN EN BOUWEN (8.3)	7.731	8.485	7.449	5.018	5.417	6.728	2.713	3.068	721	2.347
Totaal 8. VOLKSHUISV., R. O. EN STED. VERNIEUW.	17.880	27.290	38.126	9.698	18.493	32.576	8.182	8.797	5.550	3.247
Totaal	645.722	672.822	695.056	645.722	672.822	691.554	0	0	3.502	-3.502

Controleverklaring

Volgt.

De samenstelling van het college in 2019:

Mw. Annemarie Penn – te Strake

Burgemeester, Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, integriteit, kabinetszaken en lobby, Europese zaken, (Grensoverschrijdende) samenwerking, Internationalisering, Stedenband Chengdu, Integrale veiligheid en openbare orde, veiligheidshuis, Toezicht en handhaving, Communicatie, Positionering Maastricht, Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester, Coördinatie vluchtelingen(opvang)

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt, (Eu)regionalisering, Wonen, Welstand, Vergunningverlening, Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten), Smart City, 1^e locoburgemeester

Dhr. Jim Janssen

Personeel en organisatie, Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy, Publieke dienstverlening, Beleid inkoop en aanbesteding, Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24), Ouderenbeleid, Cultuur, Cultureel erfgoed (behalve monumenten), 2^e locoburgemeester

Dhr. Gert-Jan Krabbendam

Duurzaamheid, waaronder milieu, klimaat en energie, Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie), Mobiliteit, Dierenwelzijn, 3^e locoburgemeester

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs, Programma
Studentenstad, Jeugdzorg,
Sport en recreatie, 4^e
locoburgemeester

Dhr. John Aarts

Financiën, Vastgoed,
Hospitality (waaronder
horeca, VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen),
Kermissen en markten,
Stadsbeheer (incl.
afvalbeleid), 5^e
locoburgemeester

**Mw. Mara de Graaf-van
Haasen**

Wmo, Welzijn,
Gezondheid, Inburgering,
Integratie en zorg voor
vluchtelingen, Diversiteit,
Stedenband El Rama, 6^e
locoburgemeester

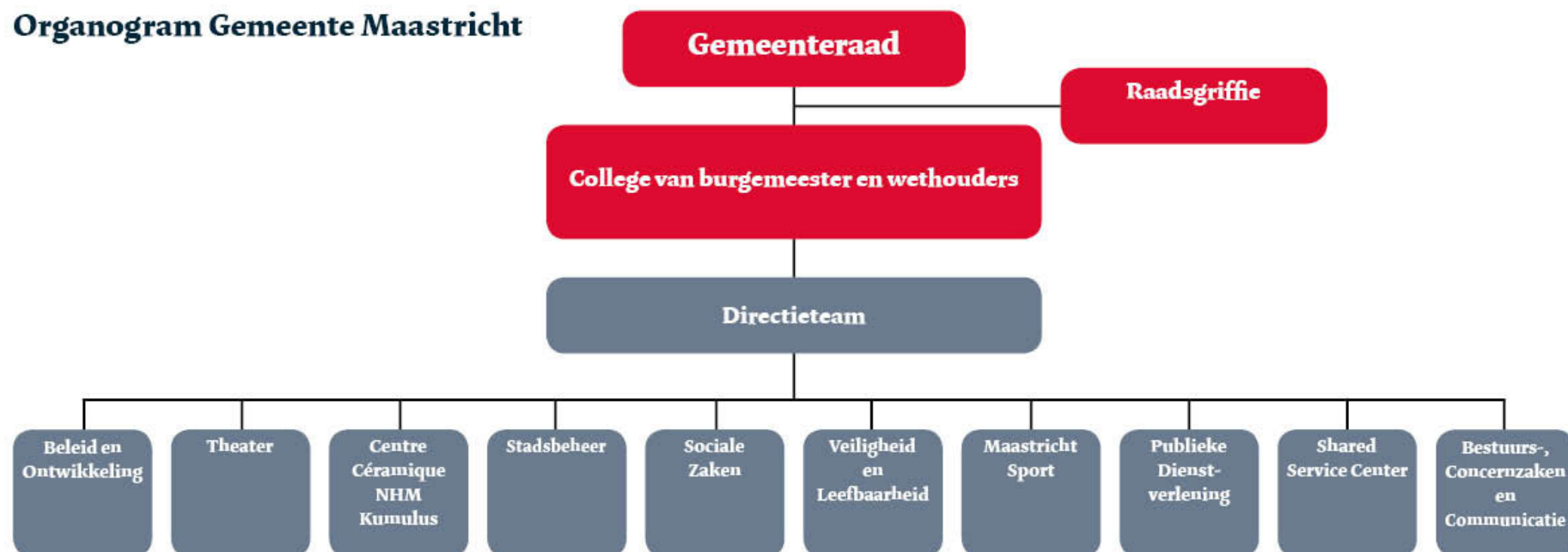

Dhr. Ruud Kleijnen

Gemeentesecretaris

Bijlage 2 Organisatieschema in 2019

Organogram Gemeente Maastricht

Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2019

Plan-no.	Plan	Investering per 31.12.2018	Gerealiseerde kosten 2019	Gerealiseerde opbrengsten 2019	Investering per 31.12.2019 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies nemingen (EW)	winst(+/+)/verlies(-/-) neming Algemene Reserve (CW)	Investering per 31.12.2019 na winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies nemingen per 31-12-19 (CW)
	BRANDPUNTEN									
	2. Programma Wijkaanpak									
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	-	161.899	161.899	-	-	-	-	-	-
3700 220 00	Caberg-Malpertuis	-2.467	95.534	-	93.067	-1.275.930	0	93.067	-1.275.930	0
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-826.375	482.319	717.205	-1.061.261	-	-	-1.061.261	-	-
3700 460 00	Mariaberg-Trichterveld	-678.376	163.796	-	-514.580	-	-	-514.580	-	-
3700 485 04	Wittevrouwenveld-Essenterrein	2.182.079	30.279	-	2.212.358	-800.000	0	2.212.358	-800.000	0
		674.861	933.827	879.104	729.584	-2.075.929	-	729.584	-2.075.929	1
	3. Randwyck									
3700 522 00	Randwyck-Ontsluiting	703.208	-181.135	-	522.073	-	-	522.073	-	-
		703.208	-181.135	-	522.073	-	-	522.073	-	-
	4. Binnenstad overig									
		-	-	-	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5. A2									
3700 741 00	A2-Bouwgrondexploitatie	-	160.485	160.485	-	-0	-	-	-0	-
3700 742 00	A2-Verervingen en tijdelijke exploitatie	-	813.432	813.432	-	-	-	-	-	-
3700 743 00	A2-Verervingen en tijd.expl. overige objecten	-	84.045	84.045	-	-	-	-	-	-
		-	1.057.962	1.057.962	-	-0	-	-	-0	-
	7. Maastricht-Valkenburg									
3700 312 00	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	6.138.520	109.036	2.927.464	3.320.093	-9.045.000	-	3.320.093	-9.045.000	-
		6.138.520	109.036	2.927.464	3.320.093	-9.045.000	-	3.320.093	-9.045.000	-
	8. Beatrixhaven									
3700 052 00	Beatrixhaven - SBF terrein	401.614	36.951	624.512	-185.948	396.302	383.000	197.052	13.302	12.785
3700 053 00	Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.310.715	89.893	137.490	3.263.118	658.240	-	3.263.118	658.240	632.680
		3.712.329	126.843	762.002	3.077.170	1.054.542	383.000	3.460.170	671.542	645.465
	SUBTOTAAL 1	11.228.918	2.046.534	5.626.532	7.648.920	-10.066.388	383.000	8.031.920	-10.449.388	645.466
	OVERIGE PLANNEN									
3700 044 00	Hagerhof	-473.454	90.778	-	-382.676	-0	-	-382.676	-0	-
3700 048 00	Ambyerveld	3.365.724	89.365,52	-	3.455.090	-590.000	-	3.455.090	-590.000	-
3700 754 10	Hoolhoes	693.702	137.916	1.755.556	-923.939	-	-	-923.939	-	-
3700 805 00	Bedrijvenpark Maastricht Zuid	4.869.543	5.203.868	3.820.132	6.253.279	1.114.000	278.000	6.531.279	836.000	742.344
	SUBTOTAAL 2	8.455.515	5.521.927	5.575.688	8.401.754	524.000	254	8.679.754	246.000	742.344
	BRANDPUNTEN 2019	19.684.433	7.568.461	11.202.220	16.050.674	-9.542.388	661.000	16.711.674	-10.203.388	1.387.810
	OVERIGE PLANNEN 2019									
	GENERAAL TOTAAL	19.684.433	7.568.461	11.202.220	16.050.674	-9.542.388	661.000	16.711.674	-10.203.388	1.387.810

Bijlage 4 Overzicht gewaarborgde geldleningen

OVERZICHT VAN DOOR DE GEMEENTE MAASTRICHT GEGARANDEERDE GELDLeningen AAN INSTELLINGEN PER 31-12-2019

INSTELLINGEN	Hoofdsom	Schuldrestant	WSW-borging	Hypotheek-recht
	x €1000	x €1000	x €1000	x €1000

A. TOEGELATEN INSTELLINGEN.

WONEN LIMBURG	12.610	12.610	12.610	0
SERVATIUS WONEN EN VASTGOED	315.700	315.700	315.700	0
WOONPUNT *	382.076	381.819	381.819	0
WONINGSTICHTING MAASVALLEI MAASTRICHT	167.245	162.426	162.426	0
TOTAAL TOEGELATEN INSTELLINGEN:	877.631	872.555	872.555	0

B. OVERIGE GARANTIES.

1. VERZORGINGSSECTOR

STICHTING ENVIDA	908	272	0	272
STICHTING ENVIDA	2.723	272	0	272
STICHTING XONAR ZUID LIMBURG	454	3	0	0
STICHTING XONAR ZUID LIMBURG	590	13	0	0
GEBOUW "3X FACTOREN"	1.977	1.285	0	1.285
TOTAAL VERZORGINGSSECTOR:	6.651	1.845	0	1.829

2. OVERIGEN

UNIVERSITEIT MAASTRICHT (NRF)	499	170	0	0
KERKBESTUUR MARTINUSPAROCHIE (NRF)	688	366	0	0
GRUNFELDVAN DEN BOSCH (NRF)	46	23	0	0
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 1	4.300	2.836	0	2.836
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 2	4.300	2.640	0	2.640
CORRECTIE REKENING-COURANT TEGOED BIJ NRF		-295		
TOTAAL OVERIGEN:	9.833	5.740	0	5.476

TOTAAL GEGARANDEERDE GELDLeningen:	894.115	880.140	872.555	7.305
---	----------------	----------------	----------------	--------------

* Woonpunt heeft een tweetal zogenaamde flexibele hoofdsom leningen, waarbij er per 31/12/2019 € 8,1 mln. is opgenomen van het maximaal te lenen bedrag van € 40,5 mln. In dit overzicht is de maximaal te lenen hoofdsom opgenomen, omdat dit ook het maximale bedrag is waarvoor de gemeente Maastricht middels de WSW-achtervang borg staat.

Bijlage 5 Overzicht subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting/rekening. Waar de begroting 2019 de begrote subsidies omvatte, geven we bij rekening een gedetailleerder overzicht van beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2015 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele subsidies

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele subsidies plus de beschikte bedragen voor 2019.

<i>Naam instelling</i>	<i>Begroot</i>	<i>Beschikt</i>
<i>Programma 1 – Veiligheid</i>		
<i>Stichting Halt</i>	€ 62.000	€ 59.755
<i>Stichting Dierenambulance</i>	€ 17.000	€ 0
<i>Stichting Kinderboerderij de Heeg</i>	€ 15.355	€ 15.385
<i>Stichting Daalhoeve</i>	€ 49.000	€ 51.954
<i>Dierenasiel (Eugène Gebhard)</i>	€ 84.000	€ 72.033
<i>Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg</i>	€ 243.000	€ 242.086
<i>Programma 3 – Economie</i>		
<i>Stichting VVV</i>	€ 897.000	€ 896.859
<i>Centrummanagement</i>	€ 487.931	€ 481.194
<i>Maastricht Congresbureau</i>	€ 289.640	€ 285.000
<i>Programma 4 – Onderwijs</i>		
<i>Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie</i>	€ 519.000	€ 518.635
<i>Programma 5 – Sport, Cultuur en Recreatie</i>		
<i>Stichting Sint Nicolaas Maastricht</i>	€ 2.100	€ 2.098
<i>Stichting Hogeschool Zuyd</i>	€ 3.000	€ 0
<i>Stichting Oranje Comite Maastricht</i>	€ 5.000	€ 5.245
<i>Stichting Studium Chorale Maastricht</i>	€ 6.000	€ 6.467
<i>Bestuur Nederlandse Bachvereniging</i>	€ 7.000	€ 7.471
<i>Stichting Viewmaster</i>	€ 11.000	€ 10.672
<i>Stichting Bruis/bijdrage popfestival (Muziekgieterij)</i>	€ 63.000 ⁶	€ 62.619
<i>Stichting Grafische Ateliers Maastricht</i>	€ 16.000	€ 16.168
<i>Stichting Fashion Clash</i>	€ 21.000	€ 21.344
<i>Stichting L Art pour elkaar</i>	€ 31.000	€ 31.180
<i>Stichting Project Sally Maastricht</i>	€ 27.000	€ 26.681
<i>Theatergroep Hoge Fronten</i>	€ 27.000	€ 26.681
<i>Stichting Jazz Maastricht</i>	€ 38.000	€ 37.726
<i>Stichting Uit- Het Parcours</i>	€ 43.000	€ 42.688
<i>Jan van Eijck Academie</i>	€ 53.000	€ 52.717
<i>Stichting Intro</i>	€ 45.000	€ 45.429
<i>Stichting Via Zuid Maastricht</i>	€ 53.000	€ 53.360
<i>Stichting Opera Zuid</i>	€ 81.000	€ 80.841
<i>Stichting Nederlandse Dansdagen</i>	€ 85.000	€ 85.377

⁶ De helft van de subsidie wordt gedekt via programma 5&6.

Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 101.000	€ 101.204
Stichting Musica Sacra	€ 107.000	€ 106.721
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 166.000	€ 165.918
Toneelgroep Maastricht	€ 180.000	€ 179.807
Marres – Maastricht	€ 165.000	€ 165.918
Stichting Lumière Maastricht	€ 341.000	€ 341.125
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 216.000	€ 216.056
Muziekgieterij	€ 379.000	€ 379.125
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 412.000	€ 392.946
Regionaal Historisch Centrum Limburg	€ 918.000	€ 918.075
Cinde Sud	€ 27.000	€ 26.681
Docfest	€ 27.000	€ 0
Programma 6 - Sociaal Domein		
Adviescommissie CIMM	€ 26.000	€ 20.617
Adviescommissie ASM (seniorenbeleid)	€ 26.000	€ 23.286
Adviescommissie Wmo Raad (ASD)	€ 37.000	€ 27.201
Adviescommissie Jongerenraad	€ 41.000	€ 28.065
Stichting Radar	€ 27.000	0
Radar heeft in 2019 geen aanvraag ingediend		
Stichting RIBW	€ 151.000	€ 113.087
Stichting Impuls	€ 157.000	€ 420.898
Stichting Relim	€ 623.000	€ 547.293
Steunpunt Mantelzorg	€ 747.000	€ 476.701
Stichting Koraalgroep	€ 985.000	€ 970.000
Mondriaan	€ 1.367.000	€ 1.255.421
Leger des Heils	€ 1.400.000	€ 1.453.734
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 4.025.424	€ 4.339.882
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.168.000	€ 2.110.720
Stichting Trajekt	€ 7.612.000	€ 7.572.956
Kindgebonden financiering (Zie ook specificatie van instellingen onderaan)	€ 1.832.000	€ 1.769.967
Programma 7 – Volksgezondheid en Milieu		
Stichting Envida	€ 2.608.000	€ 3.176.500

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

	Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
A	Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen. Subsidieplafond : € 15.000 Uitgaven: € 11.247,80
B	Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. Subsidieplafond : € 173.000 Uitgaven: € 162.000
C	Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Basissubsidies	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als	Vrijwilligersorganisaties Maastricht

		<p>fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basissubsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitsubsidies aanvragen</p>	<p><i>Subsidieplafond € 972.000</i></p> <p>Uitgaven: € 1.038.615,81</p>
D	<p>Subsidieregeling “vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg” Buurtnetwerken</p>	<p>Subsidie met als doel gezamenlijk met de bewoners van een buurt of samenstelling van buurten, een lokale visie te ontwikkelen en bewoners te stimuleren deze visie zelf, indien nodig gefaciliteerd door en / of samenwerkend met professionals en gemeente en vrijwilligersorganisaties, te realiseren</p>	<p>Buurtnetwerken in Maastricht</p> <p><i>Subsidieplafond € 187.000</i></p> <p>Uitgaven: € 131.965</p>
E	<p><i>Flexibele subsidies</i></p>	<p>Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.</p>	<p>Vrijwilligersorganisaties Maastricht</p> <p><i>Subsidieplafond € 300.000</i></p> <p>Tender 1: € 40.560 Tender 2: € 8.450 Tender 3: € 30.610</p>
F	<p><i>Subsidie bewonersinitiatiefgeldten voor buurten</i></p>	<p>Het verbeteren van de eigen woon- en leefomgeving</p>	<p><i>Bewoners en bewonersgroepen</i></p> <p><i>Subsidieplafond € 34.000</i></p> <p>Uitgaven: € 14.000</p>
G	<p><i>Subsidie Opvoeding en Ontwikkeling (op basis van subsidieregeling professionele instellingen)</i></p>	<p>Deze regeling is bedoeld voor professionele instellingen ter subsidiëring van versterking van de voorkant en innovatie van het systeem om tijdig (ernstige) problematiek te signaleren en hiervoor passende ondersteuning en hulp in te zetten.</p>	<p><i>Professionele instellingen op het gebied van opvoeding en ontwikkeling</i></p> <p><i>Subsidieplafond € 551.000</i></p> <p>Uitgaven: € 332.840</p>
H	<p>Regeling “subsidie Amateurkunsten” Structurele subsidies cultuurparticipatie</p>	<p>Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen</p>	<p>Verenigingen</p> <p><i>Subsidieplafond € 323.000</i></p> <p>Uitgaven: € 318.765</p>

		hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	
I	Regeling "subsidie Amateurlunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurlunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. <i>Subsidieplafond € 28.000</i> Uitgaven: € 22.500
J	Diverse Evenementensubsidie jongerenparticipatie	Gericht op het stimuleren en versterken van samenkracht in de maatschappij met name onder jongeren. Inhoudelijke Onderlegger is de nota DDDjongerenpodium.	<i>Subsidieplafond € 137.000</i> Uitgaven: € 59.955
K	Impuls creatieve maakindustrie	Doelstelling van deze Subsidiereregeling Creatieve Maakindustrie Maastricht, is het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie in de periode 2019 t/m 2022.	<i>Subsidieplafond € 225.000</i> Uitgaven: € 123.025

	Organisatie	Bedrag
A	Subsidie Chronisch zieken Stichting Hart in beweging Mergelland Bechterew Oefen en Belangenvereniging MGS Sportvereniging Stg. Therapeutisch Sporten Maastricht Maastricht Sport	€ 291,40 € 559,30 € 587,50 € 3.609,60 € 6.200,00
B	Subsidie REA/LEA Stichting Kom Leren Vereniging Suringar Maastricht Mosalira Stg. Smart Limburg	€ 48.000,00 € 12.000,00 € 96.000,00 € 6.000,00
C	Basissubsidies Stichting Code 043 Stg. RIBW Heuvelland en Maasvallei Slachtofferhulp Ned. Regio Zuidoost Stg. Ouderen Societeit Belfort COC Limburg Stg. Kenniscentrum Empowerment Scouting St. Gerlach Scouting H. Dunant-F. Nightingale Scouting Titus Brandsma Scouting Sint Theresia De Eburonen Scoutinggroep Scouting Amby Scouting Anne Frank - St. Jan Heer Stichting Jeugdwerk de Maaskluivers Vereniging Scouting Fons Oltersdissen Stichting Waterscouting Jan van Gent	€ 160.000,00 € 42.500,00 € 26.388,00 € 1.112,00 € 5.440,00 € 75.035,00 € 14.968,00 € 14.400,00 € 6.549,00 € 8.000,00 € 5.200,00 € 12.837,00 € 12.750,00 € 6.100,00 € 10.076,00 € 13.111,00

	De Gordiaanse Knoop	€ 923,00
	Maastrichtse Alevitisch Bektasische	€ 38.548,00
	Stichting Turks Centrum Tevhid	€ 20.232,00
	Circolo Sardegna	€ 6.359,00
	Stg. Moetiara Maloekoe	€ 34.984,00
	Stichting Ragweek	€ 1.438,00
	Stichting Cultuur sur Place	€ 22.295,00
	Armeense Stichting ANI	€ 7.775,00
	Stg. Senior Centraal	€ 40.000,00
	Stichting Geinen Daank	€ 5.580,00
	ZijActief Amby	€ 532,00
	ZorgSaam Mtr/Steunpunt Mantelzorg	€ 12.160,00
	Stg Toon Hermans Huis	€ 51.000,00
	Hobbyclub de Knutseleer	€ 2.200,00
	Stichting in de Rooden Leeuw	€ 34.600,00
	Stg. Omgaan met Angst	€ 6.690,00
	Humanitas – project dak- en thuislozen	€ 43.867,00
	Humanitas – project thuisadministratie en taalmaatjes	€ 28.000,00
	H. Lambertus	€ 2.180,62
	Kerkbestuur Sint Petrus Banden	€ 2.000,00
	H. Monulfus en Gondulfes	€ 1.500,00
	R.K. Parochie St.Christoffel en H.Hart van Jezus	€ 1.392,87
	R.K. Parochie San Salvator	€ 2.800,00
	Resto Van Harte	€ 26.000,00
	Stichting 't Gilde Maastricht	€ 8.000,00
	Stg. Samen Onbeperkt	€ 15.000,00
	Stg. Wij Senioren	€ 15.000,00
	Stichting WAO/AAW Groep Maastricht	€ 1.400,00
	R.K.Kerkbestuur de Vier Evangelisten	€ 1.937,62
	KBO St Marinus	€ 300,00
	De Zonnebloem regio Maastricht West	€ 5.000,00
	Bejaardenbond Heer / Scharn	€ 362,00
	Bejaarden- en invalidenver. Limmel	€ 400,00
	De Sjlaaimetten Bejaarden Vereniging	€ 383,00
	Bond van Ouderen en Invaliden te Malberg	€ 900,00
	Stichting Jeugdwerk Pottenberg	€ 8.341,00
	Stg. Sphinx	€ 18.000,00
	Stg. WE Connect	€ 3.750,00
	BSCM afdeling Heugem-Randwijk	€ 441,58
	Stg. Scouting Maastricht-West	€ 22.064,00
	KBO-afdeling Senioren Koepelwijk	€ 1.479,00
	RK Damesvereniging Nazareth	€ 351,12
	Stg. Vier het Leven	€ 5.000,00
	Stg. Feel Good Connected	€ 10.000,00
	Stg. Vorkje Prikken	€ 20.000,00
	Vrienden van De Merici Maastricht	€ 2.000,00
	Protestantse Gem.Maas-Heuvelland	€ 560,00
	Algemene Chinese Vereniging	€ 2.400,00
	Nierpatienten Vereniging Maastricht	€ 1.500,00
	Stg. Veur Elkaar	€ 4.500,00
	SGL	€ 39.824,00
	Kinderrechtswinkel	€ 15.000,00
	't Vrouweveld Stg.Dienst aan Kerk en	€ 22.200,00
	Stg. Maastricht voor iedereen	€ 5.000,00
D	<u>Subsidie Buurtnetwerken</u>	
	Stg. Buurtnetwerk Jekerdal-St.Pieter	€ 3.600,00
	Stg. Buurtplatform Ceramique	€ 5.135,00
	Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld	€ 5.850,00
	Stg. Buurtplatform Binnenstad	€ 4.970,00
	Stg. Wyckerpoort Actief	€ 5.785,00

	Stg. Buurtnetwerk Kommelkwartier Stg. Netwerk US Sint Maartenspoort Vereniging Buurtraad Borgharen Stg. Buurtraad Limmel Stg. Leefbaarheid Boschpoort Buurtnetwerk Malpertuis Stg. Buurtraad Oud-Caberg Ver. Buurtnetwerk Campagne Buurtplatform Brusselsepoort Stg. Buurtnetwerk Like De Heeg Buurtbelangen Nazareth Buurtplatform Scharn Stg. Werkgroep Hazendans Stg. buurtplatform Heer-Maastricht Stichting Buurtraad Pottenberg Stg. Buurtnetwerk Veer Zien Malberg Buurtplatform Belfort - Daalhof Stg. Buurtplatform Amby Buurtplatform Argus Statenkwartier Dorpsraad Itteren Stg. Buurtnetwerk Malpertuis	€ 4.920,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 4.850,00 € 5.850,00 € 5.850,00 € 5.305,00 € 5.850,00 € 4.850,00 € 5.850,00 € 4.850,00 € 5.850,00 € 5.850,00 € 5.850,00 € 5.850,00 € 4.850,00 € 1.100,00
E	<u>Tender 1</u> Armeense Stichting ANI Stg. RIBW Heuvelland en Maasvallei Stg. Moetiara Maloekoe Stg. Maastricht voor iedereen Stg. Byeboere Vriendenkoor Eindrach <u>Tender 2</u> Kinderboerderij de Heeg Stichting 't Gilde Maastricht Stg. Buurtnetwerk Veer Zien Malberg <u>Tender 3</u> Buurtbelangen Nazareth Stg. Wyckerpoort Actief Stg. Stadspark Maastricht-Oost Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld Weggeefwinkel Gouden Handen	€ 500,00 € 9.500,00 € 10.000,00 € 10.000,00 € 7.860,00 € 2.000,00 € 1.500,00 € 4.750,00 € 1.500,00 € 4.960,00 € 5.000,00 € 10.000,00 € 5.000,00 € 4.950,00
F	Ambino Ballet R.K.H.S.V. COC Limburg Stg. t Heegeneerke Talentonline.nl G.A.M. Gense M.M. Hendrix-Jacobs	€ 2.000,00 € 2.000,00 € 2.000,00 € 2.000,00 € 2.000,00 € 2.000,00 € 2.000,00
G	Stichting Trajekt Multisignaal N.V. Stg. Buurtbemiddeling Maastricht GGD Zuid Limburg	€ 113.483,67 € 48.679,22 € 30.000,00 € 140.490,00
H	<u>Amateurkunsten</u> <u>Structurele subsidies cultuurparticipatie</u> Harmonie St. Michael Harmonie kunst door Oefening Stg. LJSO Amikejo Gemengd Koor Sjantee Scharn Zangkoor Don Bosco Kaliber Muziektheater Fanfare du Kwatsj	€ 573,00 € 1.651,00 € 6.143,00 € 2.042,00 € 1.768,00 € 1.288,00 € 3.399,00

Stichting Opera Zuid	€ 10.000,00
Kumulus (bijdrage project E-art)	€ 20.000,00
Scala Accordeonvereniging	€ 2.472,00
Symfonieorkest Avanti	€ 3.505,00
Fanfare Concordia	€ 3.452,00
Fanfare Sint Cornelius	€ 7.008,00
Fanfare St. Hubertus	€ 4.894,00
Sint Servatius fanfare	€ 9.482,00
Garderizzjemint de Kachelpiepers	€ 5.996,00
Harmonie kunst door Oefening	€ 8.353,00
Harmonie Sint Petrus en Paulus	€ 14.537,00
R.K. Harmonie St.Caecilia	€ 4.716,00
Harmonie Heer Vooruit	€ 9.026,00
Harmonie St. Michael	€ 9.891,00
Harmonie Sint Pieter 1890	€ 5.374,00
Harmonie Sint Walburga	€ 9.084,00
Harmonie Wilhelmina Wolder	€ 9.478,00
Jeugddrumband WVV '28	€ 2.972,00
Koninklijke Harmonie van Maastricht	€ 7.777,00
Koninklijke Harmonie Heer	€ 6.153,00
Mestreechter Fanfaar Sint Jozep	€ 5.393,00
Mixed Harmony Maastricht	€ 4.399,00
Stg.Senioren Muziek Maastricht	€ 4.793,00
Stg.Trichtse Verkennerband	€ 10.727,00
R.K. Wieker Fanfare Sint Franciscus	€ 7.700,00
Maastrichtse Twirling Stars	€ 1.119,00
Stichting Symfonie Orkest Arka	€ 5.956,00
Universiteitsorkest	€ 8.127,00
Segura Escola de Samba Maestricht	€ 3.001,00
2 Enjoy Vocal Group	€ 2.099,00
Senioren Drumband Mestreech	€ 3.164,00
Zaat Hermenie de Katerjach	€ 3.736,00
Gemengde Zangvereniging Crescendo	€ 2.536,00
Ghesellen van den Sanck	€ 1.398,00
Jongerenkoor Catotsh	€ 1.324,00
Koninklijke Sint Caeciliakoer Heer	€ 3.358,00
KZV Mastreechter Staar	€ 3.460,00
Vriendenkoor Eindrach	€ 2.820,00
Ouderenkoor Ouch Joonk Gewees	€ 2.112,00
Lingua e Musica	€ 1.620,00
Maos en Neker	€ 2.541,00
Kamerkoor Quartna	€ 1.610,00
Mestreechter Operette Vereniging	€ 1.840,00
Vocal Group Odeon	€ 1.345,00
Zangvereniging de Looier Twie	€ 2.007,00
Chapeau	€ 2.094,00
Toonkunstkoor Maastricht	€ 2.489,00
La Muze	€ 2.049,00
Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	€ 1.212,00
Kinderkoor Sjamaes	€ 2.461,00
Zangkoor l'Esperance	€ 1.720,00
Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 3.249,00
Mestreechter Gelegenheidskoer	€ 1.911,00
Vrouwenkoor Femmeuse	€ 1.680,00
Vocal Group Celebrations	€ 1.768,00
Mannenkoor Borgharen	€ 2.667,00
Stichting Kimogo/Vivas	€ 1.723,00
Stg.Volle Petaj	€ 3.164,00
Universteitskoor Maastricht	€ 3.437,00
Zangkoor Ascension	€ 2.147,00

	Les Philfolles ENCI-koor Maastricht Stg. SMC Maastricht Vocalgroup Mes Amie Stg. Limburgse Koorschool Kokoz Toneelvereniging de Vriendenkring Toneelvereniging Accent Toneelgroep Blik Stichting Toneelgroep Maastricht 46 Toneelgroep Papaver Toneelvereniging Alles is Drama Vereniging Buurttheater Mariaberg Stg. Pakhuis	€ 2.323,00 € 2.215,00 € 1.646,00 € 2.678,00 € 1.577,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00 € 1.917,00
I	<u>Regeling "subsidie Amateurkunsten"</u> <u>Projectsubsidies</u> Stg. Chaupiques Stg. Festivals Limburg Stg. Buurtpl. St. Pieter-Jekerdal-Villa 't Mestreechs Vollekstejater Stg. COMA Maastricht Vereniging Buurttheater Mariaberg Fanfare Sint Cornelius Sint Servatius fanfare	 € 5.000,00 € 7.500,00 € 2.000,00 € 2.500,00 € 500,00 € 3.000,00 € 1.000,00 € 1.000,00
J	<u>Evenementensubsidie</u> Flexe Kerels Stg. Tout Maastricht Stg. Sinterklaas aan de Maas Orange Media Programma 8 Economie en Cultuur	€ 15.000,00 € 10.000,00 € 2.000,00 € 900,00 € 32.055,00
K	Hogeschool Zuyd FashionClash FashionClash Jan van Eijck Academie Stg. Made Maastricht Stg. Video Power Stg. Video Power FashionClash Atelier Pauine FashionClash Stg. Dutch Design Desk Europe	€ 2.000,00 € 10.000,00 € 10.900,00 € 12.000,00 € 7.625,00 € 20.000,00 € 4.500,00 € 20.000,00 € 1.000,00 € 15.000,00 € 20.000,00
	<u>Kindgebonden subsidies</u> MIK Kinderopvang bv Stg. Kinderopvang Pinokkio Kids-Home KDV ut Hummelke KDV Klein Duimpje Kinderopv.en Peuterspeelzaal Lewieke Samen Spelen Peuteropvang BV Noach Kinderopvang Hummel - Kids Samen Spelen Peuteropvang BV Noach Kinderopvang	€ 920.333,00 € 373.882,88 € 15.180,00 € 36.950,32 € 40.119,83 € 24.522,08 € 96.943,62 € 23.316,42 € 66.114,40 € 163.490,71 € 8.843,71

Bijlage 6 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per ultimo 2019

Europees Sociaal Fonds 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Onderzoek duurzame inzetbaarheid Stadsbeheer en Maastricht Sport (beschikking 5 januari 2015) (ESF Duurzame inzetbaarheid)	€ 20.000	50%	€ 10.000

URBACT III 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Freight TAILS, 1e fase (internationaal consortium o.l.v. Westminster, partnerbudget Maastricht)	€ 8.850	70%	€ 6.195

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Slimmer en beter naar nul op de meter	€ 164.844	35%	€ 57.695

Interreg-programma Vlaanderen-Nederland, Interreg VA 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
2B Connect (thema: biodiversiteit)	€ 590.400	50%	€ 295.200
See2Do! (thema: duurzaamheid)	€ 252.181	46%	€ 116.695
Grensinformatiepunt	€ 187.875	50%	€ 93.937

Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020

Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€ 260.018,45	50%	€130.009,22
XBMob (fietsmobiliteit Euregio)	€50.321,70	50%	€ 25160,85

Interreg-programma North-West Europe 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ace Retrofitting (thema: duurzaamheid)	€ 408.517	60%	€ 245.110

Bijlage 7 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthunk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 31 december 2019 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:

- a. Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
- b. Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
- c. Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
- d. De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 31-12-2019

Zie project Tapijnkazerne in programma 7.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:

- Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan.
- Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen.
- Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.

De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.

Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:

Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.

Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:

- Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.
- Indien burens in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.
- Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.

- Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden.
- Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.
- Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
- Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
- Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.
- Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
- Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
- Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
- Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
- Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangenvereniging van Trichterveld.

De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 31-12-2019

De voorlaatste fase is in volle uitvoering (rond Bataviaplantsoen/Molukkenstraat). De uitvoering loopt iets achter op schema in verband met het vorderen van metsel- en voegwerk en aansluiten van nutsvoorzieningen. Oplevering van de eerste koopwoning staat gepland voor april 2020. De laatste huurwoning wordt naar verwachting in mei 2020 opgeleverd, waarna de laatste definitieve herhuisvesting plaatsvindt (1 huishouden). Hiermee wordt dan de laatste herhuisvestingsopgave in het plan afgerond.

Bij de laatste fase (rond de Borneostraat) is de sloop vrijwel afgerond. Hiermee is de sloopopgave in Trichterveld tot een eind gekomen. De 12 koopwoningen zijn inmiddels allemaal verkocht. De 14 niet DAEB huurwoningen heeft Maasvallei verkocht aan Wonen Limburg Accent.

In april 2020 wordt gestart met het grondwerk van deze laatste fase van nieuwbouw. Oplevering van deze woningen is voorzien in het voorjaar 2021.

Hiermee wordt de vernieuwing van Trichterveld afgerond. Maasvallei blijft ook in deze laatste fases haar bewoners informeren met nieuwsbrieven. Ook kunnen bewoners terecht bij de klantenservice van Maasvallei.

Bijlage 8 Burgerjaarverslag

Het burgerjaarverslag is uit efficiencyoverwegingen als bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hiermee wordt vooruitgelopen op de afschaffing van de verplichting tot het uitgeven van een burgerjaarverslag. Door het opnemen van de onderdelen in programma 1 van de jaarrekening en in deze bijlage wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 170 lid 2 Gemeentewet: rapporteren over de gemeentelijke dienstverlening en over burger- en overheidsparticipatie.

Gemeenteloket

De onderdelen Digitaal, Telefonie en Balie van het Gemeenteloket worden in programma 0 gerapporteerd.

Meldingen openbare ruimte

Op verschillende manieren komen meldingen over de openbare ruimte binnen. De meeste meldingen komen binnen via het callcenter en via de Maastricht meldt app.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal meldingen	34.392	32.593	32.468	33.311	34.295	34.140

Via de Maastricht meldt app zijn er in 2019 14.224 meldingen ontvangen (2018: 12.226).

Van alle meldingen	2016	2017	2018	2019
Percentage afgehandeld binnen de normtijd	45%	49%	58%	72%

Webcare

In Maastricht is het gebruik van Whatsapp fors gestegen. Toch zijn we per 7 december gestopt met de inzet van het kanaal. Dit komt omdat Whatsapp overheden niet meer wilt faciliteren. Voor bedrijven heeft Whatsapp een zakelijk account ontwikkeld, maar dit is (nog) niet beschikbaar voor overheden. Of en wanneer dit er komt is niet duidelijk. Het is nog te vroeg om een conclusie te trekken of het stoppen van Whatsapp voor een toename heeft gezorgd bij de andere contactkanalen.

In het callcenter bij Publieke Dienstverlening behandelen de medewerkers de webcare van de gemeente Maastricht. Dit betekent dat zij de beantwoording op zich nemen van alle vragen die binnenkomen via Whatsapp, Facebook en Twitter. Ook in 2019 zien we een stijging in de Whatsapp berichten, Facebookberichten zijn bijna gelijk gebleven en de Twitter berichten zijn gedaald. Whatsapp 12.255 (2018: 9.680), Facebook 9.547 (2018: 9.544), Twitter 2.219 (2018: 3.225).

Gemeentelijke website

Vanaf 1 november 2019 is de nieuwe corporate website live gegaan. De nieuwe website het servicepunt voor dienstverlening van de gemeente Maastricht. Met de nieuwe website hebben we een aantal uitgangspunten vastgelegd. Deze uitgangspunten zijn vertaald naar het service-statement: *"Gemeentemaastricht.nl maakt het voor iedereen zo makkelijk mogelijk om zaken te regelen relevante informatie te vinden en betrokken te zijn bij de internationale stad Maastricht"*. De website gebouwd op basis van een duurzame architectuur, waarbij het voor ons mogelijk is om anders dan voorheen, adequaat te sturen op inhoudelijk en kwalitatief beheer.

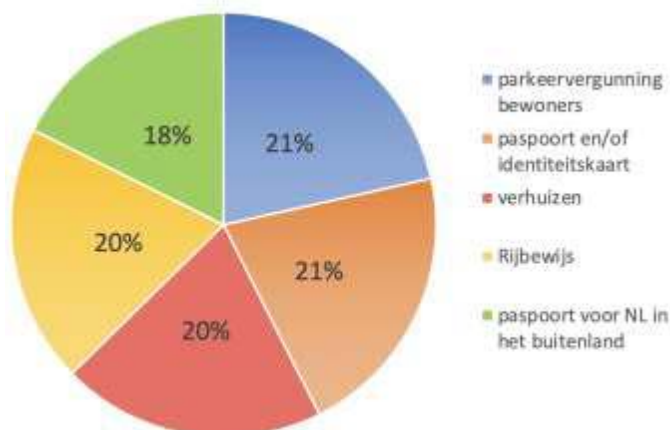
Jaarlijkse bezoekers 2019

Van 1 januari tot en met 31 oktober was de oude site in de lucht en in deze periode waren er 422.356 bezoekers. Vanaf 1 november tot en met 31 december, op de nieuwe site, zijn er dat nog eens 89.573. Wat een totaal geeft van 511.929 bezoekers.

Meest bezocht

Zoals elk jaar worden de producten/diensten het meeste bezocht goed voor 46% van alle bezoeken.

Waarvan de **top 5** van de producten goed is voor 29% daarvan:

1. Parkeervergunning voor bewoners
2. Paspoort en/of identiteitskaart
3. Verhuizen
4. Rijbewijs
5. Paspoort voor Nederlanders in het buitenland

Zoekgedrag

64% van alle bezoekers komt naar onze website via Google. 17% bezoekt rechtstreeks de site. 5% komt er via onze corporate nieuwsbrief en een dikke 2% komt er via onze social mediakanalen. De bezoeker komt naar onze website om gericht zaken te doen of informatie op te zoeken. De gemiddelde bezoeker weet waar hij of zij voor komt en zoekt hier ook gericht op. Daarom is onze nieuwe website totaal anders ingericht. Namelijk op het zoekgedrag van onze bewoners. En niet meer zoals voorheen op basis van een structuur die een vertaling is van hoe wij het intern hebben georganiseerd.

Balie

DigiD

Naast de dienstverlening voor de inwoners van onze stad, staan we ook paraat om producten te leveren voor Nederlanders die in het buitenland wonen. In 2019 vroegen 2.059 Nederlanders woonachtig in het buitenland, een DigiD-code aan. Met deze code kunnen ze makkelijk communiceren met overheidsinstellingen. In 2018 waren dit er 2.032

Reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland

Ook verstrekken we reisdocumenten aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. Er werden in 2019 2.902 reisdocumenten verstrekt aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. In 2018 waren dit er 7.952. In maart 2014 is de geldigheid van reisdocumenten van burgers boven de 18 jaar verhoogd van 5 naar 10 jaar. Dit heeft tot gevolg dat er tussen maart 2019 en maart 2024 de meeste burgers nog een geldig reisdocument hebben, waardoor er in deze periode minder aanvragen zijn voor een nieuw reisdocument.

Vestigingen vanuit het buitenland

In de afgelopen 10 jaar zijn de vestigingen vanuit het buitenland meer dan verdubbeld. Dit komt vooral door de universiteit waar tegenwoordig meer dan de helft van de studenten uit het buitenland komt en er elk jaar een nieuwe groep buitenlandse studenten komt. In de jaarstukken van de universiteit vinden we gegevens voor het feit dat ze nog steeds werken aan verdere uitbreiding van de buitenlandse groep van studenten. Mogelijk heeft de coronacrisis gevolgen voor het aantal buitenlandse studenten.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal inschrijvingen	3.045	4.080	4.691	4.678	4.827	4.749	6.055	5.755	6.103	6.018	6.839

Communicatie

Gemeentelijke communicatiemiddelen

Via een uitgebalanceerde mix van middelen informeert de gemeente de inwoners van de stad over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende voorkeuren:

- Op papier: Stadskrant VIAMaastricht, brochures, de afvalkalender;
- Digitaal: websites, apps, digitale nieuwsbrieven, social media;
- Mondeling: informatiebijeenkomsten rond nieuwe ontwikkelingen.

Afhankelijk van de boodschap, budget, het doel en de doelgroep wordt de meest efficiënte middelenmix geselecteerd.

Onderzoek versus realiteit

Het jaarlijkse mediaonderzoek dat de gemeente uitvoert onder haar inwoners, toont dat alle middelen nog waarde hebben in de middelenmix. Wel is een duidelijke trend te ontdekken in de afname van de consumptie van traditionele media zoals de (lokale) krant en TV-zender. Het zijn vooral ouderen en een kleinere groep laaggeschoolden die de groep vaste lezers en kijkers van de traditionele media vormen. De Maastrichtse bevolking is duidelijk aanwezig online. Ook de inwoners van 75 jaar en ouder worden steeds digitaal: 95% van deze inwoners maakte in 2018 wekelijks gebruik van e-mail. In 2019 heeft geen onderzoek plaatsgevonden, wel weer in 2020.

De inzet van digitale middelen sluit aan bij de mediaconsumptie van de inwoners van Maastricht. In potentie zijn dit de media waarmee we als gemeente de meeste inwoners kunnen bereiken. Aandachtspunt blijft de bekendheid van onze digitale kanalen: praktisch alle bewoners gebruiken digitale media, maar nog niet alle bewoners kennen onze nieuwsbrieven en profielen/pagina's op social media. In 2019 is de totale gemeentelijke mediamix (online en offline) geanalyseerd zodat in 2020 tot een verdere optimalisatie kan worden gekomen, gericht op een zo maximaal mogelijk bereik van alle doelgroepen in de stad (ambitie coalitieakkoord).

Huidig bereik online middelen

Onderstaand overzicht geeft het bereik aan van de hoofdcaccounts van de gemeentelijke social media (www.facebook.com/gemeentemaastricht en www.twitter.com/uitmaastricht) en gemeentelijke nieuwsbrief. Hierop worden de meeste berichten van de gemeente geplaatst. Voor doelgroepspecifieke boodschappen worden per doel en doelgroep de meest geschikte middelen gekozen. Inmiddels behoort ook het platform Thuis in Maastricht tot de gemeentelijke middelenmix.

Medium	Meting	Eind 2019	Eind 2018	Eind 2017
Facebook gemeente	Aantal volgers	22.585	20.900	20.400
Twitter gemeente	Aantal volgers	10.800	10.500	10.300
Nieuwsbrief	Aantal abonnees	9.895	8.950	7.250
Facebook Thuis in Maastricht	Aantal abonnees	9.576	7.850	6.800
Website Thuis in Maastricht	Maandelijks bezoekers	15.000	15.000	15.000

Thuis in Maastricht

Thuis in Maastricht is het in 2016 gelanceerde online platform voor en door inwoners van Maastricht. Iedere buurt heeft een eigen site binnen het platform waar ze hun buurt en burens beter leren kennen. Inwoners hebben zelf de mogelijkheid nieuws, agenda, foto's, initiatieven in de buurt en meer aan het platform toe te voegen. Thuis in Maastricht is gelanceerd voor inwoners om meer ruimte te geven aan thuisgevoel in de buurt en aan de leefkwaliteit in de buurt. De Gemeente werkt intensief samen met inwoners om het platform tot een succes te maken. Ruim 50 inwoners zijn opgeleid om mee te schrijven of filmen voor het platform. Ook de gemeente plaatst nieuws op het platform dat relevant is voor inwoners van een buurt of de stad als geheel. Het doel is om Thuis in Maastricht in 2020 hét online platform te maken van en voor (potentiele) bewoners van Maastricht, waar kennis, nieuws en ideeën worden uitgewisseld en initiatieven gestart. Het bereik van Thuis in Maastricht groeit gestaag: de site had afgelopen jaar 173.000 bezoekers (groei in 2 jaar van 61%). Op FaceBook heeft TiM 9.600 volgers. Het gemiddelde bereik van de Facebookpagina TiM was in 2019 326.000 (aantal views) en 17.000 interacties (aantal clicks, likes en shares).

Gemeentelijke klachtencommissie

Van klachten kan de gemeente Maastricht leren. Het zijn gratis adviezen voor de gemeente. De gemeente neemt uitingen van ontevredenheid dan ook serieus. De klachtencommissie kamer Algemeen heeft in 2019 249 officiële klachten ontvangen. Dit zijn er 93 meer dan in 2018. Toen zijn er 156 officiële klachten ingediend. Dit is dus een aanzienlijke stijging. Hoewel de stijging van het aantal klachten reeds het hele jaar merkbaar was, zonder dat daarvoor direct een oorzaak aan te wijzen valt, nam de stijging in de laatste maanden van 2019 verder toe. De oorzaak hiervan was waarschijnlijk een aanpassing van de internetsite van de gemeente Maastricht, waardoor de mogelijkheid om een klacht in te dienen (nog) opvallender in beeld kwam. De klachtencommissie kamer Sociale Zaken heeft in 2019 54 klachten/meldingen ontvangen, een lichte stijging t.o.v. het jaar ervoor. De oorzaak hiervan is niet direct duidelijk.

Een klacht kan meerdere elementen bevatten. Bij de onderstaande opsomming van gegrond, ongegrond enzovoorts, is uitgegaan van de "hoofdklacht". Tevens dient – met name over de algemene kamer van de klachtencommissie – opgemerkt te worden dat het aantal gegronde klachten (via directieuitspraak) zijnde 0 vertekend is. Bij de klachten die bij deze kamer in 2019 uiteindelijk bemiddeld werden (191), zitten namelijk een aantal klachten (73) die inhoudelijk wel geheel (54) of gedeeltelijk (19) gegrond waren. Een aantal van de door de kamer Sociale Zaken bemiddelde klachten waren ook inhoudelijk gegrond.

Klachtencommissie	kamer Algemeen		kamer Sociale Zaken	
	2019	2018	2019	2018
Aantal klachten	249	156	54	49
Bemiddeld	191	102	32	41
Gegrond/deels gegrond (Directieuitspraak)	0	3	3	0
Ongegrond c.q. geen uitspraak (Directieuitspraak)	9	5	2	2
Niet ontvankelijk of andere reden ⁷	49	46	17	6

Bij een aantal klachten bestond er aanleiding voor het geven van adviezen/aanbevelingen die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede dienen te komen. Zo heeft de klachtencommissie de aanbeveling gedaan de weegprocedure bij mileupark het Rondeel nog eens onder de loep te nemen en te bekijken hoe de informatie aan de burgers over de weegprocedure (nog verder) verbeterd kan worden.

Nationale ombudsman

⁷ Deze categorie behelst niet ontvankelijk, melding en dus geen klacht, klachtencommissie onbevoegd etc.

De Nationale Ombudsman (NO) heeft in 2019 in totaal 58 klachten – betreffende de Algemene Kamer en de Sociale Zaken kamer – behandeld over de gemeente Maastricht (in 2018 = 76). 43 van deze klachtmeldingen gaven de NO geen aanleiding om een nader onderzoek in te stellen of een rapport op te stellen. Zes klachten heeft de NO beëindigd via interventie en acht klachten waren eind 2019 nog in behandeling bij de NO. Een klacht, handelend over privacyschending, heeft tot een openbaar rapport geleid, waarbij de klacht gegrond verklaard is. Dit rapport is ook reeds vermeld in het burgerjaarverslag 2019 - over 2018 -, want de kwestie speelde in 2018, maar de definitieve uitspraak is pas in 2019 gedaan door de NO.

Bezwaren en beroepen

Bezwaar maken is een manier waarop je kunt laten weten dat je het niet eens bent met het besluit van een gemeente. Graag zetten wij de kengetallen over de bezwaar- en beroepsprocedures van de gemeente Maastricht voor u op een rij. Het betreft hier de volgende onderdelen: Belastingen, Veiligheid en Leefbaarheid, Werk & Bijstand / Samenleving en Burgerzaken.

Onderwerpen

De meest voorkomende onderwerpen op het gebied van Belastingen zijn: WOZ-waarde en aanslagen afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolheffing gebruikersdeel en hondenbelasting.

Onderwerpen Veiligheid en Leefbaarheid o.a.: omgevingsvergunning (Wabo), vergunning in het kader van het gebruik van de openbare ruimte, Sluitingen 13b Opiumwet, handhavingsbesluiten, hoogte bouwkosten, leges-/precariokosten, WOB verzoeken, naheffing parkeerbelasting (uitsluitend beroep), invorderingskosten (aanmaning/dwangbevel) en huisnummering..

Onderwerpen Werk en bijstand: Participatie, waarvan de Participatiewet (PW) Declaratieregelingen, Bijzondere Bijstand, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) onderdeel van uitmaken en de Wet kinderopvang.

Onderwerpen Samenleving: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leerlingenvervoer, Leerplichtwet en Jeugd.

Onder Burgerzaken vallen onder andere de onderwerpen wijziging akte burgerlijke stand, wijzigen registraties in de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) en geweigerde verstrekking van documenten.

Bezwaar- en beroepschriften 2019

	Belastingen		Veiligheid en Leefbaarheid		Werk en Bijstand		Samenleving		Burgerzaken
	Bezwaar	Beroep*	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep	Bezwaar/ Beroep
Voorraad op 31-12-2018	767		20	17	57	66	23	5	3
Ontvangen in 2019	6.059		440	104	300	41	74	9	5
Totaal 2019	6.826		460	121	357	107	97	14	8
Afgehandeld in 2019	6.293		392	109	304	73	78	7	5
(Deels) Gegronnd / Toegewezen	1.642		69	18	53	6	26	4	3
Ongegrond / Afgewezen	2.561		153	48	164	51	22	1	2
Niet ontvankelijk verklaard	451		22	13	29	7	8	0	0
Ingetrokken	448		148	22	58	9	22	2	0
Deels gegrond	1.191				0	0	0	0	0

* Geen specificatie van BsGW ontvangen

Werkloze beroepsbevolking in Maastricht, CBS								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beroepsbevolking (x 1000)	61	62	61	61	61	60	61	N.n.b.
Werkloze beroepsbevolking (x 1000)	4	5	5	4	4	3	2	N.n.b.
Werkloosheidpercentage beroepsbevolking	6,9	8	8,2	7,4	6,4	5,5	3,3	N.n.b.

WW-uitkeringen in Maastricht, UWV												
	2019											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aantal WW uitkeringen	1.738	1.671	1.633	1.554	1.507	1.460	1.454	1.480	1.459	1.436	1.442	1.458
% WW van beroepsbevolking	2,84	2,73	2,67	2,54	2,47	2,39	2,38	2,42	2,39	2,35	2,36	2,39

Toelichting werkloosheidsindicatoren

Het UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt.

De cijfers die UWV presenteert mogen niet worden verward met de officiële werkloosheidscijfers (werkloze beroepsbevolking), zoals deze door het CBS worden gepresenteerd.

Verschillen

Het CBS publiceert cijfers over de werkloze beroepsbevolking (WBB).

Niet alle werklozen staan ingeschreven bij UWV WERKbedrijf, dit betreft vooral personen zonder recht op een uitkering zoals jongeren en herintreders.

Het WBB-cijfer van CBS komt tot stand door een enquête onder de beroepsbevolking.

Definities

- Werkloze beroepsbevolking (WBB): personen van 15 t/m 74 jaar zonder betaald werk, die recent naar betaald werk (ongeacht de arbeidsduur) hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen.
- De WW-cijfers hebben betrekking op het aantal WW-uitkeringen en niet op het aantal personen met een WW-uitkering. Een persoon kan tegelijkertijd meerdere WW-uitkeringen hebben.

Het is een goed signaal, na jaren van krimp te constateren dat de werkloosheid afneemt. Werk is immers nog een steeds een middel bij uitstek om economisch en sociaal mee te doen. De uitdaging voor de nabije toekomst is te zorgen dat de krappe arbeidsmarkt de groei van de economie niet gaat belemmeren.

De gemeentefonds uitkering bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand maatstaven. Het geld is niet geoormerkt en het hoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geoormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensiveringen en nieuwe taken uit de circulaire:

- Decemercirculaire 2019 >>> Jaarrekening 2019
- Meicirculaire 2020 >>> Kaderbrief 2020
- Septemercirculaire 2020 >>> Bestuursrapportage 2020

Uit de decembercirculaire 2019 volgen onderstaande nieuwe taken.

	2019	2020
Klimaatmiddelen Transitievisie warmte (DU)	202.101	
Klimaatmiddelen wijkaanpak (DU)	9.997	
Klimaatmiddelen energieloketten (DU)	66.525	
Versterking lokale aanpak jihadisme (DU)	413.338	
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	56.939	
Deltaprogrammering Ruimtelijke adaptie (DU)	70.736	79.264
Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren (DU)	125.000	

Over het effect op de algemene middelen van de decembercirculaire 2019 zal de raad in de budgettaire kaders van het bezuinigingsproces en bij de Kaderbrief 2020 geïnformeerd worden.

Bijlage 11   Afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B en O	Beleid en Ontwikkeling
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCC	Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CC	Centre Céramique
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COA	Centraal Orgaan Opvang voor Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	Document Management Systeem
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
ESZ	Economische en Sociale Zaken (raadscommissie)
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uitreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GE	Grote evenementen
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIA	Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meerssen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investerings
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instream/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KO	Kinderopvang
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LED	Limburg Economic Development
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCB	Maastricht Congres Bureau
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MHC	Maastricht Health Campus
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV

OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PSA	Personeel- en salarisadministratie
PSZ	Peuterspeelzalen
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
PW	Participatiewet
RAL	Rijksarchief Limburg
RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RTC	Regionaal Trainingscentrum
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service center
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V&L	Veiligheid en Leefbaarheid

VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem
VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VPB	Vennootschapsbelasting
VPT	Veilige Publieke Taak
VRI	Verkeersregelinstantie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VVTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGS	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

